

İSLÂM

HİT, İSTENSZOLGÁLAT

Osman Nuri TOPBAŞ

ERKAM PUBLICATIONS

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

YAYIN VE SANAYİ MAMÜLLERİ A.Ş.

-
- Organize Sanayi Bölgesi Turgut Özal Cad. No: 117/4 İkitelli / İSTANBUL
Tel: (+90 212) 671 07 00 (Pbx) Faks: (+90 212) 671 07 17
  - Ankara Caddesi Nakipoğlu İşhanı No: 60/5 Cağaloğlu / İSTANBUL
Tel: (+90 212) 513 35 80

ISZLAM

HIT, ISTENSZOLGALAT

Írta:
Osman Nuri Topbaş

Erkam Publishing

© Erkam Publications 2004 / 1425 A.H.

Minden jog fenntartva. A könyvet vagy egyes részeit tilos bármilyen formában sokszorosítani a kiadó előzetes, írásos engedélye nélkül.

Kiadja:

Erkam Publications
Ikitelli Organize Sanayi Bölgesi
Turgut Özal Cd. No. 117/2
Ikitelli, Istanbul, Turkey

Tel : 0090 212 6710700
Fax : 0090 212 6710717
E-Mail : erkam@altinoluk.com
Website : <http://www.altinoluk.com>

ISBN: 975-6247-23-1

A m eredeti címe: Islam, Iman, Ibadet

Angolból fordította: Kiss Zsuzsanna

A fordítást a török eredetivel összevetette: Ahmet Barişcil

A magyar fordítást ellenőrizte: Kiss Kinga

A borítón: Kék Mecset, Isztanbul

Borítóterv: Altinoluk Graphics

Tördelés: Altinoluk Graphics

Nyomdai munkálatok: Erkam Printhouse

Információ telefonon: 06 20 5311050

Az Interneten: www.hanif.hu

e-mail: halima@salam.hu

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	VII
Az ISZLÁM ÉS MAGASZTOS TERMÉSZETE	1
Az Iszlám öt alappillére	19
A HIT KINYILVÁNÍTÁSA ÉS ALAPPILLÉREI	23
I. A hit Allahban	28
II. A hit az angyalokban	54
III. A hit a Mindenható Allah Könyveiben	56
IV. Hit a prófétákban	58
V. Hit a Túlvilágban	66
VI. Hit a sorsban	72
A hit két eleme	84
A legsúlyosabb mondas a Mérlegen (Az Ítélet Napján)	91
A tanúságtétel kimondása az ember utolsó szavaként	93
A Nagy Közben Járás	94
A Tanúságtétel Erénye	96
A Tanúságtételt Károsító Körülmények	98
AZ IMA (SZALAT / NAMAZ)	101
Az ima elfeltételei	109
A Próféta ﷺ imái	120
Az első muszlimok imái	121
A napi öt kötelező ima	123
Az önkéntes ima	127
A közösségi ima	134

Az ima, mint különleges menedék	137
A rendszeres ima	140
A hanyagul végzett ima	140
Akik távol tartják magukat az imától	142
Az ima, mint különbségtevő	143
Összefoglalás	144
A rituális mosdás (wudú) és a rituális fürdés (guszl), és tisztálkodás víz nélkül (tajammum)	146
A Jó Modor És Megfelelő Viselkedés Az Imában	151
ZAKÁT ÉS ADOMÁNY	153
A zakát fizetésének fontos szabályai	171
Usr	175
A költés szabályai	184
A zakát követelményei	188
A ZARÁNDOKLAT MEKKÁBA	191
A Kába építése	200
Az umra, vagy kis zarándoklat	209
RAMADAN HONAPJA ÉS A BÖJT	211

KEDVES OLVASÓ!

Dicsőség Allahnak, a Mindenhatónak, aki megadta nekünk az Iszlám hit megtiszteltetését és nyugalját, és béke legyen Mohamed Prófétaival ﷺ, aki a sötétségből a fényre vezette az emberiséget.

Minden épeszű emberi lény be tudja látni, hogy ez a világ valamilyen céllal teremtetett. Hogy ezt a célt beteljesíthessük, a Mindenható Allah prófétaikat és vallásokat küldött, hogy az emberiséget vezessék. Mindezek a vallások lényegükben ugyanazok voltak, és a nevük Iszlám volt. Az Iszlám Allah legna-gyobb ajándéka az emberiségnek, mivel az Iszlám által a hívők megőrizhetik Allah adta természetük tisztaságát. Szívünk mélyén ott ég a vágy, hogy visszatérjünk a Teremtőhöz, és az Iszlám egyistenhit ezt lehetővé teszi. Lehetővé teszi, hogy lelkünkkel visszatérjünk Urunkhoz, és ez a legnagyobb öröm az életben.

Azoknak, akik Allah igaz szolgálói akarnak lenni, meg kell érteniük az Iszlám belső szempontjait, és be kell tartaniuk parancsait. Akiknek sikerül formailag és szellemileg is magas szintű vallási gyakorlatot megvalósítaniuk, azok elnyerik Allah szeretetét és jutalmát. Azok viszont, akik nem hallgatnak Allah szavára, és nem térnek vissza hozzá hívására, azok a vesztesek közé fognak tartozni a Túlvilágon. A kék ég sohasem hullatott könnyeket a bűnösökért, és maga az ég pusztította el Allah ellenségeit vad viharokkal és tüzes lövedékek esőjével. A Nap, amely felettünk ragyog, ugyanaz a Nap, mint amelyik Fáraó várait és palotáira sütött le, vagy Nimródra, vagy a többi szerencsétlen sorsú népre. Ma már csak királyságuk romjait ragyoghatja be. Egyikük sem érte el azt az örök életet, amire vágyakozott. Ezt a boldogságot és jutalmat csak azok kapják meg, akik igaz hittel szolgálják Allahot.

Az Iszlám hit lényege az, hogy kijelentjük: nincs más Isten, csak Allah, és Mohamed Próféta ﷺ az Ő Küldötte. Ezt a tanúságtételt elmondva az ember muszlimmá válik, de az Iszlám nem csak a dogmák vallása. Az embernek a hitét jótettek végzésével is ki kell egészítenie. Az Áldott Korán mindig együtt említi a Mindenható Allahba vetett hitet és a jótetteket. A hitet a Mindenható Allah imádatával és a jótettek végzésével lehet tökéletesíteni. A történelem során azok a hívők, akik megerősítették hitüket, mindig szembe tudtak nézni az élet nehézségeivel és a hitetlenek fenyegetésével. Amikor a zsarnok Fáraó szigorúan megbüntette mágusait azért, mert hittek Mózesben ﷺ, ők nem hagyták el a hitüket, hanem inkább így fohászkodtak: **“Urunk, adj nekünk türelmet, és add, hogy muszlimokként haljunk meg!”** Hasonlóképpen, a korai keresztények, akiket hitük miatt a vadállatok elé vetettek, nem adták fel az Allah egységébe vetett hitüket, hanem helyette a mártírhálalt választották. A Próféta ﷺ kortársa, az első muszlim nők egyike, Szumaija, aki korábban még egy tű-szűrástól is félt, nem rettent meg az izzó vasaktól, amikkel a testét megbélyegezték, és nem tagadta meg hitét az Iszlámban. És a férje sem fordult vissza az Iszlám útjáról, még akkor sem, amikor megölték hite miatt. A próféta ﷺ társainak élete, és a többi, Allah által az Iszlám előtt küldött valóság néhány követőjének élete újra és újra bizonyítja, hogy a hit legyőzi a hitetlenséget.

A történelem arról tanúskodik, hogy amíg a muszlimok úgy gyakorolták az Iszlámot, ahogy azt a Mindenható Allah előírta, a civilizációjuk a legmagasabb fokú kultúrát testesítette meg. Élen jártak a tudományban, a művészetben, a politikában, a gazdaságban és az élet számos egyéb területén. Amikor azonban elhagyták az Iszlámot, vagy már csak formailag gyakorolták, akkor elvesztették az egységüket és az erejüket. Elvesztették vezető szerepüket a politikában, gazdaságban és a kulturális életben. Láthatjuk hát, milyen fontos, hogy visszatérjünk hitünkhöz, és ne csak formailag, hanem teljes átéléssel gyakoroljuk.ﷻ

Ezt a szükségletet tartottam szem előtt, amikor az Iszlám spirituális dimenzióit elemeztem. Először hitünk alapjairól írtam, és legjobb tudásom szerint próbáltam rávilágítani az ezekben rejlő bölcsességre. A hit alapelvei után az imádság spirituális szempontjait vettem sorra. Bár az Iszlám hit egyik megnyilvánulása a vallásgyakorlat, sajnos napjainkban ez a gyakorlat gyakran mentes a tartalomtól, sokan csak mechanikusan végzik el a rituális imát, mint-ha csak valamiféle társadalmi kötelezettség lenne, és az Iszlám igazi szelleme hiányzik belőle. Ennek a könyvnek a célja az is, hogy felelevenítse az ima

spirituális fényét, és történetekkel illusztrálja a Próféta ﷺ, a társai és kiemelkedő vallástudósok életéből.

Különös fontosságot kapott a zakátról és adakozásról szóló rész. Az Iszlám gazdaságfilozófiájának elemzésével olyan értékek kerülnek felszínre, amelyek gyakran hiányoznak túlnyomórészt anyagi érdekekre épülő világunkból. Az Iszlám nem csak lelki, hanem gazdasági kérdésekben is vezetést kínál. Ezért hangsúlyoztam az Iszlám gazdasági előírásait, hogy támaszt nyújthassanak az anyagi vágyak elleni küzdelemben.

Szeretnék köszönetet mondani a könyv elkészítésében és szerkesztésében nyújtott segítségéért Muhammad Ashmelinek. Fohászkodom a többi testvérünkért is, akik részt vettek a nyomdai munkálatokban, és fohászkodom azért, hogy ez a könyv az áldás és a folyamatos adomány jutalmának forrása legyen számukra.

Szeretnék még köszönetet mondani Dr. Suleyman Derinnek és Dr. Ali Kösének a könyv fordításában nyújtott segítségükért, és a szerkesztőknek is, akik igyekeztek a lehető legpontosabbá tenni a szöveget. A Mindenható Allah fogadja el jó szándékú erőfeszítéseiket, és jutalmazza meg őket bőkezűen.

A Mindenható Allahhoz fohászkodom, hogy mindazoknak, akik ezt a könyvet olvassák, előnyük származzon belőle, és jobban megérthessék az Iszlám formai és lelki tartalmát is. Azért fohászkodom, hogy a Mindenható Allah áldjon meg minket Fényével, és hogy a Túlvilágon azok közé tartozhassunk, akikről ez az ája szól:

És bizony, az ő útját követte Ábrahám is. Íme, igaz szívvel jött Urához.”

(Korán, 37)

Osman Nuri Topbas

2003. január 16.

Üszküdar

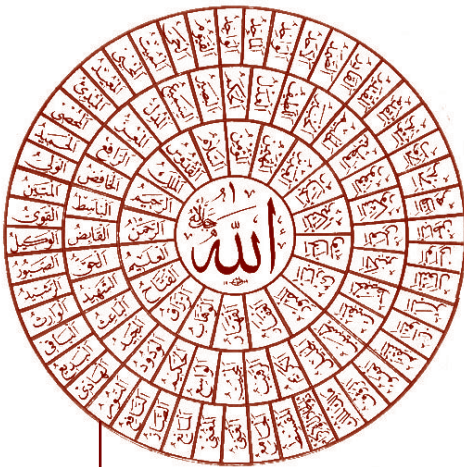

AZ ISZLÁM ÉS MAGASZTOS TERMÉSZETE

“Őt illetik meg a legszebb nevek” (Korán, 20:8)

Az emberiség történelmének során a vallások, amelyek közül a legelső Ádámnak ﷺ nyilatkoztattatott ki, lényegüket tekintve azonosak voltak. A megfigyelhető változások kizárólag a társadalmi törvényekre korlátozódtak, mivel az emberi közösségek folyamatosan fejlődtek. Ezek a változások azonban nem érintették a hit lényegét. Tehát mindazok a vallások, amelyek Ádám ﷺ, az első emberi lény és az első próféta, és Mohammed, az Utolsó Próféta ﷺ ideje között lettek kinyilatkoztatva az emberiségnek, lényegükben ugyanazok. Ezért mondta azt Allah Küldötte ﷺ:

Abu Huraira beszámolója szerint: “Hallottam, amint Allah Küldötte azt mondta: “Minden ember közül én vagyok a legközelebb Mária fiához, és minden próféta testvér apai ágon, és köztem és közte (Jézus között) nem volt több próféta.”¹

Ezért nem helyes azt gondolni, hogy az Iszlám kizárólag a Koránra korlátozódik, mivel magába foglal minden korábbi vallást is, amelyet a Mindenható Allah kinyilatkoztatott. Természetesen amikor ezekről a vallásokról beszélünk, akkor az eredeti, emberi beavatkozás nélküli és előtti formájukat értjük. A Korán ezt a következő ájában erősíti meg:

Bizony, a vallás Allah előtt az Iszlám. Azok, akiknek az Írás adatott, sem különböztek össze ezen másként, csak irigységből, miután a tudás

1) Bukhari, 4. kötet, 55. könyv, 651.

birtokába jutottak. De ha tagadják Allah jeleit, hát Allah gyors a leszámolásban. (Korán, 3:19)

Ez az ája azt is mutatja, hogy az Iszlám az egyetlen létező megoldás az emberiség problémáira. A Korán kijelenti, hogy az Iszlám a siker forrása ezen a világon és a következő világon is. A következő ája pontosan rávilágít erre a tényre:

Ha bárki más vallás után vágyakozik az Iszlámon kívül, attól az nem fog elfogadtatni, és a Túlvilágon a vesztesek között lesz. (Korán, 3:85)

Tehát az Iszlám az a vallás, amely folyamatosan lett kinyilatkoztatva, Ádámtól ﷺ Mohammed prófétáig ﷺ, miközben folyamatosan tökéletesebbé az emberi történelem fejlődésével párhuzamosan, és az Áldott Koránban nyerte el végső formáját.

Az Iszlám lényege két alapelvben foglalható össze:

1. A hit (imán): teljes szívvel és kétségek nélkül hinni az Iszlám öt alappillérében.

2. Jótettek (amal al-szálih): őszinte hittel és a Mindenható Allah megelégedését keresve olyan jótetteket végezni, amelyeket Ő megparancsolt.

Ha az Iszlámot ezt a két alapelvet követve gyakoroljuk, akkor kiegyensúlyozott módon szervezi meg életünket, gondolatainkat és viselkedésünket. Az Iszlám olyan út, amely a Mindenható Allahhoz vezet a hívőt, a logikus gondolkodást, a hallást, a nyelvet és a szívet az isteni fényhez kap-csolva. Ha az Iszlám szépségei egy sziklára hullanak, a szikla dús termőfölddé változna. És a fordítottja is igaz: akik távol vannak az Iszlámtól, azoknak a szíve úgy megkeményszik, mint egy kőszikla. És a szívet nem puhíthatja és nem gyógyíthatja meg más, csak az Iszlám.

Az Iszlám tökéletesíti az emberi lények szellemi és gyakorlati életét, és a sötétségből a fényre vezet őket. Akik az Iszlámot felveszik, azok a legmélyebb szakadékból a legmagasabb csúcsra emeltetnek. Az Iszlámnak megvan az a képessége, hogy egy közönséges emberi lényt a legtökéletesebb teremtménnyé változtasson.

emberiségnek nyújtott. Akik elfogadják, azok felülemelkedhetnek a halandóságon, és elnyerik az örök boldogságot. A Mindenható Allah a prófétának, akik a lehető legjobb emberek, egyazon dolgot parancsolt. Nekem vessétek alá magatokat! És ők mind így feleltek: alávettem magam a Világok Urának. Ábrahám prófétával ﷺ kapcsolatban olvashatjuk ezt a Koránban:

Amikor Ura azt mondta neki: Vessd alá magad Nekem! Ő azt mondta: Alávettem magam a Világok Urának. (Korán, 2:131)

A valódi alávetettség a Mindenható Allahhoz való közelséget eredményezi, amelyet a Róla való megemlékezéssel érhetünk el. Valójában mindenfajta istenszolgálat célja az, hogy közel kerüljünk a Mindenható Allahhoz, hogy megismerjük és szeressük Őt.

Egyszer egy imám beszédet tartott a mecsetben. A halálról és a halál után következő dolgokról beszélt. Elmondta, milyen kérdéseket fognak feltenni az elhunytnak a temetés után. Hogyan töltötted az életed? Hogyan használtad fel a vagyonodat és az egészségedet? Hogyan valósítottad meg a gyakorlatban is azt, amit megtanultál? Megtartottad azt, amit az Iszlám parancsol? Tartózkodtál attól, ami tilos? Minden apró részletet érintett, de a lényegről megfeledezett. A hallgatóság soraiban ott volt a nagy szufi tanító, Abu Bakr as-Sibli (a Mindenható Allah legyen vele kegyelmes), aki felállt, és így szólt a beszélőhöz:

“Ó, tanító! Elfelejtetted a legfontosabb kérdést, amit a Mindenható Allah a szolgáitól fog kérdezni a Túlvilágon. Amikor Urunkkal találkozunk, Ő azt fogja kérdezni: ó, szolgám! Én veled voltam mindig. Te kikkel voltál?”

Az Iszlám azt parancsolja, hogy ilyen tisztelettel és tudatossággal éljük az életünket. Hogy minden pillanatban tudatában legyünk a Mindenható Allah jelenlétének.

Ő veletek van, akárhol vagytok. (Korán, 57:4)

A boldogságunk és jólétünk ezen a világon és a következőn is attól függ, hogy engedelmeskedünk-e a Mindenható Allahnak. Ha nem tesszük, azzal magunkra vonjuk az Ő haragját.

Romlás ütötte fel a fejét a szárazföldön és a tengeren azért, amit az

emberek keze elkövetett – hogy Allah valamilyen kóstolót adjon nekik abból, amit cselekedtek, hogy talán visszatérnek (a helyes útra). (Korán, 30:41)

Ez az ája azt jelenti, hogy az Iszlám elhagyása romlást eredményez a természet rendjében és összhangjában.

Akik lelki szemeikkel is látnak, azok felismerik a különbséget a Teremtő és a teremtmények között. Az ilyenek a külső formát nézik, de a belső tartalmat látják. Megértik az evilági élet valóságát, és megemlékeznek a Túlvilágról. A határtalan egekre tekintenek, és úgy élnek, hogy állandóan megemlékeznek a Hatalomról, amely létrehozta azokat. Tudják, hogy ők csak szolgák, tisztában vannak saját gyengeségükkel és korlátaikkal, és szolgaként is viselkednek. Az örökkévaló világ felé vezető útjukon a Mindenható Allah számos titkát felfedi előttük. Az ilyen szolga leborul a földre, az Ura iránti vágyakozástól hajtva. Így teljesedik be a teremtés célja, és a szolga elnyeri az örökkévaló boldogságot, ahogy azt a Korán következő ájája is ígéri:

Akit Allah az igaz útra akar vezetni, annak szívét megnyitja az Iszlám előtt. (Korán, 6:125)

Ez az ája azonban tovább is folytatódik, és elmondja, hogy vannak a teremtmények között olyanok, akik elfutnak a Mindenható Allah kegyelme elől.

Akit azonban tévelygésbe akar küldeni, annak a szívét elszorítja és szűkké teszi, mintha az égbe akarna felkapaszkodni. Így szégyeníti meg Allah azokat, akik nem hisznek. (Korán, 6:125)

Röviden, az üdvözlés nem lehetséges másképp, csak az Iszlámon keresztül. Ahogy Allah Küldötte ﷺ mondotta:

“Aki elfogadja Allahot Urának, az Iszlámot vallásának és Mohammedet prófétájának, és elégedett velük, azt Allah a Paradicsommal jutalmazza.”²

Az Iszlám szó gyökere a szilm és szalam gyökökre vezethető vissza, amelyek jelentése béke, alávetettség, tisztaság és őszinteség. A Korán első

szúrja szerint az Iszlám célja az, hogy a Mindenható Allah kegyelmének ajándékaira és az igaz útra vezesse az embereket, és eltávolítsa őket az Ő haragjától:

Allah, a Kegyelmes és Irgalmas nevében.

Dicsőség Allahnak, a Világok Urának,

A Kegyelmesnek, az Irgalmasnak,

Az Ítéletnap Urának.

Csak Téged szolgálunk, és csak a Te segítségedet kérjük.

Vezess minket az egyenes útra,

Azok útjára, akikre kegyelmedet árasztottad, nem azokéra, akiket haragod sújt, és nem a tévelygőkére. (Korán, 1:1-7)

Tehát az Iszlám egyaránt kielégíti a józan ész és a hit igényeit. Megvédelmezi az embert mindattól, ami ártana az életének, vagyonának, egészségének vagy a fiatalabb generációknak. Az Iszlám előnyeit a következőkben foglalhatnánk össze:

– *A legszebb hit és legszebb vallás:* az Iszlám a hit legjobb módja, és megvédelmezi az emberi méltóságot az olyan lealacsonyító, pogány szokásoktól, mint például a bálványimádás.

– *Az Iszlám az istenszolgálat cselekedeteivel táplálja és ápolja az emberi lelket:* az istenszolgálat formái az Iszlámban ugyanúgy érintik a testet, mint a lelket, mivel mindkettő részt vesz az imádatban. Akik megtartják az Iszlám előírásait, azok már ezen a földön is egyfajta paradicsomi életet élhetnek.

– *Az Iszlám a kegyelem vallása:* az Iszlám célja az, hogy az embert a boldogságra és a Mindenható Allah kegyelmébe juttassa, még akkor is, ha pedig az ember legtöbb cselekedete olyan, hogy azonnali büntetést és pusztulást érdemelne ki vele. A Mindenható Allah azonban ígéretet tett arra, hogy a kegyelme felülmúlja a haragját.

Abu Huraira elbeszélése szerint: Allah Küldötte azt mondta: “Amikor Allah megteremtette a mindenséget, beleírta a Könyvébe – és

saját Magáról írta azt, és a Trónjára helyezte – 'A kegyelmem felülmúlja a haragomat'".³

A Koránban minden szúra (egy kivételével) így kezdődik: Allah, a Kegyelmes és Irgalmas nevében. Ezt a két tulajdonságot az első szúra is említi. Azt is megtudhatjuk, hogy a Mindenható Allah kegyelme és irgalma volt az, hogy nekünk a Koránt megtanította:

A Kegyelmes megtanította a Koránt. (Korán, 55:1-2.)

Ez az ája azt is jelzi, hogy a Korán tartalma kegyelem minden teremtmény számára. Ezt a Korán 17. szúrája egyértelműen megfogalmazza:

Leküldjük (lépésről lépésre) a Koránban azt, ami gyógyulás és kegyelem a hívőknek, de a bűnösöknek csak növeli a veszteségét. (Korán, 17:82)

És nem csak a Korán kegyelem az emberiség számára, hanem ugyan-ez igaz Mohammed Prófétára ﷺ aki a Koránt az emberiség felé közvetítette:

És nem másért küldtünk téged, mint hogy a Világok Kegyelme légy. (Korán, 21:107)

Ez az igazság már Allah Küldötte ﷺ életében is bebizonyosodott, mivel ő sohasem átkozta azokat, akik ártottak neki. Angyalok jöttek el hozzá, például Gábiel عليه السلام, és megmondták neki, hogy elpusztíthatja annak a városnak a lakosságát, amely rosszul bánt vele. De Allah Küldötte ﷺ nem fogadta el ezt az ajánlatot, hanem azt mondta: "Nem akarok ilyet tenni. Én a kegyelem prófétája vagyok." Sőt, még fohászkozott is a Mindenható Allahhoz, hogy vezesse ezeket az embereket. Láthatjuk hát, hogy az Iszlám első gyümölcse a kegyelem. A Mindenható Allahhoz közel állók két alapelv szerint viselkednek: (1) *Ta'zím li amrillah*, vagyis a Mindenható Allah parancsainak legnagyobb tisztelettel és alázattal való követése, és (2) *Safkat li halkillah*, vagyis irgalmasság a Mindenható Allah teremtményeivel szemben.

– Az Iszlám logikus vallás: bár az Iszlám nem az emberi gondolkodás és logika terméke, a hit és a gondolkodás egyaránt a Mindenható Allah ajándékai, nincs hát semmi ok arra, hogy az egyik kizárja a másikat. Az

Iszlám a leghasznosabb és leghatékonyabb állapotokra serkenti az emberi elmét, ezzel lehetővé teszi, hogy kiegyensúlyozott életet éljen, anélkül, hogy túlzásokba esne. Más szavakkal szólva, az emberi logika teljes mértékben kiteljesedhet a Mindenható Allah Egyedülvalóságába vetett hitben, és Ő még bátorítja is az embert, hogy használja az esztét, és gondolkodjon, amikor számos alkalommal azt mondja a Koránban: *“Afala ta’qilun?”*, hát nem gondolkodtok el? Allah Küldötte ﷺ is arra bátorította az embereket, hogy gondolkodjanak el a Mindenható Allah teremteséről és az élet értelméről. Az elgondolkodás értékét így fejezte ki: *“Egyórányi gondolkodás többet ér, mint hatvanévnnyi ima”*. Az emberi elme úgy lett teremtvé, hogy közelebb vigye a hívőt a Mindenható Allahhoz és a vezetéshez. Elménk az isteni valóság tolmácsa

– *Az Iszlám a szeretet vallása*: A pusztá logika nem elegendő ahhoz, hogy az embert az isteni valóságra vezesse. A logika nem mindig képes elvezetni a Mindenható Allahhoz. Előfordulhat, hogy csak a kétségek csapdájába viszi az embert. Ezért a racionalitásnak a szeretet uralma alatt kell léteznie. A szeretetnek kell bevilágítania a gondolkodás termeit. Rumi azt írja: *“Aki áldott, és ismeri a lélek titkait, tudja, hogy a logika Iblísz jellemzője, a szeretet pedig Ádámé.”*⁴ *“A szeretet a kiválasztottak hajója: ritkán éri katasztrófa, és legtöbbször révbe jut.”*⁵ Azok az emberek, akik, mint például a filozófusok, a saját intelligenciájuk vezetésére hagyatkoznak, a saját érzékszerveik rabszolgájává válnak. Azt szolgálják, amit a szemük lát és amit a fülük hall, és megfelelnek arról, ami túl van érzékeik birodalmán. Az ész megismerheti a Mindenható Allahot a szereteten keresztül, de önmagában csak eszköz, amivel szeretetünk elérheti a Teremtőt.

A szeretet megkönnyíti az áldozatot. A hívő, aki szereti Urát, az életét is feláldozná érte. Allah Küldöttének ﷺ társai mindenüket, amilyük csak volt, feláldozták Allah útján, és így a legmagasabb rangot érték el az emberek között. Amikor a Próféta ﷺ valamit kért tőlük, így szóltak hozzá: *apám és anyám legyen az áldozat érted*.

Vagyis az Iszlám a szív vallása, és nem csupán az észé. Először az ember szívét veszi célba. És az egyensúly vallása is: egyik legfontosabb

4) Masnawi III. 1402.

5) MAsnawi III. 1406.

tulajdonsága az, hogy egyensúlyt teremt a két világ között. Ahogy a Mindenható Allah tökéletes harmóniában és egyensúlyban teremtette a világot, úgy az Iszlám is utat mutat az emberi élet tökéletes egyensúlyához. Az Iszlám összhangot teremt az evilág és a Túlvilág, a test és a lélek, a férfi és a nő, a gazdag és a szegény, az uralkodó és az alattvaló, az anyag és a szellem között. Az Iszlám ezeket a látszólagos ellentéteket egymás kiegészítő részeivé tette. Az Iszlám nem áldozza fel a Túlvilágot az evilág kedvéért, vagy a testet a lélek kedvéért. Sőt, inkább eltávolítja az ellentéteket a kettő közül, és összhangot teremt közöttük. Olyan szárnyak ezek, amelyekkel magasabb világokba repülhet az ember.

– *Az Iszlám a tudás és bölcsesség vallása:* az Iszlám nem a tudatlanok vallása. Épp ellenkezőleg, az Iszlám a legutolsó és tökéletes vallás, amely azért is küldetett, hogy felvegye a harcot a tudatlansággal. Ezért a Korán is kijelenti, hogy a tudás a legfontosabb feltétel ahhoz, hogy az ember jámbor és értékes hívő lehessen.

Allahot az Ő szolgálai közül csak azok félik, akiknek tudásuk van. Allah a Mindenható, a Megbocsátó. (Korán, 35:28)

Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “A tudós annyival jobb a tudatlan imádónál, amennyivel én jobb vagyok közületek a legalacsonyabbnál.”⁶

Vagyis az Iszlám a hívőket tudásra és bölcsességre sarkallja. A bölcsesség nélküli ismeret viszont többet árt az emberiségnek, mint amennyit használ. Például a gyógyszerek ismerete bölcsesség nélkül mérgezéshez vezethet. Ezért figyelmeztetett Allah Küldötte ﷺ: “Aki gyarapodik az ismeretekben, de ezzel nem nő az istenfélelme, az eltávolítja magát Allahtól”⁷.

– *Az Iszlám az erkölcs vallása:* az ember a teremtés csúcsa lehet. Ő a Mindenható Allah letéteményese és kormányzó ezen a földön. Bár agyagból teremtetett, a Mindenható Allah belélehelte lelkét. A Kegyes Korán felhívja a figyelmünket erre a tényre, és int, hogy ne engedjük, hogy alantas vágyaink beszennyezzék lelkünk tisztaságát. Arra inti az embert, hogy tisztítsa meg lelkét a gonoszságtól és bűnöktől, és ép, tiszta szívvel álljon a Mindenható Allah elé. Allah Küldötte ﷺ a legjobb példa az olyan ember-

6) Abu Dawud, Ilm, 1.

7) Kanz al-Ifran, 62.

re, aki elérte ezt a célt, és az erkölcs legmagasabb fokára emelkedett. Azt is kijelentette, hogy prófétai küldetésének egyik célja az, hogy a legjobb erkölcsi példát állítsa az emberek elé: “Bizony, azért küldette, hogy beteljesítsem az erkölcs legmagasabb fokát”⁸. A Korán is tanúsítja ezt a tényt, a következő ájában:

Bizony, nemes a te jellemed. (Korán, 68:4)

A Próféta ﷺ társai valamennyien tanúi voltak szemérmességének. Szemérmesebb volt, mint egy szűz leány a fátyla mögött. A szemérmesség fontosságára így világított rá: “Bizony, a szemérmesség és a hit kézen fogva járnak. Ha az egyik elhagyja az embert, hamarosan követi a másik is.”⁹

Dzsáladín Rumi következő szavai is a szemérmesség fontosságát hangsúlyozzák: “Megkérdeztem a lelkemet: mi a hit? És a lelkem azt felelte a szívemnek: a hit nem más, mint jó viselkedés és erkölcs, tehát akiben ez nincs, az eltávolodik Allah Kegyelmétől.”

– *Az Iszlám a kedvesség és jó modor vallása:* a Próféta ﷺ szerint a kedvességet, aminek a legtöbben többnyire nem tulajdonítanak nagy jelentőséget, nagyon komolyan számon kérik majd rajtunk az Utolsó Napon. Allah Küldötte, akinek példája a legjobb példa valamennyi ember között, ebben is a lehető legjobb útmutatást hagyta ránk. Ha észrevette, hogy bármelyik társa valami rosszat tesz, mindig bántás nélkül javította ki. Ahelyett, hogy nyilvánosan megróttá volna a többiek előtt, csak azt kérdezte, név nélkül: mi történt veletek, hogy azt láttam, hogy egyikőtök ezt meg ezt csinálta? Azzal, hogy így hozta szóba a problémát, nem szégyenítette meg azt, aki elkövette.

– *Az Iszlám az igazság vallása:* az egyik alapfogalom, amit az Iszlám minden körülmények között hangsúlyoz, az az igazságosság és a törvény. Az Iszlám szerint az egyik legsúlyosabb bűn az, ha megsértjük mások jogait. Allah Küldötte ﷺ még betegsége alatt is, egészen a haláláig hangoztatta, mennyire fontos megadni mások jogait. Elment a mecsetbe, és felhívta az emberek figyelmét, hogy amennyiben úgy érzik, valamilyen jogukat nem adta meg, figyelmeztessék erre: “Ó társaim! Ha tévedésből

8) Muwatta, al-Hulk, 7.

9) Suyuti, Jamiu’s-Saghir, 53.

elvettem valakinek a tulajdonából, itt van a vagyonom, vegye vissza belőle. Ha tévedésből megütöttem valakinek a hátát, itt van a hátam, üssön vissza”.¹⁰

Az Iszlám jogrendszer és igazságosság, ami ilyen szilárd alapra épül, csodálattal tölt el bárkit, aki tanulmányozza. A francia filozófus, Lafayet, miután mindenféle jogrendszert megvizsgált, azt mondta: “Ó, Mohammed! Senki sem hozott olyan igazságot az embereknek, mint te.”

Az Iszlám történelme tele van olyan történetekkel, amelyek az iszlám társadalom igazságosságát bizonyítják. Például egyszer egy ember vett egy lovat a piacon. A ló erős és fiatal volt, és mégis elpusztult három nap múlva. A vevő azt gyanította, hogy az eladó, aki személyes sérelmeket táplált vele kapcsolatban, megmérgezte az állatot. A tetemet elvitte egy állatorvoshoz, aki megvizsgálta, és igazolta a vevő gyanúját. Így hát a vevő elment a bíróságra, hogy igazságot kérjen, de a bíró éppen nem volt a városban. Mire visszatért, a ló tetemét el kellett földelni, ezért semmiféle bizonyíték nem volt a vevő igazára. “De hát miért nem jöttél előbb, hogy megvizsgálhattuk volna a tetemet?” – kérdezte a bíró. “Jöttem én, uram, de te nem voltál a városban, és a bíróság zárva volt” – mentegetőzött a vevő. “Értem. Nem is lehettem itt, mert az anyám, aki messze lakik innen, meghalt, és a temetésére utaztam. Mivel miattam vesztetted el a lehetőséget, hogy visszakapd a lovad árát, majd én megfizetem neked” – hozott ítéletet a bíró, és rögtön ki is fizette a károsultnak az elhullott lovat.

Röviden, az Iszlám anyagi és spirituális szempontból is az igazság vallása. Az Iszlám, ha komoly és őszinte hittel gyakorolják, megtisztítja az emberi lelket mindenféle hibától. Csak az Iszlám képes arra, hogy az olyan embert, aki alantas vágyainak csapdájában vergődik, a legalacsonyabb állapotból a teremtés csúcsára emelje fel.

Allah Küldötte ﷺ elmondta, hogy ha valaki felveszi és gyakorolja az Iszlámot, annak minden addig elkövetett bűne megbocsáttatik, bár a jótettei megmaradnak, és attól fogva minden jótettéért tíztől hétszázszorosig terjedő jutalmat kap. A bűnei viszont csak egyetlenegy rossztettként je-gyeztetnek fel, hacsak a Mindenható Allah teljesen meg nem bocsátja őket.

10) Asim Köksal, Islam Tarihi, II. 38.

A vallás legkorábbi napjaitól fogva mindig is voltak olyanok, akik nem akarták elfogadni az Iszlám kínálta vezetést, hanem helyette saját vágyaikat követték, és a Sátán szolgálói lettek. Rengeteg példát láthatunk erre az Iszlám történetében. Például a mekkaiak valamennyien elismerték Allah Küldöttének ﷺ megbízhatóságát és igazmondását, de sokan közülük nem fogadták el üzenetét, amely pedig megmenthette volna őket. Felfogták az Iszlám valóságát, de túlzottan is belegabalyodtak alsóbb éniük és alantasság vágyaik hálójába. Ezért a hitetlenség vermében maradtak. Hasonlóképpen, a zsidók és a keresztények évszázadok óta várták és jövendölték egy próféta eljövetelét, és amikor valóban eljött hozzájuk, nem fogadták el, mert más nemzetből származott, nem az övékéből, és nem tudtak kiszabadulni bigott nacionalizmusuk csapdájából. A következő eset jól illusztrálja ezt a tényt. Egyszer a Próféta ﷺ ezt a részt olvasta a Koránból a zsidóknak:

Ha vitába szállnak veled, mondd: Allahnak vetem alá magam, én és aki engem követ. Mondd azoknak, akik az Írást kapták, és a pogányoknak is: Muszlimok lesztek? Ha muszlimok lesznek, akkor az igaz úton vezetettetek, ám ha elfordulnak, a te feladatod csupán az igehirdetés. Allah átlát a szolgálain.

Miután ezt olvasta, megkérdezte őket: “Elfogadjátok az Iszlámot?”

“Igen, elfogadjuk” – válaszolták a zsidók. Ekkor a Próféta ﷺ megkérdezte: “És elfogadjátok-e, hogy Jézus ﷺ a Mindenható Allah Szava, az Ő szolgálja és küldötte?”

“Dehogyan fogadjuk, Allah mentsen meg minket az ilyen tévedéstől!” – felelték a zsidók. És ezzel, hogy elutasították Jézus ﷺ küldöttségét, a hitetlenek között maradtak.

A Próféta ﷺ megkérdezte a keresztényeket: “Elfogadjátok-e, hogy Jézus ﷺ a Mindenható Allah Szava, az Ő szolgálja és küldötte?”

“Hogyan lehetne Jézus Allah teremtménye, amikor nem más ő, mint Allah fia?” – kérdezték a keresztények.

Egy másik alkalommal a Próféta ﷺ zsidó vallástudósokat látogatott meg, és az Iszlámra hívta őket. Nuaim ibn Harith és Zaid megkérdezte tőle: “Neked mi a vallásod?”

“Ábrahám vallását követem” – felelte a Próféta ﷺ.

“Ábrahám zsidó volt” – felelték a tudósok.

“Akkor tegyük meg a Tórát döntőbírónak magunk között!” – ajánlotta a Próféta ﷺ. A zsidók azonban haboztak, és nem fogadták el ezt az ajánlatot. Ők maguk változtatták meg az írásukat, azokat a fejezeteket, amelyek Mohammed Próféta ﷺ eljövételéről szóltak. A Korán így szól erről:

Jaj azoknak, akik a saját kezükkel írják az Írást, és azt mondják: ez Allahtól való, hogy potom áron elkótyavetyéljék. Jaj nekik azért, amit a kezük írt, és jaj nekik azért, amit szereztek. (Korán, 2:79)

A keresztények és a zsidók a saját tetszésük szerint változtatták meg a vallásukat, így tették tönkre a tanításaik eredeti természetét. A Tóra ma megtalálható legrégebbi példánya az időszámításunk előtti 9. századból származik. Vagyis igencsak hosszú idő választja el Mózes próféta ﷺ korát, és azt a kort, amelyben a Tórát összeállították.

Az emberi elme nem foghatja fel a világmindenség teremtése mögött rejlő bölcsességet vagy rejtett célt, mivel a világot a Mindenható és Mindentudó Allah teremtette. Ezért a Mindenható Allah parancsai és tiltásai felelnek meg a legjobban az ember természetének. Az az elme, amely nem ismeri az isteni kinyilatkoztatásokat, nem képes felfogni ezt a tényt. A józanul gondolkodó ember azonban sohasem tagadhatja, hogy a Teremtő ismeri legjobban a teremtményeit, és ezért Ő képes arra, hogy a lehető legjobb életre vezesse őket. És elmondhatjuk, hogy az Iszlám az egyetlen vallás, amely megfelel ennek az igazságnak.

A Mindenható Allah végtelen Kegyelmeből küldte el az Iszlám univerzális és átfogó vallását az egész emberiségnek. Az Iszlám ideális és mindenre kiterjedő életformát kínál. Az Iszlám, mint vallás, képes megválaszolni minden kérdést, ami csak felmerülhet az ember fejében. Például az álmok túlmutatnak a fizikai lét valóságán, hiszen csak az elménkben léteznek. És mégis, az Iszlám értékeli az álmokat, és tájékoztat a természetükről. Bármilyen olyan értékrendszert, amely nem veszi figyelembe az emberi lény alapvető természetét, el fognak utasítani az emberek. Például a katolikusok nem veszik figyelembe, hogy a család az emberi lények alapvető szükséglete, ezért papjaiknak, szerzeteseiknek és apácá-

iknak megtiltják a házasságot. Az ilyen törvény ellentmond az emberi természetnek, és hossz ú távon engedetlenségbe és bűnökbe hajszolja az embert.

Az emberi természetnek vannak megváltoztatható és megváltoztathatatlan vonásai. Az emberi természet megváltoztathatatlan vonásait semmi be vevő vallási rendszerek nem lehetnek örökérvényűek. Az emberi természet hosszú távon nem tűr meg semmiféle, tőle idegen korlátot. Például Nyugat-Európa hosszú ideig szenvedett a megváltoztatott kereszténység kötelekeiben, de végül az európaiak kitörtek közülük, és a vallást száműzve az életükből a templomokon belülré szorították. Sajnos számos keresztény fordított hátat teljesen a vallásnak a kereszténység természetellenes dogmái miatt. Valamint, mivel az istenhit az ember természetének része, sokan választották a kereszténység helyett az Iszlámot.

Az Iszlám figyelembe veszi az ember természetét, és ezért soha nem avul el. A Mindenható Allah parancsai megakadályozzák, hogy az ember negatív tulajdonságai kitörjenek és uralmuk alá hajtsák. Ugyanakkor az Iszlám lehetővé teszi, hogy életünket mindenkor a változó valóság körülmé-nyeinek megfelelően szervezzük. Az élet változó területein nincsenek megfellebbezhetetlen szabályok. Az Iszlám a realitás vallása, amely figyelembe veszi a valódi emberi természetet. És érdemes megjegyezni, hogy az emberi természet, ha nincsen negatív hatásoknak kitéve, inkább a jóra hajlik, és nem a rosszra. A Próféta ﷺ is megmondta, hogy minden ember egészséges természettel, vagyis az Iszlámmal születik.¹¹

Abu Huraira ؓ arról számolt be, hogy Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “Minden gyermek egészséges természettel születik, és a szülei teszik zsidóvá, kereszténnyé vagy tűzimádóvá. Épp úgy, ahogy az állatok is egészséges kicsinyeket fialnak. Vagy láttatok már köztük csonkát?”¹²

Mivel a Mindenható Allah mindent átfogó kegyelme felülmúlja haragját, a világban általában béke és nyugalom uralkodik. A vadonban is megfigyelhetjük, hogy a gyenge és apró állatok együtt élnek a nagyobb, erősebb, vadabb állatokkal. Ugyanez érvényes az emberi lényekre is, akik a teremtes lényegét képviselik. Az embernek lehetnek pozitív és negatív

11) Bukhari, Janaiz, 92.

12) Bukhari, 2. kötet, 23. könyv, 467.

tulajdonságai is, de amennyiben a pozitívak dominálnak, a negatív tulajdonságok nem nyilvánulnak meg. A pozitív természetet azonban mindig megrontja bizonyos mértékben a negatív társadalmi befolyás, ahogy azt a Próféta ﷺ fentebb idézett mondásában is olvashatjuk. Az Iszlám és az általa ajánlott életforma megőrzi az ember eredeti, pozitív természetét, és ezáltal lehetővé teszi, hogy jól láthatóan ragyogjon rajta a Mindenható Alláhtól kapott spirituális tisztaság. Az Iszlám azt is számításba veszi, hogy az ember negatív tulajdonságait sohasem lehet teljesen kiküszöbölni. Például ahe-lyett, hogy a szexuális vágyak teljesen szabad és minden erkölcsi korlát nélküli kiélését engedélyezné – ami a modern pszichológiai és társadalmi rendszerek nagy részének jellemzője –, törvényes keretek közé helyezi ezt, vagyis a házassági köteléken belülre. Az Iszlám lehetővé teszi a természetes vágyak kiélését, amennyiben ez a házasságon belül történik, és ezzel lehetővé teszi, hogy a szexuális kielégítés is az isteni célok felé hajtsa az embert, például a jámbor és jóra való gyermekek felnevelésében.

Ami a vagyont és a birtoklást illeti, az Iszlám azt tanítja, hogy minden létező dolog a Mindenható Allahé. A hívőknek javasolt inkább mások javára költeni abból, amijük van, mint hogy kizárólag személyes céljaikra halmozzanak fel vagyont. Az Iszlám belátásra és együttműködésre nevel, nem pedig az irigységre és féltékenységre.

Az Iszlám foglalkozik az ember intellektuális képességeivel is. Az emberi megismerést a kinyilatkoztatásban gyökerezteti, amelynek támogatása nélkül a gondolatok nevetséges végeredményhez vezethetik az embert. Ezért van az, hogy a filozófusok mindig is tagadták egymás valóságait. Vagy hogy az ókori Athénban a lopás dicséretes dolognak számított, amennyiben a tolvajt nem fogták el. A tolvajokat tolerálták és nem büntették meg, mivel a tolvajlást az intelligencia következményének tekintették. Bár a lopás magától értetődően rossz dolog, mégsem sikerült ezt felfogniuk az isteni kinyilatkoztatás segítségével. És ha az emberi elme nem képes felfogni a magától értetődőt, hogyan juthatna az igazságra a még bonyolultabb kérdésekben? Ha az emberi értelmet fogadjuk el az egyetlen lehetséges bírának, akkor lesznek olyan esetek, amikor látszólag mindkét félnek igaza van, és nem sikerül igazságot szolgáltatni. Erre jó példa a következő történet. Az ókori Athénban egy jogot tanuló diák szerződést

kötött egy professzorral, hogy ügyvéddé képezze őt. Megegyeztek, hogy a diák a tandíj felét a tanulás végén adja oda, a másik felét pedig akkor, amikor az első tárgyalását megnyeri. Azonban amikor a diák befejezte a tanulást, nem volt hajlandó kifizetni a második részletet, hanem azt mondta, hogy az első is bőségesen elegendő volt a tanárnak. A professzor bíróság elő vitte a szerződésszegést. A tárgyalás napján azt mondta a bírónak: “Akármilyen ítéletet hozol is, mindenképpen megkapom a pénzem”. “Hogy lehet az?” – kérdezte a bíró. “Ha megnyerem a pert, akkor a diákomat a bíróság kötelezi, hogy fizessen nekem. Ha pedig ő nyer, akkor a szerződésünk miatt jár nekem a pénz, hiszen megnyerte az első tárgyalását” – magyarázta a professzor. A diákja viszont így érvelt: “Épp ellenkezőleg. Akár nyerek, akár veszítek, nem kell fizetnem semmit. Ha én nyerek, akkor a bíróság úgy ítél, hogy nem kell fizetnem. Ha veszítek akkor sem kell fizetnem, hiszen a szerződésünk szerint csak akkor jár a pénz, ha megnyertem az első peremet”.

Mint ebből is láthatjuk, az emberi elme képes arra, hogy egyformán elfogadható bizonyítékok alapján teljesen ellentétes következtetésre jusson. Ez az elkerülhetetlen következménye annak, ha az emberek figyelmen kívül hagyják az isteni kinyilatkoztatást és parancsokat. Az Iszlám pedig azzal, hogy hangsúlyozza mások jogainak tiszteletét, az emberi kapcsolatok teljesen új dimenzióját nyitja meg. Az Iszlám arra tanítja az embereket, hogy a mások szükségleteit is tartsák szem előtt, ne csak a saját magukét. Ezt bizonyítja az a hadís is, amelyben a Próféta ﷺ azt mondja, hogy aki tele gyomorral tér aludni, amikor a szomszédai éheznek, az nem igazi hívő.

Mindezek által az Iszlám egymással törődő és egymást szerető testvériséggé tette követőit. Az Iszlám előtt a pogány arabok híresek voltak gyűlölködésükről, ellenségeskedésükről, és más törzsek véres háborúk kísérté kifosztásáról. Olyan szívtelenek voltak, hogy leánycsecsemőiket élve elásták a sivatagi homokba, mert a lánygyermek születését nagy szégyennek tartották. Soha véget nem érő vérbosszúkba bonyolódtak. Az erős elnyomta és összezúzta a gyengét, és az igazságtalan törvény is mindig az erősebb oldalára állt. Ezeket a borzalmas körülményeket a török költő, Mehmed Akif így írta le: “Ha az embernek nem lenne foga, a saját testvérei ennék meg.”

Az Iszlám eljövételével azonban ezek az emberek a világ legerényesebbjei és legnemesebbjei közé emelkedtek. Akik korábban képesek lettek volna egymás vérére inni, az Iszlám segítségével olyan erkölcsi szintre jutottak, hogy még a halál szélén állva is képesek voltak mások érdekeit a saját maguké elé venni. A következő történet, Hudhaifa ؓ elbeszélésében, jól példázza azt a kedvességet és nagylelkűséget, amely ennek a közösségnek a sajátja volt. A jarmuki csata után Hudhaifa ؓ az elhagyott csatateret járva túlélők után kutatott. Ő maga így mesélte el a történeteket:

“Láttam az unokatestvéreimet, Harith-t, egy vértócsában heverve. Odasiettem hozzá, hogy vizet adjak neki, de amikor már éppen inni akart volna, meghallottuk Ikrima hangját: “Vizet, adjatok egy csepp vizet Allah nevében!” Harith csak a szemével intett, hogy vigyem neki a vizet. Amikor odaértem hozzá, Ijas hangját hallottuk meg: “Vizet, egy kis vizet!” Ikrima sem fogadta el a vizet, hanem intett, hogy vigyem tovább neki. De mire odaértem hozzá a vízzel, Ijas meghalt, még mielőtt ihatott volna. Siettem vissza Ikrimához, hogy megittassam. Ahogy mellé térdeltem, láttam, hogy már ő sem él. És mire visszaértem Harith mellé a vízzel, már ő is halott volt.”

Három harcos, akik sebeikben feküdve a mártírhalál szélén álltak, inkább lemondott az oly annyira áhított vízről, csak hogy a másik ihasson. És ezért úgy haltak mártírhalált, hogy egy csepp vizet sem ittak.

Jól példázza ez az Iszlám magas szintű erkölcsét, amelyet korai követői teljesen magukévá tettek, és beépítettek az életükbe. És ugyanezek az emberek nagy lelkesedéssel mérsárolták volna le egymást a legjelentéktlenebb okokból az Iszlám előtti tudatlanság korában. Az Iszlám azonban irgalommal töltötte el a szívüket, olyannyira, hogy az ő korukat később a muszlimok a boldogság kora néven emlegették (Aszr al-saadah).

A Mindenható Allah így emlékeztet valamennyiünket erre az óriási kegyelemre:

És ragaszkodjatok erősen Allah kötelékéhez, és ne oszoljatok csoportokra! És emlékezzetek Allah irántatok való kegyelmére. Emlékezzetek arra, amikor egymás ellenségei voltatok, és Ő egyetértést teremtett szíveitek között, úgy, hogy az Ő kegyelméből testvérek lettetek,

és emlékezzetek, hogy a Tűz üregének szélén álltatok, és Ő megmentett benneteket. Ekképpen magyarázza Allah az Ő jeleit, hogy talán az igaz útra vezettetek. (Korán, 3:103)

Ez az ája nem csak a Próféta ﷺ társaihoz szól, hanem az egész emberiséghez általában.

AZ ISZLÁM ÖT ALAPPILLÉRE

Mint már korábban megállapítottuk, az Iszlámnak része a hit és a jótettek is. Az Iszlám szerint az embernek kétféle kötelessége van a Mindenható Allah felé, az egyik a hit, a másik a gyakorlati cselekedetek. A hit kötelességei megelőzik a gyakorlati kötelességeket. Ezért mondta Allah Küldötte ﷺ: “A legjobban attól félttem a népemet, hogy társítani fognak Allah mellé”¹³.

Az emberi lények két csoportra lesznek osztva a Mindenható Allah előtt: a hívőkre és hitetlenekre. A hit megoszthatatlan egységet alkot. Más szavakkal szólva, aki elutasítja a hit egyik elemét, az elutasította valamenynyit. A hit minden egyes eleme ugyanolyan fontos, hiszen az embernek nincs joga bármit is lényegtelennek vagy hibásnak bélyegezni, amit a Mindenható Allah előírt. Az ember oly gyenge és tehetetlen, hogyan is utasíthatná el a Mindenható és Mindentudó Teremtőt? Hit nélkül a jótetteknek semmi haszna. Az Iszlám szerint a legfontosabb és legalapvetőbb dolog a hit.

A hit azonban nem állhat önmagában, cselekedetek nélkül. A jócselekedetek által vagyunk védve a rossztól. Az Iszlám olyan, mint egy gyümölcsfa. A tiszta szívű, őszinte hit a gyökere. A hit szavakkal való kifejezése a fa törzse, a jótettek pedig a fa virágai és gyümölcsei. És ahogy a fa létezésének értelme a gyümölcs, ugyanúgy a hit szükségszerű következményei a jótettek. A megismerés és a Mindenható Allahhoz való közelség a jótettek által érhető el. Más szóval, az Iszlám nemcsak hit, hanem jótettek kérdése is. Veszélyes dolog az, ha valaki kizárólag a hitétől várja az üdvözlést anélkül, hogy cselekedne is érte. Az Iszlám öt alappillére közül négy cselekedeteket foglal magába. Egyedül az Iszlám első pillére az, ami kizárólag a hitre vonatkozik. A következő hadísz egyértelműen összefoglalja az Iszlám alappilléreit:

---

13) Musnad, IV, 124, 126.

Ibn Umar ﷺ arról számolt be, hogy Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “Az Iszlám öt oszlopra épül: annak tanúsítása, hogy nincs más Isten, csak Allah, és Muhammad az Ő szolgája és Küldötte, az imádkozásra, a zakát fizetésére, a Zarándoklatra Allah Házához, és a Ramadán alatti böjtire.”¹⁴

Ez az öt alappillér azonban nem meríti ki teljesen az Iszlám fogalmát. Ezek a fő oszlopok, amelyek az épületet tartják, de vannak más elvek is. Az Iszlám a bölcsőtől a sírig megszervezi az ember életét, a magán és a közösségi szférát is, fizikai és spirituális értelemben egyaránt. Még ha csak felületesen tanulmányozzuk is a Koránt és a Próféta ﷺ mondásait, láthatjuk, hogy az élet minden területére kiterjednek. A fenti hadíszt a leg-alapvetőbb szempontokat tartalmazza, amelyek szerint a muszlimoknak az életüket fel kell építeniük. A fő tartópillérek nélkül egyetlen épület sem állhat szilárdan. A többi alapelv ezeket a pilléreket erősíti és támogatja, és ezzel még szilárdabbá teszi az egész épületet. Ennek jegyében számos egyéb hadíszt szól a többi alapelvről. Például a következő hadíszt kijelenti: “Az Iszlámnak nyolc része van. Az első rész a hit. Az ima megtartása is egy rész, a zakát fizetése is egy rész, a böjt is egy rész, a Zarándoklat végrehajtása is egy rész, a jót parancsolni is egy rész, a rossztól tartózkodni és visszatartani is egy rész, és az erőfeszítés Allah útján is egy rész...”

Az Iszlám parancsai olyanok, mint az iránytű. Egy pontja fix és mozgathatatlan, és ekörül forog a többi. Ez azt jelenti, hogy az Iszlám kötelezőségei minden hívőre vonatkoznak, ami pedig az ajánlott jótetteket illeti, abból mindenki azt és annyit hajt végre, amit és amennyit a szándéka és a képességei lehetővé tesznek. Akinek a képességei többet tesznek lehetővé, annak tanácsos is ezt végrehajtani, és nem úgy viselkedni, mint egy gyengébb vagy szerényebb képességű muszlimnak. Akinek viszont nincsenek olyan képességei, mint például Abu Bakrnek ﷺ, az nem is tudja a hitet úgy gyakorolni. A legfontosabb az, hogy miután a vallás kötelezőségeit a tőle telhető legjobban végrehajtotta, végezzen szorgalmi cselekedeteket olyan szinten, amilyen szinten képes rá, hogy azáltal közelebb kerüljön a Mindenható Allahhoz. Ezáltal emelkedhetünk olyan szintre, hogy méltók legyünk ahhoz a szerephez, amelyet Ő ránk bízott ezen a földön.

Ahogy fontos megérteni az Iszlám nyilvánvaló szabályait, ugyanúgy fontos megérteni a mögötte rejlő, lelki szempontokat. A Mindenható Allah tájékoztatta a hívőket ezekről is, az Ő Küldöttén ﷺ keresztül. Ezáltal lehe-

tővé tette számunkra, hogy helyesen megtanuljuk és tanítsuk az Iszlámot, és úgy gyakoroljuk, ahogy az elvárható tőlünk. A következő hadíszt ezt hangsúlyozza:

Omar ibn Al-Khattab arról számol be: “Egy napon Allah Küldöttének társaságában ültünk, amikor megjelent egy ismeretlen férfi, vakító fehér ruhában, csillogó fekete hajjal. Sem fáradtság, sem utazás nyoma nem lát-szott sem testén, sem arcán, pedig egyikünk sem ismerte őt. Leült a Próféta közelében. Keresztbe tette a lábát, tenyerét a combjára támasztotta, és így szólt: ‘Ó, Mohamed, beszélj nekem az Iszlámról’. Ő így felelt: ‘Az Iszlám az, hogy tanúsítod, nincs más isten Allahon kívül, hogy imádkozol, hogy megadod a zakátot, böjtölsz Ramadán hónapjában, és, ha az anyagi fedezetet elő tudod rá teremteni, elzarándokolsz a Házhoz.’ Az ismeretlen azt válaszolta: ‘Igazat szóltál’. Mi meglepődtünk, hogy az az ember, aki a kérdést feltette, hagyja jóvá a választ. Ő pedig tovább kérdezett: ‘Beszélj nekem a hitről’. A Próféta így válaszolt: ‘A hit azt jelenti, hogy hiszel Allahban, és a Könyveiben, és a Prófétaiban, és az Ítélet Napjában, és az Elrendelésben’. ‘Igazat szóltál’ – mondta újra az idegen. – ‘Most beszélj arról, hogy mi az az ihszan. A Próféta azt felelte: ‘Úgy kell imádnod Allahot, mintha színről színre látnád, mert ha te nem is látod, Ő lát téged.’ “Beszélj az Óráról” – mondta az idegen. A Próféta azt mondta: ‘Erről a kérdezett sem tud többet, mint a kérdező’. Azt mondta: ‘Beszélj nekem az Utolsó Óra jeleiről’. ‘Akkor majd a szolgálólány saját úrnőjét szüli, és a meztelen, szegény pásztorok hatalmas paloták építésében versengenek’. Ekkor az ismeretlen eltávozott, de én még sokáig a Prófétaival maradtam. Allah Küldötte egy ideig hallgatott, majd megkérdezte: ‘Ó, Omar! Tudod-e, ki volt a kérdező?’ Azt feleltem: ‘Allah és az Ő Küldötte tudja csak azt.’ A Próféta – Allah dicsérje és üdvöztse – azt mondta: ‘Gábiel volt ő, s azért jött, hogy a vallásról tanítson benneteket.’

Röviden, az Iszlám az Egyetlen Isten, a Mindenható Allah imádatának és szolgálatának vallása. A Mindenható Allah azt mondja a Koránban:

Nem másért teremtettem a dzsinneket és az embereket, mint hogy Engem szolgáljanak. (Korán, 51:56)

És a Mindenható Allah arra is utasítja Prófétaját , hogy az egész emberiségnek adja tudtára azt aényt:

Mondd: Az parancsoltatott nekem, hogy őszinte és kizárólagos hittel szolgáljam Allahot.

És megparancsoltatott nekem, hogy az első legyek azok között, akik alávetik magukat Neki.

Mondd: Bizony, ha nem engedelmeskedném Uramnak, egy szörnyű Nap büntetésétől kell félnem.

Mondd: őszinte és kizárólagos hittel szolgálom Allahot. (Korán, 39:11-14)

A Mindenható Allahban való hit nem a vallási törvények vak, mechanikus követését jelenti. Az Iszlám azt jelenti, hogy teljes szívünkkel szeretjük a világmindenség Teremtőjét, az élet és a halál birtokosát, hogy boldogok vagyunk azzal, amit Ő juttat nekünk, és hogy az Ő akaratának megfelelően jótetteket hajtunk végre.

A vallásalapítás kizárólag a prófétáknak adatott meg a Mindenható Allahtól. A világ összes vallása közül az Iszlám forrásai őriztetek meg a legteljesebb, eredeti formájukban. A Mindenható Allah örökérvényűvé tette a Korán csodáját. Az Iszlám lerombolja a babonákat, legendákat és a szellemi sötétség legutolsó maradványait is. A tudatlanság helyébe az igazságot hozza el, a legmagasabb erkölcsöt, boldogságot és békét az egész világnak. Az Iszlám segít az embernek, hogy felfedezze valódi létét és személyiségét, és megtaníttja neki ennek az ájának a titkát:

Megformáztam őt, és leheltem belé a Lelkemből (Korán, 15:29)

Az Iszlám fényesre tisztítja a lélek tükrét, felkészíti arra, hogy elérhesse a Mindenható Allah közelségét, magas erkölccsel ékesíti, és olyan hatalmas erő, amely a halál éjszakáját a vágy olyan izzó tárgyává tudja tenni, amilyen a nászéjszaka ígérete az ifjúnak szép hitvesével.

A HIT KINYILVÁNÍTÁSA ÉS ALAPPILLÉREI

“La illaha illallah, Muhammad Raszulullah”

Nincs más isten, csak Allah, és Mohammed az Ő Küldötte.

Az Iszlám felvételének első lépése a tanúságtétel kimondása. Ez a mondat tanúsítja a Mindenható Allah egyedülvalóságát, és Mohammed Próféta ﷺ küldöttként való elfogadását. Ez a vallás gyökere. Ebben benne van az emberiség üdvözülésének minden titka. Ennek a kijelentésnek sok neve van, amely jelzi, hogy mennyire fontos a muszlimoknak:

Kalima al-tajjiba – a legszebb szavak

Kalima al-takwa – az istenfélelem szavai

Kavl al-thabit – a helyes szavak

Maqalid al-szamavat wa al-ard – az egek és a föld kulcsa

Kalimah al-ikhlasz – az őszinte hit szavai

Szamanu al-dzsenna – a Paradicsom ára

A tanúságtétel az Iszlám lényege, és a vallás összes többi tanításának alapja. Az Iszlám minden részlete ettől a lényegtől függ. Ezért az istenszolgálat legjobb módja ezeknek a szavaknak a kimondása. Ez minden más cselekedetnél magasabb rendű. Még az istenszolgálat legjobb módja, az ima is a nap bizonyos részeihez van kötve, a tanúságtétel kimondása viszont nincs.

Hitünket mindig védelmezni kell mindenféle rossz és ártalmas dologtól. Az ima, a böjt, és a többi kötelező cselekedet bizonyos esetekben elha-

lasztható, ha leküzdhetetlen akadály áll az utunkban, a hitet azonban sohasem szabad félretenni vagy megfeledkezni róla, semmilyen körülmények között.

A tanúságtétel teljes egészében így hangzik:

Ashadu an la ilaha illallah wa ashadu anna muhammadan abduhu wa raszulu.

Ez azt jelenti:

Az Iszlámba való belépéshez az embernek ki kell mondania ezeket a szavakat, és el is kell fogadnia szívével. A tanúságtétel tartalmazza a Korán összes bölcsességét és a valóság teljes egészét. Más szavakkal szólva, a Korán teljes egésze benne van ezekben a szavakban. A Korán lénye az Egy-etlen Istenben való hit, a tauhid. A következő vers egyértelműen kifejezi ezt a valóságot:

Egyértelmű üzenet ez az embereknek, hogy intés legyen a számukra, és tudják, hogy Ő az egyetlen isten, és hogy szívleljék meg azok, akik gondolkodnak. (Korán, 14:52)

A Mindenható Allah szolgáinak minden dicséretre méltó tette ezeknek a gyönyörű szavaknak a terméke. Minél szilárdabban vannak megalapozva ezek a szavak valakinek a szívében, annál nagyobb örömet talál az isten-szolgálatban. Másrészt viszont minden olyan tett, amely a Mindenható Allah haragját vonzza, abból származik, hogy az elkövető nem hisz ezekben a szavakban. A Mindenható Allah azt mondja a Koránban:

Hát nem látod, milyen példát állít Allah? A jó szó olyan, mint az egészséges fa, a gyökere szilárd, s ágai az égbe nyúlnak, s Urának engedelmével minden évszakban gyümölcsöt hoz. Allah azért állítja ezt a példát ez emberiség elé, hogy elgondolkozhassanak. A rossz szó pedig olyan, mint a rossz fa, amelynek gyökere kifordult a földből, és nem áll szilárdan. (Korán, 14:24-26)

Ezt a verset magyarázva Ibn Abbasz ؓ azt mondta: “Ez a vers a tanúságtételre mutat, amelynek gyökerei a hívő szívében vannak, ágai pedig az egekben. A hívő jótettei felemelkednek az egekig. A rossz szavak pedig

azok, amelyek hitetlenséget tartalmaznak, és amelyekkel társítanak Allah mellé. A hit hiányában semmilyen jótett nem fogadtatik el.”

Ezért a Mindenható Allah elmondja nekünk a Koránban:

“Boldog az, aki megtisztítja magát” (Korán, 87:14).

Allah Küldötte ﷺ a megtisztítás fogalmát ebben az ájában úgy magyarázza: kimondani a tanúságtételt teljes szívből és őszinte hittel, és külsőleg és belsőleg is tartózkodni a bálványimádástól. (Fazail A'mal, 466)

Azok, akik közel vannak a Mindenható Allahhoz, megtisztítják a szívüket minden rossztól, és aszerint cselekszenek, amit ez a hadísz mond. A bálványok nem mindig egyértelmű, fizikai formában jelennek meg. Néha az emberi lélek titkos bálványokat rejteget – például a saját alantas vágyait. A Mindenható Allah ebben az ájában szól az ilyen magatartásról:

Nem láttad azt, aki a saját vágyait teszi meg istenének? (Korán, 45:23)

A Próféta ﷺ egyik feladata, mint ez a Koránból is kiderül, az volt, hogy megtisztítsa az emberek szívét a betegségtől, és feltárja előttük a Mindenható Allahban való hit mély dimenzióit. A hit olyan, mint egy tükör, és ha valaki nem féli a Mindenható Allahot, akkor a tükre homályos. A homályos tükör pedig nem engedi, hogy felfogjuk és visszatükrözzük az isteni Fényt. Az isteni Fény csak akkor nyilvánul meg a hívő szívében, ha azt a szívet meglágyítja a Mindenható Allahról való gyakori megemlékezés. A megemlékezés a feledékenység ellentéte. A szív keménysége és homályossága úgy szüntethető meg, hogy az ember igazi őszinteséggel és elkötelezettséggel fordul a Mindenható Allahhoz.

A próféták és a Mindenható Allahhoz közel állók arra hívnak minden embert, hogy fogadja el a tanúságtételt, amely megnyit előtte minden ajtót ezen a világon és a következőn is. Sok áldott ember válaszolt erre a hívásra, és megízlelte az igazi hitet, amely édesebb, mint a Paradicsom legistább folyója.

A tanúságtételben végtelen bölcsesség van. Ezért az egek és a föld és minden, ami bennük van, megerősíti ezeknek az áldott szavaknak az igazságát. Még a Mindenható Allah saját Maga is tanúsítja ezt az egységet:

Allah maga a tanú rá, hogy nincs Isten rajta kívül, és tanúk az

an-gyalok, és azok, akiknek tudásuk van. Igazsággal tartja fenn teremtését, nincs más Isten, csak Ő, a Mindenható, a Bölcs. (Korán, 3:18)

A tanúságtétel négy jelentést foglal magába:

1. Kijelenti a Mindenható Allah létezését.
2. Kijelenti a Mindenható Allah egyedülálló tulajdonságait.
3. Kijelenti a Mindenható Allah tetteit.
4. Kijelenti a Mindenható Allah Küldöttének ﷺ igazságát.

A tanúságtétel az Iszlám hitének pecsétje. Az Iszlám hat hittételét pedig így lehetne összefoglalni:

“Hiszek a Mindenható Allahban, az angylaiban, a Könyveiben, a prófétáiban, az Ítélet Napjában, az isteni rendelésben és a tényben, hogy minden jó és minden rossz a Mindenható Allahtól származik, és hogy lesz élet a halál után. Tanúsítom, hogy Mohammed ﷺ az Ő szolgája és küldötte.”

Ha valaki kimondja a tanúságtételt és elfogadja az Iszlám öt alappil-lérét, az muszlim lesz, aki pedig a hat hittételben is hisz, az hívő. Ha azon-ban csak a nyelvével mondja a szavakat, de a szívével nem hisz bennük, az nem elegendő.

Azon felül, hogy az ember hisz a Mindenható Allahban és Mohammed ﷺ próféta-ságában, meg is kell értenie és gyakorolnia is kell hitét. Vagyis a hitünknek erősnek és tökéletesnek kell lennie, hogy sikerre juthassunk. Amikor erős hitről beszélünk, az alatt értjük a Mindenható Allah tulajdon-ságaiba vetett hitet is.

I. A HIT ALLAHBAN

Az emberi elme nem képes teljesen felfogni a Mindenható Allah termé-szetét, aki megteremtette az egeket és a földet és mindent, ami köztük van. Ezért ha az ember túlzottan sokat gondolkodik a Mindenható Allah lénye-gén, az furcsa gondolatokat ültethet a fejébe, és rombolhatja a hitét. Ezért mondta Allah Küldötte ﷺ: “Gondolkodjatok Allah kegyelmén és ajándékain (a teremtesen, a hatalmán és nagyságán), de ne gondolkodjatok Róla (mivel Allah valódi lényegét senki sem képes felfogni).” (Kitáb al-Arbain)

Agyunk és elménk képességei korlátozottak, ezért csak annyit mondhatunk, a bölcsek szavait ismételve: “Ó, Uram! Olyan vagy, amilyen vagy, felette állsz a mi felfogásunknak és a mi tudásunknak.”.

A Mindenható Allah valódi természetét nem vagyunk képesek felfogni. Az emberi elme azonban képes arra, hogy következtessen az okozatból az okra, az alkotásból a művészre. Ha az emberi intellektus, jó szándéktól vezetve és nyitott szemmel nézi a Mindenható Allah tulajdonságait és tetteit, semmiképpen sem utasíthatja el a Belé vetett hitet. A hit elutasítása a szív betegségének eredménye. Ha valakinek sikerül megőrizni szívének és elméjének tisztaságát, az távol fogja tartani őt a hit elutasításától. Még azok is képesek megtalálni a hitet, akik hitetlen társadalomban születtek, ahogy az Ábrahám próféta عليه السلام példája is nagyon jól mutatja, amennyiben a szívük tiszta. Bár Ábrahám عليه السلام bálványimádók között született, a szíve és intellektusa segítségével megtalálta az igazi hitet a Mindenható Allah egységében.

A hit könnyebb, mint a hitetlenség. Ha azt valljuk, hogy nincs Teremtő, az nem oldja meg a világ keletkezését, az életet és a halált övező titkokat és kérdéseket. A hitetlenség állapota olyan, mint mikor valaki öntudatlan ájulásában nem érzi az éhséget, vagy az altatók okozta kábulatban nem érzi a testébe vágó kést. A Korán süketnek és vaknak nevezi az ilyen embereket.

A Mindenható Allah teremtette az emberi természetet, és részévé tette az igényt a hitre, és a vágyat az igazság keresésére. Ez alól senki sem kivétel. Ha mégsem követi eredendő természetét, az a spirituális vakságnak és süketségnek köszönhető. Tudatunk mélyén rejtőző hitünket elnyomhatja az anyagi lét súlya – ahogy álmainkra sem mindig tudunk visszaemlékezni éber állapotban.

A Mindenható Allahtól származó és az ember által kitalált vallásokban is ott van a Mindenható Allahba vetett hit fogalma. Az ember alkotta vallásokban azonban Allah fogalma eltér attól az egyedüli helyes hittől, amely szerint a Mindenható Allah a világmindenség egyedüli Teremtője, hogy felette áll minden gyengeségnek és emberi tulajdonságnak, hanem ezek helyett a legtökéletesebb tulajdonságokkal rendelkezik. Ezeket a tulajdonságokat a Mindenható Allah kinyilatkoztatta a Prófétán ﷺ keresztül, és ezeket senki nem tagadhatja vagy változtathatja meg. A legtöbb tudós a következőképpen foglalja össze a Mindenható Allah tulajdonságait:

Allah létezése

Allah létezik, él, és a létezése nem függ semmitől és senkitől. Vagyis Ő az Önmagában Létező. Semmi valószínűsége annak, hogy Ő ne létezzék. Rajta kívül minden más az Ő teremtménye, létezésük nem szükség-szerű. A Mindenható Allah azt mondja a Koránban:

Allah! Nincs más isten, csak Ő, az Élő, az Önmagában Létező. Nem vesz rajta erőt sem fáradtság, sem álmom. Övé minden, ami az egekben és a földön van.

Nyilvánvaló tény, hogy a világmindenségben kikezddhetetlen rend és összetartó erő működik. Ez a rendszer azóta működik a legtokéletesebb rendben, amióta a világmindenség létrejött. Ismert tény, hogy ha a Föld tengelyének nem lenne 23,5 fokos dőlésszöge, akkor nem lennének évszakok. Akkor a Föld egy részén mindig tél lenne, más részén mindig nyár. Valamint ha a Föld és a Nap közötti távolság csak egy kicsit is nagyobb lenne, akkor a Föld egyetlen fagyott jéggolyóvá változna, ha a távolság pedig csak egy kicsit is kisebb lenne, akkor hamuvá égne. Ezek és hasonló tények bizonyítják, hogy az összes égitest a legbölcsebb rendszerben van összeállítva, és ezáltal lehetséges az élet. Ez a tökéletesség és kifinomultság jelzi a világmindenség teremtkőjének létezését, Egyedülvalóságát, Nagyságát és Mindenhatóságát. Ezt olvashatjuk a Koránban:

Ő emelte magasra az eget, és Ő állította fel a Mérleget. (Korán, 55:7)

Aki hét égboltot teremtett egymás fölé. Nem látsz egyenetlenséget a Kegyelmes teremtésében. És nézd meg még egyszer: látsz-e valami hibát? Aztán nézd meg ismét, és a tekinteted tompán és fáradtan tér vissza hozzád. (Korán, 67:3-4.)

Ha egy földműves azt látná, hogy földjén a növények szabálytalan őszezevisszaságban le vannak tördelve, a viharnek vagy más természeti erőnek tulajdonítaná a kárt. Ha azonban azt látná, hogy a növények bizonyos szabály szerint vannak letörve, például minden harmadik vagy minden ötödik, eszébe sem jutna, hogy a természet vak erőt okolja. Rájönne, hogy a tettet tudatos lény követte el. Megkérdézhajjuk tehát, hogy miként gondolhatja valaki, hogy a világmindenség ilyen kifinomult és tökéletes elrendeződése véletlenül következhetett be, amikor egy olyan apróságról,

mint a növények letördelése, sem hiszi el ezt. Dzsáladín Rumi ezekkel a szavakkal szólít fel szemünk és szívünk megnyitására: “Ha a malomkerék mozgását látod, igyekezz inkább a folyót látni, amely mozgatja! Ha a levegőben kavargó port figyeled, gondold a szélre, amely felkavarta! Ha a víz forr, tekintsd a tűzre! Mondd, te ostoba, melyik logikus? Vajon van-e a palotáknak építője, vagy nincs? Mondd, fiam, melyik hihetőbb? Az írásnak a lapon van-e írója, vagy nincs? Ó, Ádám fia, tudnál-e mutatni akár egyetlen dolgot is, amely önmagától jött létre?”

Akinek a természete és a szíve tiszta, az felismeri, hogy a világban okok és okozatok láncolata létezik, és mindez minden okozatok okától függ, a világ Teremtőjétől és Fenntartójától, és ettől a felismeréstől hajtva hisz a Mindenható Allahban.

A Sátán azonban számtalan csapdát állít fel mindenfelé, hogy az embereket félrevezesse. Dzsáladín Rumi így figyelmeztet a Sátán cselészövésére: “Ne tévesszen meg a Sátán a hit dolgaiban. A Sátán olyan okos tolvaj, hogy kivárja a legsötétebb éjszakát, és amikor alkalom adódik, rögtön kopogtat az ajtódon. Akkor te ajtót nyitsz, mécsessel a kezeden, hogy megnézd, ki az. A Sátán pedig kioltja a mécses a kezeden. Te nem látod, ki kopogott, és azt hiszed, a mécsessel van baj. A sötétben nem látod a tolvajt, aki a mécses kioltotta. Így oltja ki a Sátán a hited mécsesét az óvatlanság éjszakájában. Aztán magával viszi a szíved erényét, és a vesztesek között leszel a Túlvilágon. Tudatlanságban leszel a Teremtővel és a teremtéssel kapcsolatban.”

Ahogy a Korán szavai is mondják: “**Allahot az Ő szolgálói közül csak azok félik, akiknek tudásuk van**” (Korán, 35:28), a Mindenható Allah Nagyságának és Mindenhatóságának felismeréséhez tudás szükséges. Einstein következő szavai is ezt a tényt illusztrálják: “A Teremtő nem játszik kockajátékot a világegyetemmel. Teremtése nem véletlenszerű és rendezetlen. Csodálattal figyelhetjük meg az egyensúlyt és harmóniát ebben a világban... Elmondhatom, hogy bárki, aki a természet titkait kutatja, valóságos érzelmekkel közelít Isten nagyságához. Éppen ezért nem tudok elképzelni valódi tudóst, akinek ne lenne szilárd hite. Ezt a tényt a következőképpen fejthetjük ki: lehetetlen vallás nélkül hinni a tudományban. Vagyis **a vallás tudás nélkül vak, a tudás vallás nélkül pedig sántít.**”

Ezért számos nem muszlim tudós vette fel az Iszlámot, és sokan, bár nem vették fel az Iszlámot, elismerik Allah nagyságát. Ez a Korán egyik csodája. A Mindenható Allah azt mondja:

Azok, akiknek tudás adatott, látják, hogy ami leküldetett hozzád Uradtól, az az Igazság, és annak az útjára vezérel, aki Hatalmas, és magasztalásra méltó. (Korán, 34:6)

És megmutatjuk nekik a jeleinket szerte a földön és saját magukban, hogy nyilvánvaló legyen számukra, hogy ez az Igazság. Vajon nem elegendő-e, hogy a te Urad minden dolgok tanúja? (Korán, 41:53)

Bárki, aki a mindenséget szemléli, számtalan jelet vehet észre, ahogy ez az ája is említi.

Ha a Földön csak emberek és állatok léteznének, felhasználnák az összes oxigént, és rövid idő alatt megmérgeznék őket a keletkező szén-dioxid. Azonban a világot életre hívó Hatalom növényeket is teremtett, amelyek a szén-dioxidot felhasználják és oxigént termelnek, ezáltal a világunk egyensúlyban működhet. A Teremtő világunk háromnegyedét vízzel töltötte meg. És a száraz rész túlnyomó többsége is terméketlen szikla, sivatag vagy jégmező. És mégis, a Mindenható Allah a termékeny rész földjéből képes minden élőlényt táplálni.

Vizsgáljunk meg egy állatfajt. Ha ennek a fajnak a múltban, jelenben és jövőben létező egyedei egyszerre lennének jelen a Földön, akkor a világ élelmiszerkészlete még ennek az egyetlen fajnak sem lenne elegendő. A Mindenható Allah azonban időben és térben elosztva küldi ezeket az egyedeket a Földre, és így fenntartja a teremtés egyensúlyát. Köztudott, hogy minden platánfa magok millióit érleli meg minden évben, és a szelek szár-nyán elküldi őket egészen távoli vidékekre is. Ha csak egyetlen platánfának minden magja kikelne, akkor hamarosan a Föld teljes termékeny részét platánok borítanák. Vagyis a Föld még egyetlen platánfának sem lenne elég tágas. Ezt a példát minden teremtményre kiterjeszthetjük. Ez pedig a világmindenségben létező megzavarhatatlan egyensúlyt és harmóniát bizonyítja.

Továbbá a legmagasztosabb Lény olyan tulajdonságokkal ruházta fel teremtményeit, hogy még azok is, amelyek azonos táplálékon élnek, képe-

sek különböző termékeket létrehozni, és ezek egymást kiegészítve teszik lehetővé az életet. Például ha egy tehén vagy birka megeszi a szederlevelet, az tejet és húst termel belőle, de ha a selyemhernyó eszi meg, az selymet. A méhek a virágporból mézet állítanak elő, de az emberi lényben, akit pedig minden teremtmények legtökéletesebbikének tartunk, nincs meg ez a képesség. A virágok olyan színeket, illatokat és formákat állítanak elő a pusztá, sáros földből, amit egyetlen vegyész sem képes utánozni. És bár az állatok könnyedén képesek tejet és húst készíteni a fűből, az ember a legmodernebb laboratóriumokban, sok tonna fű felhasználásával sem tud egyetlen csepp tejet vagy egyetlen darabka húst előállítani.

Minden értelmesen gondolkodó emberi lény látja a Mindenható Allah létezésének és Hatalmának jeleit, bármerre nézzen is a világban. Az isteni Kegyelem bizonyítéka a próféták elküldése az emberekhez, és az emberi tudás és erkölcs tökéletesítése. Mi több, ha ez a gondolkodó emberi lény megnézi az Univerzumot és saját magát, rögtön látja, hogy mennyire nevetséges és képtelen dolog lenne, ha nem hinne a mögöttük rejlő igazságban. Bizony, ez a hatalmas világmindenség a Mindenható Allah létezésének és nagyságának jele.

Az égen fekete és fehér lyukak vannak. Ez a tudomány egyik modern kori felfedezése. Mégis azt látjuk, hogy a Mindenható Allah ezekre a lyukakra esküszik a Koránban:

Esküszöm a helyekre, ahol a csillagok elenyésznek! Ha tudnátok, hogy milyen szörnyű eskü ez! (Korán, 56:75-76.)

Ez a tény, amelyet a modern tudomány csak mostanában fedezett fel, jól példázza a ránk tekintő nagyságot. A hely, ahol a csillagok születnek, a fehér lyuk, ahol pedig meghalnak, az a fekete lyuk. Egy apró anyagi dolog jön át ezen a fehér lyukon, és azonnal eredeti méretének sok milliárdszorosára növekszik. És számos csillag, a mi Napunknál sokkal nagyobbak, hal meg egy fekete lyukba roskadva. Ennek megfelelően a mi égboltunkat bevilágító Napnak is az lesz a sorsa egykor, amit a Koránban olvashatunk: ***Amikor a nap felgöngyölődik (Korán, 81:1).***

Azon a napon elpusztul a Nap is. Nem csoda, hogy az lesz az Ítélet Napja. Akkor mindennek vége lesz! És nem menekülhetünk meg ennek a

napnak a borzalmaitól sehogy sem, csak ha a Mindenható Allah felé fordulunk, és előtte borulunk le.

Röviden, azok, akik gondolkodnak, tudják, hogy az Isteni Fenséghez viszonyítva ez a világ csak egy a mindenség milliárdnyi porszeme közül. És még ezen a porszemen is eltörpül az ember, a magas hegyekhez, végtelen síkságokhoz és mély óceánokhoz viszonyítva. Mindezzel a tehetetlenséggel az ember semmi, és csak a Mindenható Allahot szolgálva érhet el bármilyen rangot is. Az ember valódi helyzetét akkor érthetjük csak meg, ha logikusan gondolkodunk a Mindenható Allahról, aki **Hatalmas, Mindenható, Önmagában Létező és minden más Fenntartója**. Ezt azonban csak az foghatja fel, akinek a szíve nyitott. A Korán azt mondja:

Vajon nem utaztak-e a földön, és nincs-e szívük, amivel felfoghattak volna, és fülük, amivel halhattak volna? Hiszen valóban nem a szemük vak, hanem a szívük a keblükben! (Korán, 22:46)

Az ég és a föld számos egyértelmű bizonyítékot tartalmaz a Mindenható Allah létezésére, és ezt a valóságot nem is szükséges magyarázni. A Mindenható Allah szolgálai szívük minden tulajdonságával érzik és megízlelik ezt a valóságot. Lelkük érzékeli az evilágban tükröződő isteni Tulajdonságokat. Akik képesek lemondani saját vágyaikról, és a hadísznak megfelelően viselkedni: “Haljatok meg még a halálotok előtt!”, a valóság tava-szában fognak újjászületni. Céltalan és tudattalan életük helyett a Próféta ﷺ erkölcsisége szerint fognak élni. Soha, egy pillanatra sem kételkednek az igazságban és valóságban. A következő történet jól példázza ezt a tényt:

Dzsunaid al-Bagdadi, a nagy tudós és tanító, megkérdezte az embereket, akik mellette elszaladva mind egy helyre igyekeztek: “Mi ez a sietőség? Hová mentek?” Azt felelték: “Azt hallottuk, hogy egy nagy tudós érkezett a városba! Ezeregy bizonyítékkal magyarázza a Mindenható Allah létezését! Megyünk, hogy meghallgassuk a bizonyítékait és a magyarázatát. Gyere te is, ha kedved van”. Ezt hallván Dzsunaid csendes mosollyal mondta nekik: “Ha a szem lát, és a szív érez, számtalan bizonyítékot és jelet láthat a világban. Számtalan tanúságtétel szól a Mindenható Allah létezéséről. Ó, emberek! Akinek mindeme jelek mellett még kétségei vannak, menjen csak. Bennem egy szemernyi kétség sincs.”

Akiknek tudásuk van, így magyarázzák: “A Mindenható Allah sohasem rejtőzködik. Hanem inkább azt mondhatjuk: a Mindenható Allah azért rejti el magát a látásunk elől, mert az emberi lények nem lennének képesek elviselni, ha közvetlenül látnák Őt”. Például, ha egy kis szobában egy ötezer wattos lámpa égne, az ember semmit sem látna a nagyon erős fénytől. A Mindenható Allah Fensége és Dicsősége olyan hatalmas, hogy emberi szem nem lenne képes elviselni. Ezért mondta Ő Mózes prófétának ﷺ: **“Nem fogsz látni Engem”** (Korán, 7:143).

Végtelen létezés a múltban

Logikus feltételezés, hogy minden teremtmény valamely kiváltó oknál fogva jött létre. Ez a kiváltó ok nem lett teremtvé, de képes teremteni. Ez az ok, ez a forrás a Mindenható Allah. Az Ő létezésének nincs kezdete. Éppen ellenkezőleg, Ő az, aki a Kezdet minden másnak. A múltban végtelen időktől fogva létezett, és nem volt olyan idő, amikor Ő ne létezett volna. A Korán azt mondja: **“Ő az Első és a Végő, a Külső és a Belső”** (Korán, 57:3). Allah Küldötte ﷺ ezt szokta mondani a fohászában: “Ó, Uram, Te vagy a kezdet, és semminek a létezése nem előzte meg a Te létezésedet”¹⁵.

Örökkévaló létezés

A Mindenható Allah létezésének nincs vége, ő az Örökkévaló. A Korán azt mondja erről:

És ne foháskodj Allah mellett más istenhez! Nincs más isten, csak Ő. Minden dolog el fog pusztulni, kivéve az Ő arcát. És Őt illeti meg a döntés, és Hozzá lesz majd visszatérésetek. (Korán, 28:88)

Minden múlandó, ami a földön van, ám Urad magasztos és fenséges Arca örök. (Korán, 55:26-27)

Ezen a világon senkinek és semminek nem jellemzője az örökkévalóság. Minden csak ideiglenesen létezik, mert a Mindenható Allah az örökkévalóság tulajdonságát egyedül Magának tartotta meg, a teremtetést pedig múlandóvá tette. Ezért a Mindenható Allah szolgálói nem ezt a világot teszik meg céljuknak. A bölcsek nem esnek a múlandó örömök csapdájába, és

15) Muszlim, 61.

megértve a “halj meg a haláloed előtt” titkát, az örökkévalóság felé utaznak. Mivel abban hisznek, hogy a hús elpusztul, de a lélek nem, megsza-
badulnak saját testük és vágyaik rabszolgaságából, és a szív útjait járják,
és a Mindenható Allah kegyelmével az út végén elérik Azt, Akit szívük
minden szerelmével kerestek.

A Mindenható Allah Egyedülvalósága

Az a tény, hogy a világmindenség tökéletes harmóniában működik,
mióta meg lett teremtve, egyértelműen mutatja, hogy egyetlen Tervező és
Teremtő munkája. Ha a megteremtő erőnek társai vagy részesei lettek
volna, akkor a világmindenség károsodást szenvedett volna a köztük lévő
különbségek miatt, és az ebből következő káosz lehetetlenné tenné az éle-
tet. Ahogy a Korán mondja:

*Allah azt mondta: ne vegyetek magatoknak két istent: mert Ő csak
egyetlen isten. És Engem féljeteek egyedül.* (Korán, 16:51)

*Mondd: Ha, ahogy ők állítják, más istenek lennének mellette, akkor
utat keresnének a Trón Urához.* (Korán, 17:42)

*Ha az egekben és a földön rajta kívül más istenek lennének, akkor
bizony mindkettő romlásnak indulna. Magasztaltassék Allah, a Trón,
Ura! Felette áll annak, amit ők állítanak.* (Korán, 21:22)

*Allah nem nemzett fiat, és nem volt mellette más isten. Különb-
ben minden isten elvenné azt, amit ő teremtett meg, s egyesek bizony-
nyal a többiek fölé kerekednének. Dicsőség Allahnak! Felette áll annak, ami
állítanak.* (Korán, 23:91)

Ha mélyebben megvizsgáljuk a Koránt, akkor láthatjuk, hogy a
Mindenható Allah leginkább arra inti szolgáit, hogy higgyenek az Ő
Tulajdonságaiban. Ezek közül a tulajdonságok közül pedig a legérzéke-
nyebb az E-gyedülvalóság kérdése. Olyannyira, hogy a társak állítása
Mindenható Allah mellé a legnagyobb bűn, ami kihívja az Ő haragját. A
Korán inti az embereket, hogy semmiképp ne essenek ebbe a bűnbe:

*Aki Allah mellé (más isteneket) társít, attól Allah eltiltotta a
Paradi-csomot, és lakhelye a Pokol lesz. A vétkeseknek nincsenek segí-
tőik.* (Korán, 5:72)

És már kinyilatkoztatott neked és azoknak, akik előtted éltek, hogy ha társítasz (Allah mellé más isteneket), akkor bizony a munkálkodásod hiábavaló lesz, és a vesztesek közé fogsz tartozni. (Korán, 39:65)

Allah nem bocsátja meg azt, ha (más isteneket) társítanak mellé. Ami bűn ez alatt van, azt megbocsátja annak, akinek akarja. Aki társít Allah mellé, az hatalmas bűnt eszel ki. (Korán, 4:48)

A többi kinyilatkoztatott vallás is Iszlám volt eredeti formájában, de aztán megváltoztatták őket, és eltávolodtak az eredeti forrásuktól. Figyelemre méltó például az a változás, amely a kereszténységben következett be. A Mindenható Allah Egyedülvalóságába vetett hit az ötödik század végén szörnyen megváltozott, és az Egyedülvalóságba vetett hitet felváltotta a Háromságba vetett hit. Azonban a mély vallásos tudással rendelkező emberek napjainkban sem osztják ezt a hitet, és elhatárolódnak az egyháztól.

A Mindenható Allah Egy. És ez a kijelentés elég egyértelmű ahhoz, hogy lehetőséget se adjon egy második istenség létezésének. Ezért a Mindenható Allah Egyedülvalóságába vetett hitnek elég erősnek kell lennie, hogy az ember semmiféle lehetőséget ne tulajdonítson egy második istenség létezésének. Az ehhez vezető első lépés az Iszlám kötelékébe való belépés. A Mindenható Allah kegyelmének, áldásainak, irgalmának és segítségének számtalan ajtaja nyílik meg azok előtt, akik megteszik ezt a dicséretre méltó lépést. Az Iszlám történetének kezdetén ez adott erőt a fekete rabszolganak, Bilálnak, hogy elviselje a hitetlenek kínzásait, akik arra akarták kényszeríteni, hogy elhagyja az Iszlámot. Bilál azonban a hit megnyugvásába és erejébe menekült előlük, azt ismételve: *Ahad, Ahad* (Egy, egy), vagyis Allah egy. Állhatatosságának jutalmául megízlelhette a hit valódi ízét, és ő lett a muszlimok közösségének első imára hívója.

Ha valakinek a hite csak egy kicsit is hibás, az nem tehető jóvá akár mennyi jótettel sem. Olyan ez, mint mikor valaki ugyan értékeli a neki tett szolgálatokat, de nem képes elviselni azt, ha megsértik a becsületét. A hibás hit nem más, mint a Mindenható Allah Dicsőségének és Fenségének megsértése, és ezért megbocsáthatatlan. Ezért a Mindenható Allah először a helyes hitet követeli tőlünk, csak ezután jöhetnek a jótettek.

Az uhudi csata során egy bátor ember, Amr ibn Sabit jött Allah

Küldöttéhez ﷺ a csata hevében, és megkérdezte, hogy előbb mondja-e el a tanúságtételt, vagy csatlakozzék inkább a tomboló harchoz a muszlimok oldalán. A Próféta ﷺ azt mondta: előbb tanúsítsd hitedet. Amr így is tett, és amikor a Próféta ﷺ a csata után meglátta holttestét a mártírok között, azt mondta: “Keveset tett, de nagy jutalmat kap”.¹⁶

Az Egyedülvalóság azt jelenti, hogy a Mindenható Allah egyetlen, kizárólagos Úr, és nincs társa a hatalmában vagy az uralkodásban. Ez a hitnek az a tökéletes palotája, amely az igazi hívők lakhelye.

Mivel az egyedülvalóság a Mindenható Allah tulajdonsága, szeretnünk kell és ragaszkodnunk kell hozzá, és gyakorta ki kell jelentenünk. Allah Küldötte ﷺ azt tanácsolta társainak, hogy gyakorta emlékezzenek meg a Mindenható Allah Tulajdonságairól, főként Egyedülvalóságáról.

Ubadah ibn Samit ؓ elbeszélte, hogy azt hallotta Allah Küldöttétől ﷺ:

“Ha valaki felébred az éjszaka folyamán, foháskodjék ezekkel a szavakkal: Nincs más isten, csak Allah. Egyetlen, és nincs társa. Övé a hatalom, és Őt illeti a hála. Ő mindenek felett hatalmas. Mentés minden hiányosságtól, és Hatalmas. Minden erő és képesség az imára és a szolgálatra Allahtól való.”

És a Próféta ﷺ azt is mondta: “Ha valaki azt mondta: Ó, Uram, bocsáss meg!, vagy más fohással foháskodik, vagy wudút¹⁷ végez és imádkozik, annak az imája elfogadtatik.”¹⁸

És Allah Küldötte ﷺ azt is mondta: “Ha valaki a Mindenható Allah segítségének szükségét érzi, az végezzen wudút és imádkozzék két rakát¹⁹. Magasztalja Allahot, kérjen áldást a Próféta, majd foháskodjék ezzel a fohással:

Nincs más isten, csak a Kegyelmes és Irgalmas Allah. Allah mentes minden hiányosságtól, és Őt illeti minden dicsőítés és hála. Ó, Uram! Hozzád könyörgök megbocsátásért, és hogy védelmezz meg engem min-

16) Ramazanoglu Mahmud Sami, Uhud Gazvesi, 35)

17) az ima elütti rituális tisztálkodás

18) Bukhari, Tahajjud, 21.

19) Raka: az ima alapegysége, amely a Korán egyes részeinek olvasásából, egy meghajlásból és két leborulásból áll.

den büntől. Nálad veszek menedéket minden gazdagságtól és kegytől. Töröld el a bűneimet és hibáimat. Ó, Uram, a Legkegyelmesebb és Legirgalmasabb, add, hogy olyan tetteket végezzek, amelyeket Te elfogadsz.”²⁰

A Mindenható Allah különlegessége

A Mindenható Allah nem hasonlít senkihez és semmihez. Nem egyenlő senkivel és semmivel. Ezért mentes mindenféle antropomorfikus (emberi) tulajdonságoktól.

Az eltorzított vallásokban éppen ez az egyik legellentmondásosabb pont. Ezek a vallások tévútra kerültek azért, hogy figyelmen kívül hagyták a Mindenható Allah olyan tulajdonságait, mint hogy például emberi érzékszervekkel felfoghatatlan és nem hasonlítható máshoz, és emberi tulajdonságokkal ruházták fel. Még olyan emberi tulajdonságokkal is felruházták Őt, mint a feledékenység, fáradság, megbánás vagy összezavarodottság. Például azt állítják Róla, hogy parancsot ad az özönvízre, de aztán elfeledkezik róla, és egyszer csak azt látja, hogy mindent víz borít! Csak akkor jut eszébe a saját parancsa, és miután megbizonyosodik arról, hogy minden teremtmény a bárkában van, gyorsan becsukja az ajtaját. Vagy a könyveik szerint Jákob próféta birkózásban legyőzi Isten erejét. Mindeme értelmetlenség tetejébe még azt is állítják egyes prófétákról, hogy a Mindenható Allah fiai lennének. A Mindenható Allah mentsen meg minket attól, hogy ilyen gondolatok merüljenek fel a szívünkben! A Mindenható Allah azt mondja a Koránban azokról, akik a saját maguk által kitalált dolgokban próbálnak hinni:

Nem mérték fel Allahot az Ő mértéke szerint. A Feltámadás Napján a Föld csak egy maroknyi lesz Neki, és az egek összegöngyölíttetnek az Ő jobbjá által. Magasztaltassék! Felette áll Ő annak, amit társítanak.

(Korán, 39:67)

Nincs semmi, ami Hozzá lenne hasonló, Ő a mindent Látó, Halló.

(Korán, 42:11)

Mondd: Ő, Allah az Egyetlen! Allah, az Örökkévaló, akihez fordul-

---

20) Tirmidhi, Witir, 17.

nak teremtményei mindenben. Nem nemzett és nem nemzetett. És nincs senki hozzá hasonló. (Korán, 112:1-4)

Amikor a Próféta ﷺ hallotta, hogy valaki így fohászkodik: Ó, Uram! Te vagy az Egyetlen, Aki nem nemzettél és Akit nem nemzettek, nincs senki Hozzád hasonló. A Te Kegyelmedért fohászkodom, bocsásd meg a bűneimet, mert Te vagy a Megbocsátó, az Irgalmas.”, azt mondta: “Bizony, megbocsátást nyert. Bizony, megbocsátást nyert. Bizony, megbocsátást nyert.”²¹

A Mindenható Allah Önmagában Létező

A Mindenható Allah az Örökkévaló, az Önmagában Létező, Aki elegendő Önmagának. Az örökkévalóság és önmagában létezés a Mindenható Allah Tulajdonságai. Az Önmagában Létező azt jelenti, hogy nincs kezdete és nincs vége, nem teremtette senki, és teljes mértékben független a teremtményektől, és mentes a teremtmények igényeitől és szükségleteitől. A Korán azt mondja:

Ti emberek! Ti Allahra vagytok utalva. Allah azonban az, Aki nem szorul senkire, és Aki magasztalásra méltó. (Korán, 35:15)

Allah nem szorul rá a teremtményekre. (Korán, 29:6)

Mint ezek az isteni üzenetek egyértelműen kijelentik, a Mindenható Allahnak nincs szüksége a teremtményeire a létezéséhez vagy fennmaradásához. Ezt jelenti az, hogy a Mindenható Allah örökké Önmagában Létező. Ha egy hívő nem fogadja el a Mindenható Allahnak ezt a tulajdonságát, és nem hisz benne maradéktalanul, akkor a hite hibás és nem elegendő. Nem helyes hit az, amely a teremtés szintjére alacsonyítja a Teremtőt.

Vagyis a Mindenható Allah mentes azoktól a tulajdonságoktól, amelyek Rajta kívül az egész teremtést jellemzik. Azok, akiknek a szívében érett hit lakozik, folyamatosan megemlékeznek a Mindenható Allah Önmagában Létező és Örökkévaló tulajdonságáról, fohászkodnak általa, és közelebb kerülnek a Mindenható Allahhoz. A szolga olyan mértékben szereti és említi a Mindenható Allah Neveit, amilyen mértékben független minden mástól Allahon kívül.

A Próféta ﷺ egyik társa így fohászkodott: “Ó, Uram! Dicsőség Neked, Te vagy a Kegyelmes, nincs más isten, csak Te. Te vagy az egek és a föld Teremtője, a Dicsőséges, a Jóságos. Te vagy az Élő, az Önmagában Létező, az Örökkévaló. Ó, Uram, Hozzád fohászkodom a Te Neveid által.” Amikor Allah Küldötte ﷺ hallotta ezt a fohászt, megkérdezett azokat, akik körülötte voltak: “Tudjátok-e, mi által fohászkodik ez az ember?” A társai azt felelték: “Allah és az Ő Küldötte tudják azt a legjobban!” A Próféta ﷺ pedig azt mondta: “Rá esküszöm, Aki életemet a kezében tartja, hogy ez az ember az Ő Legnagyobb Nevei által fohászkodott Allahhoz. És az ezekkel mondott fohászok mindig meghallgatásra találnak.”²²

***

A Mindenható Allah jellemzői a következők:

Az élet

A Mindenható Allah élő, Ő az örökké Élő, Aki sosem hal meg, ahogy ezt a “Hayy” név is jelenti. Minden élet a Mindenható Allah ezen tulajdonságának visszfénye, tükröződése. Az abszolút Élet a Mindenható Allah jellemzője, és minden más létezés ehhez viszonylagos. Vagyis minden teremtmény létezése ideiglenes és anyagi, és a test és lélek egyesüléséből jön létre. És ez az ideiglenes élet a megfelelő időben vissza is vétetik minden teremtménytől. Az örökkévaló létezés kizárólag a Mindenható Allah sajátja, az abszolút Létezés csak az Övé. Röviden, a Mindenható Allah Élete nem a halál ellentéte, nincs kezdete és nincs vége, és kizárólag az Övé. Erről a Korán így szól:

“És hagyatkozatok az Élőre, Aki sosem hal meg...” (Korán, 25:58)

Abu Musa elbeszélte: a Próféta ﷺ felemelkedett közöttünk, és öt mondatot mondott: “Allah örökké él, sosem alszik, nem férhet hozzá fáradtság. Ő tartja vissza és Ő árasztja ki a gondoskodást, amivel ellátja teremtményeit. Az éjszakai ima elér Hozzá a nappal előtt, és a nappali ima elér Hozzá az éjszakai előtt. Az Ő takarása az isteni Dicsőség. Ha a Mindenható Allah eltávolítaná a takarást, Arca látványa hamuvá égetné az egész teremtést.”²³

²²⁾ Tirmidhi, Daawaat, 63.

²³⁾ Muszlim, Iman, 293.

És azt is olvashatjuk a Próféta ﷺ mondásai között: “Aki a Mindenható Allah bocsánatát kéri úgy, hogy háromszor mondja: Allah bocsánatát kérem, Aki az Élő, Örökkévaló, annak a bűnei megbocsátatnak.”²⁴

A Mindenható Allah azt mondja:

Ő az Élő. Nincs más isten rajta kívül. Fohászkodjatok hát Hozzá, őszinte és kizárólagos hittel. Dicsőség Allahnak, a Világok Urának!

(Korán, 40:65)

Allah Küldötte ﷺ így fohászkodott, ha nehézségekkel találkozott, vagy valami aggasztotta: “Ó, Uram, az Élő, az Örökkévaló! A segítségért könyörgök, amely a Kegyelmedből fakad.”²⁵

Ali ؓ arról számolt be: “A badri csatában harcoltam, és egyszer oda-mentem Allah Küldöttéhez, hogy lássam, mit csinál. És láttam, hogy leborulásban van, és ezekkel a szavakkal fohászkodik: “Ó, Uram, az Élő, az Örökkévaló! Nálad veszek menedéket, a Te segítségért könyörgök.” Visszamentem harcolni egy időre, majd ismét megnéztem, mit csinál. Még mindig leborulásban volt, és így fohászkodott: “Ó, Uram, az Élő, az Örökkévaló! Nálad veszek menedéket, a Te segítségért könyörgök.” Visszatértem a csatába, majd később, mikor harmadszor is a Prófétahoz ﷺ mentem, láttam, hogy még mindig leborulásban van, és addig maradt így, és addig fohászkodott, amíg Allah megadta nekünk a győzelmet.”

A Koránnak erről az ájjáról:

Tudnotok kell, hogy Allah föléleszti a földet, miután az meghalt. Világosan megmagyarázza nektek a jeleit. Talán elgondolkodtok. (Korán,

57:17)

azt mondta Ibn Abbasz ؓ: “A föld visszahozása az életbe olyan objektív lecke, amit valamennyien megfigyelhetünk. De ez a vers más jelentése is utal. Allah meglágyítja a fekete és kemény szíveket, és visszavezeti őket Teremtőjükhöz. A tanulás és bölcsesség által meglágyítja a halott szíveket.”

***

24) Ahmad ibn Hanbal, Musnad, III. 10.

25) Tirmidhi, Daawat, 91.

A tudás (bölcsség)

A Mindenható Allah Bölcs és mindenek Tudója. Az Ő tudása mindent átfog és magába foglal. Ő az, Aki ismeri a múltat és a jövőt. Az Ő tudása elől semmi nincs rejtve. És minden bölcsség, amit az emberi lények valaha is meg tudtak szerezni, a Mindenható Allah Bölcsességéhez képest még annyi sincs, mit egyetlen homokszem a sivatagban. A Koránban azt olvashatjuk:

Allah előtt semmi sincs rejtve, sem a földön, sem az egekben. (Korán, 3:5)

Mondd: akár kinyilvánítjátok, ami a szívetekben van, akár elrejtitek, Allah tudta azt. Ő tud mindent, ami az egekben és a földön van. És Allah mindenek felett hatalmas. (Korán, 3:29)

Ő Allah az egekben és a földön. Tudja, amit elrejtetek és amit kinyilvánítottok, és tudja azt, mire tettek szert.” (Korán, 6:3)

Tudja azt, ami előtte van, és azt, ami mögötte van. Ők azonban nem fognak fel semmit az Ő tudásából, kivéve azt, amit Ő akar. (Korán, 2:255)

Ezért mondjuk: “Allahu alem”, vagyis Allah tudja, mert az ember tudása a világmindenség óceánjából még egyetlen cseppet sem tesz ki. A Korán azt mondja erről:

Ám csak kevés tudás adatott nektek. (Korán, 17:85)

Ezért a tudás és tudomány számos ajtaja nyitva van az emberiség előtt, de vannak olyan falak is, amelyek mögé nem láthatunk be, hacsak a Mindenható Allah nem engedélyezi. Ezáltal a szolga megismeri saját tehetetlenségét, és megérti, hogy a Mindenható Allahra van utalva, és aláveti magát az Ő hatalmának és bölcsségének. A Korán azt mondja erről:

Lehet, hogy nem szerettek valamit, pedig az jó nektek. És lehet, hogy szerettek valamit, ami rossz nektek. Allah tudja, de ti nem tudjátok. (Korán, 2:216)

Az emberek gyakran elkeserednek valami miatt, ami kezdetben rossznak tűnik nekik. Nem látják a mögötte rejlő kegyelmet. És néha annyira tetszetősnek tűnik a csábító dolgok képében közelünkbe lopózó rossz, hogy nem vesszük észre benne a rejtett gonosztságot.

Egy történet szerint egy arab törzsben élt egyszer egy bölcs és igaz ember. A törzs többi tagja megfogadta a tanácsát és gyakran cselekedett utasításai szerint. Egy napon, amikor felébredtek, látták, hogy a falu összes ku-tyája elpusztult. Elmentek a bölcs emberhez, és elmesélték neki, mi történt. Ő egy kicsit elgondolkodott, és azt mondta: "A pusztulásukban talán nagy jó van, ha Allah úgy akarja". Másnap reggel, amikor a falusiak felébredtek, látták, hogy elpusztult az összes kakasuk. Megint szaladtak a bölcshöz, aki azt mondta: "A pusztulásukban talán nagy jó van, ha Allah úgy akarja". A többiek most már nem állhatták szó nélkül: "De tanító! A kutyák őriztek minket és az állatainkat, a kakasok pedig az imára hívóink voltak! Hogyan származhatna hasznunk a halálukból?" A bölcs ember azt felelte: "A Mindenható Allah a titkok Tudója. Bizony, Ő nagy igazságot rejtett ezekbe az eseményekbe, még ha mi nem is látjuk". És a rákövetkező reggelen meglátták ők is. Rablók jártak a környéken, és az éjszaka során az összes kör-nyező falut feldúlták és kifosztották, a lakóikat pedig lemészárolták. De mivel az ő völgyük felől nem hallottak sem kutyaugatást, sem kakaskukorékolást, azt hitték, hogy lakatlan, ezért a falu megmenekült a pusztulástól.

Láthatjuk tehát, hogy egy kétségbeejtő helyzet is gyakran bizonyulhat áldásnak! Allah Küldötte Y azt mondta: "Ha a Mindenható Allah egy szolgája beteg, Ő két angyalt küld hozzá, és azt parancsolja nekik: Menjete, és nézzétek meg, mit szól a szolgám a betegséghez, amelytől szenved! Ha az angyalok azt látják, hogy a szolga a Mindenható Allahot dicséri és hálát ad neki, akkor erről beszámolnak Neki (bár Ő ezt úgyis tudja), és a Mindenható Allah, aki a szolga tetteinek tanújaül küldi az angyalokat, azt mondja: Ha elveszem az életét ennek a szolgámnak, helyet érdemel a Paradicsomban. Ha meggyógyítom, jobb húst és jobb vért érdemel, és a bűneit is megbocsátom."²⁶

A Prófétának ﷺ ebből a mondásából tudhatjuk, hogy azok az események, amelyeknek felületesen szemlélve nincs hasznuk számunkra, valójában próbatételek, amelyek által több jutalmat nyerhetünk.

Az emberiség történetében voltak olyan események, amelyek először büntetésnek tűntek, de aztán kiderült, hogy voltaképpen áldások. De ennek

a fordítottja is igaz: Húd próféta ﷺ népe először esőt remélt a harag és büntetés felettük gyülekező felhőiből. Csak akkor értették meg a valós helyzetet, amikor eső helyett kövek kezdtek zuhogni rájuk. De akkor már túl késő volt!

Ezért a szolgának az a kötelessége, hogy azzal a tudattal rendelje magát alá a Mindenható Allahnak, hogy Ő tudja a legjobban. És ez az alávetés pedig csak a Mindenható Allah ismeretével lehetséges, mivel a tudatlanság ebben a kérdésben igencsak súlyos következményekkel járhat. Ezeket a következményeket csak akkor tudjuk kikerülni, ha ismerjük a Mindenható Allahot. Valójában számos olyan tanulatlan vagy írástudatlan ember volt, aki a Mindenható Allah ismerete által kapott kiemelkedő jutalmat.

A Mindenható Allah egyértelművé teszi az emberiség helyzetét az Ő tudásához viszonyítva:

Senki sem tudja, mire tesz szert holnap... (Korán, 31:34)

Mondd: Az Óra tudása egyedül Allahnál van. (67:26)

Az abszolút Tudás kizárólag Allahnál van. Az Ő Tudása felölel mindent. Olyan, mint egy tükör, amelyben minden létező tükröződik, és ha a dolgok, amelyek képét a tükör mutatja, változnak is, maga a tükör soha.

A Mindenható Allah tudása nem gondolat vagy ötlet eredménye. Végtelen Tudásának egyik bizonyítéka az a kifinomult egyensúly és harmónia a világban, amit senki nem tagadhat. Köztudott, hogy egy ember csak hosszú évek munkájával és számos társa együttműködésével képes csak feltalálni még egy meglehetősen egyszerű szerkezetet is. Például a már már oly elterjedt mobiltelefonos kommunikáció évszázadok emberi tudásának és számtalan ember együttműködésének az eredménye. És ugyanez a helyzet a többi technikai újdonsággal is. Míg a világmindenség összes ismert csodáját, és azt a lényegesen több csodát, amit eddig még meg sem ismertünk, a Mindenható Allah egyetlen pillanat alatt alkotta meg a semmiből. A Mindenható Allah így emlékezteti erre az embereket a Koránban:

Vagy az ne tudna mindent, Aki teremtett? Hiszen Ő a Jóságos, a jól Ismerő. (Korán, 67:14)

Allah mindent Hall

A Mindenható Allah a mindent Halló, de a hallása nem olyan hallás, mint a miénk. Nincs hozzá szükség hallószervre, vagy a hangot közvetítő közegre. Nincs semmi hang, ami rejtve lenne a Mindenható Allah elől. Hallja azt a zajt is, amit a kövön végigmászó hangya kelt. Az emberek hallása csak halvány visszatükröződése a Mindenható Allah mindent Halló tulajdonságának. A Mindenható Allah akkor fosztja meg az embereket szegényes hallásuktól, amikor csak Ő akarja – számtalan példa van erre.

A Mindenható Allah a mindent Halló és mindent Látó tulajdonságokat többnyire együtt említi a Koránban, hogy ezzel is felhívja az emberek fi-gyelmét, hogy egyetlen cselekedetük sincs rejtve, és Ő tudja, ha leté-vednek az igaz útról.

Allah mindent Lát

Isteni természetének megfelelően a Mindenható Allah tulajdonsága az is, hogy Ő mindent Látó. Semmi nem maradhat rejtve az Ő Látása elől. Ő még a legsötétebb éjszakában is pontosan látja a fekete hangyát a fekete kövön.

Dzsáladaddin Rumi így magyarázza, hogy az ember miért ismeri a Mindenható Allah mindent Tudó, Látó, és Halló tulajdonságait:

“Allah azért adta tudtotokra, hogy Ő a mindent Tudó, nehogy megkíséreljete romlást hozni a földre.

Allah azért adta tudtotokra, hogy Ő a mindent Látó, hogy ne ejtsetek ki egyetlen vagy rossz szavakat a szátokon.

Allah azért adta tudtotokra, hogy Ő a mindent Halló, nehogy titokban gonosztetteket próbáljátok végrehajtani.”

A Mindenható Allah az alábbiakban adja szolgálói tudtára a felelősségüket:

És ne kövesd azt, amiről nincsen tudásod! A hallásról, a látásról, a szívéről – minderről számot kell majd adnod. (Korán, 17:36)

A Mindenható Allah hanyag szolgájához így szólak majd: “Ó, szol-

gám! Szem előtt tartottál Minket²⁷ a földi életben? Ha nem, akkor miért nem ismertél fel Minket? Ha pedig igen, akkor annak megfelelően kellett volna viselkedned”. A nemes Nahshabi, aki ezt írta, még hozzáteszi: “Ő, vakmerő ember! Tégy, amit csak akarsz, ha mások nincsenek jelen, de ebből kiderül, hogy féled-e a Mindenható Allahot, vagy pedig az emberek-től félsz! Ha féled a Mindenható Allahot, akkor mindenhol féled őt...”

Az erény útjának igazi követői mindenhol és mindenkor tudatában vannak annak, hogy a Mindenható Allah figyeli őket.

A második kalifa, Omar , egyszer Medina utcáit járta éjjel, amikor az egyik házból meghallotta egy anya és a lánya vitáját. Az anya azt mondta a lányának: “Önts vizet a tejhez, amit holnap viszünk a piacra!” A lánya így felelt: “De anyám, hát nem megtiltotta a kalifa, hogy vizezzük a tejet?”. Az anyja azonban letorkolta: “Honnan tudná meg a kalifa, hogy az éjszaka közepén vizet öntünk a tejhez!”. A leány azonban félt a Mindenható Allahot, és nem akart közreműködni a csalásban: “Anyám, még ha a kalifa nem is látja, vajon a Mindenható Allah nem látja-e? a csalást könnyű elrejteni az emberek elől, de hogyan rejthetnénk el Allah elől, aki mindent lát?”. Omar kalifát megindították az istenfélő leány szavai. Akkor hatással voltak rá, hogy később ezt a lányt feleségül kérte a saját fia számára. Omar ibn Abdul Aziz, az ötödik kalifa, ennek a nemes lelkű lánynak a fia volt.

Tehát valamennyiünknek tudatában kell lennünk annak, hogy a Mindenható Allah állandóan figyel minket és tudása van a tetteinkről. Azt olvashatjuk a Koránban:

A tekintetek nem észlelik Őt, ám Ő észleli a tekinteteket. Ő az éles elméjű, Akinek mindenről tudomása van. (Korán, 6:103)

Allah Akarata

A Mindenható Allah akar, és Akarata szerint cselekszik. Ha Ő akar egy dolgot, a parancsa csak annyi: Legyen! És az a dolog lesz. Az Ő tetteit senki nem kérdőjelezheti meg:

27) Amikor a Mindenható Allah többes számban hivatkozik Saját Magára a Koránban, azzal mindig Hatalmát és Fenségét hangsúlyozza, mivel a többes szám az arab nyelvben a tiszteletet fejezi ki.

Ő az egek és a föld Teremtője. Ha döntés hoz egy dologban, akkor csupán azt mondja annak: legyél! – és az lesz. (Korán, 2:117)

Nincs senki, aki megváltoztathatná az Ő Szavait. Ő az, Aki mindent hall és tud. (Korán, 6:115)

Mondd: Ó, Allah! Tiéd az uralom! Annak adod az uralmat, akinek akarod, és attól veszed el, akitől akarod! Hatalmassá teszed, akit akarsz, és lealacsonyítod azt, akit akarsz. A Te Kezedben van minden, ami jó. Bizony, mindenk fölött Hatalmas vagy Te. (Korán, 3:26)

Ezek az áják mind arra mutatnak, hogy a Mindenható Allah az Abszolút Cselekvő. Minden történés és tett az Ő Akaratától függ. Egyszóval, amit Ő akar, az mindenképp megtörténik, amit Ő nem akar, az pedig semmiképpen sem történik meg. Vagyis bármilyen történés feltétele: ha a Mindenható Allah úgy akarja, ha engedélyt ad rá. Ez a feltétel vonatkozik az egész teremtésre, minden teremtményre, a prófétákra is. Egy történet, amely ezt példázza, Mohammed Prófétaival ﷺ esett meg. Egy napon hitetlen arabok jöttek Allah Küldöttéhez ﷺ, és kérdéseket tettek fel neki. Mivel ő maga nem tudta a választ, de azt gondolta, hogy a nap során majd kinyilatkoztatást kap róla, azt mondta nekik: “Gyertek el hozzám holnap, és akkor megadom a választ!”. Mivel azonban nem tette hozzá: “ha Allah úgy akarja”, a Mindenható Allah két hétig nem küldött neki kinyilatkoztatást. És a hosszú várakozás után a kinyilatkoztatás első szavai ezek voltak:

És ne mondd semmiről azt, hogy holnap megteszem, hacsak hozzá nem teszed: ha Allah úgy akarja! És emlékezz meg Uradról, ha elfelejtetted, és mondd: Az én Uram talán oda vezet engem, ami még közelebb van a helyes úthoz. (Korán, 18:23)

Mint ez a vers is mutatja, az emberi lények nem mindig képesek arra, hogy úgy cselekedjenek, ahogy akarnak, mivel akaratuk és erejük is igen-csak hiányos és tökéletlen. Ezért a szolgának ismernie kell saját korlátait, és a Mindenható Allah által felállított korlátokat, és nem szabad áthágni ezeket, és minden körülmények között meg kell adnia a Mindenható Allah jogait. Olyannyira, hogy a Mindenható Allah elmondja nekünk, hogy ha akarja, megbocsátja a szolgálai által elkövetett bűnöket és hibákat, de azt nem, ha társítanak mellé, és ezzel másra ruházzák az Őt megillető jogokat.

A Mindenható Allah megbocsát annak, akinek Ő akar, de nem bocsát meg azoknak, akik a más megelégedését keresik az Övé előtt. Ezt így jelenti ki a Koránban:

Allahé mindaz, ami az egekben és a földön van. Megbocsát annak, akinek akar, és megbünteti azt, akit akar, de Allah a Megbocsátó, az Irgalmas. (Korán, 3:129)

A Mindenható Allahhoz közel állók ismerik ezt a Tulajdonságát, és akarataikat alárendelik az Ő akaratának. Tudják, hogy a Mindenható Allah Akarata mindig tökéletes, és másokat is ennek felismerésére intenek.

Sejkh Sunbul Sinan azt kérdezte a tanítványaitól: “Mit tennétek, ha a Mindenható Allah a kezetekbe adná a világ irányítását?” Az egyik tanítvány azt felelte: megszüntetném a hitetlenséget, a másik azt: megszüntetném az alkoholt, a harmadik azt: eltörölném a dohányzást. De volt a tanítványok között egy tanult ember is, Musztafa Muslikhiddin Affendi, aki csak csendben ült, és nem szól egy szót sem. A Sejkh hozzá fordult, és megkérdezte: “Hát te, fiam? Te mit tennél?” Musztafa csendesen válaszolt: “Ó, tanítóm! Mi a rossz abban, ahogy a Mindenható Allah irányítja a világot? Allah mentsen meg attól, hogy azt gondoljam, bármi is! Én mindent így hagynék, ahogy van.” Sejkh Sunbul Sinan pedig nagyon megörült ennek a válasznak, és őt választotta utódjául.

Allah Mindenhatósága

Allah mindenható, mindenképp felett Hatalmas. Számára semmi sem nehéz. A Mindenható Allah az alábbiak szerint foglalja össze ezt a tulajdonságot a Koránban:

Allah mindenképp fölélt hatalmas. (Korán, 2:20)

Az Ő parancsa, ha akar valamit, az, hogy azt mondja annak: Légy! És az lesz. (Korán, 36:82)

És amikor a Mindenható Allah megparancsol valamit, az mindenképp megtörténik. Ezért nem szabad abba a hibába esnünk, hogy korlátozott intellektusunkkal gondolkodva a saját erőnkhez hasonlítsuk a Mindenható Allah Erejét és Hatalmát. A Mindenható Allah végtelen Hatalma mentes mindazoktól a korlátoktól és gyengeségektől, amelyeknek mi, emberi

lények ki vagyunk téve. Nincs egyetlen lény sem, aki ne lenne tehetetlen a Mindenható Allah Hatalmával szemben. Nekünk, embereknek csak annyi erőnk lehet, amennyit Tőle kapunk, az Ő engedelmeivel.

A történelem a tanúbizonysága a Mindenható Allah ellen lázadók vereségének. Köztük volt Nimród, Krózus, Abu Dzshl és még sokan mások. Üres kézzel hagyták el ezt a világot. A Mindenható Allah nevetség tárgyává tette őket. Különösen Nimród halála emlékezetes, aki azt állította magáról, hogy isteni lény – halála figyelmeztető üzenet az Isteni Erőről. Nimród egy szűnyogcsípéstől halt meg. Dzsálaladdín Rumi azt mondja: “Bár neked ez a világ hatalmasnak és végtelennek tűnhet, a Mindenható Allah szemében csak porszemnyi. Nyisd ki a szemed és nézz körül! Mit tesz egy földrengés, hurrikán vagy árvíz a világgal és mindazzal, ami benne van...”

Bizony, a Mindenható Allah hatalma néha szokatlan módon nyilvánul meg. Például a tűz, a víz, a szél és a többi elem pozitív erejét néha pusztítóvá változtatja az isteni Hatalom. Ebben a tekintetben a természeti katasztrófák mögött az embernek mindig az isteni Akaratot kell látnia. Akik nem ezt látják, azok leragadtak saját vakságukban. Dzsálaladdín Rumi azt mondja: “Ne feledd, hogy ez a világ annyi Allah előtt, mint egy szalma-szál. Az isteni Akarat néha magasra emeli, néha mélybe taszítja. Néha jobbra viszi, néha balra. Néha rózsakertté teszi, néha tövisbozótá...”

Erről a tényről a Korán is gyakorta említést tesz:

Vajon nem tudod, hogy Allahé az egek és a föld királysága? És rajta kívül nincs védelmezők, sem segítőiársatok. (Korán, 2:107)

Allah Beszéde

A Mindenható Allahnak van szava. Beszél. Beszédéhez nem szükségesek hangok, betűk, szavak vagy mondatok. Sőt, a Mindenható Allah beszéde egyáltalán nem betűkből vagy hangokból áll, és egyáltalán nem hasonlít az emberek beszédéhez. A Mindenható Allah a parancsait, tiltásait az akaratát az angyalok, próféták és emberi lények tudtára adja, az isteni Be-széd által. Lényegében az egész teremtés az Ő Szava által jött létre, a teremtés parancsa által. Ennek a Tulajdonságnak a visszatükröződése az emberek beszédképessége.

Minden isteni Írás az isteni Szó által nyilatkoztatott ki a teremtményeknek. A kinyilatkoztatás néha Gábiel angyal ﷺ közvetítésével érkezett, néha nélküle, de számos fátyol mögé rejtve. Ilyen a Mindenható Allahhal való kommunikáció, ahogy a Korán mondja róla:

Az ember számára lehetetlen az, hogy Allah beszéljen vele – ha csak nem sugallat útján, vagy függöny mögött, vagy úgy, hogy hírnököt küld, aki az Ő engedelmével felfedi neki, amit Ő akar. Ő a Magasztos, a Bölcs.

(Korán, 42:51)

Mózesrel Allah közvetlenül beszélt. (Korán, 4:164)

A Mindenható Allah Mózesrel ﷺ nem beszédszervek vagy hang segítségével beszélt, hanem a Beszéd öröktől fogva létező tulajdonsága által. A hetven ember, aki Mózeset ﷺ kísérte, és Gábiel angyal ﷺ sem, hallották ezt a Beszédet – csak Mózes ﷺ. Mózes ﷺ az isteni tulajdonság megnyilvánulásának hatására elvesztette az eszméletét. Úgy érezte, hogy kívül került az idő és a tér határain, és nem emlékezett, hogy hol van – ezen a világon-e, vagy a Túlvilágon. Nagyon vágyott rá, hogy láthassa a Mindenható Allahot, de Ő megmondta neki: “Soha nem láthatsz Engem!” Mózes ﷺ azonban mindenképp szeretne volna, a Mindenható Allah pedig azt mondta neki: nézzen a hegyre, ha az el bírja viselni Allah látását, akkor ő is. Az elbeszélés szerint fény vetült a hegyre, számtalan fátyol mögül csak egy tűfoknyi, és a hegy porrá robbant, Mózes ﷺ pedig ájultan hanyatlott a földre. Amikor magához tért, a Mindenható Allah bocsánatáért fohászkodott, mert úgy érezte, túl messzire ment. Ha Mózes ﷺ nem ájult volna el, porrá robbant volna a heggyel együtt.

Másrészt viszont Gábiel, a legmagasabb rangú angyalok egyike, azt mondta Mohammed Próféta ﷺ a csodálatos Éjszakai Utazás során, amikor a Próféta ﷺ felment a mennybe, és elérte a határt jelző túskefát a hetedik mennyországban: “Ó, Próféta! Én eddig a pontig mehetek. Innen egyedül kell továbbmenned. Ha én csak egy lépést is tennék, hamuvá égnék.”

Mohammed Próféta ﷺ az, akinek megadatott az a kegyelem, hogy a legközelebb kerüljön a Mindenható Allahhoz, és hogy feljuthasson az Ő közelségébe, az egekbe. Ezen az éjszakán a Próféta ﷺ, a világ hercege, a közellét olyan különleges állapotába került, amit mi fel sem foghatunk.

Mivel az isteni Beszéd nem hasonlít a hagyományos szavakhoz, nin-csenek is meg benne azok korlátai. Az isteni Beszéd, ami a mi világunkban tükröződik, voltaképpen a tudás és bölcsesség végtelen óceánja. A Korán azt mondja erről:

Mondd: Ha a tenger tinta lenne az én Uram szavai számára, bizony, kiapadna, mielőtt Uram szavai elfogynának, még akkor is, ha még egy-szer annyit hoznánk pótlásul. (Korán, 18:109)

És ha a földön valahány fa csak van, az író toll lenne, és a tenger tinta, és miután elfogyna, hét tenger hozna segítséget neki, nem fogynának el Allah szavai. Allah Hatalmas és Bölcs. (Korán, 31:27)

Ebben a világban minden beszéd az isteni Beszéd visszfénye. Ezért a Mindenható Allahot és Legszebb Neveit számtalan nyelv emlegeti. A Mindenható Allah az egész teremtésnek, még az élettelen részeinek is, megadta a maga nyelvét. A Korán azt mondja:

Őt magasztalja a hét ég, és a föld, és ezek lakói. Nincs semmi, ami ne az Ő dicsőségét zengené. Ti azonban nem értitek az Ő magasztalását. Bizony, Ő a Béketűrő, a Megbocsátó. (Korán, 17:44)

A teremtés

Ez az a tulajdonság, amely által a Mindenható Allah teremti. Azt jelenti, hogy a semmiből képes valamit teremteni, és erre a fajta teremtes-re senki nem képes Rajta kívül. A számtalan világ és teremtmény mind az Ő teremtsége által jött létre. A Koránban azt olvashatjuk:

Aki jól csinált meg mindent, amit megteremtett, és aki először (pusztán) agyagból formázta meg az embert. (Korán, 32:7)

Ő az, aki teremtette nektek mindazt, ami a földön van, aztán az ég felé fordult, és hét égbolttá formálta azt. Ő minden dolgok Tudója. (Korán, 2:29)

Aki a zöld fából tüzet támasztott nektek, úgyhogy tüzet gyújthattok abból. (Korán, 36:80)

Vajon nem látták, hogy mindannak az árnyéka, amit Allah teremtett, jobbra és balra fordul, alázatosan leborulva Allah előtt? (Korán, 16:48)

A teremtés tulajdonsága különbözik a Mindenható Allah összes többi tulajdonságától. A Mindenható Allah a Tudás tulajdonsága által tud. És Hatalma által létezővé teszi vagy megsemmisíti a dolgokat. Az Akarat által dönti el, hogy mi legyen az, ami létrejön, és mi legyen az, ami megsemmisül. És a Teremtés tulajdonsága által teremti meg őket.

A világmindenség titkai a Teremtés tulajdonságában rejtőznek. Ezért tanúsítja minden létező dolog a Mindenható Allah létezését.

***

Összefoglalásként elmondhatjuk, hogy a Mindenható Allahot szolgál leginkább az eddig felsorolt Tulajdonságokon keresztül ismerhetik meg. Mindezek a tulajdonságok és még számtalan más isteni tulajdonság nem időlegesen létezik, hanem örökké, és nincs időhöz vagy térhez kötve.

A Mindenható Allah egyetlen Tulajdonságának sincs ellentéte a Mindenható Allahhal kapcsolatban. Vagyis a Mindenható Allah Élő, de teljességgel mentes a haláltól. Létezik, de az Ő létezése nincs kitéve az elmúlásnak. Van Tudása, de teljességgel mentes a Tudatlanságtól. Ő gondoskodik mindenkiről és mindenről, de Neki nincs szüksége senkitől ellátásra vagy gondoskodásra. A Mindenható Allah összes tulajdonsága ezt a szabályt követi.

Valamint a Mindenható Allah mentes a Tulajdonságokhoz kapcsolódó emberi szervektől (például beszédszervek), és az Ő Tulajdonságainak egy-etlen atomja sincs meg a teremtményekben. A teremtmények tulajdonságai mindössze az Ő Tulajdonságainak tökéletlen visszatükröződései. Vagyis a Mindenható Allah Létezése nem olyan, mint a mi létezésünk, és az Ő Látása nem olyan, mint a miénk.

A Mindenható Allah Tulajdonságai örökkévalóak, nincs kezdetük és nincs végük, nincsenek az idő vagy a tér semmilyen korlátaival kötve. Éppen ezért nem lehet semmihez hasonlítani vagy megmagyarázni őket. A mi fogalmaink korlátozottak és időlegesek. Ezért az emberek, akik még saját magukat sem képesek megfelelően megismerni, nem ismerhetik meg teljes egészében a Mindenható Allah Tulajdonságait. Vagyis ahogy a Mindenható Allah voltaképpen létezését nem érzékeljük, úgy nem érzékeljük Tulajdonságainak tényleges jellemzőit sem.

Egy felsőbbrendű lényt vagy tulajdonságot nem lehet összehasonlítani vagy társítani egy alacsonyabb rendűvel. Az ilyesfajta hasonlítás sérti a magasabb rendűt. Például ha egy oroszlanról azt mondjuk, hogy olyan, mint a macska, csak nagyobb, az sértő és lenéző az oroszlan tulajdonságaira nézve. Ha valaki a Mindenható Allahot a teremtményekhez hasonlítja, az vakság, ostobaság és bűn. Olyan lealacsonyítás, amely messze felette áll a Mindenható Allah Fenségének. Aki ilyet tesz, az társító, mert a Mindenható Allah kizárólagos Tulajdonságait társakra ruházza át. A bálványimádók egyenesen a teremtményekre, sőt élettelen dolgokra ruházzák át ezeket a Tulajdonságokat. Aki azonban megérti azt a tényt, hogy saját emberi tulajdonságai mindössze a Mindenható Allah tökéletes Tulajdonságai egy atomnyi részének visszfénye, azok belátják, hogy mennyire semmik ők maguk, és a hit valódi boldogságát átérezve mondják: nincs más Létezés, csak Allahé. Ilyen módon, minden gyanakvástól és tévelygéstől mentesen, ép szívvel térnek meg Urukhoz, és megtalálják helyüket az Ő közelségében.

Egy tanítványa megkérdezte Bayazid-i Bastamit: “Ó, tanítóm! Melyek a Mindenható Allah Legnagyobb Nevei?” Ő azt felelte: “Ó, fiam! Vannak-e talán a Mindenható Allahnak kisebb nevei? Minden Név egyformán hatalmas. Ha azt akarod, hogy a Mindenható Allah meghallgassa a fohászatot, hagyj fel az evilági vágyak hajszolásával! A Mindenható Allah Nevei nem tükröződnek vissza az óvatlanok szívében, akik nem félik Őt! Az őrizkedők fénnel telt szívébe jön el a Mindenható Allah közelsége, az Ő Nevei által.”

II. A HIT AZ ANGYALOKBAN

Az angyalok jó szándékú, nem anyagi felépítésű lények. Ezért nem láthatjuk őket valódi alakjukban. De megvan az a képességük, hogy különböző alakot öltve láthatóvá legyenek. Egyes prófétáknak azonban valódi alakjukban is láthatóvá lettek. Az angyaloknak természetüknél fogva nincs szükségük ételre, italra vagy alvásra. Mivel arra lettek teremtvé, hogy létezésük egész ideje alatt a Mindenható Allahot szolgálják, és az Ő parancsainak engedelmeskedjenek, ezért nincs alsóbb énjük. Természetük nem te-szi lehetővé, hogy engedetlenek legyenek a Mindenható Allah iránt. Az angyalok megszámlálhatatlanul sokan vannak. Az esőcseppeket is angya-

lok hozzák le a földre, és mindegyik csak egyszer kerül sorra az Ítélet Napjáig. Ezért van az, hogy az esőcseppek vagy a hópelyhek nem ütköznek össze egymással.

Feladataiknak megfelelően az angyalok között is vannak szintek vagy rangok. Dzsáladín Rumi azt mondja erről: “Minden angyalnak más rangja van, ahogy az újhoid és a telihold is különbözik egymástól. Minden angyal részesedik az isteni Fényből, és a szintjeik szerint részesednek belőle.”

Négy kiemelkedő angyalról tudunk, akiknek rangja jóval kimagaslik a többiek közül. Ők Dzsibrail (Gábrriel), Mikail (Mihály), Azráel és Iszrafil. Gábrriel عليه السلام kapta azt a feladatot, hogy a kinyilatkoztatás szavait a prófétákhoz vigye. Mikail عليه السلام felelős a természet eseményeiért. Azráel عليه السلام viszi el a lelkünket, ha eljött a halálunk ideje. Iszrafil عليه السلام fogja megfújni a harsonát, amikor eljön a világ vége, és az Ítéletnapon.

Bizonyos szempontból az angyalok hasonlóak a mi lelkünkhöz. Ahogy a lelkünket nem látjuk, úgy nem látjuk az angyalokat sem. Ahogy nem tagadhatjuk a lelkünk létezését, úgy nem tagadhatjuk az angyalokét sem. Ha az angyalok létét tagadnánk, azzal közvetve tagadnánk a prófétaságot is (a Mindenható Allah mentsen meg ettől!), hiszen a kinyilatkoztatás az angyalok közvetítésével érkezett a prófétákhoz. Ezért a Korán így szól azokról, akik tagadják Gábrrielt عليه السلام, a kinyilatkoztatás angyalát:

Mondd: Ha valaki ellensége Gábrrielnek – mert bizony ő az, aki lehozta Allah egedelmével a Koránt, bizonyosságul annak, ami előtte volt, és útmutatás és örömhír gyanánt – (Korán, 2:97)

Mint már láttuk, az angyaloknak a Mindenható Allah szolgálatán kívül vannak más feladataik is. Egyesek közülük Allah parancsára segítenek a nehéz helyzetben lévő embereken. Ezt az eseményt gyakran megfigyelhettük az Iszlám történelmének során. A Próféta ﷺ társai, akik harcoltak a badri csatában, később tanúsították: “A badri csata legforróbb órái alatt láttuk, hogy az ellenség elesett, anélkül, hogy a kardunk érintette volna”. A Mindenható Allah így nyilvánítja ki ezt a tényt a Koránban:

Emlékezz, mikor Urad azt sugalmazta az angyaloknak: Veletek va-gyok! Erősítsétek hát azokat, akik hisznek! A hitetlenek szívébe pedig

rettegést küldök. Üssetek hát a nyakukra, és üssétek le minden ujjuk végét!” (Korán, 8:12)

És ha látnád, amikor az angyalok majd magukhoz veszik azokat, akik hitetlenek, és közben az orcájukat és hátukat ütlegetik: Ízleljétek meg a Tűz kínjait! (Korán, 8:50)

Egyes angyaloknak az a feladatuk, hogy megvédjenek minket, ezek a *Hafaza* angyalok. Mások feljegyzik minden cselekedetünket, a jókat és a rosszakat is. Ők a tiszteletre méltó feljegyzők, a *Kiraaman Kaatibín*. A *Munkar* és *Nakir* nevű angyalok pedig a halála után kérdezik ki az embert. Vannak olyan angyalok is, akik a jóra való emberekért fohászkodnak, hogy a Mindenható Allah bocsássa meg a bűneiket, és vezesse őket tovább az e-gyenes úton.

III. A HIT A MINDENHATÓ ALLAH KÖNYVEIBEN

Ádámtól ﷺ, az első embertől és prófétától fogva a Mindenható Allah parancsait és tiltásait kinyilatkoztatásban küldte el az emberiségnek, először lapok (tekercsek), majd később könyvek formájában, mivel ahogy a társadalom bővült és növekedett, több kérdésben volt szükség útmutatásra. Négy nagy könyvet ismerünk: a Tóra (Taurat), a Zsoltárok (Zabur), az Evangélium (Indzsíl) és a Korán. A Mindenható Allah Ádámnak ﷺ tíz lapot adott, Séthnek ﷺ ötvenet, Énoknak (Idrisz) ﷺ harmincat, Ábrahámnak ﷺ tizet. Ami a nagyobb írásokat illeti, a Tóra Mózesnek ﷺ adatott, a Zsoltárok Dávidnak ﷺ, az Evangélium Jézusnak ﷺ, a Korán pedig Mohammed prófétának ﷺ, a Világok Kegyelmeének.

Ezek a könyvek olyanok, mint a levelek, amelyeket a Mindenható Allah írt szolgálainak. Leírják, hogy hogyan kell az embereknek élni az életüket, és útmutatót nyújtanak az örök boldogsághoz. A Mindenható Allah Tulajdonságait tükrözik, és az Ő mindöröktől fogva létező Szavai olyan formában, amely megfelel az emberek világának és felfogásának. Tehát a Mindenható Allah Könyveinek, olyan formában, ahogy Ő kinyilatkoztatta őket, a formája és a tartalma is csoda.

A Korán, amely a Mindenható Allah Utolsó Könyve, eltörölte az előtte lévő kinyilatkoztatásokat. Ennek két oka is van. *Először*, azoknak a

könyveknek az eredeti kinyilatkoztatott formája már sokkal a Korán kinyilatkoztatása előtt sérült vagy elveszett, vagy bizonyos részeit szándékosan kitörölték belőle. *Másodszor*, az emberek maguk is változtak, és új, teljes és végső üzenetre volt szükségük. Azonban minden könyv, minden lap és minden tekerecs lényege, a hitre vonatkozó fő üzenet azonos. A négy könyv legfontosabb üzenete egybevág: nincs más isten, csak a Mindenható Allah.

A Koránban azt mondja Allah:

Minden közösségnek rítust rendeltünk el, amelyet odaadóan be kell tartaniuk. Ne vitatkozzanak hát veled erről! (Korán, 22:67)

A kinyilatkoztatott vallások közös tulajdonsága, hogy kétségkívül isteni kinyilatkoztatáson alapulnak. A mai napig azonban csak a Korán őrizte meg eredeti tisztaságát és a Kinyilatkoztatás érintetlenségét, mivel a többi írás áldozatul esett az emberi hibáknak a megőrzés vagy másolás során, és eltorzították a hozzáadott vagy kitörölt részek. Ami azt illeti, az Iszlám ki-nyilatkoztatásának éppen ez volt az egyik oka. Az utolsó Kinyilatkoztatás, a Korán tartalmazza az előző írások lényegét, és a végső és legtökéletesebb formája annak a vezetésnek, amire az emberiségnek a béke és boldogság eléréséhez szüksége van, ezen a világon és a következőn is. Mivel ez a végső kinyilatkoztatás, a Mindenható Allah védelme alatt áll. A Koránt soha nem lehet megváltoztatni vagy eltorzítani, ahogy a benne lévő kihívás is mondja:

Ha kétségben vagytok afelől, amit szolgánknak kinyilatkoztattunk, akkor hozzatok egy ilyen szúrárt, és hívjatok tanúnak vagy segítőnek bárkit, Allahon kívül, ha igazat mondtok! (Korán, 2:23)

Ahogy ez a vers kimondja, a Korán az évszázadok során változatlan maradt, egyetlen betűt sem tettek hozzá vagy vettek el belőle. Az üdvözlésre vezető iránymutatás alapelveit a következőképpen foglalja össze:

1. *A hit és a jótettek alapelvei.*

2. *Az emberi élet természete:* a teremtés lépései, születés, élet, és végül a halál. És szól az ember természetéről is: az alsóbb én tökéletlen vágyairól, a lélek tökéletességre törekvéséről, és a szív megtisztításának módjairól.

3. *A világmindenség bonyolult rendszere:* a hét égbolt, a Nap, a Hold, a csillagok, a természeti események, az eső, a nappal és az éjszaka váltakozása, az egész teremtség az egek és a föld között, természete, jellemzői.

4. *Történelmi információ:* a népek története, állapotuk ezen a világon és a Túlvilágon, a Mindenható Allah jutalma és büntetése, tanulság a próféták és népük életéből, és a múlt leckéi.

5. *A megemlékezés és elgondolkodás hatalmas óceánja, amely az idők kezdete előttől a következő világig nyúlik.*

IV. HIT A PRÓFÉTÁKBAN

A próféták azért küldettek az emberiséghez, hogy segítsenek megtalálni és megtartani a helyes utat. Mivel az emberek hajlamosak letévedni az egyenes útról, a Mindenható Allah prófétákat küldött hozzájuk. A prófétákon és a Könyveken keresztül tájékoztatja az embereket kötelességeikről, korlátaikról, hívja fel a figyelmüket a felelősségre és elszámolásra: a Mindenható Allah minden embernek megadta ezt a lehetőséget, ezt a vezetést. A Koránban azt írja erről:

És elküldtünk minden közösséghez egy küldöttet, hogy hirdesse: Szolgáljátok Allahot, és kerüljétek a gonoszságot! (Korán, 16:36)

A vallás egyik célja az, hogy segítsen az embernek uralni az alsóbb éne negatív késztetéseit, és segítsen megvalósítani a pozitív késztetéseket. Azonban ennek a célnak a megvalósításához az embereknek jó példát kell látniuk. Ezért küldött a Mindenható Allah prófétákat a népekhez, hogy jó példával járjanak elő a vallás előírásainak megvalósításában. A Mindenható Allah azt mondja erről a Koránban:

És nem küldtünk küldötteket másért, mint hogy, Allah akarata szerint, engedelmeskedjete nekik. (Korán, 4:64)

Mohammed Próféta ﷺ az emberi tökéletesség és istenszolgálat csúcsa. Ezért mondja a Mindenható Allah a Koránban:

Allah Küldöttében pedig szép példaképetek van – annak, aki reményét Allahba és az Utolsó Napba veti, és gyakorta megemlékezik Allahról. (Korán, 33:21)

Tehát mindenkinek felelőssége és kötelessége az, hogy higgyen a Mindenható Allahban, és megfelelően szolgálja Őt. Bár a Mindenható Allah a Paradicsomot ígérte meg jutalmul prófétáinak, nekik is van felelősségük: beteljesíteni a próféta küldetését. A Korán ezt így írja le:

Bizony kérdőre vonjuk azokat, akikhez elküldetett az üzenet, és kérdőre vonjuk a küldötteket is. (Korán, 7:6)

Mohammed Próféta ﷺ nagyon is tudatában volt ennek a felelősségnek, ezért halála előtt, az Utolsó Zarándoklat napján, amikor több mint százezer hívőnek mondta el utolsó beszédét, megkérdezte őket: “Ó, emberek! Ha holnap megkérdeznek titeket rólam, mit fogtok mondani?”. A társai pedig azt válaszolták: “Teljesítetted, ami rád bízott, átadtad a Mindenható Allah üzenetét”.

Szavaikra a Próféta ﷺ háromszor kérdezte meg: “Ó, társaim! Átadtam az üzenetet? Átadtam az üzenetet? Átadtam az üzenetet?”. Amikor pedig megerősítették, Allah Küldötte tanúnak hívta a Mindenható Allahot: “Le-gyél a tanúm, ó, Uram! Legyél a tanúm, ó, Uram! Legyél a tanúm, ó, Uram!”²⁸

Mivel minden néphez küldetett próféta, ezért az elküldöttek száma nagy. A Korán azt mondja róluk:

Egyes küldöttekről beszéltünk neked, másokról nem ... (Korán, 4:164)

Egyes elbeszélések szerint a próféták száma százhuszonnégyezer. A Korán név szerint huszonöt prófétát említ. Egyesek közülük új törvényt hoztak az embereknek, mások ugyanazt hirdették, ami előttük küldetett el. A prófétáknak három fő feladatuk van:

1. A Mindenható Allah szavait hirdetni a népnek,
2. utat mutatni az embereknek abban, hogy hogyan tisztíthatják meg a szívüket,
3. a kinyilatkoztatásból merített bölcsesség alapján vezetni az embereket az egyenes úton.

A próféták léte elengedhetetlen a mi boldogulásunkhoz. Ők a jó, igaz, jámbor személyiség példái, és az emberi lelket Urához kalauzolják. A pró-

---

28) Bukhari, Ilm, 37.

fétákat a Mindenható Allah választotta ki és készítette fel. Ezért valameny-nyükben megtalálhatók bizonyos lényeges tulajdonságok:

Szavahihetőség: A próféták sohasem térnek le az igazság útjáról. A szavaik és a tetteik tökéletes összhangban vannak. Nem hazudnak. Szavahihetőségüket még az ellenségeik is elismerik. Hérakliusz, Bizánc császára, kikérdezte Abu Szufiant, aki akkor még hitetlen volt, hogy többet tudjon meg Allah Küldöttéről ﷺ. Az első kérdése az volt: “Előfordult valaha is, hogy megszegte a szavát?” Bár Abu Szufian akkor még a Próféta ﷺ ellensége volt, így felelt: “Nem! Mindig szavának áll”.

Ubai ibn Khalaf az Iszlám elvakult ellensége volt. Olyannyira, hogy mielőtt a Próféta ﷺ Medinába ment volna, gyakran mondta neki: “Egy gyors és erős lovat nevelek, és annak a hátán ülve foglak megölni!”. A Próféta ﷺ azonban azt felelte neki: “Ha Allah úgy akarja, én foglak megölni téged!”. Az uhudi csatában Ubai a Prófétát ﷺ kereste, mondván: “Ha nem találom meg ma, végem van!”. Amikor a Próféta ﷺ közelébe ért, a társai le akarták vágni, de Allah Küldötte ﷺ azt mondta: engedjétek hozzám, azzal felvett egy lándzsát, és Ubai felé hajította. A lándzsa csak súrolta Ubai nyakát, de az ütés elég volt ahhoz, hogy leessen lováról. Annyira megijedt, hogy gyalog szaladt vissza saját táborába, és rémülten sikoltozta: “Esküszöm, hogy Mohammed megölt!”. A bálványimádók megnézték sebeit, és így nyugtatgatták: de hiszen ez csak karcolás! De Ubai nem nyugodott meg: “Mekkában Mohammed azt mondta, hogy meg fog ölni, és esküszöm, abba is belehalnék, ha csak felém köpne!” Abu Szufian nem bírta már tovább hallgatni a siránkozó Ubait, és megróttá, hogy nem kellene ekkora ügyet csinálnia egy ilyen kis karcolásból. Ubai azonban azt felelte: “Tudod, ki tette ezt velem? Mohammed. Latra és Uzzára²⁹ esküszöm, ha ezt a karcolást elosztanák az összes arab harcos között, elegendő lenne, hogy megölje őket. Mohammed azt mondta Mekkában, hogy meg fog ölni. És ha ő azt mondta, azzal is megölne, ha csak felém köpne.”

Végül is Ubai, aki Allah Küldöttének ﷺ ellensége volt, meghalt egy nappal azelőtt, hogy a sereg visszatért Mekkába. Ebben a történetben fontos lecke van. Még az elvakult bálványimádó is tudta, mennyire megbízhatóak Allah Küldöttének szavai, hiszen ismerte őt.

Megbízhatóság: a próféták a legmegbízhatóbbak minden ember közül. Ezt még a hitetlenek is elismerik. Ezért még a bálványimádók is tanúsították Mohammed Próféta ﷺ megbízhatóságát, sőt, a “Megbízható” néven emlegették, és inkább rá bízta vagyontárgyaikat megőrzésre, mint saját legközelebbi rokonaikra. Olyannyira, hogy Allah Küldötténél ﷺ még a Medinába költözés napján is ott volt néhány bálványimádó letétje. És bár ez nagyon veszélyes volt, az unokaöccse, Ali ؑ Medinában maradt, hogy ezeket a letéteket visszaadhassa jogos tulajdonosaiknak.

Intelligencia: a próféták intelligencia és tudatosság kérdésében is kiemelkednek a többi ember közül. Kivételes értelmi és ítélőképességük van, és ugyanilyen meggyőző erejük. Mohammed Próféta ﷺ élete is számos példával szolgált erre a tényre. Még a Kinyilatkoztatások kezdete előtt a mekkai törzsek felújították a Kába épületét. Azonban nézeteltérés merült fel abban a kérdésben, hogy kit érjen az a megtiszteltetés, hogy a Fekete Követ visszateheti a helyére, a Kába egyik sarkába. Amikor már-már előkerültek a fegyverek, a vitatkozó felek egyike azt javasolta: “Elég a veszekedésből! Mivel nem tudjuk magunk közt megoldani ezt az ügyet, tegyük döntőbírónkká az első embert, aki a kapun belép!”. A következő belépőt látva valamennyien elmosolyodtak, mert Mohammed volt az, a Megbízható, akinek ítéletében valamennyien bíztak. Miután a Próféta ﷺ meghallgatta a vitás kérdést, minden törzsből kiválasztott egy képviselőt. Köntösét a földre terítette, ráhelyezték a Fekete Követ, és a törzsek képviselői valamennyien megfogták a köntös szélét, és együtt vitték a Kábához. Aztán Allah Küldötte ؑ maga helyezte a Követ a helyére. Ezzel a bölcs döntéssel vette elejét a harcnak és ellenségeskedésnek.

Valamint az a bölcsesség és előrelátás, amelyet a Próféta ﷺ a csatákban és hadjáratokban, különösen Mekka és Hudajbija csatájánál tanúsított, vagy az igazságosság, ahogy még az ellenségeivel is bánt, olyan mértékű és minőségű, amelyet közönséges emberi lény a saját erejéből nem érhet el.

Kommunikáció: a próféták a Mindenható Allah üzenetét adják át az emberiségnek. Ennek megfelelően nem adnak hozzá és nem is vesznek el belőle semmit.

Tisztaság: a próféták mentesek mindenféle büntől és engedetlenségtől. Azonban, mivel ők is emberek, és nem sajátjuk az isteni Tökéletesség, néha ők is elkövetnek kisebb hibákat vagy tévedéseket. Ebben is bölcsesség van. Ha a próféták minden szempontból tökéletesek és hibátlanok lennének, az emberek azt gondolnák, hogy ilyen szintű tökéletességet ők nem képesek követni, és nem képesek betartani az isteni parancsokat és tiltásokat. Ezért a prófétákat nem szabad emberfeletti lényeknek vagy valamiféle angyaloknak tartanunk. A Korán is érinti ezt a témát, több ájában is:

Mondd: ha angyalok lennének a földön, és háborítatlanul járhatnának, akkor bizonynyal angyalt küldtünk volna hozzájuk az égből küldöttként. (Korán, 17:95)

Nem adtunk nekik olyan testet, amely nem vesz táplálékot magához. Nem voltak halhatatlanok. (Korán, 21:28)

***

Ezen az öt tulajdonságon kívül Mohammed Próféának ﷺ van még három további tulajdonsága is, amelyek a következők:

1. Mohammed Próféta ﷺ Allah Szeretettje. Ő a legmagasabb rangú minden ember között ezen a világon és a következőn is. Ő van a legközelebb a Mindenható Allahhoz, és az ő istenszolgálat a legjobb istenszolgálat. Egy költő szerint: ő a méz a létezés kaptárában.

2. Mohammed Próféta ﷺ az egész emberiséghez és a dzsinnekhez is küldetett. Vagyis ő két világ prófétája is: az emberek világáé és a dzsinnek világáé. Az a vallás, amit ő hozott, érvényes marad az idők végezetéig. A többi próféta egy adott néphez és egy bizonyos időre küldetett. Ezért a többi próféta csodái az adott korban és adott helyen voltak érvényesek, de Mohammed Próféta ﷺ csodáinak nincsen időbeli korláta. És a legnagyobb csoda, amit ő hozott nekünk, a Korán, amely érvényes marad az idők végezetéig.

3. Mohammed Próféta ﷺ a Mindenható Allah Utolsó Küldötte. Vi-szont ha figyelembe vesszük ezt a mondását: “Én már akkor próféta voltam, mikor Ádám még a víz és az agyag között volt”, akkor ő az első próféta is.

Ezekben a jellemzőkön kívül Mohammed Próféta megadatott a legnagyobb közbenjárás megtiszteltetése is. Ezért a Kegyelem Próféta a Mindenható Allah bocsánatát fogja kérni követői számára az Ítélet Napján, és közbenjárása elfogadtatik majd. A Korán szavai szerint:

És ha ők, amikor önmaguk ellen vétkeztek, odajönnének hozzád, és megbocsátásért fohászkodnának Allahhoz, és a Küldött is megbocsátásért fohászkodna nekik – bizony, Kiengesztelődőnek és Irgalmasnak találnák Allahot. (Korán, 4:64)

A következő hadisz jó hírt jelent a hívők szívének:

A Feltámadás Napján az emberek elmennek Ádámhoz, és azt mondják neki: “Kérünk téged, járj közben értünk Urunknál” És Ádám azt feleli majd: “Nem vagyok olyan helyzetben. Menjetek el Ábrahámhoz. Ő a Mindenható Allah közeli barátja.” És ők elmennek Ábrahámhoz, és azt mondják: “Kérünk téged, járj közben értünk Urunknál” Ábrahám azt mondja majd nekik: “Menjetek Mózeshez. Ő az, akivel a Mindenható Allah közvetlenül beszélt”. Mózes pedig így válaszol majd: “Menjetek valaki máshoz. Menjetek Jézushoz. Ő a Mindenható Allah lelke és szava.” Elmennek tehát Jézushoz, és azt mondják neki: “Kérünk téged, járj közben értünk Urunknál” Jézus pedig azt mondja majd: “Nem vagyok olyan helyzetben. Menjetek valaki máshoz. Menjetek Mohamedhez.” Ezért eljönnek majd az emberek hozzám. És akkor odajárok Allah Trónja elé, és leborulok az én Uram előtt. És akkor Allah sugallatot küld nekem olyan dicséretekről és dicsőítésekről, amelyeket még senkinek előttem fel nem fedett. Majd így szól hozzám: “Ó, Mohamed, emeld fel a fejed! Kérj, és megadatik. Járj közben, és közbenjárásod elfogadtatik.” Felemelem hát a fejem, és azt mondom majd: “A népem, Uram! A népem, Uram!” És azt mondja majd az én Uram: “Ó, végy ki a pokolból mindenkit, akinek hit volt a szívében.” Én pedig azt teszem majd, amit parancsolt Uram, és visszatérek hozzá, leborulok előtte, és magasztalom a dicsőítésekkel és magasztalásokkal. És az én Uram így szól hozzám: “Ó, Mohamed, emeld fel a fejed! Kérj, és megadatik. Járj közben, és közbenjárásod elfogadtatik.” Felemelem hát a fejem, és azt mondom majd: “A népem, Uram! A népem, Uram!” És azt mondja majd az én Uram: “Ó, Mohammed, végy ki a pokolból mindenkit, akinek csak annyi hit volt a szívében, mint egy mustármag.” Én pedig azt teszem majd, amit parancsolt Uram, és visszaté-

rek hozzá, leborulok előtte, és magasztalom a dicsőítésekkel és magasztalásokkal. Így szól hozzám: “Ó, Mohamed, emeld fel a fejed! Kérj, és megadatik. Járj közben, és közbenjárásod elfogadtatik.” Felemelem hát a fejem, és azt mondom majd: “A népem, Uram! A népem, Uram!” És azt mondja majd az én Uram: “Ó, végy ki a Pokolból mindenkit, akinek még egy mustármagnál is kisebb hit volt a szívében.” Én pedig azt teszem majd, amit parancsolt Uram, és visszatérek hozzá, leborulok előtte, és magasztalom a dicsőítésekkel és magasztalásokkal. Így szól hozzám: “Ó, Mohamed, emeld fel a fejed! Kérj, és megadatik. Járj közben, és közbenjárásod elfogadtatik.” Felemelem hát a fejem, és azt mondom majd: “Ó, Uram, a bocsánatodért könyörgök mindenki számára, aki azt mondta: nincs más isten, csak Allah”. És a Mindenható Allah azt mondja majd: “Hatalmamra és Fenségemre esküszöm, hogy kiveszek a Pokolból mindenkit, aki azt mondta: nincs más isten, csak Allah.”³⁰

***

Röviden, a prófétáknak felülmúlhatatlan tulajdonságaik vannak, ők az emberiség előjárói, és a népüknek megparancsoltatott, hogy higgyenek bennük és kövessék őket. A Mindenható Allah azt parancsolja:

Mondjátok: “Hiszünk Allahban és a kinyilatkoztatásban, amelyet kaptunk, és amit Ábrahám, Izmael, Izsák, Jákob és a törzsek kaptak, és ami Mózesnek és Jézusnak adatott, és ami Uruktól a prófétáknak adatott. Nem teszünk köztük különbséget: Allahnak vetjük alá magunkat.”

(Korán, 2:136.)

Ők azok (a próféták), akiket Allah az igaz útra vezérelt. Kövesd hát az ő útmutatásukat! (Korán, 6:90)

Akik engedelmeskednek ennek a parancsnak, azok boldogságra és sikerre jutnak ezen a világon és a következőn is. Mindkét világban tiszteltre méltó helyzetet élveznek. A Mindenható Allah azt mondja:

Akik engedelmeskednek Allahnak és a Küldöttnek, azok együtt lesznek az Allahhoz közel állókkal, a prófétákkal, a mártírokkal és az igazakkal. Milyen jó társak ezek! (Korán, 4:69)

Azok viszont, akik nem engedelmeskednek a Mindenható Allah parancsainak, a vesztesek között lesznek ezen a világon és a következőn is:

Járjátok hát be a földet, és lássátok, mi végre jutottak azok, akik meghazudtolták a küldötteket! (Korán, 16:36)

Aki nem hisz Allahban, az angyalaiban, az Írásaiban, a küldötteiben és a Végső Napban, az bizony nagyon messzire tévelyeg az igaz úttól. (Korán, 4:136)

A történelem során valóban rengeteg embert tévesztett meg az evilági élet múlandó csillogása, letévedtek a Mindenható Allah által kijelölt és prófétái által megmutatott útról, és elvesztek. És bizony még másokat is a tévelygésbe és pusztulásba vezettek. Ostoba módon elcsábította őket az evilág értéktelen hordaléka, és nyomorúságos végre jutottak. Nem fogván fel a teremtes bölcsességét és titkait, állatokként vagy annál is rosszabbul viselkedtek, és magukra vonták a Mindenható Allah haragját és büntetését, és elpusztultak. A Koránban azt olvashatjuk erről:

Vajon nem járták be a földet azért, hogy megláthassák, milyen végre jutottak azok, akik előttük voltak? Erősebbek voltak náluk, jobban megművelték a földet, mint ahogyan ők művelik azt. És nyilvánvaló bizonyítékokkal jöttek el hozzájuk a küldöttek. Allah nem vétkezett ellenük, ők vétkeztek saját maguk ellen. (Korán, 30:9)

A Mindenható Allah azt mondja ezekről az óvatlan népekről, akik az Ő jelei és figyelmeztetései ellenére megmakacsolták magukat a hitetlenségben:

Pusztuljon az a nép, amely nem hisz! (Korán, 23:44)

Röviden, minden próféta áldott ember, aki az emberiséget a Mindenható Allah Egyedülvalóságának megértésére vezette. Elegendő egyetlenegyenek a tagadása, akit a Korán megemlít, és a tagadó kívül kerül az Iszlám körén. Például az az ember, aki tagadja Jézus ﷺ prófétaságát, nem tekinthető hívőnek. Minden próféta ugyanazt az üzenetet közvetítette az embereknek, és valamennyien az Iszlámra hívták el őket. Az Utolsó Próféta, Mohammed ﷺ a Próféta Pécsétje. Összegyűjti majd az ő követőit az Utolsó Ítélet napján. És azok is a népéhez tartoznak majd, akik az előző próféták idején éltek, és igazul követték az általuk hozott üzenetet, és a Mindenható Allahnak vetették alá magukat. Ez az egyenes út. Vagyis minden próféta és a népük, akik az általa elhozott üzenetet követték, amíg egy

újabb Kinyilatkoztatás el nem törölte azt, Mohammed Próféta ﷺ közösségéhez tartozik majd.

És béke legyen a küldöttekkel! És dicsőség Allahnak, a Világok Urának!” (Korán, 37:180-181.)

V. HIT A TÚLVILÁGBAN

A Mindenható Allah az emberi létezés öt állapotát rendelte el. Az első lépés a lelkek birodalma, a második az édesanyák méhében töltött időszak, a harmadik az ideiglenes, evilági élet, a negyedik a köztes állapot a sírban, az ötödik pedig az örökkévaló élet – vagy a Paradicsomban, vagy a Pokolban. Az ideiglenes élet próbatétel az emberek számára: az üdvözülés, az örök boldogság az ennek során tanúsított viselkedéstől és tettektől függ. A Túlvilágba vetett hit a hat hittétel egyike, és általa az ember folyamatosan tudatában van annak, hogy tetteiért felelősségre lesz vonva, és vagy jutalmat, vagy büntetést kap értük. A Túlvilágba vetett hit olyan fontos, hogy a Koránban számos vers együtt említi a Mindenható Allahban való hittel:

... azok, akik hisznek Allahban és a Végső Napban, és jókat cselekszenek, megvan a fizetségük az Uruk nál, és nem fognak bánkódni. (Korán, 2:62)

Akik hisznek Allahban és a Végső Napban, nem kérnek felmentést az alól, hogy személyükkel és vagyonukkal küzdjenek. (Korán, 9:44)

A Túlvilág, ami a halál után vár, új, valóságos és örökkévaló élet lesz. Egy ájában azt olvashatjuk:

Az evilági élet csak játék és mulatozás. A túlvilági lakhely, az az örök élet! Bárcsak tudnák! (Korán, 29:64)

Ha ennek tudatában lennének, minden ember jóra használna minden pillanatot, megragadna minden lehetőséget a jótettekre, és soha egy pillanatra sem feledkezne el a Mindenható Allahról. Az életük istenszolgálat telne meg. A félelem és a remény között élnének, ha túlvilági sorsukra és az előttük álló úticélra gondolnának. A szívük összeszorulna és a szemük könnyezne a Mindenható Allahtól való féltükben, és az Ítélet Napja miatti aggodalomtól.

Egy történet szerint egy jámbor, istenfélő ember egyszer a piacra ment, hogy néhány szükséges holmit vásároljon. Kiszámolta és összeadta mindannak az árát, amit venni akart, és úgy gondolta, elég lesz rá a pénze. A piacon azonban rájött, hogy a pénze nem futja a vásárlásra. Erre sírva fakadt, és a körülötte lévők döbbenet és álmélkodva néztek rá. Próbálták meg-nyugtatni, és figyelmeztették, hogy nem felnőtt emberhez illő viselkedés azért zokogni, mert nincs elég pénz nála a bevásárlásra. Egy kis idő múltán a jámbor ember összeszedte magát, és azt mondta a köréje gyűlt embereknek: “Nehogy azt higgyétek, hogy az evilági dolgok miatt ejtek könnyet! De ha az elszámolás, amit otthon készítettem, nem elegendő már a piacra sem, hogy lenne elegendő a Túlvilágra az az elszámolás, amit az evilágon tartunk?”

Kétségtelen, hogy a Mindenható Allahtól való félelemből, a teremtés csodálatától és az ima emelkedettségétől ejtett könnyek mosollyá válnak majd a Túlvilágon.

Amikor ez a világ a végéhez érkezik, az egyik angyal, Iszrafil megfújja majd a harsonát. Valamennyi ember feltámad majd, és össze lesznek gyűjtve egy helyen. Az Utolsó Nap eseményei és az emberek feltámasztása nagyon könnyű feladat a Mindenható Allah számára. A Korán ekképpen szól erről:

Az ember azt mondja: Ha meghalok, vajon valóban elevenen lesz feltámadásom? Vajon nem emlékszik az ember, hogy megteremtettük őt korábban, amikor nem volt még semmi sem? (Korán, 19:66-67)

Azt gondolja az ember, hogy nem gyűjtjük össze majd a csontjait? De igen! Mi képesek vagyunk arra, hogy akár az ujjatok begyét is a helyére tegyük. (Korán, 75:3-4)

Vajon nem látta-e az ember, hogy egy cseppből teremtettük őt? És lám, mégis nyilvánvaló perlekedő! Példabeszédet mond nekünk, és elfelejti, hogy ő a teremtmény. Azt mondja: Ki kelti életre a csontokat, miután már elporladtak? Mondd: Az kelti életre, aki először alkotta, és aki nek minden temetésről tudomása van, aki a zöld fából tüzet támasztott nektek, úgyhogy tüzet gyújthattok abból. Vajon az, aki megteremtette az egeket és a földet, nem lenne képes arra, hogy hozzájuk hasonlókat

teremtsen? Az Ő parancsa, ha akar valamit, az, hogy azt mondja neki: Légy! És az lesz. Magasztaltassék hát Az, Akinek a kezében van minden országlása, és Akihez visszatérések lesz. (Korán, 36:77-83)

Ő hozza elő az élőket a holtak közül, és a halottakat az élők közül, és Ő éleszti fel a földet, miután az már meghalt: így fogtok majd ti is előhozni (a sírokból). (Korán, 30:19)

Mondd: Legyetek bár kő vagy vas, vagy bármi teremtetett dolog, amiről úgy vélekedtek, hogy a legnehezebb (feltámasztani), mégis (fel lesz támasztva). És ők azt mondják neked: Ki fog visszahozni minket? Mondd: Az, aki először teremtetett meg benneteket. Akkor ingatni fogják majd a fejüket feléd, és azt mondják: Mikor lesz az? Mondd: Talán már közel van. (Korán, 17:50-51)

Ti emberek! Ha kétségben vagytok a feltámadás felől, (gondolkodjatok el, hogy) először porból teremtetünk benneteket, aztán egy cseppből, majd egy megtapadt rögből, aztán egy megformált vagy formálatlan húsdarabból, hogy világossá tegyük előttetek a hatalmunkat. És nyugodni hagyjuk az anyaméhben egy megszabott határideig azt, akit akarunk. Majd gyermekként hozunk elő benneteket, hogy aztán felnőtté serdüljete. Akad köztetek olyan, akit elszólítunk, és akad, aki a legnyomorúságosabb életkorba jut, hogy miután tudott, ne tudjon semmit. És látod, hogy a föld halott és élettelen, ám amikor vizet bocsátunk le rá, életre kel, zsendülni kezd, és mindenféle pompás növényfajta sarjaszt. (Korán, 22:5)

Ezek az áják, a Mindenható Allah Szavai, Aki az életet adja és Aki feltámaszt a halálból, és a Feltámadást írják le, amely kétségkívül be fog következni. Ezt a tényt szem előtt tartva kellene elgondolkodnunk a következő kijelentésen: “Úgy fogsz meghalni, ahogy éltél, és arra támadsz fel, amiben meghaltál”. Ennek alapján kellene felkészülnünk erre a Napra, amikor, ahogy a Mindenható Allah mondja:

Aki csak egy porszemnyi jót is tett, az meglátja azt, és ha valaki csak egy porszemnyi rosszat tett, az is meglátja azt. (Korán, 99:7-8)

Azon a napon, amikor nem használ majd sem a vagyon, sem a gyermekek – hanem csak az, ha valaki ép szívvel jön Allahhoz. (Korán, 26:88-89)

Más szavakkal szólva, a Túlvilágot senki nem kerülheti el, a jók és a rosszak egyaránt oda fognak jutni, és mi lenne természetesebb, mint hogy a jók jutalmat fognak kapni, a rosszak pedig, akik azt érdemlik, büntetést. Ha a bűnözőket nem üldöznék és nem büntetnék meg ezen a világon is, és nem léteznének számukra börtönök, az élet elviselhetetlen lenne. Már csak ez az egyetlen tény is elegendő ahhoz, hogy higgyünk a Túlvilágban.

Ha csak egy kicsit is elgondolkodunk, észrevehetjük a viszonzás elvét az alábbi példában: az ember azonnal és a legszigorúbban megbünteti még a legkisebb rovat is, ha az megcsípi a testét. Ugyanakkor annyira hálás tud lenni akár egyetlen felajánlott csésze kávéért, hogy élete végéig emlegeti. Ezért elfogadhatatlan vakság azt feltételezni, hogy mindazt a bűnt és tilalmas cselekedetet, amelyet egy ember az élete során elkövet, a Mindenható Allah figyelmen kívül fogja hagyni. Földi életünkben nap mint nap megfigyelhetjük, sőt, akár meg is tapasztalhatjuk a zsarnokok zsarnokságát, és az elnyomottak szenvedését, az istentagadók bűneit és az istenfélők jótetteit. Ha mindennek nem lenne meg a következménye, a jutalma és a büntetése, akkor nemcsak az isteni Rendelés, amely minden egyéb teremtményt az ember uralma alá vetett, hanem maga az ember teremtése is teljesen értelmetlen lenne. Az ellentmondana a Mindenható Allah tulajdonságainak, aki Igazságos és Kegyelmes. És a Mindenható Allah pedig messze felette áll mindenféle hibának vagy hiányosságnak. Ezért, hogy még tovább hangsúlyozza az elszámolás napját, a büntetés és a jutalom valóságát, kijelenti a Koránban:

Vajon azt gondolja az ember, hogy szem elől tévesztjük? (Korán, 75:37)

Azt gondoltátok vajon, hogy játékból teremtettünk benneteket, és hogy nem lesz visszatérésetek hozzám? (Korán, 23:115)

És nem játékból teremtettük az egeket és a földet, és ami a kettő között van. (Korán, 44:38)

A hitetlenek azt mondják: Nem fog eljönni ránk az Óra. Mondd: De igen! Uramra esküszöm, aki tudja a Láthatatlan titkait, bizony, el fog jönni. És nem kerülheti el az Ő figyelmét egy porszemnyi sem az egekben, sem a földön. És nincs ennél sem kisebb, sem nagyobb, ami ne lenne feljegyezve egy nyilvánvaló Feljegyzésben. (Korán, 34:3)

Allah! Nincs más isten, csak Ő. Bizony, össze fog gyűjteni bennete-

ket a Feltámadás Napján, ehhez nem férhet kétség. És kinek a szava lenne igazabb, mint Allahé? (Korán, 4:87)

Ti hívók! Higgyetek Allahban és az Ő küldöttében, és az Írásban, amelyet küldöttének kinyilatkoztatott, és az Írásban, amelyet korábban leküldött. Aki nem hisz Allahban, az angyalaiban, az Írásaiban, a küldötteiben és az Utolsó Napban, az óriási tévelygésben van. (Korán, 4:136)

Azt kérdi: Mikor lesz a Feltámadás Napja? Amikor azonban majd a tekintet elvakul, és homályba borul a Hold, és egyesül a Nap és a Hold, azon a napon azt mondja az ember: Hová van még menekvés? De nem! Akkor már nincs menedék! Azon a napon csak Uradnál van biztonságos hely. Azon a napon megtudja az ember, hogy mit küldött előre, és mit mulasztott el. (Korán, 75:7-13)

Sem a Korán, sem a Próféta ﷺ hagyományai nem közlik a Feltámadás Napjának idejét. Vannak azonban kisebb és nagyobb jelek is, amelyeket ezek a források említenek. A rendelkezésünkre álló információt az alábbiakban foglalhatjuk össze:

a. A kis jelek

1. Csökken a tudás és a tanulás, és növekszik a tudatlanság. Az emberek nyíltan fogyasztanak alkoholt és paráználkodnak.

2. Egyre több lesz a jelentéktelen okból, vagy egyenesen ok nélkül elkövetett gyilkosság.

3. Eltűnik az igazság és a szakértelem, nem törődnek azzal, hogy valami törvényes vagy törvénytelen, megengedett vagy tiltott.

4. Gyakori lesz a szülők elleni lázadás és a nők követeléseinek való szolgai engedelmesség.

5. A csalás és a korrupció egyre gyakoribb lesz, és mindenki panaszkodni fog miatta.

6. Az emberek iránti tisztelet és együttérzés csökkenni fog, és senki sem figyel a jó szándékú figyelmeztetésre.

7. Egyre többen költöznek a városokba, és egyre magasabb épületeket

építenek. Hozzá nem értő és gonosz emberek kezében lesz a hatalom, és őket fogják tisztelni.

8. A szerencsejáték, a jövőmondás, és a szerencsejátéknak egyre több módja és eszköze egyre elterjedtebb lesz. Az idő olyan gyorsan telik majd, hogy az emberek észre sem veszik.

9. A pénz, a termények és az erőforrások egyre nagyobb pocsékolása lesz megfigyelhető. Az emberek jobban fogják szeretni az anyagi és evilági dolgokat a túlvilági boldogságnál.

b. A nagy jelek

1. Füstöt látnak felemelkedni, negyven napon keresztül.

2. Megjelenik a hamis Messiás, a Daddzsál (akit Antikrisztus néven is emlegetnek).

3. Megjelenik egy Dhabbatu'l Ard nevű állat.

4. A Nap nyugatról fog felkelni.

5. Góg és Magóg előzőnlík a világot.

6. Jézus próféta ﷺ visszatér a földre.

7. Hatalmas tűz támad a Hidzsaz³¹ térségében.

8. Három hely a föld alá süllyed: Keleten, Nyugaton és az Arab-félszigeten.

Az Ítélet Napja akkor kezdődik, amikor Iszrafil megfújja a harsonát, és a Feltámadás akkor történik, amikor másodszor is belefúj. Ezt a Korán így írja le:

És megfúvatik a harsona, és, mintha villám sújtotta volna, elalél az, aki az egekben és a földön van, kivéve az, akit Allah meg akar óvni. Aztán újra megfúvatik, és íme, ők felállva körülnéznek. (Korán, 39:68)

A Mindenható Allah azt mondja:

És megfúvatik a harsona, és a sírokból Urukhoz sietnek. Azt mondják: Jaj nekünk! Ki keltett fel minket a fekhelyünkről? Ez az, amit a

31) Szaúd-Arábia északnyugati része

Ke-gyelmes megígért, és a küldöttek az igazat mondták. (Korán, 36:51-52)

Sok tudós szerint a hitetlenek és a Mindenható Allah ellen lázadók már a sírjukban is kínokat és büntetést fognak elszenvedni. De a sír kínjai igen-csak enyhék a Pokol kínjaihoz képest, és ezért a sírban eltöltött időt olyannak tekintjük, mint az alvás. Amikor az emberek felébrednek ebből az alvásból, akik bűnösként vagy hitetlenként haltak meg, nagyon megrémülnek majd, és kétségbeesve fognak segítségért kiabálni “Jaj nekünk, mi történik velünk!”. Eszerint a nézet szerint a sír büntetése fel lesz függesztve a harsona két megfúvása közötti időszakra, és az elhunyt álmához hasonló állapotban lesz. Ezért fogják majd azt kérdezni, hogy ki keltette fel őket álmukból.

Nem az a fontos, hogy azon gondolkodjunk, hogy mikor vagy pontosan milyen eseményekkel jön el az Utolsó Nap. Sokkal fontosabb, hogy felkészültünk-e a halálunkra, az Ítélet Napjára és a Túlvilágra. Az evilág csak csalóka délibáb, és a Túlvilág az igazi és örökkévaló élet. Észhez kell térnünk, még mielőtt eljönne értünk a halál, hogy később ne kelljen majd jóvátehetetlenül bánkódnunk. Kétségtelen, hogy valahol, valamikor minden ember találkozni fog Azráellel, a halál angyalával. A halál elől sehova nem lehet elrejtőzni. Ezért az embernek meg kell értenie ennek az ájának a bölcsességét: ***“Meneküljetek hát Allahhoz!”***³², és a Mindenható Allahnál kell menedéket vennünk, mert Ő az egyetlen menedék, és Ő az egyetlen védelmező.

Azok az igazi hívők, akik már ma áldozatokat hoznak a túlvilági életük érdekében, mielőtt eljönne a saját végső napjuk, vagyis a halál. Az ilyen embereknek nem kell majd félniük és szomorkodniuk az Ítélet Napján.

VI. HIT A SORSBAN

A Mindenható Allah akarata minden dologban jelen van. Semmi sem történhet az Ő akaratán és hatalmán kívül. Egyetlen homokszem sem mozdulhat el, egyetlen légy sem mozdíthatja meg a szárnyát az Ő akarata nélkül. Mivel a Mindenható Allah tudása és bölcsessége mindent átfog és

felölel, ezért Ő tudja, mi történt a múltban és mi fog történni a jövőben. Annak az előre elrendelését, ami a jövőben fog történni, a qadar, vagyis sors szóval nevezzük, és amikor ez az esemény valóra is válik, akkor az isteni rendelés, vagyis qadha szót használjuk rá.

Emberi tudással és fogalmakkal nem lehet megfelelően megérteni a sors fogalmát. Ezért ezt a szót gyakran rosszul használják. Semmi haszon nem származik abból, ha valaki próbálja mélyen megérteni a sors fogalmát és mibenlétét, mert az ember erre vonatkozó felfogóképessége korlátozott. A Korán ezt nagyon egyértelműen kijelenti, és nem engedi, hogy az ember arra pazarolja erőfeszítéseit, hogy elmélyüljön a sors tanulmányozásában:

Nála vannak a Láthatatlan kulcsai, a kincsek, amiket senki nem ismer, csak Ő. (Korán, 6:59)

Ahogy lehetetlen egy szín valódi természetét leírni a vakon született embernek, ugyanúgy az emberi elme is korlátozott, képességeit és szókinccsét tekintve, a sors titkainak és tulajdonságainak megértésében. Csak azok érthetik meg egy nagyon kis részét, akiknek a Mindenható Allah tudást adott erről. A következő történet a Koránból jól illusztrálja ezt. A Mindenható Allah elküldte Mózeszt Khidr-hez , akinek a Mindenható Allah tudást adományozott, hogy tanuljon tőle. Khidr tudása a Megőrzött Tábla visszfényéből fakad, amely már messze túl van az okok és szándékok birodalmán. Ha a történet eseményeit megvizsgáljuk, akkor láthatjuk, hogy az, hogy Khidr lyukat üt a szegény emberek hajóján, első pillantásra a hajó tulajdonosai ellen elkövetett igazságtalanságnak tűnik, de ha ismerjük a valóságot, akkor tudjuk, hogy voltaképp megvédi a szegény tulajdonos egyetlen bevételi forrását, és biztosítja életben maradását, hiszen a hajót később könnyen kijavíthatják, míg ha ép lenne, támadóik elkoboznák tőlük. Amikor Khidr megöl egy ifjút, az gyilkosságnak tűnik, de később kiderül, hogy a fiú mélyen vallásos szülei túlvilági boldogságát védve történik. És külső szemlélő számára valóban nem tűnik logikusnak, hogy Khidr kijavítja az omladozó falat annak a birtokán, aki éppen elűzte őket, de kiderül, hogy a fal kincset rejt, és ha leomlana, és a kincs előkerülne, az igazságtalan ember elvenné azt jogos tulajdonosától. Ezeket a titkokat és a látszólagos, külső események mögötti valóságot azonban csak a Mindenható Allah adta tudás fényében lehet megérteni. A sors misztériumát sem lehet egyedül logikus gondolkodás útján felfogni. Az emberi

intellektus képességeit még az is meghaladja, hogy magának a sors szónak a jelentését igazán felfogja. Ezért parancsolta Allah Küldötte ﷺ, hogy higgyünk a sorsban, de megtiltotta, hogy vitázzunk a természetéről. Amikor találkozott egy csoporttal, akik éppen heves vitát folytattak a sors fogalmáról, így szólt hozzájuk: “Vajon ti vagytok-e megbízva azzal, hogy a sorsról vitázzatok? Vagy én küldettem ezzel a céllal? Az előttek valók azért buktak el, mert túl sokat foglalkoztak ezzel a kérdéssel. Ne vitázzatok erről a témáról.”

Az a legfontosabb, hogy ne a sorssal kapcsolatos részletekbe menő tudásra koncentráljunk, hanem a fő üzenetet és annak szellemét értsük meg. A Mindenható Allah az emberi viselkedést két kategóriába osztotta:

1. Elkerülhetetlen / Szükségszerű tettek
2. Önkéntes / Választható tettek

1. Elkerülhetetlen / Szükségszerű tettek

Az elkerülhetetlen tetteket akarat és vágy nélkül hajtjuk végre, és ezek teljes mértékben a nekünk rendelt sors részei. Semmit sem tudunk tenni, amivel ezeket az események elháríthatnánk vagy megváltoztathatnánk. A születés, a halál, a feltámadás, az alvás, a megéhezés, a fizikai külsőnk, életünk hossza és a hasonló tények a sors elkerülhetetlen részeihez tartoznak. Ezeket nevezik abszolút sorsnak (qadar-i mutlaq) is, és az emberi lények nem felelősek ezekért az elkerülhetetlen eseményekért. Az emberi szem nem lát és az emberi fül nem hall, amikor ezek az események bekövetkeznek. Dzsáladáddín Rumi így írja le ezt a megdöbbentő és rejtélyes állapotot: “Amikor eljön az elrendelt események ideje, a halak a partra vetik magukat a vízből. Az égen szárnyaló madarak a földön számukra felállított csapdák felé sietnek. Az ilyen végzettől csak akkor lehet megmenekülni, ha a megmenekülés is a végzet része.”

A Korán így szól az elrendelt események elkerülhetetlen bekövetkeztéről:

Allah parancsa eleve elrendelt döntés. (Korán, 33:38)

Az embernek azonban nem szabad arra gondolnia, hogy a csapások, természeti katasztrófák stb. jelentik a sorsot vagy végzetet. A sors bizo-

nyos értelemben a világmindenség egyensúlyát és stabilitását jelenti, és ennek az egyensúlynak az isteni mértékét, ahogy a Mindenható Allah mondja a Koránban:

Mindent meghatározott mérték szerint teremtettünk. (Korán, 54:49)

Ezért van az, hogy a sors következményeit és bölcsességét kritizálni tudatlan, sőt, ostoba dolog. Bármí, ami az elrendelés szerint történik, hasznos és megfelelő. Például a Nap mozgása olyan tökéletes módon van elrendelve, hogy senkinek sem jut eszébe, hogy kétségbe vonja a helyességét, és senki sem aggódik, hogy esetleg túl közel kerül a Földhöz és hamuvá égeti. A muszlimok és nem muszlimok egyaránt hiszik, hogy a Nap minden nap felkel keleten és lenyugszik nyugaton, hiba vagy kiagyás nélkül. Hasonlóképpen, ha valaki ráébred a többi pozitív vagy első ránézésre negatív esemény mögött rejlő okra és bölcsességre, kivétel nélkül azt fogja mondani: bármí is az eredménye, mindenképp tökéletes. Ez az isteni Terv megerősítését és elfogadását jelenti. Tudat alatt még a legradikálisabb istentagadók is meg vannak győzve, amikor látják, hogy milyen gyönyörű, harmonikus és gondosan tervezett az univerzum minden apró részlete. Csodálják az események pontos rendezését. Minden egyes újonnan felfedezett rejtély a gondolkodó embereket – még ha hitetlenek is – lenyűgözi és az isteni Terv csodálatára ösztönzi – nem pedig az isteni rendelés kritizálására és vitatására. Akik oktalan vitákat provokálnak és ostobaságokat beszélnek az elrendelt dolgok működéséről, azok híjával vannak a logikus gondolkodásnak és bölcsességnek. Azok, akik nem tudnak különbséget tenni a jó és rossz, helyes és helytelen, a valóság és a képzelgés között, a tudatlanság áldozatai.

Nyilvánvaló, hogy a sors és a Mindenható Allah rendelésének természete ismeretlen számunkra. Ez valójában áldás az embernek, aki halandó lény, és ha tudná, hogy mit tartogat számára a jövő, az élet elviselhetetlen lenne számára. Nem lenne képes tovább folytatni a legegyszerűbb életfunkciókat, evést, ivást, alvást, munkát sem. Az emberi lények mindig reménykednek az életben, és nem adják fel még a halál küszöbén sem, egyszerűen azért, mert a Mindenható Allah a sorsukat titokban tartotta előttük. Ez hatalmas áldás és tökéletes rend, ami lehetővé teszi, hogy az ember élni tudja evilági életét.

Ami pedig a gonosz és gonoszság kérdését illeti, a Mindenható Allah akaratából nem származik gonoszság. Azt azonban megengedte, hogy gonosz dolgok történjenek, mert ezek részét képezik az evilági próbatételeknek. De a Mindenható Allah korlátot szabott az ember életét ostromló gonosznak, ami nagy áldás az emberiség számára. Még ha nem is vagyunk tudatában, ez a korlát védi az embert az anyagi és szellemi károsodástól. Ha az emberiség nem élvezné ezt a védelmet, már rég számtalan bűnnek esett volna áldozatul, a gonoszt és saját vágyait követve. Mert az ember, tudatosan vagy tudattalanul, ugyanúgy vágyik rossz dolgokra, mint jókra. A Mindenható Allah is figyelmeztet erre a Koránban:

Az ember éppúgy fohászkodik a rosszért, mint a jóért – mert az embernek mindig sietős. (Korán, 17:11)

És ha Allah akképpen siettetné az embereknek a rosszat, ahogy a jót siettet, akkor bizony már eldöntetett volna a határidejük. (Korán, 10:11)

Minél többet elgondolkodunk és felmérjük saját magunkat, annál jobban megérthetjük ezeknek az ájáknak az üzenetét. Ha meg akarjuk érteni azt a védelmet, amelyet az ember élvez a Mindenható Allah kegyelméből a gonosszal és ártalmas eseményekkel szemben, akkor gondolkodjunk el a következő történeten. Nézzük csak meg egy hazug ember viselkedését. Meg akar győzni valakit arról, hogy igazat beszél, és azt mondja: Igazat mondok, vakuljak meg, ha nem igaz! A hazugság dacára nem vakul meg azonnal, hanem az evilági próbatétel számára is úgy folytatódik, ahogy addig. Hasonlóképpen, nagyon sok ember mondja meggondolatlanul: ha ezt vagy azt teszem, törjön le a kezem vagy a lábam, pusztuljak el, és így tovább. Amikor ezeket a szavakat kimondják, valóban komolyan gondolják a fogadkozást. Mégis, később sokan cselekednek úgy, hogy a saját magukra kért romlás teljes joggal teljesedhetnék be. De ennek ellenére nem törik le sem a kezük, sem a lábuk, és nem is hálnak meg. Számtalan példa van erre az emberek életében. Ilyenkor a Mindenható Allah az Ő végtelen Irgalmával falat emel az ember és a saját fejére kért romlás közé. A gonosz dolog nem következhet be, mert a Mindenható Allah védelmezi az emberiséget.

Mindezek fényében a jóra való hívők elfogadják a nekik rendelt sors pozitív és látszólag negatív eseményeit, mert tudatában vannak a

Mindenható Allah végtelen Kegyelmének és Irgalmának. A Mindenható Allah is ezt a viselkedést parancsolja nekünk:

Mondd: Nem ér minket más, csak az, amit Allah elrendelt nekünk. Ő a mi gyámolítónk. Allahra kell a hívőknek hagyatkozniuk. (Korán, 9:51)

A Koránból azt is megtudhatjuk, hogy a Mindenható Allah Irgalma hatalmas, és kiárasztja arra, akire akarja:

Ha Allah valami csapással sújt téged, azt nem háríthatja el senki, csupán Ő. És ha valami jót akar neked, akkor nem állhat senki útjába az Ő kezének. Eléri vele azt, akit csak akar az Ő szolgálói közül. Ő a Megbo-csátó, az Irgalmas. (Korán, 10:107)

Röviden összefoglalva, a szív és a lélek békéje a Mindenható Allah rendelésébe való belenyugvásba rejlik. Bármilyen más hozzáállás a sors elfogadásán kívül értelmetlen és eredménytelen. Rumi nagyon szépen fejezi ki ezt: “Találkozni fogsz a nehézségekkel, bárhova is menj a rossztól való megmenekülés reményével, a baj, amely neked rendeltetett, meg fog találni. Tudnod kell, hogy ennek a világnak egyetlen szeglete sem mentes a csapdától és veszélyektől. Nincs más útja a boldogságnak, mint hogy szívedben megtaláld Őt, és az Ő jelenlétében keress menedéket. Ez az üdvözülés és nyugalom egyetlen útja. Hát nem látod, hogy még azok is, akik ennek a múlandó világnak a legbiztonságosabbnak tűnő részén élnek, és akiket a leghatalmasabbnak gondolsz – még azok is meghalnak? A Mindenható Allah Kegyelmében és védelmében vegyél menedéket ahelyett, hogy a múlandó csapdák biztonságát keresnéd. Ha Ő akarja, úgyszólván gyógyszerre változtatja a mérget, és a vizet is méreggá.”

2. Önkéntes / Választható tettek

A Mindenható Allah részleges vagy viszonylagos akarattal ruházta fel az embereket, hogy megkülönböztesse az emberek akarát az Ő tökéletes, teljes, isteni Akaratától. Az ember jutalmat kap a saját döntéséből eredő jótetteiért, és büntetést az általa választott rosszért. A Mindenható Allah megadta az embernek azt a képességet, hogy arra menjen, amerre akar. A Mindenható Allah saját befolyását itt a közbeavatkozásra korlátozta. Ebben a folyamatban Ő a tettek alkotója. A tettek valódi végrehajtója pedig az

ember. Azonban előfordul, hogy az ember bármennyire is akar, nem tud megtenni valamit, mert a Mindenható Allah közbeavatkozik.

Mint korábban már megmagyaráztuk, nem jó az, ha az ember túlzott részleteiben igyekszik a sorsot és természetét kifürkészni, hanem elegendő, ha csak az alapvető bölcsességét megérti. A Mindenható Allahnál van az a kulcs, amely kinyitja a sors titokzatos kapuit. A sors valódi természete az emberi felfogóképeség határain túl rejlik. Csak néhányan azok közül, akik a Paradicsommal jutalmaztattak, voltak képesek bizonyos kis mértékben arra, hogy bepillantást nyerjenek ezekbe a titkokba. Ezért bármilyen cselekedet, amellyel a sors titkának kapuit próbáljuk felfeszíteni, a Mindenható Allah által felállított korlátok túllépését jelenti. Bár a sors titkai rejtve vannak az emberek előtt, mégis vannak olyan vigyázatlan ostobák, akik például azt mondják: nekem keserű sors íratott meg. Az ilyen emberek a sors fogalmát használják arra, hogy felmentsék magukat saját döntéseik és tetteik felelőssége és következményei alól. Saját felelősségünk alól kibújni és a Teremtés céljával ellenkezően cselekedni pedig ostoba és veszélyes dolog.

A Mindenható Allah Tudásának nincsenek határai és nincsenek korlátai. Tud mindent, ami a múltban történt és ami a jövőben történni fog. Mivel a mi tudatunk ideiglenes és időhöz kötött világban működik, hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy az, hogy a Mindenható Allah ismeri minden jövőbeli tettünket, és az, hogy elrendelte volna minden jövőbeli tettünket, ugyanazt jelenti. Ez a saját intellektusunk korlátozottságának eredménye, mivel nem vagyunk képesek az idő keretein kívül gondolkodni. Ha az idő függőnye felemelkednék, minden világos lenne. Így Mohammed Próféta ﷺ Éjszakai Utazása során megtapasztalta az örökkévaló világot, és így magyarázta azt, amit átélt: "Hallottam a Toll hangját, amely a sorsot írta"³³. Az időtlenség megfigyeléséből származott ez a tapasztalat is: "Láttam, ahogy Abdurrahman ibn Auf a Paradicsomba vittek". Az Utazás során a Próféta ﷺ kikerült az idő hagyományos kereteiből, és a valóság más dimenzióját tapasztalta meg. A Mindenható Allah pedig örökkévaló tudással rendelkezik a valóság minden eseményéről, mert Őt nem kötik az idő és tér korlátai.

Ha elgondolkodunk azon, hogy mennyire képtelenek vagyunk megér-

teni az idő valódi természetét, láthatjuk, hogy a Mindenható Allah a felelősségeikhez megfelelő mértékű akaraterővel ruházta fel szolgálait. Ha nem így lenne, akkor a Kegyelmes és Irgalmas Allah nem terhelné szolgálait ilyen felelősséggel, és nem ennek alapján ítélné meg őket. Az a tény azonban, hogy a Mindenható Allah felelősnek tartja minden szolgáját a saját tetteiért, és azok alapján fogja megítélni őket, már eleve bizonyítja az ember szabad akaratának létezését. Dzsáladinn Rumi így szól mindazokhoz, akik nem értik ezt:

“Ha a szolga aláveti magát az isteni rendelkezésnek, jutalmat kap érte a Mindenható Allahtól. A rendelkezés íze édes mindazoknak, akik alávetik magukat neki, és mosolyt csal az arcukra.

Az elfogott tolvaj azt mondta a rendőrnek: ‘nem tehetek róla, amit tettem, azt a Mindenható Allah rendelte el’. A rendőr pedig azt felelte: ‘hát akkor amit én teszek veled, az is Allah rendelése – rosszat teszel, és a sorsot vádolod, ez nem vall bölcs emberre’.

Röviden, a Sátán rosszra csábítja a szolgát, a szíve pedig jóra. Ha nem lenne közöttük szabad választásunk, akkor miért versenyezne ez a kettő: a Sátán és a szív?

Bennünk, emberekben megvan a választás képessége. Figyeld meg ezt a képességet, ha két ellentétes gondolattal találkozol! Eldöntöd, hogy melyik jobb neked, úgy döntesz, hogy előnyben részesíted egyiket a másikkal szemben! Senki nem kényszerít a döntésre. Lehetséges lenne ez, ha nem lenne meg benned a szabad akarat képessége?

Nagy hiba az a gondolat, hogy tetteinkre kényszerítve vagyunk. Ezzel az ember saját intellektusát is tagadja. A fatalisták saját intellektusuk szerint cselekednek, de tagadják az intellektus szerepét. Ó, testvérem! Ha az emberi lénynek nem lenne lehetősége és akaraterője választani, vajon léteznének-e olyan kifejezések, hogy ez gonosz, az pedig jó? Még az állatoknak is van róla fogalmuk, a saját érzékeikhez és képességeikhez mérten. De ahhoz, hogy ezt felfogjuk, bölcsnek kell lennünk.

Ha az embernek nem adatott volna szabad akarat, nem közvetlenül Allahnál keresné-e a gyógyulást, az orvos helyett? A betegség jó lecke, megtanítja, hogy mit is jelent a szabad akarat.

Ha azt hiszed, nincs szabad akarated, akkor miért gondolkodsz azon, hogy mit fogsz csinálni holnap vagy azután?

Ó, ti, akik a fatalizmusban hisztek! Amikor azt mondjátok, hogy a szolgának nincs szabad akarata, nem gondolkodtok-e azon, hogy Allah felelősnek tartja szolgálait tetteikért? Azt gondoljátok vajon, hogy Allah, a világmindenség Teremtője, zsarnokoskodik szolgálai felett? Térjeteك észre, és próbáljátok megérteni a bölcsességet abban, hogy a Mindenható Allah felelősnek tartja szolgálait azért, amit tesznek, és azért, amit nem tesznek!

Nézzétek meg a saját világotokat! Ha szerintetek csak Allahnak van szabad akarata, miért tartjátok felelősnek a tolvajt azért, ha ellopja, ami a tiétek? Miért tartotok egyeseket ellenségeiteknek, miért tápláltok ellenük haragot? Hogyan tarthattok bűnösnek és vétkesnek valakit, akinek szerintetek nincs szabad akarata? Kell, hogy legyen szabad akarat! Máskülönben nem lenne szükség a börtönökre sem.”

Még egy dolgot hangsúlyoznunk kell azonban. A szabad akarat túlértékelése és az intellektusnak minden fölé való emelése is a tudatlanság jele. Vagyis meg kell érteni, hogy mennyire tehetetlen és jelentéktelen az emberi akarat a Mindenható Allah abszolút Akarata ellenében, és hogy mennyire hasztalan és elenyésző mindaz a tudás és bölcsesség, amire ember szert tehet. És még ez a töredékes emberi akarat is alig található meg azokban a szolgákban, akik akaratukat teljesen feloldották a Mindenható Allah akaratában. Tehát azoknak a bölcseknek a szavai, akik lemondanak saját akaratukról, vagy egyenesen nem létezőnek tekintik azt, ebben az értelemben értendő. Nem arról van szó, hogy kizárják az ember szabad akaratának létezését, hanem szinte nem létezőnek tekintik a Mindenható Allah Akaratához viszonyítva. A következő történet jól megvilágítja ezt. Egy bölcs emberről, akinek a neve Muhammad al-Núr al-Arabi volt, és az oszmán birodalom késői időszakában, II. Abdul Hamid szultán uralkodása alatt élt, elterjedt, hogy tagadja az ember szabad akaratának létezését. A szultán magához hívatta, hogy magyarázza el neki és társainak, hogy gondolja ezt. Muhammad al-Núr al-Arabi azt mondta: “Sohasem tagadtam, hogy az embernek lenne szabad akarata. Azt mondtam, hogy bizonyos emberekben ez szinte megsemmisült, mert folyamatosan tudatában vannak a Mindenható Allah jelenlétének, és saját akaratuk érvényesülésének semmi esélye. Ezért nem a saját akaratuk szerint cselek-

szenek, hanem a Mindenható Allah Akarata szerint, Aki a végső irányító. Például mi most valamennyien a szultán jelenlétében vagyunk, és azt tesszük, amit mond nekünk. Ha hív minket, jövünk, ha pedig elküld, elmegyünk. Amíg a szultán jelenlétében vagyunk, nem érvényesíthetjük saját akaratunkat – de nézzétek meg csak azokat a vigyázatlan és tiszteletlen embereket, akik magukban járnak az utcán, és igencsak a saját akaratok szerint cselekszenek.”

Ha mélyen belemegyünk ezekbe az alapelvekbe, számos megmagyarázandó pont merül fel. A dolog lényege azonban a következő. Az embernek szabad akarata van. Ezt a szabad akaratot a Mindenható Alláhtól kapta. A Mindenható Allah lehetővé tette bármilyen szándék vagy vágy megszületését, de csak a jóval elégedett. A tanár célja az, hogy tanítványát a tudásra és a jóra ösztökélje, ha azonban a diák más irányba törekszik, az nem a tanár hibája. Hasonlóképpen, az orvos célja az, hogy betegét meggyógyítsa. Ha azonban a beteg nem tartja be az orvos előírásait, akkor a következményekért kizárólag saját maga felelős – nem vádolhatja az orvost.

Ezért, mivel tetteink a saját szabad akaratok eredményei, nem menthetjük fel magunkat a felelősség alól az isteni rendelésre hivatkozva. Ha valaki ilyen kifogásokat hoz fel arra, hogy nem követi a vallási előírásokat, vagy nem imádkozik, az nem más, mint ostoba vakság. A Mindenható Allah megadja a lehetőséget mindenkinek, aki szolgálni akarja Őt, de nem segíti azokat, akik nem kívánnak az Ő szolgálói közé tartozni. Úgy mentgetni magunkat, hogy az Ő rendelésére hivatkozunk, igazságtalan, ostoba és tisztességtelen cselekedet.

***

Tehát a tanúságtétel, hogy nincs más Isten, csak a Mindenható Allah, mindezeket a szempontokat magába foglalja, és akik teljesen elfogadják ezeket a szívükkel és szavaikkal is, azok a hívők.

Nem vall bölcs emberre, ha nem vagyunk tudatában a tanúságtétel jelentésének a maga teljességében. A Mindenható Allah szolgálói, akik igazán közel vannak Hozzá, életüket teljesen az Ő fényébe akarják vonni és saját énüket próbálják feloldani az Ő megismerésében. Egyikük, Muhammad Asad al-Arbili, azt mondta: “Próbálom tökéletesíteni a hite-

met. Még mindig próbálom megfelelően kimondani a tanúságtételt, mert nem könnyű azt mondani: *nincs más isten, csak Allah*, ha az embernek még mindig evilági bálványok laknak a szívében. Még ha ki is mondjuk a szavakat, kétséges, hogy elfogadhatók-e a Mindenható Allah szemében”.

Vagyis nem elegendő, ha az ember kimondja a tanúságtételt, hanem a jelentésével is tisztában kell lennie. A megfelelő tudás nélküli tanúságtétel, bár nincs híjával az előnyöknek, nem biztos, hogy megfelel az ember szándékainak. De az bizonyos, hogy a tudatosan kimondott tanúságtétel örökkévaló jutalmat tartogat az ember számára.

***

Allah Küldötte ﷺ egyszer egy prédikációjában azt mondta: “Ha valaki kimondja ezeket a szavakat: *nincs más isten, csak Allah*, szívből, őszintén hittet, és anélkül, hogy összezavarná, arra nézve a Paradicsom szükség-szerűvé válik”. Ali (a Próféta ﷺ unokaöccse, veje és később kalifa) t megkérdezte: “Ó, Allah Küldötte! Mit jelent az összezavarás?” A Próféta ﷺ azt felelte: “Az evilág szeretete, ha valakinek a szívét elrabolja ez a világ.”

A Próféta ﷺ egy másik mondása így hangzik: “Ha Allah szolgálja azt mondja: *nincs más isten, csak Allah*, akkor a Paradicsom kapui végül megnyílnak neki, olyannyira, hogy a hitének tanúságtétele felmegy a Mindenható Allah trónjára, amennyiben a nagyobb bűnöktől tartózkodik.”³⁴

A bűnök elkövetésétől tehát mindenképp tartózkodnunk kell. Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “Ha egy szolgálja bűnt követ el, egy fekete pont keletkezik a szívében. Ha felhagy ezzel a rosszcselekedettel, és Allah bocsánatát kéri, a szíve megtisztul. De ha visszatér a cselekedethez, az a fekete pont addig terjed, amíg befedi az egész szívet. Ez lesz az a burok, amit Allah említ az ájában: *De nem! Befedte szívüket mindaz (a gonoszság), amit elkövettek..* (Korán, 83:14).”³⁵

Akiknek a szavak jelentése nem ér el a szívükig, azokon nem segít a tanúságtétel. Tehát meg kell magunkat tartóztatni a következő négy dologtól:

1. A bolondokkal való vitázás.

34) Tirmidhi, Daawat, 126.

35) Tirmidhi, Tafsir, 83.

2. A bűnök elkövetése.

3. Az ellenkező nem tagjaival való felesleges időtöltés.

4. Azoknak a társaságában időzni, akiknek a szíve halott, és tagadják az igazságot.

A Sátán legfőbb célja az, hogy az ember szívét meghódítsa. Ha a szív a Mindenható Allahra való megemlékezésbe merül, a Sátán nem közeledhet hozzá. De ha a szív megfélemezik a Mindenható Allahról, a Sátán könnyen hatalmába keríti. A Korán azt mondja:

Vajon nem jött-e el az idő azok számára, akik hisznek, hogy a szívük megalázza magát az Allahra való megemlékezésben, az igazság előtt?

(Korán, 57:16)

Az az ember, aki eltávolodott a Mindenható Allahra való megemlékezéstől, és akit legyőzött a saját alsóbb énje, az olyan, mint a sárba hullott gyémánt. Az alsóbb énünk ellen folytatott küzdelem lényege az, hogy megtisztítsuk szívünket a rossz tulajdonságoktól, hatásoktól és állapotoktól, és jóvá tegyük legbelső lényegünket. Akik sikerrel járnak ebben, azok számára áldás származik a Mindenható Allahtól. Ő azt mondja: ***Az a sikeres, aki megtisztítja magát*** (Korán, 87:14).

Kétségtelen, hogy ez a fajta megtisztítás a tanúságtétel kimondásával kezdődik. Abu Ali Daqqaq azt mondja: “Ha egy szolga azt mondja: *la illaha* (nincs más istenség), a szíve megtisztul, ahogy a nedves törlóruha tisztára törli a tükröt. Amikor pedig azt mondja: *ill’Allah* (kivéve Allah), Allah fénye előnti a megtisztult szívet. És nyilvánvaló, hogy ekkor a Sátán minden próbálkozása hiábavaló volt.”

Hasan al-Basri szerint a Sátán azt gondolja: “Bűnökre sarkallom Mohammed népét, de kudarcot vallok bűnbánatuk miatt. Akkor próbálom a rosszat jónak feltüntetni a szemükben. Így sokan nem tartóztatják meg magukat tőle, és mivel nem is tartják bűnnek, nem tartanak bűnbánatot sem”. És Hasan al-Basri így figyelmezteti a hívőket a Sátánnal kapcsolatban: “Tehát azok a dolgok, amiket valójában nem tartanak bűnnek, mégis csak bűnös újítások, pontosabban azok a tettek, amelyeket testi vágyainknak és alsóbb énünknek engedve követünk el, és úgy véljük, belül esnek a vallás által megengedett dolgok keretein”.

Wahb ibn Munabbih azt mondja: “Féljétek Allahot! A többi ember társaságában átkozzátok a Sátánt, de ha egyedül maradtok, vele barátkoztok, és neki engedelmeskedtek!”

A HIT KÉT ELEME

A tanúságtételnek két része van. Az első a Mindenható Allah Egyedülvalóságának megerősítése, a második pedig azé az igazságé, hogy Mohammed ﷺ az Ő szolgálja és küldötte.

A hit akkor ver gyökeret igazán a szívben, ha ezt a két igazságot egységként teszi magáévá. Ha valaki csak a tanúságtétel egyik részében hisz, az nem elegendő. Nem szabad elfeledkezni a két rész egységéről, és a Mohammed Próféta ﷺ küldöttségébe vetett hit elengedhetetlenségéről. Az e-gyik ája azt mondja erről:

Aki engedelmeskedik Allahnak és a Küldöttének, az óriási diadalt aratott. (Korán, 33:71)

Az egész világmindenség annak a kegyelemnek és szeretetnek az eredményeként jött létre, amelyet a Mindenható Allah mutatott teremtményei iránt. A világmindenségnek és az emberiségnek a legjava pedig Mohammed Próféta ﷺ. Benne testesül meg a szeretet fénye, amely életre hívta az egeket és a földet, és amely fenntartja őket. A Mindenható Allah Mohammed Próféta ﷺ a saját Szeretettjének nevezi, és ezzel a teremtés csúcsára emeli. A Próféta ﷺ neve a Mindenható Allah Neve után található az isteni rendelést tartalmazó táblán, amely ezzel a mondatral kezdődik.

Nincs más isten, csak Allah, és Mohammed az Ő Küldötte.

Ádám próféta ﷺ látta ezt felírva a Paradicsomban, mielőtt kiűzetett volna onnan, és erre a névre hivatkozva kérte a Mindenható Allah bocsánatát. A Mindenható Allah pedig megbocsátott neki, és azt mondta: “Ő, Ádám! Az egész teremtésből ő a legjobban szeretett számomra. Megbocsátottam neked, mert erre a névre hivatkoztál, ha ő nem lenne, téged sem teremtettem volna meg.”³⁶

A Mindenható Allah a Koránban is megerősíti azt a megtiszteltetést és magas rangot, amelyet Mohammed Próféta ﷺ adományozott:

S emeltük a tekintélyedet (Korán, 94:4)

Egyes Korán-magyarázók szerint ez utalás arra, hogy a Mindenható Allah Neve és Mohammed Próféta ﷺ neve együtt említetik a tanúságtétel formulájában.

A tanúságtétel így kezdődik: *la illaha* (nincs más istenség) – vagyis az embernek minden hamis istenséget és imádatra méltatlan dolgot el kell távolítani a szívéből. A Korán ezt úgy magyarázza, hogy védelmezni kell a szívet a vágyaktól és késztetésektől:

Mi a véleményed arról, aki a saját vágyait teszi meg istenének?

(Korán, 25:43)

És a jogtalanul imádott dolgok eltávolítása után jön a kijelentés: csak Allah. Ez azt jelenti, hogy a szív palotáját, amelyet megtisztítottunk mindentől, a Mindenható Allahot kivéve, megtöltjük az Ő fényével.

És a tanúságtétel következő szavaival: Mohammed az Ő Küldötte, a szívbe oltatik az Allah Küldötte ﷺ iránt érzett szeretet is. És az, aki valóban felfogja és átérzi a tanúságtétel jelentését, megtalálja helyét azok között, akik szeretik a Mindenható Allahot és az Ő Küldöttét, és csatlakozik a sikeresek soraihoz.

Ezért van az, hogy a tanúságtétel, a Mindenható Allah Egyedülvalóságába és Mohammed Próféta ﷺ küldöttségébe vetett hit kifejezése a szív és a nyelv tanúsága is, amely az Iszlámnak és a hívők közösségéhez való csatlakozásnak az alapfeltétele.

Urunk megteremtette a világot, a Koránt és az embereket az Ő Nevei és Tulajdonságai által, és isteni Hatalmának és Rendelésének megfelelően ékesítette fel őket. A létezés világának megbonthatatlan rendje és kifinomult egyensúlya van, amelyek a tökéletes egység tanítói. És az Egyedülvalóság iskolájának ajtaja fölött, és az égre és a földre írva az áll: **Nincs más isten, csak Allah.**

Egyetlen atom sincs, amely ne a Mindenható Allahról emlékeznék meg, és ne az Ő Hatalmát tükrözné.

A Teremtő és a teremtés között kapcsolat van. Minden részecske, képességeihez mérten, részesül az isteni Kegyelemből és szeretetből. És a legnagyobb részesedés ebből pedig az emberi lényeknek jutott, mivel ők a teremtés csúcsai.

Az emberi lényeknek megadatott a Mindenható Allahra vonatkozó tudás és az igazság. Lelkük ékességéül megkapták a vallást. Ezért a Mindenható Allahba vetett hit egyidős az emberiség születésével, és az idő túlnyomó részében fenn is fog maradni, vele együtt. Mindig lesznek azonban o-lyan ostobák, akik nem hisznek, és saját vágyaikat követik. A Koránban azt olvashatjuk:

Allah rendíthetetlen abban, hogy kiterjessze az Ő fényét, még ha ez nem is tetszik a hitetleneknek. (Korán, 9:32)

Ha a Mindenható Allahra való megemlékezés ékkövei egyszer felragyognak a hívő szívében, a szolga Allahot fogja imádni, és igazzá válik rá a következő ája:

Azok az igazi hívők, akiknek, ha Allah megemléttetik, megremeg a szívük (Korán, 8:2)

Allah Küldötte ﷺ azt mondta ennek az állapotnak a fontosságáról: "Ahogy a ruha is elhasználódik és megkopik, ugyanúgy megkopik a hit is az ember szívében. Az ilyen állapotban újítsátok meg a hiteteket az Egyedülvalóság kijelentésével!"

Ha a szív nem emlékezik meg állandóan a Mindenható Allahról, akkor a szolga nem képes legyőzni a vágyak csábítását. A Mindenható Allah azt mondja ezekről az emberekről:

Mi a véleményed arról, aki a saját vágyait teszi meg istenének? Vajon te lehetnél az ügyeinek rendezője? (Korán, 25:43)

Ez azt jelenti, hogy a tanúságtétel kijelentésének távol kellene tartania minket az evilági vágyak mocsarától, és a Próféta ﷺ erkölcsének követésére kellene vezetnie. Különben nem számíthatunk semmiféle vezetésre vagy jutalomra.

a Prófétáról ﷺ álmódott, de ő egyáltalán nem figyelt rá. Az ember szomorúan szólott hozzá: “Ó, Allah Küldötte! Haragszol rám?” “Nem” – felelte a Próféta ﷺ. “Akkor miért nem figyelsz hát rám?” – kérdezte az ember. “Nem ismerlek téged” – jött a válasz. “Hogy lehet az, hogy nem ismersz engem, ó, Allah Küldötte? A te követőidhez tartozom. A tudósok pedig azt mondják, hogy te könnyebben felismered a népedet, mint az anya a saját fiát!” A Próféta ﷺ azt felelte erre:

“Természetesen felismerem az én népemet! Semmit nem ismerek fel azonban a viselkedésedben a saját erkölcsömből. És soha egyetlen áldás és köszöntés sem érkezett tőled hozzám. Bizony, csak olyan mértékben ismerem fel a követőimet, amilyen mértékben ők követték az én példámat.”

Amikor ez az ember felébredt az álmából, megbánta addigi viselkedését, és a Próféta ﷺ erkölcsiségét kezdte követni. Gyakorta kérte a Mindenható Allah áldását rá. Egy idő múlva újra álmódott Allah Küldöttével ﷺ, aki ezúttal azt mondta neki: **“Ismerlek, és közben fogok járni érted a Mindenható Allahnál”.**

A Próféta ﷺ a legkedvesebb a szeretettek között, minden tekintetben méltó a szeretetre, és a legkiemelkedőbb a teremtésben. Ő a legjobb és legerkölcsösebb, a legigazabb és legkülönlegesebb az emberek között. Ő az, aki megtanította Allah Könyvét és a benne rejlő bölcsességet a társainak, és aki a leánygyermekait élve eltemető társadalom szívét meglágyította. A teljes hit egyik jele az, ha valaki a Prófétát ﷺ minden más embernél jobban szereti és tiszteli. A Próféta ﷺ azt mondta erről: “Nem vagytok addig igazi hívők, amíg jobban nem szerettek engem, mint saját magatokat, a szüleiteket, a feleségeket és a gyermekeiteket.”³⁷

Ez a mondás elég egyértelmű figyelmeztetés és ráébresztés. Mert azok előtt, akik mentesek ettől a szeretettől, zárva vannak a spirituális fejlődés útjai. A szeretet magja csak az ő szeretetének talajában szökkenhet szárba. És az ő szeretetének talaján a megkövesedett szívek valódi gyémánttá válnak. Minden szívben, amely azt mondja: *“Tanúsítom, hogy nincs más istenség, csak Allah, és hogy Mohammed az Ő szolgálja és küldötte”* mint

37) Bukhari, Iman, 8.

egy tükörben, ott tükröződik az isteni fény egy szikrája. És ezáltal a szív megtapasztalja a kifejezhetetlen boldogságot.

Ilyen Bilál Habashi ؓ példája aki, aki a maga teljességében megtapasztalta ezt az állapotot. Bilál egyszerű rabszolga volt, akinek nem volt sem rokona, sem barátja, senkije. De a Mindenható Allah megajándékozta őt a hit fényével. És ezután Bilál olyan kitartással ragaszkodott hitéhez, hogy azóta is példa minden muszlim számára a hitért folytatott küzdelemben.

Bilál ؓ megismerte a Prófétát ﷺ, és a szíve szeretettel telt meg iránta. De a gazdáai, akik nem ismerték a hit édességét, kínzásoknak vetették alá, és a tűző napra fektették a sivatag homokjában. A gazdája megkorbácsolta meztelen testét, hogy a vére folyt. És az összegyűlt emberek így kiáltottak neki: “Te mocskos rabszolga! Fordulj vissza hozzánk, és megmenekülsz!” De Bilál ؓ csak egyre a tanúságtételt kiáltozta nekik. A feldühödött tömeg ütlegetni kezdte, és túlradó dühükben a nyakába vetett szíjon vonszolták végig Mekka utcáin. De Bilál ؓ a Mindenható Allah magasztalásában és a Próféta ﷺ szeretetében keresett menedéket. Ez töltötte meg a szívét, és hatalmasabb volt minden fájdalomnál. A szívébe belefért a világ minden kin-cse. Pedig az anyagi világban nem volt semmije, és a legnyomorúságosabb helyzetben volt.

A szeretet, amelyet Bilál ؓ érzett, egyszerű rabszolgából a legmagasabb rangra emelte őt. Ő lett a Próféta ﷺ müezzinje, aki az imára hívta a muszlimokat. Amikor meghalt, a Próféta ﷺ iránti szeretetből fakadt legutolsó szava is, amikor így szólt a körülötte állókhoz: “Örvendjetek! A Prófétához ﷺ megyek...”

Jól kell ügyelnünk hát a Próféta ﷺ következő mondásának jelentésére: “Az ember azzal van, akit szeret”³⁸. Erőfeszítést kell hát tennünk, hogy a javunkra válják az ája tanítása:

Amit a Küldött ad nektek, azt vegyétek el. Amit pedig megtilt nektek, attól tartózkodjatok. És féljétek Allahot, mert Allah büntetése rettenetes.

(Korán, 59:7)

Az Iszlám alapvető tartóoszlopát jelentő tanúságtétel első része azt

38) Bukhari, Adab, 96.

jelenti, hogy a Mindenható Allah őszinte és teljes énünkkel Neki alávetett szolgájának kell lennünk, a második rész pedig azt, hogy ennek megvalósításához a Próféta ﷺ által hozott vezetést és az ő példáját kell követnünk.

Annak, hogy a tanúságtétel tartósan és szilárdan a szívben lakozzék, a következő feltételei vannak:

1. A szívnek Urával kell lennie.

Ez úgy érhető el, hogy minél gyakrabban megemlékezünk a Mindenható Allahról. A Koránban azt olvashatjuk:

Bizony, az Allahról való megemlékezésben a szívek nyugalmat találnak. (Korán, 13:28)

A “szív” szó nemcsak egy húsdarabot jelöl az ember mellkasában, hanem az érzelmek és a lelkiismeret központját is. És a “megemlékezés” szó ebben az ájában nemcsak azt jelenti, hogy az ember szavakkal ismétli a Mindenható Allah Neveit. Azt jelenti, hogy szívében hordozza, megismeri és minden pillanatban szem előtt tartja Urát. Csak így találhat a szív meg-nyugvást, és csak így juthat magasabb szintekre. És csak így tapasztalhatja meg azt a boldogságot és nyugalmat, amelyet a Mindenható Allah áraszt ki szolgálaira.

Azt a szívet, amely eljutott ebbe az állapotba, folyamatosan lenyűgözi az isteni Szépség. Folyamatosan csodálják a teremtes szépségét, de abban a tudatban, hogy az nem más, mint az isteni Tökéletesség és Szépség halvány visszfénye.

2. Az Allah Küldötte ﷺ iránt érzett szeretet táplálása által az ember szeretni fogja azokat, akik az Iszlám barátai, és elkülönül azoktól, akik az Iszlám ellenségei

A szeretet elengedhetetlen ahhoz, hogy valaki hívő legyen. A szeretet által az istenszolgálat és a jó erkölcs élvezetté és boldogsággá válik a hívő számára. Az egész teremtesről és létezésről vallott felfogása pozitív irányba változik meg. Rádöbben annak a csodájára, hogy a Nap felkel reggel és lenyugszik este. A tehetséges művész gyönyörű virágokat festhet, de mi az a természetben a nap minden pillanatában tobzódó színek kavalkádjához képest? És hogyan származhatnak mindezek a színek a fekete földből?

Röviden, ha az ember hittel és szeretettel nézi a világot és saját magát, magával ragadja a számtalan csoda, amit lát. A legnagyobb dolog a hit után, amit az ember elérhet, az a Mindenható Allah és Küldötte ﷺ iránt érzett szeretet.

3. Az embernek meg kell ismernie a Mindenható Allahhoz közel állók istenszolgálatát, és a példájuk szerint kell eljárnia.

A pszichológia kutatási eredményei szerint “az aktív és dinamikus személyiségek példáját az emberek hajlamosak követni”. Vagyis a jellem és a viselkedés példája ragadós. A Próféta ﷺ áldott társai, akik egykor a legtudatlanabb nép voltak, a legjobbak lettek a világon azt a példát követve, amelyet Allah Küldötte ﷺ állított eléjük.

Valójában még a barlang társaságának (Aszhab al-Kahf), a hét alvó ifjúnak a Kithmir névre hallgató kutyája is részesült az áldásból, mert eré-nyes és igaz emberek társaságában volt. A Korán az alvó ifjak és kutyájuk történetéről példás eseményként beszél. Hogy ne részesedne hát az ember is áldásban azért, mert áldott és igaz emberek példáját követi, vagy az ő társaságukban van?

4. A Mindenható Allah megelégedését keresve irgalmasan kell bánni a többi teremtménnyel

A Mindenható Allah leggyakrabban említett nevei a Kegyelmes és Irgalmas. Arra ösztönzi szolgálait, hogy bánjanak irgalmasan és együttérzően a többi teremtménnyel. Aki szereti a Mindenható Allahot, az kedves és irgalmas a teremtményeivel. Még ha egy ártalmas lényt, akár egy támadó mérgeskígyót ölünk is meg, kíméletesen kell tennünk, hogy ne okozzunk szükségetlen fájdalmat.

Ezek a tanúságtétel megnyilvánulásai. A tanúságtétel a Paradicsom kulcsa, a megnyilvánulásai pedig a kulcs fogait alkotják. Wab ibn Munabbih-t egyszer megkérdezték: “Hát nem a *la illaha ill’Allah* a Paradicsom kulcsa?” Ő azt felelte: “De igen, de egyetlen kulcs sem sima. Mindegyiken vannak fogak. És a megfelelő fogak nélkül a kulcs nem nyitja a Paradicsom kapuit.” (Bukhari)

A LEGSÜLYOSABB MONDÁS A MÉRLEGEN (AZ ÍTÉLET NAPJÁN)

Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “Bizony, a Mindenható Allah ki fog választani egy embert a népemből, és előhozat majd kilencvenkilenc könyvet, és mindegyik elég nagy ahhoz, hogy mindenki jól láthassa, és kinyitják őket, és a Mindenható Allah megkérdezi: “Tagadhatsz-e bármit is ezek közül? Igazságtalanok voltak-e veled a feljegyzők?” Az ember pedig azt feleli majd: “Nem, Uram”. És a Mindenható Allah újra szól majd: “De van jutalmad is előttünk, ne félj, semmi igazságtalanság nem fog érni a mai napon”. És előhoznak majd egyetlen papírlapot, amelyen ez áll: : *“Tanúsítom, hogy nincs más istenség, csak Allah, és hogy Mohammed az Ő szolgája és küldötte”,* mondván: “Jöjj, és készülj fel az ítéletre!”. Az ember azt mondja: “Ó, Uram, mit segíthet rajtam egyetlen kis papírlap oly sok könyvvel szemben?” “Semmi igazságtalanság nem fog érni a mai napon” – mondják majd neki. És a mérleg egyik serpenyőjébe helyezik majd a könyveket, a másikba pedig az egyetlen papírlapot, amelyen a tanúságtétel áll. És a papír nehezebb lesz majd, mint a könyvek, mert az egész világon semmi sem lehet nehezebb, mint Allah Neve.” (Tirmidhi)

Egy hagyományban azt olvashatjuk: “A legjobb megemlékezés a *la illaha ill’Allah* (nincs más istenség, csak Allah), és a legkiválóbb fohász az *Alhamdulillah* (dicsőség és hála Allahnak)”³⁹.

A tanúságtétel a hit gyökere. Minél többet mondjuk, a Mindenható Allah engedelmével annál erősebb és tisztább lesz a hitünk. Egy hagyomány szerint: Mózes próféta ﷺ azt mondta: “Ó, Uram! Taníts nekem egy magasztalást, amellyel magasztalhatlak és dicsérhetlek”. A Mindenható Allah azt felelte neki: “Mondd, *la illaha ill’Allah* (nincs más istenség, csak Allah)”. Mózes próféta ﷺ azt mondta: “Ó, Uram! Azt szeretném, ha valami különlegesebbet tanítanál nekem”. A Mindenható Allah pedig azt válaszolta: “Ó, Mózes! Ha a hét eget és a hét földet mérlegre helyeznék, a másik serpenyőjére pedig a mondást, hogy *la illaha ill’Allah* (nincs más istenség, csak Allah), az a mondás nehezebb lenne náluk”. (Nasai)

Salamon király ﷺ lenyűgöző hadseregét vezette, amelynek a dzsinnek ugyanúgy tagjai voltak, mint az emberek. A hangyák völgyén haladtak

39) Ibn Maja, Adab, 55; Tirmidhi, Nasai

át, és a hangyák vezére így szólt, amikor meglátta Salamont ﷺ és seregét:

“Ó, hangyák! Térjete vissza a fészkeitekbe, nehogy Salamon és serege véletlenül rátok taposson! Salamon birodalma hatalmas, és nem állhatok ellene, térjete hát vissza a fészkeitekbe!”

Salamon, a próféta és király ﷺ, akinek a Mindenható Allah megadta, hogy megértse az állatok nyelvét, hallotta a hangyák vezérének szavait, és így felelt:

“Nem, az én birodalmam ideiglenes és múlandó! És a földi életem is véges. **De az a boldogság, amely az Egyedülvalóság kinyilvánításából fakad, az bizony végtelen!**”

Ami az Egyedülvalóság említését illeti, Tabarani a Próféta ﷺ következő mondását említi, amelyet Imám Ahmed jegyzett fel Shaddad ibn Aws-tól:

Allah Küldötte ﷺ egy napon társaihoz ment, és megkérdezte őket: “Van-e köztetek valaki a Könyv népe (keresztények és zsidók) közül?” “Nincs senki, Allah Küldötte!” – felelték a társai. Ekkor a Próféta ﷺ becsukta az ajtókat, és azt mondta nekik: “Emlékezzetek meg Allahról ezekkel a szavakkal: *la illaha ill’Allah* (nincs más istenség, csak Allah)”.

Shaddad ibn Aws az alábbiak szerint számolt be arról, hogy mi történt: “Megemlékeztünk a Mindenható Allahról ezekkel a szavakkal, és utána a Próféta ﷺ így fohászkodott: “Ó, Uram! Ennek az igazságnak a küldöttévé tettél. Azt parancsoltad, hogy ezt hirdessem. A Paradicsomot ígérted azoknak, akik megerősítik. Add meg hát nekünk, amit ígértél!” Aztán Allah Küldötte ﷺ így szólt a társaihoz: “Hallgassatok rám! Jó hírt mondok nektek. Örvendjete, mert Allah megbocsátott nektek.” (Ahmad ibn Hanbal, Tabarani)

Egy másik hagyományban pedig azt olvashatjuk: “A tanúságtételnek, hogy *la illaha ill’Allah* (nincs más istenség, csak Allah), nagyon nagy értéke van a Mindenható Allah előtt. Aki ezt igaz hittel és őszintén mondja, annak Allah megadja a Paradicsomot. Aki pedig csak a szájával mondja, de a szívével nem, annak a vére és vagyona biztonságban van, és majd a Mindenható Allah ítél felette a Túlvilágon”⁴⁰.

40) Jama al-Fawaid, I. 23.

És Allah Küldötte ﷺ azt is mondta: *“Mondjatok jó hírt azoknak, akik utánatok jönnek! Aki kimondja, hogy la illaha ill’Allah (nincs más istenség, csak Allah) őszinte hittel és igaz szívből, az be fog lépni a Paradicsomba”*⁴¹

Aki kimondja, hogy *la illaha ill’Allah* (nincs más istenség, csak Allah), annak az a következő feladata, hogy eltávolodjon saját vágyaitól és az evilági szenvedélyektől, amelyek a tévelygésbe viszik, és a Túlvilág felé haladjon, a szíve megtisztuljon, megteljen fénnel, alázattal és bölcsességgel, és ebben az állapotban szemlélje a Mindenható Allah Hatalmát és Nagyságát, és a saját gyengeségét és tehetetlenségét. Erre az elgondolkodásra utal a mondás: **“Aki ismeri saját magát, az ismeri Urát is”**.

A TANÚSÁGTÉTEL KIMONDÁSA AZ EMBER UTOLSÓ SZAVAKÉNT

Hatalmas kegyelem az, ha valaki halála előtt utolsó szavaként ki tudja mondani az Egyedülvalóság tanúsítását, vagyis, *la illaha ill’Allah* (nincs más istenség, csak Allah). Ennek a mondásnak meg kell töltenie a szívünket, hogy utolsó lélegzetünkkel ki tudjuk majd mondani. De a szívünkbe csak akkor vésődhetnek be ezek a szavak, ha szerintük éljük az életünket. Ha a szolga nem ismeri a Mindenható Allah parancsait, vagy nem törődik velük, akkor a halálos ágyán óriási távolság lesz közte és e szavak között. És ha a szolga nem tesz erőfeszítéseket azért, hogy tudatlanságát és közönyét eloszlassa, akkor ez a távolság csak nő, és akkor már a tanúságtétel pusztá szóbeli ismétlésének semmi hatása sem lesz rá. És ez az igazi nagy veszteség. Ezért életünk minden pillanatát a tanúságtétel szellemiségének megfelelően kell élnünk. A következő esemény, ami a Próféta ﷺ idejében történt, jól példázza ezt. A Próféta ﷺ társai között volt egy Alqama nevű, jámbor és jóra való ember. Bármilyen feladatot is kapott, sosem hátrált meg és nem elégedetlenkedett. Allah Küldötte ﷺ is dicsérte ezt a jó tulajdonságát. Mégis, mikor eljött a halálának órája, Alqama nem volt képes kimondani a tanúságtételt. Amikor Allah Küldötte ﷺ ezt meghallotta, azonnal hozzá sietett, mert szerette őt, és megkérdezte, mi a baja. Alqama azt felelte: *“Ó, Allah Küldötte! Úgy érzem, mintha zár lenne a szívemen”*. A Próféta ﷺ megkérdezte a többieket, hogy vajon mi tarthatja vissza a társukat a tanú-

41) Jama al-Fawaid, I. 18.

ságtétel kimondásától, és végül kiderült, hogy Alqama nem bánt szépen az anyjával, és az anyja haragudott rá. A Próféta ﷺ elhívatta az asszonyt, elmondta neki, hogy szereti a fiát szolgálatkészségeért és szolgálataiért, és megkérdezte: “Ha látnád, hogy valaki egy nagy tüzet gyújtott, és bele akarja dobni a fiadat, vajon engedné-e?” “Nem, Allah Küldötte, dehogy hagynám!” – felelte a zaklatott anya. “Ha így van, akkor bocsásd meg az ellened elkövetett vétkeit, és mentsd fel anyai jogaid alól!” – kérte a Próféta ﷺ.⁴²

Amikor a szenvedő anya látta, hogy Allah Küldötte ﷺ milyen szeretettel és irgalommal viselkedik haldokló fiával, ő is megbocsátott neki, és lemondott anyai jogairól. A fiatalember ekkor már büntudat nélkül ki tudta mondani a tanúságtételt, és nyugodt szívvel halt meg.

Számtalanszor előfordul, hogy, mint ebben a történetben is, önkéntelenül is rosszat teszünk vallásunknak és túlvilági boldogságunknak. A Korán és a Próféta ﷺ szunnája mind ott rejtőzik a tanúságtételben. Urunk óvjon meg minket az óvatlanságtól és tévelygéstől! És adja meg nekünk kegyelmét, hogy képesek legyünk halálunk pillanatában a tanúságtételt mondani. Ahogy Allah Küldötte ﷺ mondta: “Aki ezen a világon utolsó szavaként ki tudja mondani, hogy *la illaha ill’Allah* (nincs más istenség, csak Allah), az bejut a Paradicsomba”⁴³.

A NAGY KÖZBENJÁRÁS

A tanúságtétel, az Egyedülvalóság tanúsítása közben fog járni a hívőkért a Mindenható Allah előtt. Egy hagyomány szerint: “A mennyek alatt van egy fényből való oszlop. Ha egy szolga kimondja: *la illaha ill’Allah* (nincs más istenség, csak Allah), az oszlop remegni kezd. A Mindenható Allah azt parancsolja neki: Állj mozdulatlanul! Az oszlop azt feleli: “A szolga, aki kimondta a tanúságtételt, még nem nyert bocsánatot. Hogyan maradhatnék hát mozdulatlanul?” A Mindenható Allah pedig azt mondja: “Bizony, már megbocsátottam neki”. És az oszlop akkor mozdulatlan marad.” (Bazzar)

Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “A tanúságtétel népének nem kell fél-

42) Tanbih al-Gafilin, 123-124.

43) I. Canan, Kutb al-Sitta Muhtasar, II, 204.

nie a sírban és az Utolsó Napon. Szinte hallom a szavakat: 'Hála legyen Allahnak, Aki eltávolította tőlünk a szomorúságot és a gondokat', az emberektől, ahogy kikelnek a sírjukból, és lerázzák magukról a földet."⁴⁴

A tanúságtétel azt jelenti, hogy tudatában vagyunk annak, hogy *la illaha ill'Allah* (nincs más istenség, csak Allah), és folyamatosan érezzük, mélyen a szívünkben. Az igaz hittel és tiszta szívvel kimondott tanúságtétel magasabb rendű az istenszolgálat minden más módjánál. Minden próféta üzenete és hívása összefoglalható ebben az egy kijelentésben. Ez az igaz vallás gerince, központi tengelye. A Mindenható Allah azt mondja:

És nem küldtünk előtted egyetlen küldöttet sem, akinek ne sugalltuk volna, hogy nincs más isten Rajtam kívül, ezért imádjatok és szolgáljatok Engem! (Korán, 21:25)

A Mindenható Allah végtelen megbocsátással fordul szolgálói felé. Mint a Koránban is mondja, mindent bűnt megbocsát, ha akar, kivéve azt, ha társítanak mellé. De, ahogy a Próféta ﷺ mondásaiban is kijelenti, a Mindenható Allah megbünteti azokat, akik láznak ellene, vagy makacsul nem mondják ki a tanúságtételt. Allah Küldötte ﷺ azt mondta: "Ha valaki kimondja a tanúságtételt, és nem az evilágot választja a vallása ellenében, arra nem sújt le Allah haragja. De ha valaki az evilágot választja a vallás he-lyett, és mégis a tanúságtételt mondja, annak a Mindenható Allah azt mondja: Nem vagy komoly abban, amit mondasz!"⁴⁵

Abu Huraira ؓ azt beszélte el: Egyszer megkérdeztem Allah Küldöttét ﷺ: "Kinek származik majd a legnagyobb előnye a közbenjárásodból az Ítélet Napján?". Azt felelte: "Vártam, hogy te fogod elsőként feltenni ezt a kérdést, mert ismerem érdeklődésedet a hagyományaim iránt. A legnagyobb előnye a közbenjárásomból annak származik majd, aki tiszta szívből és őszinte hittel mondja, hogy *la illaha ill'Allah* (nincs más istenség, csak Allah)...". (Bukhari)

Baraa beszámolója szerint: Az uhudi csata alatt egy férfi, akinek sisakja elfedte az arcát, odajött a Prófétához ﷺ, hogy felvegye az Iszlámot, de amikor a csata hevességét látta, megkérdezte, hogy előbb mondja-e el a

44) Fadail al-Amal, 478.

45) Fadail al-Amal, 481.

tanúságtételt, vagy csatlakozzék inkább a harchoz a muszlimok oldalán. A Próféta ﷺ azt mondta: “Előbb tanúsítsd hitedet, aztán csatlakozz a harc-hoz!”. Amr ibn Sabit így is tett, és amikor a Próféta ﷺ a csata után meg-látta holttestét a mártírok között, azt mondta: “Keveset tett, de nagy jutal-mat kap”⁴⁶.

A TANÚSÁGTÉTEL ERÉNYE

Allah Küldötte ﷺ azt mondta: Allah és minden teremtménye között függöny van. Nincs függöny viszont a szavak előtt: *la illaha ill’Allah* (nincs más istenség, csak Allah), és akkor sem, ha egy szülő a gyermeké-ért fohászkodik.” (Tirmidhi)

Ötfajta sötétség van, és ötféle fény, amely elűzi.

a. Az evilági élet szeretete a sötétség, a buzgó vallásosság a fény, amely elűzi.

b. A bűn a sötétség, a bűnbánat a fény.

c. A sír a sötétség, és a *la illaha ill’Allah* (nincs más istenség, csak Allah) gyakori említése a fény.

d. A Túlvilág a sötétség, de a jótettek fényessé teszik.

e. A Paradicsomba vezető híd a sötétség, de a tökéletes hit az azt megvilágító fény.

Aki birtokába jut mindennek a fénynek, az eléri az örök boldogságot.

Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “a Mindenható Allah azt fogja paran-csolni az Ítélet Napján: “Aki kimondta, hogy *la illaha ill’Allah* (nincs más istenség, csak Allah), és csak egy morzsányi hit is volt a szívében, enged-tessek ki a Pokolból! Aki kimondta, *la illaha ill’Allah* (nincs más istenség, csak Allah), és megemlékezett Rólam, vagy félt Engem, engedtessek ki a Pokolból!” (Hakim)

A Próféta ﷺ azt is mondta: “Ha egyikőtök wudút csinál, és utána azt mondja: *Tanúsítom, hogy nincs más istenség, csak Allah, és Mohammed*

46) Ramazanoglu Mahmud Sami, Uhud Gazvesi, 35.

az Ő szolgája és küldötte, az előtt megnyílik a Paradicsom nyolc kapuja, és ő azon át lép be, amelyiken csak akar.”⁴⁷

A tanúságtétel a fény a szívünkben, és ez a fény az ember arcán is. Allah Küldöttének ﷺ mondása szerint: “Ezekkel a szavakkal tanítsátok gyermekeiteket beszélni: *la illaha ill’Allah* (nincs más istenség, csak Allah), és ennek kimondására ösztökéljétek a haldoklókat is, mert akinek az az első és az utolsó szava ezen a világon, hogy *la illaha ill’Allah* (nincs más istenség, csak Allah), az bejut a Paradicsomba.” (Bayhaki)

Azonban ugyanilyen fontos az is, hogy cselekedeteink mozgatórugója, életünk szervezőereje a tanúságtétel legyen, mert csak akkor lesz lehetőségünk ezt kimondani utolsó szavunkként, ha életünkkel megalapoztuk. Ábrahám próféta ؑ egyszer megkérdezte a halál angyalát: “Milyen alakban jelensz meg, amikor elveszed valaki életét? Szeretnék látni abban a formában!”. A halál angyala azt felelte: “Ó, Allah Prófétája, el tudnád-e viselni?” “Igen” – mondta Ábrahám ؑ, mire a halál angyala figyelmeztette: “Akkor fordítsd hát el az arcod!”. Amikor Ábrahám ؑ visszafordult, immár rémisztő valós alakjában látta a halál angyalát, és a látványtól elvesztette az eszméletét. Amikor magához tért, ismét felvett alakjában látta a halál angyalát, mint korábban, és azt mondta neki: “Bizony, a bűnösnek any-nyi is elegendő, ha csak meglátja a te arcodat!”⁴⁸

A szolga számos próbatételnek vettetik alá ezen a világon. És ha a hite erős, átmegy ezeken a próbákon, de ha nem, akkor elbukik.

Az emberek sok nehézséggel, szenvedéssel, nyomorúsággal és fájdalommal találkoznak a hitért és erényért folytatott küzdelemben. Ilyen módon választódnak ki azok, akik erős hitűek, igazak és jóravalók. Nem elegendő tehát a puszta hit a Mindenható Allah létezésében. Az embernek jótettekkel is kell ékesítenie hitét, hogy megfelelhessen a próbatételeken. A Mindenható Allah a következő ájában hívja fel figyelmünket arra, hogy milyen szoros kapcsolat van a hit és a próbatételek között:

Vajon azt gondolják-e az emberek, hogy elegendő tőlük, hogy azt mondják: hiszünk, és nem lesznek próbára téve? Próbára tettük azokat

47) Muszli, Taharat, 17; Abu Dawud, Ibn Maja

48) Ramazanoglu Mahmud Sami: Ábrahám u

is, akik előttük voltak. Allah tudván tudja majd, kik azok, akik az igazat mondják, és kik azok, akik hazudnak. (Korán, 29:2-3)

A fenti Korán-ájára hivatkozva mondjuk, hogy a hit kegyelem, a megpróbáltatás pedig a hit mércéje, amellyel a hívőnek fizetnie kell, hogy hitét megóvja. Vagyis a Mindenható Allah árat követel, hogy szolgálai felfogják a hit értékét, és képességeikhez mértén próbára teszi őket. A Korán így szól erről:

Bizony, Allah megvette a hívőktől az életüket és a vagyonukat, hogy cserébe a Paradicsom az övék legyen. (Korán, 9:111)

Ezért a hívőnek a vagyonát, idejét, teljes szívét, vagy akár az életét is – egyszóval mindent oda kell adnia a Mindenható Allah útján, hogy a hite tökéletes lehessen. Valójában a gondok, bajok, szenvedés és nehézségek mind feljegyeztetnek, és olyan áldozatok ebben a világban, amelyeknek a Túlvilágon bőséges fizetségük lesz.

Másrészt viszont a hitetlenek erőfeszítései arra, hogy azokat üldözzék és elnyomják, akik a Mindenható Allah parancsai szerint élnek, bizonyosan fájdalmas végzetet eredményeznek majd számukra a Pokolban, hiszen két okból is megérdemlik a büntetést: nem hisznek, és zsarnokoskodnak a hívőkkel.

Röviden, a hitnek, a tökéletes hívővé válásnak az az ára, hogy a szívünk mentes legyen az alávetettségől bárki iránt, a Mindenható Allahot kivéve. Arra kell törekednünk, hogy sikeresen megfeleljünk az evilági próbatételeken. Ezért távol kell maradnunk minden olyan hatástól vagy cselekedettől, amely megronthatná vagy gyengíthetné hitünket. Ha ezeket a követelményeket nem tartjuk be, akkor könnyen romlásba dőlhetünk, és mire megbánnánk, talán már késő lesz.

A TANÚSÁGTÉTELT KÁROSÍTÓ KÖRÜLMÉNYEK

1. Ha az ember nem a Mindenható Allahnak, hanem bárki vagy bármi másnak rendeli alá magát

A Mindenható Allah azt mondja:

Allah megsegített már benneteket számos csataterén és Hunayn napján, amikor tetszett nektek, hogy olyan sokan vagytok. Ám semmit

sem használt az nektek, s bármilyen tágas is [különben], szűk lett nektek a föld. Aztán hátat fordítottatok [menekülésre fogva a dolgot]. (Korán, 9:25)

Vagyis a hívő szolgának sohasem szabad elfeledkeznie az alapelvről: **“Csak Téged szolgálunk, és csak a Te segítségedet kérjük”** (Korán, 1:5).

2. Ha valaki figyelmen kívül hagyja a Mindenható Allah parancsait és tiltásait, és enged a saját vágyai csábításának. Vagyis, nem engedelmeskedik a Mindenható Allahnak és az Ő Küldöttének.

A Mindenható Allah azt mondja erről:

Vajon ne Allahot, hanem egy másik ítélőbírát kívánjak, holott Ő az, aki leküldte hozzátok az Írást-világosan megmagyarázva? Akinek már teelőtted odaadtuk az Írást, azok tudják, hogy az valóban a te Uradtól küldetett le hozzád. Ne légy hát kételkedő a kételkedők között! Beteljesedett a te Urad szava a valóság és az igazság szerint. Nincs senki, aki megváltoztathatná az Ő szavait. Ő az, aki mindent hall és tud. És ha te azok nagy részének engedelmeskedsz, akik a földön vannak, akkor tévútra visznek téged, Allah útjától messze. Vélekedéseket követnek csupán és nem tesznek mást, csak találgatnak. A te Urad a legjobb tudója annak, ki tévelyeg el az Ő útjától, és Ő a legjobb tudója annak, kik vezéreltetnek az igaz úton. (Korán, 6:114-117)

Ti hívők! Ha engedelmeskedtek azok egy részének, akik az Írást kapták, akkor eltántorítanak benneteket, miután már hittetek. Miképpen lehettek hitetlenek, holott Allah Jeleit hirdetik nektek, és köztetek él Allah Küldötte? Aki ragaszkodik Allahhoz, az egyenes útra fog vezettetni. (Korán, 3:100-101)

Ti hívők! Ha a hitetleneknek engedelmeskedtek, akkor eltántorítanak benneteket, és a saját károtokra fogtok eltántorodni. Nem! Egyedül Allah a ti védelmezőtök. Ő a legjobb segítő. A hitetlenek szívébe rettegést bocsátunk, mert társítanak Allah mellé, amire nézve nem küldtünk semmilyen bizonyítékot. Lakhelyük a Tűz lesz. Milyen nyomorúságos is a hitetlenek lakhelye! Allah pedig már megtartotta nektek az ígérését, amikor az Ő engedelmével pusztító csapásokat mértetek rájuk, egészen addig, amíg csüggedtség vett rajtatok erőt, és összekülönböztetek a parancsot illetőleg, és lázadoztatok, miután Allah megmutatta nektek,

amire vágytatok. Van köztetek olyan, aki az evilágot áhúzza, és van olyan, aki a Túlvilágot. Aztán elfordított benneteket az ellenségeitektől, hogy próbára tegyen benneteket. De megbocsátott nektek, mert Allah tele van irgalommal a hívők iránt. (Korán, 3:149-152)

AZ IMA (SZALAT / NAMAZ)

Az Iszlám istenszolgálatának első alapja, a Vallás

Oszlopa, a Hit

Fénye és a Felmenetel eszköze a hívő számára

Sikeresek a hívők, akik alázatosak az imájukban. (Korán, 23:1-2)

Az ember élete tele van jelekkel, amelyek az igazság keresésére utalnak, és azt mutatják, hogy az ember el akarja érni a világ Teremtőjét. Ez azért van, mert az ember természetétől fogva hajlik a vallásosságra és az istenszolgálatra. Ez az emberi természet velejárója. Azok, akik nem ismerik meg a valódi Igazságot, tévútra mennek azáltal, hogy arra méltatlan dolgokat vagy embereket tesznek meg saját istenüknek, amelyek nem elégíthetik ki az ember igényét az istenszolgálatra. A múltban és a jelenben is megfigyelhetjük ezt a történést, amely mindig oda vezet, hogy résztvevői logikátlan és természetellenes utakat követve tévelyegnek. Így például napjainkban is számtalan ember istenít olyan egyszerű élőlényeket, mint a tehén, vagy eltorzult vallásokat követve antropomorfikus képet alkotnak a Legmagasztosabb Úrról, a Világok Teremtőjéről és Fenntartójáról.

Ebből is láthatjuk, hogy az embernek legbelülről fakadó igénye, hogy szolgáljon, és meg kell felelnie azoknak a követelményeknek, amelyek ezen igény betöltéséhez szükségesek. A Mindenható Allah azt mondja a Koránban:

Nem másért teremtettem a dzsinneket és az embereket, mint hogy Engem szolgáljanak. (Korán, 51:56)

Ez azt jelenti, hogy az ember istenszolgálatra teremtetett, és mivel szolgál, a szolgaság, a szükség állapotában él. Ezért az ember akkor reménykedhet a sikerben és üdvözülésben, ha sikerül természetes kész-

tetéseit o-lyan mederbe terelni, hogy azok a teremtes célját szolgálják. Ez a cél pedig az, hogy Urát dicsérje és magasztalja. Végül is az embernek minden jó tulajdonsága ezen alapul és ettől függ. Azt olvashatjuk a Koránban:

Az én Uram nem törődik veletek, csupán a ti fohászotokkal. (Korán, 25:77)

A Mindenható Allah a Korán számos ájájában kijelenti, hogy az embernek a hiten kívül cselekedetekre is szüksége van a sikerhez. Ezért az a hívő, aki ép szívvel akar a Mindenható Allah jelenlétébe lépni, elkötelezi magát az istenszolgálat egyik legfontosabb módjának, a jócselekedeteknek a végzése mellett, és így utazik az Urával való találkozás felé. És vitathatatlan, hogy az ima az istenszolgálat leglényegesebb módja és a cselekedetek legjava. Mert az ima tartalmát, formáját és lényegét tekintve minden cselekedet és vallásgyakorlat magja és csúcsa.

A világon minden teremtetett dolog, a Nap, a zöld rétek, a fák a Mindenható Allahot dicséri és magasztalja. A madarak, a hegyek, a sziklák az Ő dicséretét zengik egy számunkra ismeretlen nyelven. A növények állva, az állatok leborulva, az élettelen dolgok a földön heverve magasztalják Őt. És a mennyei teremtmények ugyanezt a mintát követik. Egyes angyalok állva dicsérik a Mindenható Allahot, mások meghajlásban, mások leborulva. Az az ima azonban, amelyet az ember ajánl fel a Mindenható Allahnak, és amely a hívő számára a mennybemenetel módja, magába foglalja mindezeket a mozdulatokat és állapotokat. Ezért azok, akik állhatatosak és igazak az imájukban, megszámlálhatatlan jutalmat kapnak érte, hiszen az ő imájuk felőleli mindazt, amit a földi és a mennyei teremtmények tenni képesek.

Allah Küldötte ﷺ azt mondta ezzel kapcsolatban: “Az ima lehetővé teszi, hogy az ember elnyerje a Mindenható Allah meglegedését és az angyalok szeretetét. Ez a próféták útja. Ez a bölcsesség fénye. Ez a hit alapja. Nyugalmat ad a testnek. Fegyver az ellenség ellen. Távol tartja a Sátánt. Közbenjáró a hívő és a halál angyala között. Ez a gyertya és a szőnyeg a sírban. Ez a válasz Munkarnak és Nakirnak⁴⁹. a legjobb barát és kísérő az Ítélet Napjáig. Ez ad árnyékot a hívőnek az Utolsó Napon. Ez a korona a fejen, a ruha a testen. Az ima az útmutató fény. A hívő és a világ között lévő függöny. A hívő bizonyítéka a Mindenható Allah előtt. A súly a mérlegen. Ez teszi könnyűvé az átkelést a Paradicsomba vezető hídon.

49) Az embert a halála után kikérdező angyalok.

Ez a Paradi-csom kulcsa. Mert az ima dicsőítés, magasztalás, hálaadás, megemlékezés és könyörgés. Röviden, az ima magába foglal minden jócselekedetet.”⁵⁰

Az ima a hívő ember találkozója a Mindenható Allahhal, a legnagyobb ajándék az emberiségnek, és olyan mint kisebb változata a Próféta ﷺ felmenetelének a mennyekbe. Ahogy a Korán is mondja: **Borulj le, és közeledj (Allahhoz)**!⁵¹, az imán keresztül juthatunk a Mindenható Allah színe elé.

Az igazi imában az ember szívében nincsen más, csak a Mindenható Allah, és minden földi gondolat elfelejtődik. Az imádó kettesben találkozik Imádottjával. Így juthatunk el a titkok legmélyére. A napi öt ima a Felmenetel éjszakáján parancsoltatott meg a Próféta-nak, Gábriel ﷺ közvetítése nélkül, és ezért a hívő személyes találkozását jelenti a Mindenható Allahhal, a legközelebbi kapcsolat, amelyet ebben a világban megtapasztalhatunk Vele. Allah Küldötte ﷺ is azt mondta, hogy a legkedvesebb dolog számára ezen a világon az ima.

Mindazokat a dolgokat, amelyeket az ima által nyerhetünk – a hit tökéletesedését, a lelki békét, a tisztaságot, a közellétet – az imán kívül semmilyen más tevékenység által nem nyerhetjük el. Az ima olyan ezen a világon, mint a Mindenható Allahhal való találkozás a Túlvilágon. Mert a szolga soha nincs olyan közel Urához, mint ima közben. Az Iszlám igazi ízet és spirituális erejét csak az imán keresztül ismerhetjük meg. Azt is mondhatjuk, hogy az istenszolgálat összes többi eleme csak az imára előkészítő és azt lehetővé tevő lépések. Ezért mondta Allah Küldötte ﷺ az imáról: a vallás oszlopa, a szív fénye, a boldogság kulcsa, a hívő mennyei bemenetele.

Az ima az imádat semmi máshoz nem hasonlítható cselekedete, amellyel a szolga Ura felé fordul. Olyan, mint a Korán első szúrája, az Al-Fatiha (A megnyitó).

Az első négy ája:

**Allah, a Kegyelmes és Irgalmas nevében.
Dicsőség Allahnak, a Világok Urának,**

50) Tanbih al-Gafilin, 293.

51) Korán, 96:19

***A kegyelmesnek, az Irgalmasnak,
Az Ítéletnap Urának.***

egyedül a Mindenható Allahé. Az ötödik:

Csak Téged szolgálunk, és csak a Te segítségedet kérjük.

a Mindenható Allahé és a szolgálé. Ez foglalja össze a szolga elkötelezettségét Ura iránt, és azt is kijelenti, hogy egyedül a Mindenható Allah jogosult a szolgálatra. Vagyis a szolga kötelessége, hogy az istenszolgálat valamennyi cselekedetét kizárólag a Mindenható Allahnak ajánlja és az Ő megelégedéséért végezze, annak teljes tudatában, hogy csak Ő méltó az imádatra. A szúra többi része:

Vezess minket az egyenes útra,

Azok útjára, akikre kegyelmedet árasztottad, nem azokéra, akiket haragod sújt, és nem a tévelygőkére. (Korán, 1:1-7)

a szolgálé. Egy hadísz kudszi⁵² szerint a Mindenható Allah azt mondta: “Megosztottam az imát saját Magam és szolgálóm között. A fele az Enyém, a másik fele az övé”⁵³.

Tehát a szolga az ima által folyamodik Urához. Az ima a Mindenható Allahhoz intézett megszólítás, magasztalás, könyörgés. A Mindenható Allah azt mondja a Koránban:

Végezd el az imát megemlékezésül Rólam (Korán, 20:14).

És ennek az ájának a titka: “***emlékezzetek meg Rólam, hogy Én is megemlékezzem rólatok***”⁵⁴, jobban megnyilvánul az imában, mint bármely más tevékenységben.

Az ima során megvalósul a Mindenható Allahhoz való közellét állapota, ahogy egy hadísz kudszi megfogalmazza: “Azzal vagyok, aki Hozzám fohászkodik...”⁵⁵.

Vagyis az ima olyan, mint egy gyönyörű fa, amely megmutatja az

52) Szent hagyomány. Olyan hadísz, amelyben a Próféta ﷺ Allah szavait idézi, bár ezek nincsenek benne a Koránban.

53) Muszlim, Salat, 38-40.

54) Korán, 2:152

55) Bukhari, Tawhid, 15.

utat Mózes prófétának ﷺ. A megtört szívek vigasza, a megfáradt szívek pihenése, lelki táplálék, a szív orvossága, a megvilágosodás nyelve. A Próféta ﷺ, ha az evilági gondok túlzottan megsaporodtak, így szólt Bilálhoz ؓ (mert ő volt a müezzin, aki imára szólította a hívőket): “Ó, Bilál! Vigasztalj minket az imára hívással!”.

Ez azért van így, mert az istenszolgálat semmilyen más cselekedete nem ér fel az imával. Az imádkozó semmi mással nem foglalkozhat, csak az imával. Az imában a Mindenható Allahon kívül minden mással megszakítja a kapcsolatot. És ezáltal megtapasztalhatjuk a semmi máshoz nem hasonlítható és leírhatatlan örömet: a Mindenható Allahal való közelséget. Semmilyen más tett nem nyújt ilyen kizárólagos örömet. Ha az ember például böjtöl, akkor még lehet a piacon, vásárolhat, eladhat. Ugyanez a helyzet a zarándokkal is. De aki az imában van, az nem tehet semmi mást. Akkor csak az ima van, vagyis az ember lelkileg és fizikailag is a Mindenható Allah előtt áll.

A hívőknek napi öt ima íratott elő a Koránban: ***Az ima meghatározott időken megszabott kötelesség a hívőknek!***⁵⁶ Ezen kívül vannak szorgalmi imák is, amelyek lassan megtalálják helyüket a hívő életében és szívében, akik végül a Mindenható Allah végtelen Kegyelméből és Irgalmából elérik a béke hajlékát a Mindenható Allah hívására: Térjete vissza Uratokhoz! Azok a muszlimok, akik megfelelnek ennek a kötelességnek, reménykedhetnek azok helyzetében, akikről a Mindenható Allah azt mondja: ***“emlékezzetek meg Rólam, hogy Én is megemlékezzem rólatok”***⁵⁷. Az ilyen emberek valóban megélik ezeknek a szavaknak a jelentését: ***“a megemlékezés a legfontosabb”*** (Korán, 29:45). Ennek a kifejezésnek kettős jelentése van. Az egyik: a Mindenható Allahról való megemlékezés, vagyis az ima, a legfontosabb dolog a világon. A másik: a Mindenható Allah megemlékezése a szolgáról nagyobb dolog, mint a szolga megemlékezése a Mindenható Allahról. Vagyis az ima az elsődleges és legfontosabb istenszolgálati cselekedet, amely a szolgát közelebb viszi Urához.

FELKÉSZÜLÉS AZ IMÁRA

Az ima megtartásához természetesen elengedhetetlen, hogy megfele-

56) Korán, 4:103

57) Korán, 2:152

lően felkészüljünk rá. A Próféta ﷺ hagyományaiból tudjuk, hogy az ima első feltétele a rituális tisztaság, vagyis a wudú elvégzése.

A tisztaság alapfeltétel, mivel az ima lelki, fizikai, természeti szépség. A Mindenható Allah Tiszta, és csak azt fogadja el, ami tiszta. A rituális mosdással lemosódnak az ember által elkövetett kisebb bűnök. Imám al-Azam Abu Hanifa szerint a szolgálta érzi, amint bűnei lemosódnak róla. Egyszer az Imám látta, ahogy egy ifjú wudút végez, és így szólt hozzá: “Ó, fiam, hagyd el ezt és ezt a bűnt!” Az ifjú döbbenetesen kérdezte: “Ó, tanító, honnan tudod, hogy elkövettem ezt a bűnt?” “Felismerem a wudúban lemosódó vízről” – válaszolta az Imám.

A fogak megtisztítása nem kötelező, de erősen ajánlott a wudú előtt, mivel ez a Próféta ﷺ szunnája, aki azt mondta erről: “Az az ima, amit úgy imádkozol, hogy előtte a fogadat megtisztítottad a miszwákkal⁵⁸, hetven-szer jobb, mint a nélküle végzett”⁵⁹.

“A miszwák nemcsak megtisztítja a fogat, de kedves Allah előtt is.”⁶⁰

Mint tudjuk, az imában részt vesz az ember nyelve is: a Mindenható Allah Neveit mondja, megerősíti Egyedülvalóságát, magasztalja Őt és a Könyvét olvassa. Ezért annak a szájnak, amelyből ezek a szavak kijönnek, tisztának kell lenni.

***

Az imára való felkészülés másik fontos eleme, figyelembe véve a Próféta ﷺ mondását, amely szerint a kevés tett, amelyet tudás alapján hajtanak végre jobb, mint a sok, amit tudatlanul, az ima feltételeinek, hagyományainak és szükségszerűségeinek ismerete.

Minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk azért, hogy az imára felkészüljünk azzal is, hogy a szívünket megtisztítjuk az ellenségeskedéstől, a negatív érzelmektől és a többi erkölcsi gyengeségtől – ugyanúgy, ahogy a testünket is megtisztítottuk a fizikai szennyeződéstől. Óvakodnunk kell azoktól a cselszövésektől és csapdáktól, amelyekkel a Sátán és az emberi sátánok próbálnak minket távol tartani az imától.

58) faágacskából vagy gyökérdarabból készült fogtisztító eszköz

59) Ahmad ibn Hanbal, Musnad, VI, 272.

60) Bukhari, Sawm, 28.

A bölcsek megértik ennek az ájának a jelentését: **“és tartsd tisztán a ruhádat, és kerüld a tisztátalanságot!”**⁶¹ – “külsőleg és belsőleg is tisztítsd meg magad az imára, amelynek során a Mindenható Allah jelenlétében vagy, és légy jó erkölcsű!”.

Allah Küldötte egyszer azt mondta: “Vékonyítsd le a hátad közepét és a gyomrodát!”⁶². Itt a hát közepének levékonyítása azt jelenti, hogy az ember tartózkodik a tiltott cselekedetektől, a gyomoré pedig azt, hogy nem eszik túl sokat.

AZ IMA ELŐFELTÉTELEI

Az ima külső kötelezőségeinek szabályozásával az iszlám vallásjog, a *fiqh* foglalkozik. Az az ima, amely nem felel meg a minimális külső kötelezőségeknél, nem érvényes. Azonban nem megfelelő az az ima sem, amely az imádkozó nem őszinte tisztelettel végez. Ezért az imának meg kell felelnie a külső szabályozásnak, de a belsőnek is, amely a szív ékessége. A szívünket pedig úgy ékesíthetjük fel, hogy valóban megértjük és meg is valósítjuk a megtisztulás titkát. A Korán azt mondja:

Azok a sikeresek, akik megtisztítják magukat. (Korán, 7:14)

Az ima lelkiállapota annyira fontos! A Mindenható Allah nem említi a kötelező és a szorgalmi imákat, nem említi azt sem, hogy hány rakát kell imádkozni, de újra és újra hangsúlyozza az őszinte tisztelet, lelki nyugalom és tisztaság fontosságát. Ezeknek az állapotoknak kell beborítania egész életünket. Ezért a hívőnek nagyon fontos odafigyelnie az ima alatti lelkiállapota. A Mindenható Allah azt mondja:

Sikeresek a hívők, akik alázatosak az imájukban... (Korán, 23:1-2)

Allah Küldötte azt mondta: “Aki megfelelően elvégzi a wudút, és idejében imádkozza az imát, és őszinte tisztelettel hajol meg és borul le, annak az imája ragyogó fényként felemelkedik, és így szól az imádkozóhoz: ‘A Mindenható Allah óvjon meg téged, ahogy te is megóvtad a részleteimet!’”. És aki nem megfelelően végzi el a wudút, és nem időben imádkozik, és nem megfelelő tisztelettel végzi el a meghajlást és leborulást, annak

61) Korán, 74:4-5

62) Jami as-Sagir

az imája sötét dologként emelkedik fel, és így szól az imádkozóhoz: 'Allah veszejtsen el, ahogy te is elveszejtettél engem!' És az ima, a Mindenható Allah rendelésének megfelelően, visszafordul, és arcul üti az imádkozót.”

(Tabarani)

***

Bahaaddin al-Naqshiband-ot egyszer megkérdezték: “Hogyan érheti el a szolga az őszinte tiszteletet az imában?” Azt felelte: “Négy feltétele van. (1) a törvényes megélhetés, (2) elővigyázatosnak és gondosnak lenni a wudú elvégzésében, (3) átérezni a Mindenható Allah jelenlétét, amikor az ima elején azt mondod: Allahu Akbar! (Allah a leghatalmasabb), (4) egyfolytában tudatában lenni a Mindenható Allah jelenlétének, nyugodtnak és békésnek maradni, és engedelmeskedni Neki az ima után is.

***

Az őszinte tisztelet annyira fontos, hogy a Mindenható Allah ennek alapján kezeli a szolga imáját. A Próféta ﷺ azt mondta: “Amikor a szolga befejezi az imáját, a jutalom egytized része adatik neki, vagy egy kilencede, vagy egy nyolcada, vagy egy hatoda, vagy egy ötöde, vagy egy negyede, vagy egy harmada, vagy a fele...”⁶³.

“Sok ember nem kapja meg a jutalom egy hatodát, vagy még egy tizedét sem az imájáért. Csak azért a részért kapja meg, amit őszinte tisztelettel végez.” (Abu Dawud, Nesai)

Azok, akik őszinte hittel végzik az imájukat, minden részletében megfelelően végzik azt, és a Mindenható Allahnak kötelezik el magukat közben. Csak az imában vannak elmerülve, és azért imádkoznak, hogy legfontosabb kötelességüknek eleget tegyenek, és ezzel magasabb spirituális szintre emelkedjenek. Tekintetüket a leborulás helyére szegezik, és átérezve, hogy a Mindenható Allah jelenlétében vannak, eltölti őket az elragadtatás.

Ez természetesen csak az őszinte, tiszta szívű hívők imájára jellemző. Vagyis az imában tanúsított őszinte tisztelet az őszinte hit eredménye. Az őszinte hit magas rangra emeli a szolgát, és a Mindenható Allah megvédelmezi őt. A Próféta ﷺ azt mondta az ilyen emberekről: “Jó hír azoknak, akik az igaz úton vezettetnek. Miattuk múlnak el a nagy bajok.” (Fadail-i Amal)

63) Abu Dawud, Salat, 124.

Ahhoz, hogy az őszinte hit és tisztelet meggyökerezzen az ember szívében, a következő pontokat kell szem előtt tartanunk:

1. *A szív háborítatlansága:* a szívben ne legyen más, csak az ima, a Mindenható Allah magasztalása, a Korán ájái. El kell szakadni az evilági dolgoktól. Aki nem képes kiűzni szívéből az evilági dolgokat, az nem képes az imára koncentrálni. Az nem képes tudatában lenni annak, hogy a Mindenható Allah előtt áll. Ha a szolga legyőzi feledékenységet és vigyázatlanságát, és a Mindenható Allah közelségébe kerül, és az olvasott Korán-áják jelentése is eljut a tudatáig és hasznára válik, akkor eléri a szív és a lélek békéjét. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy mindenki minden alkalommal így viselkedik az imában, de hangsúlyozzuk ennek fontosságát és az erre való törekvést. A lelki béke forrása a spirituális erőfeszítés. Az a vágy, hogy szívünkkel és lelkünkkel egy magasabb rendű állapotba emelkedjünk. És ez az erőfeszítésünk akkor lesz sikeres, ha megértjük, hogy a Mindenható Allahhoz való közelséget csak az ima által érhetjük el.

2. *Megértés:* az embernek értenie kell azt, amit az imájában mond. Ez a második feltétel a szív háborítatlansága után. És a megértés biztosítja, hogy a szív háborítatlansága megmaradjon az imán kívüli időkben is.

3. *Áhítat:* az imádkozónak tisztában kell lennie azzal, hogy a Mindenható Allah jelenlétében van, és fizikailag és lelkileg is fenn kell tartania az áhítatos alázat állapotát. Vagyis az áhítat azt jelenti, hogy az ima során megtartjuk a szív háborítatlanságát, a megértést és az ima szabályait. Ez a viselkedés növeli az ima értékét, és az így végrehajtott ima valóban közbenjár az imádkozóért az Utolsó Napon. Nem szabad elfeledkeznünk a következő figyelmeztetésről: “Ha azt akarod, hogy az imád valóban a Felmeneteled legyen az égbe, akkor ne gondold, hogy az imád méltó a Hatalom és Fenség Urához, vagy mindahhoz a Kegyelemhez, amit rád kiárasztott! Soha ne gondold, hogy az imád megfelelő dicséret és hála a Mindenható Allahnak! Gondolj csak Allah Küldöttére ﷺ, aki azt mondta: ‘Ó, Uram! Bocsáss meg nekem azért, mert nem vagyok képes Neked megfelelően hálát adni!’”

4. *Félelem és csodálat:* Az imádkozónak át kell éreznie az áhítatos alázatból fakadó félelmet és csodálatot. A csodálat és félelem tudatosítja a szolgában a Mindenható Allah Fenségét és Hatalmát, és őszinteséget és

jámborságot eredményez. Ezek pedig a leghatékonyabb módjai annak, hogy a szolga rangja emelkedjék Ura szemében. A Koránban azt olvashatjuk:

Bizony, a legjobb közületek Allah szemében az, aki a legjobban féli Allahot. (Korán, 49:13)

Abu Dharr beszámolója szerint Allah Küldötte ﷺ egyszer elindult otthonról ősszel, amikor a fák éppen hullatták a leveleiket. Azt mondta: “Ó, Abu Dharr! Kétségtelen, hogy ha egy szolga kizárólag Allah meglegedését keresve imádkozik, őszinte hittel, akkor a bűnei úgy hullanak le róla, ahogy ezek a levelek lehullnak a fákról.” (Ahmad, Targib)

5. *Reménykedés:* Az imádkozónak a Mindenható Allah kegyelmét kell remélnie az ima során, és az ima után is. Ha valaki csak fél, az csüggedtté és szomorúvá teszi őt, és ez egy napon felboríthatja lelki egyensúlyát. A reménykedés, a reményteli várakozás azonban kiküszöböli ezt a veszélyt, és fenntartja a megfelelő egyensúlyt.

6. *Szerénység:* Ez az erény kiegészíti a fentebb említetteket. A szolga, aki a Mindenható Allah előtt áll, szégyelli magát nem megfelelő viselkedéséért, és ezért próbálja elkerülni az ilyesmit. Tudatosulnak benne imájának hiányosságai és tökéletlenségei. Nem bízza el magát amiatt, hogy ő imádkozik. A Próféta ﷺ azt mondta erről: “Ne hagyatkozzatok arra, hogy a bűneitek majd megbocsáttatnak az imáitok miatt”⁶⁴. Mivel attól, hogy imádkozunk, nem vehetjük biztosra, hogy a bűneink megbocsáttatnak, szégyellnünk és bánnunk kell viselkedésbeli hibáinkat és hiányosságainkat, és tudnunk kell, hogy a megbocsátás a Mindenható Allah Kegyelme és áldása. És az imák, amelyeket éberen és alázatosan hajtunk végre, segíthetnek elérni ezt.

Röviden, aki a test mozdulatait nem hangolja össze a szív félelmével és áhítatával, az nem érhet el az ima lényegéhez. Fizikailag és lelkileg is i-gyekeznünk kell megragadni az ima lényegét. El kell tisztítanunk az útból mindazt, ami a test és lélek összhangját megzavarhatná, és az elménket mentesíteni kell minden zavaró hatástól. A Próféta ﷺ például azt is mondta: “Ha eljön az imaidő és az asztalon van az étel, akkor előbb egyetek!” (Bukhari, Muszlim)

64) Fadail-i Amal, 251.

A muszlim tudósok különösen hangsúlyozzák a test és lélek egységét az imában, és elmondják, hogy (átvitt értelemben) a következő emberek imája nem fogadtatik el: a vadász, a teherhordó és a kereskedő. Itt a vadász szimbolikusan értendő, arra az emberre, aki ide-oda jártatja a tekintetét az ima alatt, a teherhordó az, aki nem végzi el a szükségét ima előtt, hogy ne kelljen wudút végeznie, a kereskedő pedig az, aki nem tisztítja meg a szívét és az elméjét az evilági ügyeitől. Ez a háromféle ember nem tud alámerülni az imában, és nem éri el a félelem és áhítat állapotát. Csak a szokás kedvéért imádkoznak, és ez nem elfogadható a Mindenható Allah előtt, hi-szen az imában a testnek, a léleknek és a szívnek is részt kell vennie. A Próféta ﷺ egyszer látott egy embert, aki ima közben a szakállában babrált, és azt mondta: “Akinék félelem és áhítat van a szívében, annak a teste is nyugton marad az imában.” (Tirmidhi) Ebből a hadíszből is érezhetjük a test és lélek egységének fontosságát. Más hadíszok is felhívják a figyelmet erre:

“Amikor felálltok imára, akkor imádkozzatok, és a testetek legyen na-gyon nyugodt! Ne mozogjatok ide-oda, ahogy a zsidók teszik. Mert a test mozdulatlansága a megfelelő ima feltétele.” (Tirmidhi)

“Hét dolog való a Sátántól az ima közben: az orrvérzés, az elalvás, a tévesztés, az ásítás, a viszketés, a körbenézegetés, és ha a kezetek babrál valamivel...” (Tirmidhi)

Ezek a dolgok ellophatják az ember imáját. De előfordul az ellenkezője is, amikor az ember külsőleg áhítatos, de a szíve nem az – ez a kép-mutatók áhítata. A szívünket meg kell őriznünk az ilyen állapottól.

Zárszóként pedig a Korán szavait idézzük, Ábrahám próféta عليه السلام imáját, amelyet a Mindenható Allah így ismertet meg velünk:

“Uram! Add, hogy megfelelően imádkozzam, én, és néhányan az utódaim közül! Ó, Urunk, fogadd el a fohászomat!” (Korán, 14:41)

Hatem-i Asam az alábbi dolgokra hívja fel a figyelmünket az ima megfelelő elvégzésével kapcsolatban:

“Készülj fel imádra a lehető legjobban. Aztán tedd a Kábát a két szemed közé, a Szirat hídját a lábad alá, a Paradicsomot a jobb oldaladra és a Poklot a bal oldaladra! Félelemmel és reménnyel telten lépj a Mindenható

Allah jelenlétébe, és képzelj azt, hogy Azráel hamarosan eljön az életedért, és hogy ez az utolsó imád a világon! Tudatosan és átéléssel mond ki a Mindenható Allah magasztalását: Allahu Akbar! Lassan kezdj a Korán ájait olvasni, és gondolkodj a jelentésükön! A lelked is hajoljon meg áhítattal, és boruljon le teljes alázatban. Tested kövesse az ima kötelező mozdulatait, de a szíved maradjon leborulva a Mindenható Allah előtt, s egy pillanatra se szakadj ki a közellét állapotából.”

Imám Ghazali arról beszél, hogy amikor ülve fohászkodunk (*tahhiyat*), közben át kell éreznünk a Próféta ﷺ iránti szeretetet: “El kell képzelned Allah Küldöttét ﷺ lelki szemeid előtt, miközben azt mondd: ’Béke legyen veled, ó próféta, és Allah kegyelme, és áldásai!’”.

Ez a különleges üdvözlés a Mindenható Allahtól adatott Prófétánknak ﷺ, a Felmenetel éjszakáján: “Ó, Küldött! Béke legyen veled és Allah kegyelme ezen a világon és a Túlvilágon is!”

Az ima olyan a hívő számára, mintha ő is átélné a Felmenetelt, feltéve, hogy megfelelően végzi el, és részesedik a Mindenható Allah Kegyelméből. Ezért ki kell használnunk azt a szellemi tőkét, amit a Próféta ﷺ való áldáskérés jelent. Azt jelenti ez, hogy megemlékezünk a Próféta ﷺ felmeneteléről a mennybe. A Felmenetel a Mindenható Allah szeretetének megnyilvánulása a Próféta ﷺ iránt. Az áldáskérés után közvetlenül mondott tanúságtétel pedig kifejezi, hogy micsoda hatalmas kegyelem és ajándék a hit, és az, hogy a Mindenható Allah szolgálja lehetünk.

Tehát az ima, minden részletével együtt, olyan, mint az Iszlám lényegére nyíló ablak. Azok, akik a Mindenható Allahot szeretik, közel kerülhetnek Hozzá, ha bepillantanak ezen az ablakon. Aki nem érzi át annak a lényegét, hogy a Mindenható Allah nevét említi, áldást kér Küldöttére ﷺ, és a tanúságtételt mondja, az nem érheti el a tökéletes hitet.

A Mindenható Allah megparancsolta a hívőknek, hogy kérjenek áldást a Próféta ﷺ, ezzel is tükrözve az iránta érzett szeretetet, amelyet megismerhetünk ebből az ájából is:

Allah és az angyalok áldást küldenek a Próféta. Ti hívők! Kérjétek rá áldást ti is, és köszöntsétek illő módon! (Korán, 33:56)

Akik igazi átéléssel imádkoznak és fohászkodnak, nem törődnek az evilág ügyeivel. Nem foglalkoztatják őket az evilági örömek. Dzsálaladdín Rumi azt mondja azoktól, akiknek sikerül megfelelően imádkozniuk: “Azok az emberek kilépnek ebből a világból, mielőtt az imába kezdenek, ahogy a levágott áldozati állat is elhagyja a világot”.

Majd így szól az imádkozókhoz:

“Amikor imádkozol, olyan vagy, mint egy mécse az imafülkében, amely Mekka irányát jelzi. Légy bölcs, és tudd, hogy mit jelent az, amit legelőször mondasz az imában. Allahu Akbar! Allah a Leghatalmasabb! Azt jelenti: ’Ó, Uram! Feláldozom magam a Te jelenlétben! És kezemet felemelve magam mögött hagyok mindent, és csak feléd irányítom a szívemet és gondolataimat!’

Amikor azt mondod az ima elején: Allahu Akbar, az olyan, mint amikor az áldozati állat levágásánál mondod: Allahu Akbar. Az ima elején mondván azt jelenti, hogy feláldozol mindent, ami evilági, a Mindenható Allahnak.

Abban a pillanatban a tested olyan, mint Izmail , a lelked pedig o-lyan, mint Ábrahám . Amikor a lelked azt mondja: Allahu Akbar, a tested megszabadul minden vágytól és szenvedélytől. És amikor azt mondod: Bismilláhi-r-Rahmani-r-Rahím (a Kegyelmes és Irgalmas Allah nevében), feláldozza azokat.

Akik imádkoznak, úgy állnak a sorban, ahogy az Utolsó Napon tenéek: elkezdnek elszámolni tetteikkel, és Urukhoz könyörögnek.

Aki sírva áll az imában, az olyan, mintha a Mindenható Allah előtt állna az Utolsó Napon. Allah felelősségre fogja vonni őt, és megkérdezi: “Mit tettél az evilági életedben? Mire tettél szert, és mit hoztál elém?”

Ilyen kérdések bukkannak fel, ha a szolga a Mindenható Allah előtt áll az imában.

Az imában állva a szolgán eluralkodik a szégyenérzet, míg már egyesesen sem bír állni, és meghajol Ura előtt. Meghajolva Urát magasztalja, mondván: Dicsőség Hatalmas Uramnak.

Aztán a Mindenható Allah azt mondja szolgájának: Emeld fel a fejed,

és felelj a kérdésemre! A szolga felemelkedik, de nem képes állva maradni, hanem leborul, és amikor mégis megpróbálja felemelni a fejét, leborul újra.

Aztán a Mindenható Allah azt mondja: Emeld fel a fejed és válaszolj, mert kérdőre foglak vonni azért, amit ezen a világon tettél!

De a Mindenható Allah szavai olyan hatalmasak, hogy a szolga nem képes felállni, mert a térdei nem egyenesednek ki alatta, térdelve marad hát. A Mindenható Allah így szól hozzá: “Kegyelmekkel és ajándékaimmal árasztottalak el ezen a földön, hogyan használtad fel őket? Anyagi és lelki kincsekkel láttalak el, mihez kezdted velük?”

A szolga jobbra fordítja arcát, és üdvözlí a Prófétát ﷺ és az igazakat és az angyalokat, és kéri őket, hogy járjanak közben érte. De a Próféta ﷺ azt feleli: “A segítség és nyugalom ideje elmúlt. Addig kellett volna cselekedned, amíg lehetőséged volt rá. Életedben nem cselekedted jót, nem imádkoztál, és csak elpocsékoztad a neked kiszabott időt!”

A szolga akkor balra fordítja arcát, és a rokonaitól és barátaitól kér segítséget. Azok azt felelik: “Ne kérj tőlünk segítséget. Kik vagyunk mi? E-gyedül kell megfelelned a Világok Urának!”

A szolga, aki nem kapott segítséget sehonnan, elkeseredik. Minden reményt feladott, a Mindenható Allahba vetett reményen kívül, Nála keres menedéket, és Felé nyújtja a kezét könyörgésében: “Ó, Uram! Nincs más reményem Rajtad kívül. Te vagy az Első és te vagy az Utolsó. Te egyedül vagy a fohászok Meghallgatója. A Te Kegyelmedben és Irgalmedban ve-szek menedéket.”

És Rumi még azt is mondja:

“Lásd az ima tetszetős jeleit, és tudd, hogy mit csinálsz. Szedd össze magad, és próbáld a lehető legtöbb jutalmat megszerezni az imádból. Ne úgy borulj le, ahogy a madár csipeget a földről! Fogadd meg a Prófétát ﷺ intését: az a leggonoszabb tolvaj, aki az imájából lop!”⁶⁵

Ha őszinte áhítattal imádkozol, és a Mindenható Allah szeretetének tudatában fohászoksz Hozzá, akkor Ő válaszolni fog a fohászodra.

65) Hakim, Mustadrak, I. 353.

A Próféta ﷺ azt mondja az ima fokozataiban lévő különbségekről: “Két ember imádkozik egy helyen és egy időben. Mégis, akkora a különbség az imájuk között, mint az ég és a föld között”. (Ihya)

Ezért a Korán is rámutat, hogy azok az igazi hívők, akik megfelelően és áhítattal vegyes félelemmel végzik az imájukat: “és akik őrzik az imájukat”⁶⁶. És azt is olvashatjuk a Koránban:

Akik állhatatosak az imában (Korán, 70:23).

A tudósok szerint ez az ája arra utal, hogy az az ima, amit az ember csak külső, testi cselekvésként végez, nem maradhat állandó. A szív meghajlása és leborulása, a lélek imája a folyamatos ima – amikor valaki minden pillanatban megemlékezik a Mindenható Allahról.

Dzsáladín Rumi így magyarázza ezt az áját:

“A szolga fenntartja az ima állapotát az imában és az ima után is. Így az egész életét tiszteletteljes áhítatban és erkölcsi tisztaságban tölti, őrzi a szavait és a szívét. Ilyen azoknak a viselkedése, akik a Mindenható Allahot szeretik. Az imát, ami a bűntől távol tart, naponta ötször végezzük. De azok, akik a Mindenható Allahot szeretik, mindig az ima állapotában maradnak, mert a szeretetnek az a szikrája, ami a szívüket és legbelső énüket lángba borította, nem nyugszik meg a napi öt imától. Akik a Mindenható Allahot szeretik, azoknak az ima olyan, mint a hálnak a víz. Ahogy a hal nem élhet víz nélkül, úgy a szerető lelke sem találhat békét az állandó ima nélkül. Aki a Mindenható Allahot szereti, annak nem jönnek az ajkára ezek a szavak: ne látogass meg túl gyakran! Aki szeret, annak a lelke mindig szomjazik. Ha valaki szeret, annak ezer évnek tűnik az is, ha csak egy pillanatra van távol a szeretettől. És ha ezer évet tölt szeretettjével, az is csak annyi számára, mint egy pillanat. Ezért marad mindig az ima állapotában az, aki a Mindenható Allahot szereti, mert ilyen módon lehet az Ő közelségében. Ha csak egyetlen rakát elmulaszt is, úgy érzi, ezer imát hagyott ki.

Ó, bölcsek és tudósok! Az ész nem képes felfogni a közellét állapotát, amelyet az imában tapasztal meg az, aki szereti a Mindenható Allahot. Csak az értheti meg, aki feláldozza a logikát a Szeretettért, és feléleszti a szívét.”

66) Korán, 70:34

A szív felélesztése pedig a céltól függ, amit az ember kiválaszt magának. Rumi így ír erről:

“A királyok célja a korona és a jogar, az evilág emberéé az arany és az ezüst, az evilági lényeket szeretőké a bálványok. A spiritualizmust szeretőké a szív és a lélek, az önmegtartóztatást szeretőké egy homályos zug a mecsetben, a gondatlanoké a hiábavaló erőfeszítés, a lustáké az alvás és az evés, a gondolkodóké a tudás és bölcsesség.

A szerető célja a közellét, a bölcs ember célja a Mindenható Allah Arca, míg az evilág szolgáláié a vagyon és hírnév. A vágyak szolgálainak célja az evilági szenvedélyek, a Mindenható Allah szolgáláié a Mindenható Allahra való hagyatkozás.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy amikor imádkozunk, nem a Kába felé fordulunk, hanem a hely felé, ahol a Kába található. Ha a Kába épületét elvinnék onnan, az imairány attól még nem változna.”

Vagyis az ember az arcát a Kába felé fordítja, de szívével a Mindenható Allah felé fordul. Mert a szív célja a Mindenható Allah.

Mindazonáltal az áhítatos tisztelettel, megfelelően végrehajtott imához az embernek tökéletes szándékra van szüksége, mert a Próféta ﷺ mondása szerint a tettek a szándék szerint ítéltetnek meg. Ez azt jelenti, hogy tudatában kell lennünk annak, hogy kinek a jelenlétében vagyunk, amikor imádkozunk. Meg kell vizsgálnunk a szívünket, és minden vágyat száműznünk kell belőle, kivéve, hogy elnyerjük a Mindenható Allah meglegedését.

Mikor kimondjuk a szavakat: Allahu Akbar, át kell éreznünk a Mindenható Allah nagyságát. Amikor kezünket felemelve elkezdjük az imát, minden mást magunk mögött kell hagynunk. Az imádkozó szívét eltölti az elragadtatás, hogy a Mindenható Allah jelenlétében van. Úgy érzi, mintha kiszabadult volna ebből az ideiglenes és múlandó világból.

Az imádkozónak álltában a leborulás helyére kell szegeznie tekintetét. Át kell éreznie, hogy Allah előtt áll, és hogy tehetetlen teremtményként állandóan szüksége van a Mindenható Allahra. Meg kell próbálni azok közé a szolgálak közé tartozni, akiket a Mindenható Allah szeret.

Amikor a Korán szúráit olvassa, oda kell figyelnie a jelentésükre, és a

tőle telhető legjobban kell mondania a szavakat is. A Próféta ﷺ azt mondta: “A Korán recitálása azt jelenti, hogy az ember Allahhal beszél”. Ezért gondosan odafigyelve kell a Koránt olvasnunk. Amikor meghajlásban Urát magasztalja, az imádkozónak bele kell gondolnia a szavak jelentésébe, és a Mindenható Allah Nagyságába. Hasonlóképpen, miközben leborulásban Urát dicsőíti. Mivel a szolga leborulásban van legközelebb Urához, arra kell törekednünk, hogy ne csak a testünk, hanem az egész lényünk leboruljon. Csak akkor foghatjuk fel és kaphatjuk meg azt a Kegyelmet, amiről ez az ája szól: “**Borulj le, és közeledj Uradhoz!**”⁶⁷. A szolgának élveznie kell Ura közelségét, és szeretnie kell Őt, megpróbálva azok közé jutni, akiket Ő is szeret.

Amikor a második raka után ülve marad, az imádkozónak át kell éreznie, hogy mennyire erőtlen és tehetetlen, és a Mindenható Allah Kegyelmeért kell könyörögnie.

És amikor eljön az ima vége, és az imádkozó jobbra és balra fordítva fejét köszönti az angyalokat és minden igaz szívű hívőt, előnti őt az az öröm, amelyet a Mindenható Allahhal való találkozás és bizalmas beszélgetés töltött a szívébe.

Ha úgy végezzük az imánkat, hogy az tetszetős a Mindenható Allah előtt, a minket kísérő két angyal viszonozza köszöntésünket. És az ilyen imát a Mindenható Allah is megjutalmazza a Túlvilágon, ahogy a Koránban is mondja:

Békesség veletek! Ez a jutalmatok, amiért állhatatosak voltatok! Mi-lyen pompás végső lakhely! (Korán, 13:24)

***

Az ima olyan feltételei, mint a tiszteletteljes áhítat, a testi és lelki tisztaság vagy a Mindenható Allah félelme egyáltalán nem elérhetetlenek a hívők számára. A boldogság és lelki élvezet nem csupán az ima járulékos részei, hiszen a Próféta ﷺ imái, akitől az imánkat mi is tanultuk, sohasem nélkülözték ezeket. És ilyenek voltak a Próféta ﷺ társainak imái is, és ilyen mindazoké, akik közel vannak a Mindenható Allahhoz.

67) Korán, 96:19)

A PRÓFÉTA ﷺ IMÁI

Sokak beszámolójából tudjuk, hogy amikor Allah Küldötte ﷺ imádkozott, a körülötte állók gyakran hallották a sírását. Ali t így emlékezett vissza erre: “Badr csatájának napján láttam, hogy a Próféta ﷺ egy fa alatt sírt az ima közben. Az egész éjszakát ebben az állapotban töltötte...”⁶⁸

A Próféta ﷺ még olyan állapotban is megfigyelték, amikor a szíve úgy sírt, mintha egy fazék forna a mellkasában. Aisa ؓ azt mondta: “Olyan hangot hallottunk a Próféta ﷺ mellkasából, mintha egy edény forna benne”⁶⁹.

És Aisa ؓ még azt is elbeszélte: “A Próféta ﷺ mindig beszélgetett velünk. De amikor eljött az ima ideje, megváltozott, mintha sosem ismert volna minket, és Allah felé fordult.”⁷⁰

Tehát lelkünk elsődleges céljának azt kellene tekintenünk, hogy az imáinkat a legmegfelelőbb módon hajtsuk végre. Bár ez nem sikerülhet minden alkalommal, mégis mindent meg kell próbálnunk az érdekében. Röviden, azt kell példánkunknak tekintenünk, ahogy a Próféta ﷺ imádkozott. Minél jobban meg tudjuk közelíteni az ő példáját, annál több hasznunk származik belőle.

Azt is meg kell itt jegyeznünk, hogy semmilyen cselekedetet nem lehet jól végrehajtani, ha nem gyakoroltuk eleget. Így van ez az imával is. Amikor elkezdünk imádkozni, először csak utánzunk. A szolgának ugyanúgy időre és gyakorlásra van szüksége imája tökéletesítéséhez, mint a művésznek a műalkotás létrehozásához. Ezért akik úgy érzik, hogy imájuk nem elég tökéletes, azoknak nem szabad feladniuk a reményt és felhagyni a próbálkozással, hanem tovább kell törekedniük a jobbítására. Ahogy talán több tonna homokot kell átmosni egyetlen aranyrög megtalálásához, úgy az ima tökéletesítésében is állhatatosnak és kitartónak kell lenni.

És arra kell törekednünk, hogy ima közben az az érzés töltse el bennünket, amiről a Próféta ﷺ beszélt egy hadíszban: “Amikor imádkozol, úgy imádkozz, mintha az lenne az utolsó imád! Ne mondj egyetlen szót

68) Fada'il al-Amal, 299.

69) Abu Dawud, Salat, 157; Nasai, Sahv, 18

70) Fada'il al-Amal, 299)

sem, amit később megbánhatnál, és ne gondolj olyan dolgokra, amire az óvatlanok gondolnak!”⁷¹

A Próféta ﷺ társai és a Mindenható Allahhoz közel állók mindig arra törekedtek, hogy ezt a célt, amelyet Allah Küldötte ﷺ fogalmazott meg számunkra, beteljesítsék.

AZ ELSŐ MUSZLIMOK IMÁI

Omar ؓ, a második kalifa, halálosan megsebesült egy bálványimádó törétől. Megállíthatatlanul folyt a vére, és már kezdte elveszíteni az eszméletét. Amikor azonban eljött az imaidő, valaki szólt neki: “Ó, Omar! Itt az ima ideje”. És Omar felkelt, hogy imádkozzék. Azt mondta: **“Aki az imát elhagyja, annak nincs helye az Iszlámban”**. Nem sokkal ezután elvesztette az eszméletét, és meghalt, anélkül, hogy még egyszer magához tért volna.

Ali ؓ, a negyedik kalifa, elsápadt és elvesztette minden testi érzékét, amikor imádkozott. Egyszer egy csatában nyílvessző találta el. A társai akkor húzták ki belőle, amikor imádkozott, mert tudták, hogy akkor érzéketlen minden testi fájdalomra. Egyszer megkérdezték tőle: “Ó, hívők vezére! Miért sápadsz el, és miért kezdesz remegni, amikor eljön az ima ideje?” Ali t azt felelte: “Mert eljött az ideje annak az imának, amit még az ég és a föld sem tud felvállalni. És nem tudom, hogy én magam képes leszek-e tökéletesen végrehajtani, vagy sem.”

A Próféta ﷺ összes társát áhítat és félelem töltötte el, amikor imádkozott. Hasan ؓ, a Próféta ﷺ unokája, egészen elsápadt, amikor wudút végzett. Valaki észrevette ezt, és megkérdezte tőle: “Ó, Hasan! Miért sápadtál el ennyire a wudú közben?” Azt felelte: “Mert eljött az ideje, hogy Allah, a Mindenható, a Dicsőséges, a Leghatalmasabb színe elé lépjek”. Hasan ؓ ezt a fohászt olvasta, amikor a mecsetbe belépett: “Ó, Uram! Itt van a szolgád, ajtód előtt. Ó, Kegyelmes Úr! Bűnös szolgád járul Eléd. Azt parancsoltad igaz szolgálidnak, hogy bocsássák meg a bűnösök gonosz cselekedeteit, mert Te vagy a Megbocsátó, az Irgalmas. Hozzád könyörgöm, hogy bocsásd meg a bűneimet, és mutass irántam kegyelmet a te Kegyelmed és Irgalmad által!”

71) Ibn Maja, Zuhd, 15)

Zayn al-Abidin elsápadt, amikor wudút csinálni indult, és a lába remegett, amikor felállt imához. És ha bárki megkérdezte, hogy mi a baj vele, ő így válaszolt: “Hát te nem tudod, kinek a színe elé akarok járulni?” Egy-szer a háza kigyulladt, miközben ő imádkozott, de észre sem vette. Amikor befejezte az imát, szóltak neki, hogy lángra kapott a háza, és megkérdezték, hogy lehet, hogy ő még csak észre sem vette. Azt felelte erre: “A Pokol tüzére gondoltam, és mellette nem tudtam észrevenni az evilági tüzet”.

Muszlim bin Yasar ugyanígy érzett ima közben. Egyszer a mecset egy része Baszrában, ahol imádkozott, összeomlott, de ő észre sem vette, hogy mi történt, és folytatta az imát. Amikor befejezte, megkérdezték tőle: “A mecset összeomlott, és te oda se figyelsz? Mi lelt téged?”, ő pedig megdöbbenően kérdezett vissza: “Tényleg összeomlott a mecset?”

Sufyan al-Sawri egyszer a buzgóság és elragadtatottság állapotában hét napra visszavonult, és se nem evett, se nem ivott, szóltak erről a tanítójának, aki megkérdezte: “Az imaidőket tudja-e?” “Hát persze, hogy tudja, és megtart minden imát a maga idejében” – válaszolták a tanítványai. “Hála a Mindenható Allahnak, hogy nem hagyta, hogy a Sátán megtámadja!” – mondta a Sejkh.

Egy ember, aki Dhunnun-i Misri vezetésével imádkozta a déli imát, így számolt be róla: “Amikor azt mondta Allahu Akbar, a Mindenható Allah nevét olyan erővel mondta ki, hogy azt hittem, a lelke is kiszakad a testéből. És amikor azt mondta: Akbar, úgy éreztem, darabokra szakad a szívem.”

Amir ibn Abdullah teljesen elmerült az imájában, és elszakadt a külvilágtól. Azt mondta: “Jobban szeretném, hogy nyilvánvaló járja át a testemet, mint hogy a körülöttem lévők szavára és tetteire figyeljek ima közben”.

Akik nem értik, hogyan imádkoztak a Próféta ﷺ társai, azok nem értik az ima örömet és magasztos természetét. Nem gondolkodnak el azon, hogy ha az emberek örömet találnak az evilági tettekben, akkor miért ne találhatnának örömet az ima tevékenységében is. De akik nem értékelik ezt a fajta örömet, azoknak nagyon nehéz megérteniük ezt a lelkiállapotot. Ezek az oktalanok elhiszik, hogy az ember teljesen megelégedezhet a

világról, miközben a szerelmével beszélget, de nem hiszik, hogy örömet lehet találni az imában, miközben a Mindenható Allahal beszélgetünk. Micsoda vakság és veszteség az ilyen gondolkodás!

Valójában az igazi ima tökéletesíti a hívőt, és elvezet a Mindenható Allah megismeréséhez. Ezért az ima nagyon könnyű azoknak, akiknek a hitük erős, és akiknek szívét a Mindenható Allah szeretete ékesíti – neki az ima semmihez sem hasonlítható örömet tartogat. Waisal Qarani sosem akarta befejezni az imáit. Egyszer egy barátja meglátogatta, amikor éppen imádkozott, és meg akarta várni, amíg az imája végére ér. Hiába várt azonban, és amikor látta az elhúzódozó imát, azt gondolta magában: “Ó, lelkem! Azért jöttél, hogy meglátogasd Waisalt, és részesedj tanácsából és bölcsességéből. És a legmagasztosabb állapotban találtad. Nem kell ennél jobb tanács. A tettek többet mondanak, mint a szavak. Ha képes vagy tanulni abból, amit láttál, az bőven elég neked életed végéig!”

Azokról, akik nem ismerik ezt a lelkiállapotot, a Mindenható Allah azt mondja a Koránban:

És az ima valóban nehéz dolog, ám nem az alázatosak számára.

(Korán, 2:45)

Valami nagyon fontos dolgot meg kell itt jegyeznünk. Még ha nem is tudjuk elérni az ima tökéletes szintjét, mindenképpen próbálkoznunk kell, minden erőnkből, ahogy csak a szívünkben és lelkünkben telik. A Sátán néha azt suttogja a fülünkbe, hogy ne imádkozzunk, mert úgysem tudjuk kellő áhítattal és tökéletességgel végezni. Ez nagyon veszélyes csapda. Tévelygésbe viheti az embert. Bármilyen ima jobb, mint ha nem imádkoznánk. Ha nem kellő áhítattal végezzük az imánkat, még az is jobb, mintha sehogy sem végeznénk. A kettő között óriási különbség van. Aki nem imádkozik, az veszteséget szenved. Aki imádkozik, még ha nem tökéletesen is, részesülhet a Mindenható Allah kegyelméből és áldásaiból, ami arra vezeti majd őt, hogy jobban imádkozzék. És ha csak egyetlen olyan imánk van, amit a Mindenható Allah elfogad, akkor is nagyobb biztonságban léphetünk a Mindenható Allah elé.

A NAPI ÖT KÖTELEZŐ IMA

A Próféta ﷺ Gábiel angyalon ﷺ keresztül értesült az alapvető köte-

lességekről. A napi öt imát azonban közvetlenül a Mindenható Allah parancsolta meg neki a Felmenetel éjszakáján, azon a csodálatos utazáson, amikor a Próféta ﷺ felment a legfelső égbe. Először napi ötven ima parancsoltatott a muszlimoknak, de Mózes próféta ﷺ azt mondta Mohammed Próféának ﷺ: “Ó, Allah Küldötte! Sikertelenül próbálkoztam ezzel Izrael fiainál előttem. A te néped sem fogja tudni ezt teljesíteni!” Allah Küldötte ﷺ pedig addig kérte a Mindenható Allahot, amíg a napi ötven imát végül öt imára csökkentette. Mózes ﷺ erre is azt mondta Mohammed Próféának ﷺ: “Napi öt imát sem tudnak elvégezni!”, de a Próféta ﷺ azt felelte: “Szergyellem már tovább kérni Uramat”. A Mindenható Allah azonban a kérése miatt kegyelmet mutatott a muszlimok iránt, és jó hírt mondott a Próféának ﷺ: “Ó, Próféta! A Mindenható Allah betartja az ígérését. Az öt imáért az ötven ima jutalmát fogjátok kapni”⁷².

A Próféta ﷺ azt mondta a népének a napi öt imáról: “A Mindenható Allah azt mondja: kötelezővé tettem a napi öt imát a népének. De ígéretet is tettem. Akik a napi öt imát megtartják, azokat idővel a Paradicsomba fogom engedni. De azoknak, akik az imát meg nem tartják, nem tettem ígéretet.”⁷³

Egy másik mondásában azt olvashatjuk: “Allah megparancsolta a napi öt imát szolgálóknak. Akik ezt megtartják, azoknak a Mindenható Allah megígérte a Paradicsomot. De a Mindenható Allah nem tett ígéretet azoknak, akik gondatlanul vagy hibásan imádkoznak, ezekkel a Mindenható Allah úgy bánik, ahogy akar: vagy megbocsát nekik, vagy megbünteti őket.”⁷⁴

A Próféta ﷺ ezt a kérdést tette fel a társainak, hogy a napi öt ima fontosságát hangsúlyozza: “Ha volna az ajtótok előtt egy folyó, és ha megfürödnétek benne napjában ötször, vajon maradna-e piszok a testeteken?” “Nem maradna” – felelték az emberek. “Ilyen a napi ötszöri ima is. Allah eltörli általa a bűneiteket.”⁷⁵

Allah Küldötte ﷺ további hadíszokban is elmondja ezt a jó hírt:

“A napi öt ima, és a pénteki közösségi ima, bűnbocsánatot jelent a

72) Ibn Maja, Iqamata's-Salah, 194.

73) Ibn Maja, Iqamata's-Salah, 194.

74) Ibn Maja, Iqamata's-Salah, 194.

75) Bukhari, Mawaqit, 6.

köztük elkövetett bűnökért, amennyiben súlyosabb bűn nincs köztük. És ez minden időre érvényes.”⁷⁶

“Amikor eljön az ima ideje, és egy muszlim megfelelően megmosdik, és utána alázatosan meghajol és leborul az imában, megbocsátást nyer a bűneiért, ha nagy bűnök nem követett el. És ez minden időre érvényes.”⁷⁷

Vagyis meg kell jegyeznünk, hogy a napi öt ima a legfontosabb dolog. És abban is bölcsesség van, ahogy el vannak osztva a nap során. A beosztásuk a lehető legjobban megfelel az ember fizikai és szellemi természetének. Ezért az embernek őszinte elkötelezettséggel arra kell törekednie, hogy minden imát a megfelelő módon és a maga idejében hajtson végre. A Mindenható Allah azt mondja a Koránban:

És magasztaljátok Allahot, amikor reggel felkeltek, és amikor este nyugovóra tértek! És őt illeti a dicsőség az egekben és a földön, amikor a nap hanyatlani kezd, és amikor délidőben jártok! (Korán, 30:17-18)

Abdullah ibn Abbasz így magyarázza ezeket az ájakat:

“Amikor reggel felkeltek”: a reggeli imára vonatkozik.

“Amikor délidőben jártok”: a déli imát jelenti.

“Amikor a nap hanyatlani kezd”: a délutáni imára utal.

“Amikor nyugovóra tértek”: a naplementi és az esti ima.

Ezen kívül más Korán-versek is említik a kötelező imákat.

Saphiri nagy fontosságot tulajdonít a napi öt imának, és így ír azok állapotáról, akik nem tartják meg azokat:

“Az angyalok így kiáltanak azokhoz, akik nem tartják meg a reggeli imát: ‘Ó, te bűnös!’

És így kiáltanak azokhoz, akik nem tartják meg a déli imát: ‘Ó, te szegény!’

És azokhoz, akik a délutáni imát nem tartják meg: ‘Ó, te lázadó!’

76) Muszlim, Taharat, 14

77) Muszlim, Taharat, 7

És akik a naplementi imát hagyják el: 'Ó, te hálátlan!'

És akik az estit: 'Ó, te vesztes!'”.

Azt is meg kell jegyeznünk, hogy a kötelező imák után nagyon fontosak azok a szorgalmi imák, amelyeket a Próféta ﷺ mindig vagy csaknem mindig elvégzett (a szunna imák). Számos olyan hadís van, amelyek ezek fontosságát hangsúlyozzák:

“A két raka szunna ima a reggeli kötelező előtt jobb, mint az egész világ, és minden, ami benne van.”⁷⁸

“A Próféta ﷺ négy rakát imádkozott a kötelező déli ima előtt, és két rakát utána.”⁷⁹

“Allah legyen kegyelmes ahhoz, aki a délutáni ima előtt négy raka szunnát imádkozik.”⁸⁰

“A naplementi ima három rakája után siessetek két raka szunnát imádkozni, mert ezek együtt emelkednek fel.”⁸¹

“Az imára hívás (azan) és az imára állítás (iqamah) között is van ima.”⁸²

Az imának az egyik legfontosabb követelménye az, hogy időben kell elvégezni. Amikor a Próféta ﷺ megkérdezték, hogy mi a legjobb istenszolgálat, azt mondta: “A megfelelő időben végrehajtott ima”.⁸³ Ezért a legjobb az imát rögtön elvégezni, amint az imaidő elkezdődik. A Próféta ﷺ azt mondta erről: “A Mindenható Allah elégedett azokkal, akik az imát az ideje kezdetén elvégzik, de megbocsát mindazoknak, akik elvégzik azt az imaidő végéig.”⁸⁴

***

A napi öt imán kívül a férfiaknak részt kell venniük a pénteki közösségi imán is. A pénteki imát a déli ima helyett, közösségben végzik, ahol

78) Muszlim, Salat al-Musafirin, 96

79) Tirmidhi, Jumah, 66

80) Tirmidhi, Salat, 201

81) Rezin

82) Bukhari, Azan, 16

83) Bukhari, Mawakitu's-Salah, 5

84) Jam'u'l-Fawaid, I. 163

egy prédikáció (khutba) is elhangzik. Minden felnőtt, egészséges muszlim férfinak részt kell vennie rajta, kivéve, ha utazó. A nőknek nem kötelező elmenni a pénteki imára, de elmehetnek, ha akarnak. A Koránban azt olvashatjuk a pénteki ima fontosságáról:

Ti hívők! Ha elhangzik a hívás a pénteki imára, akkor siessetek az Allahról való megemlékezésre, és hagyjátok a kereskedést. Ez jobb nektek, ha tudásotok van. (Korán, 62:9)

AZ ÖNKÉNTES IMA

Egy hadísz kudszi szerint a Mindenható Allah azt mondja: “Hadat üzenek annak, aki ellenségeskedést mutat egy jámbor szolgálommal szemben. És számomra az a legkedvesebb, és az hozzá Hozzám legközelebb a szolgálmat, ha elvégzi a kötelező cselekedeteket, amiket neki rendeltem. És az Én szolgálom úgy kerülhet hozzám még közelebb, hogy szorgalmi imákat és jótetteket végez azon felül, ami kötelező, ami által szeretni fogom. És ha szeretni fogom, akkor Én leszek a hallása, ami által hall, és Én leszek a látása, ami által lát, és Én leszek a keze, amellyel fog, és a lába, amin jár, és ha kér tőlem, Én adni fogok neki, és ha nálam vesz menedéket, megvédelmezem. És semmiben nem habozom annyira, mint egy hívő szolga életének elvételében: mert ő nem szereti a halált, Én pedig nem szeretem, amit ő nem szeret.”⁸⁵

Ezért a Próféta ﷺ példáját követő hívők önkéntes imákat ajánlanak fel az éjszaka utolsó részében, délelőtt, ha félnek, ha szükségük van segítség-re, és minden más időben is. Azok között vannak, akiket a Korán így di-csér: “***Az ő ismertetőjelük az orcájukon van, a leborulás nyomától***” (Korán, 48:29).

Az ilyen hívőknek végtelen boldogságuk származik a kötelező imákból, és hogy erősítsék és fenntartsák ezt az állapotot, önkéntes imákat is végeznek. A Próféta ﷺ, aki pedig nem is követett el bűnöket, addig imádkozott éjszaka, amíg a lába bedagadt, és addig olvasta a Koránt, ameddig teljesen ki nem fáradt. Ezért arra kell törekednünk, hogy kötelező imáinkat megerősítsük az önkéntes imákkal is. A Próféta ﷺ azt mondta:

85) Bukhari, Rikak, 38

“Az első dolog, amiről a szolgát megkérdezik az Ítélet Napján, az ima lesz. Ha az imáját megfelelően végezte el, akkor megmenekül. Ha nem, akkor a vesztesek között lesz. Ha a kötelező imái nem elegendőek, a Mindenható Allah megkérdezi: 'Vannak-e önkéntes imák, amiket a szolgám végzett, amik kiegészíthetnék a kötelező imáit?'”⁸⁶

Hiba tehát arra hagyatkozni, hogy a kötelező imák elegendőek, hiszen csaknem lehetetlen minden imát megfelelően és idejében elvégezni. Akármennyire igyekszünk is, mindig hibázhatunk az imában. Ezért a hibáinkat a szorgalmi és önkéntes imákkal kell korrigálni. A kötelező imák hiányosságait esetleg kipótolhatjuk a többi imánkkal. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy elhagyhatjuk a kötelező imákat, és a többire hagyatkozhatunk. A Próféta ﷺ vallásgyakorlata ebben a tekintetben is tökéletes példát állított elénk.

***

Rabi'a ibn Ka'b Aslami t arról számolt be: “Éjszaka mindig Allah Küldöttével ﷺ maradtam, vizet vittem neki a mosdáshoz, és kiszolgáltam őt. Egyszer azt mondta nekem: 'Kérj valamit tőlem'. 'Veled szeretnék lenni a Paradicsomban' – mondtam én. 'És mi más szeretnél?' – kérdezte. 'Semmi más' – feleltem. Erre ő így válaszolt: 'Akkor segíts nekem és saját magadnak azzal, hogy több időt töltesz leborulásban'”.⁸⁷

A Próféta ﷺ egy másik mondása ezzel kapcsolatban így szól: “Semmi sem segít többet a szolgának közel kerülni Allahhoz, mint az egyedül végzett leborulás.” (Ibn Mubarak)

Az önkéntes imának számos fajtája van. A legfontosabbak a következők:

A délelőtti ima (Duha)

A Próféta ﷺ azt mondta: “...Allahot magasztalni (kimondani, hogy “Szubbahnallah”) jócselekedet, és hálát adni Neki (“Hamdulillah”) is jócselekedet, és a nagyságát hangoztatni (“Allahu Akbar”) is jócselekedet, és a jót kötni az emberek lelkére is jótett, és a rosszat tiltani is jótett, és két raka a délelőtt során megfelel mindezeknek.”⁸⁸

⁸⁶⁾ Tirmidhi, Salat, 188

⁸⁷⁾ Muszlim, Salat, 226

⁸⁸⁾ Muszlim, Salat al-Musafirin, 81

Aisa , a Próféta felesége azt mondta: “Egyszer láttam Allah Küldöttét délelőtti imát imádkozni, de utána soha életemben nem hagytam el ezt az imát”. (Bukhari, Muszlim)

A mecset üdvözlése (Tahiyat al-Masjeed)

A Próféta azt mondta: “Amikor valaki belép a mecsetbe, ne üljön le addig, amíg két rakát nem imádkozott.”⁸⁹

A taravih ima (éjszakai ima Ramadán hónapjában)

Aisa , a Próféta felesége, arról számolt be, hogy Allah Küldötte többet imádkozott Ramadánban, mint a többi hónapban. És különösen sokat imádkozott Ramadán utolsó tíz napjában.⁹⁰

A Próféta azt mondta: “Aki igaz hittől hajtva és jutalmát remélve éjszakai szorgalmi imát végez Ramadán idején, annak megbocsáttatnak a múltbéli bűnei.”

A Ramadánra elsődlegesen jellemző szorgalmi ima a taravih, amely 8 vagy 20 rakából áll.

Tanácskérő ima (Isztikhara)

Dzsabir ibn Abdullah azt mondta: “A Próféta úgy tanította meg nekünk a tanácskérő imát, mintha egy szúrárt tanított volna a Koránból...”⁹¹

A kívánság teljesüléséért mondott ima (Hadzsat)

A Próféta azt mondta az imáról, amit akkor imádkozzunk, ha egy kívánságunk beteljesítésére vágyunk: “Aki kérni szeretne a Mindenható Allahtól, az először végezzen wudút megfelelően, és imádkozzék két rakát. Aztán kérje Allah áldását a Küldöttre , és mondja a következő fohászt: Nincs más istenség, csak Allah, a Kegyelmes, az Irgalmas. Dicsőség Allahnak, a mennyek Urának. És dicsőség Allahnak, a mindenség Urának. Ó, Uram! Mindarra vágyok, ami Kegyelmedből fakad, és a megbocsátásodra vágyom, és arra, hogy az igazak közé tartozzam. Ó, Uram, a Legkegyelmesebb! Kérlek, hogy ne hagyj bűnt megbocsátás nél-

⁸⁹) Bukhari, Salat, 60

⁹⁰) Muszlim, Itikaf, 832.

⁹¹) Bukhari, Tahajjud, 28

kül, szomorúságot vigasz nélkül, és törvényes vágyat beteljesítés nélkül!”⁹²

Az éjszakai önkéntes ima (tahadzsud) és egyéb éjszaka végzett imák

Minden időszaknak megvan a maga jellemzője a Mindenható Allah előtt. És vannak olyan időpontok, amelyek fontosabbak és értékesebbek, mint mások, és ezért ezeket tanácsos jól kihasználni. Az éjszaka az egyik olyan időpont, amelyet a Korán és a hadíszok különösen értékesnek írnak le.

Az éjszaka az az időszak, amikor bizonyosságát adhatjuk a Mindenható Allah iránt érzett szeretetünknek azzal, hogy meghajolunk és leborulunk előtte, ahelyett, hogy kényelmesen aludnánk puha ágyunkban. Ezek az éjszaka végrehajtott imák nagyon fontosak ahhoz, hogy közelebb kerüljünk a Mindenható Allahhoz. Az ember annyira vágyik az éjszakai imára, ameny-nyire szereti Urát. Azt is mondhatjuk, hogy az éjszakai ima olyan, mint mikor valaki a szerelmével találkozik és beszélget éjjel. Akik ébren vannak akkor, amikor mások alszanak, azok részesednek kegyelemből és szeretetből.

Aisa ؓ arról számolt be, hogy a Próféta ﷺ addig állt az éjszakai imában, amíg be nem dagadt a lába. “Miért teszed ezt, hiszen Allah már megbocsátotta minden korábbi és eljövendő bűnödet?” – kérdezte A’isha. Ő így válaszolt: “És ne legyek talán hálás szolga?”⁹³

Abu Huraira ؓ arról számolt be, hogy Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “A legjobb hónap a böjtre Ramadán után a Muharram, és a legjobb ima a kötelező imák után az éjszakai.”⁹⁴

“Két raka ima az éjszaka során jobb, mint bármi a világon. Ha nem gondolnám, hogy terhes lenne a népemnek, megparancsolnám nekik.”⁹⁵

“Van egy bizonyos pillanat minden éjszaka, és ha a hívő éppen ebben a pillanatban fohászkodik, a Mindenható Allah biztosan megadja, amit kér.”⁹⁶

92) Tirmidhi, Witr, 17

93) Bukhari, Tahajjud, 6

94) Muszlim, Siyam, 202-203

95) Fadail al-Amal, 257

96) Tirmidhi, Witr, 16

“Ha egy férfi felébreszti a feleségét éjszaka, és együtt két rakát imádkoznak, akkor Allah feljegyzi őket a Róla megemlékezők közé.”⁹⁷

“Allah legyen kegyelmes azzal a férfival, aki éjszaka felkel és imádkozik, és aki felkelti a feleségét is, és ha az asszony nem akar felkelni, hát vizet fröcsköl az arcára, hogy felébressze. És Allah legyen kegyelmes azzal a nővel, aki éjszaka felkel és imádkozik, és aki felkelti a férjét is, és ha a férje nem akar felkelni, hát vizet fröcsköl az arcára, hogy felébressze.”⁹⁸

Allah Küldötte ﷺ egyszer azt mondta Abu Dharnak: “Ha elindulsz egy utazásra, fel szoktál készülni rá?” “Hát persze, Allah Küldötte!” – felelte Abu Dharr. A Próféta ﷺ azt mondta: “És mit gondolsz, milyen lesz az utazás az Ítélet Napján? Figyelj arra, amit mondok neked. Elmondjam-e, hogy mi válik hasznodra az Utolsó Napon?” “Igen, Allah Küldötte!” – kérte Abu Dharr. Erre a Próféta ﷺ azt mondta: “Bőjtölj egy nagyon forró napon az Ítélet Napjára. Imádkozz éjszakánként két rakát, hogy megmentesen a magányosságtól a sírban. Életedben egyszer látogass el a Kábához, és adakozz a szegényeknek, felkészülve az Utolsó Napra. Mondj igazat, és fogd vissza a nyelved a hazugságoktól.”⁹⁹

A Próféta ﷺ azt mondta erről Abu Hurairának ؓ: “Ó, Abu Huraira! Ha a Mindenható Allah Kegyelmének társaságát szeretnéd a sírodban, akkor kelj fel éjszaka, és imádkozz a Mindenható Allah megelégedését keresve. Ó, Abu Huraira! Ha a házad sarkában imádkozol, a házad fényleni fog, mint egy csillagkép az égen, és olyan lesz a világ népe számára, mint egy csillag”.¹⁰⁰

Egyszer Abdullah ibn Omar ؓ megüzente egy álmát Allah Küldöttének ؓ, aki, amikor az álmot megmagyarázta, hozzátette: “Abdullah nagyon jó ember, bárcsak imádkozna éjszaka is”. Ezután Abdullah sohasem hagyta el az imát éjszakánként.¹⁰¹

Allah Küldötte ﷺ azt is mondta: “Gábiel ؑ azt mondta, hogy a hívő rangja kétségkívül az éjszakai imához kötődik.”¹⁰²

97) Abu Dawud, Tatawwu, 18

98) Abu Dawud, Witr, 13

99) Ibn Abi'd-Dunya, Kitab al-Tahajjud

100) Ihya Ulumiddin, I. 1023

101) Bukhari, Tahajjud, IV. 360

102) Hakim, Mustadrak, IV. 360

A Mindenható Allah elégedett azzal a szolgáljával, aki az éjszaka során odahagyja meleg, kényelmes ágyát, és imádkozza a tahaddzsud imát. A Mindenható Allah azt mondja az angyalainak: “Mi készíti szolgámat arra, hogy imádkozzék az éjszakának ebben a részében?” Az angyalok azt felelik: “El akarja nyerni a Te Kegyelmedet és áldásodat, Urunk, és féli a Te büntetésedet”. A Mindenható Allah pedig azt mondja erre: “Akkor megadom neki azt, amit Tőlem kér, és megvédelmezem attól, amitől fél”¹⁰³.

A Koránban számos ája figyelmezteti a hívőket az éjszakai órák fontosságára:

És magasztald Őt az éjszaka egy részében, és a leborulás után! (Korán, 50:40)

És magasztald Őt éjszaka, és amikor a csillagok elenyésznek! (Korán, 52:49)

És akik úgy töltik el az éjszakát, hogy Uruk előtt leborulnak és állnak (Korán, 25:64)

A Mindenható Allah leírja azok jellemzőit, akik megmenekülnek a büntetéstől, és a Paradicsomba kerülnek:

Éjszaka csak keveset aludtak, hajnalhasadáskor Uruk bocsánatáért könyörögtek (Korán, 51:17-18)

Vajon az, aki engedelmesen Allahra hagyatkozik úgy, hogy az éjszaka óráiban leborul és felkel, és féli a Túlvilágot, s Ura irgalmában reménykedik (olyan lenne, mint a hitetlen)? Mondd: Vajon egyenlők lennének a tudók a tudatlanokkal? Csak azok hallgatnak az intő szóra, akiknek van eszük. (Korán, 39:9)

Amikor a Mindenható Allah leírja azokat a szolgálait, akik imádkoznak éjszaka, figyelmezteti azokat, akik nem teszik:

És borulj le előtte éjszaka! És magasztald Őt éjszaka-hosszat! Ezek itt a tovasiető evilági életet nézik, és nehéz napot hagynak maguk mögött. (Korán, 76:26-27)

Az éjszakai ima szempontjából értékesebb az éjszaka második fele. Amikor a Prófétát ﷺ megkérdezték, hogy az éjszakai ima mikor fogadtatik el nagyobb valószínűséggel, ő azt felelte: az éjszaka második felében. (*Abu Dawud*)

Az éjszakai ima azonban nem könnyű dolog, és bizonyos dolgokat be kell tartani ahhoz, hogy képesek legyünk rá. A legfontosabb az, hogy na-gyon erős vágyunk és szándékunk legyen az éjszakai ima, de az is lényeges, hogy a lehető legkorábban fekvődjünk le, és ne együnk sokat vacsorára. Allah Küldötte ﷺ azt tanácsolta, hogy ne aludjunk az utolsó, esti kötelező ima előtt, de utána se beszéljessünk sokáig.¹⁰⁴ A muszlimoknak arra kell törekedniük, hogy korán fekvődjenek és korán is keljenek. Ez alól természetesen vannak kivételek, de csak akkor ha nem hatnak károsan az ember istenszolgálatára. Omar رضي الله عنه, a második kalifa, azt mondta: “A Próféta ﷺ néha hajnalhasadásig beszélt Abu Bakrral a muszlimok ügyeiről, és én is velük maradtam”. (*Tirmidhi*)

Ezek tehát a szükséges dolgok ahhoz, hogy ne essen nehezünkre felkelni éjszaka imádkozni, és hogy megoldhassuk azt a csomót, amit a Sátán köt a nyakunkra. Mert a Próféta ﷺ azt mondta: “Amikor alusztok, a Sátán három csomót köt a nyakatokra, és minden csomónál azt mondja: hosszú az éjszaka, aludj hát. Ha valaki felébred, és Allahra emlékezik, megoldódik egy csomó. Ha wudút csinál, két csomó oldódik meg. Ha imádkozik, megoldódik mindhárom csomó. És akkor az ember vidáman és frissen ébred, különben pedig rosszkedvű és fáradt lesz egész nap.”¹⁰⁵

Láthatjuk hát, hogy az istenszolgálatnak mennyire értékes formája a tahaddzsud: közvetlenül a kötelező imák mögött áll a sorban. **Azonban azoknak, akik felkelnek éjszaka imádkozni, tanácsos óvakodniuk, hogy ne legyenek erre büszkék. Mert ha büszkék azért, hogy ők imádkoznak éjjel, akkor elveszítik az áldást, amit az éjszakai imáért kapnának.** Soha sem szabad elfeledkeznünk a Próféta ﷺ figyelmeztetéséről: “Sokan vannak, akik imádkoznak éjszaka, de semmi hasznuk nem származik belőle, csak a kialvatlanság.”¹⁰⁶

104) Bukhari, Mawaqit al-Salat, 23.

105) Bukhari, Tahajjud 12

106) Ahmad ibn Hanbal, Musnad, II, 373

A KÖZÖSSÉGI IMA

Nagyon fontos arra törekedni, hogy a kötelező imákat a férfiak közösségben imádkozzák. Ez Allah Küldöttének ﷺ szunnája, aki egészen élete utolsó napjaiig, amikor már nagyon beteg volt, közösségben imádkozott. A következő esemény jól mutatja, mennyire fontos a közösségi ima:

Abdullah ibn Umm Maktum ؓ, a Próféta ﷺ egy társa, aki vak volt, azt mondta Allah Küldöttének ﷺ: “Medinában mérges rovarok és vadállatok vannak, én pedig vak vagyok. Kérlek, engedd, hogy otthon imádkozzam”. A Próféta – Allah dicsérje és üdvöztse – megkérdezte tőle, hogy hallja-e otthon az imára hívást. Amikor a vak igennel válaszolt, megparancsolta neki, hogy jöjjön el imádkozni a mecsetbe.¹⁰⁷

A Próféta ﷺ azt mondta: “Aki alkonyatkor eljön a mecsetbe, árnyékot fog találni az Ítélet Napján, amikor sehol sem lesz árnyék.” *(Ibn Maja)*

Sok más hadíszban is olvashatunk a közösségi ima fontosságáról:

“A közösségben végzett ima huszonhétszer jobb az egyedül végzettnél.”¹⁰⁸

“A két férfi közös imája jobb, mint az egyedül végzett, és a három férfi imája jobb, mint a kettő. Minél többen vannak, annál tetszetősebb az imájuk Allah szemében.”¹⁰⁹

“Akik az esti imát közösségben végzik, olyanok, mintha a fél éjszakát átimádkozták volna, és akik a reggelit is, azok olyanok, mintha egész éjjel imádkoztak volna.”¹¹⁰

“Aki a napi öt imát közösségben végzi, olyan gyorsan fog átkelni a Paradicsomba vezető hídon, mint a villám. És a Mindenható Allah a muszlimok második generációja közé támasztja fel őket. Akik éjjel és nappal is közösségben imádkoznak, annyi jutalmat kapnak, mint száz mártír.”¹¹¹

“Ha közösségben imádkoztok, álljatok egyenes sorokba, mert ez a tökéletes ima egyik jele.”¹¹²

107) I. Canan, Kutub al-Sitte, VIII, 256

108) Bukhari, Adhan, 30

109) Abu Dawud, Nasai, Imamat, 45

110) Muslim, Masjid, 260

111) Camu'l-Fawaid, 246.

112) Abu Dawud, Salat, 93

A közösségben végzett ima erősíti a hitet. Ez a muszlim közösség tükre. A hívők közösségét a közösen végzett ima tartja össze. A Próféta azt mondta, hogy aki wudút végez otthon, és elindul a mecsetbe azért, hogy imára menjen, az olyan, mint a zarándok, aki felölti a zarándokok ruháját, és elindul a Kábához.¹¹³ Az ilyen ember jutalmat kap minden egyes lépésért, amit a mecset felé tesz. Aki negyven napon át minden imát közösségben végez, annak két előnye is származik belőle. Az egyik, hogy megmenekül a Pokol tüzétől, a másik, hogy eltávolítja magát a képmutatástól *(Muszlim, Tirmidhi)*.

A Mindenható Allah megkérdezi majd az Utolsó Napon: “Hol vannak a szomszédjaim?” Az angyalok megkérdezik majd: “Ó, Urunk, kik a Te szomszédjaid?” a Mindenható Allah pedig azt feleli majd: “Akik rendszeresen jártak a mecsetekbe”.

A Próféta ﷺ azt mondta, hogy a mecsetek az igaz hívők otthonai. És a Mindenható Allah könnyebbséget, kegyelmet és a Paradicsomba vezető hídon való gyors áthaladást ígért az ilyen szolgálóinak. *(Tabarani)* A közösségben végzett ima annyira fontos, hogy a Próféta ﷺ azt mondta a társainak: “Akik hallják az imára hívást, de nem jönnek el a mecsetbe, és nincs rá elfogadható mentségük, azoknak az imája nem fogadtatik el”. A társai megkérdezték: “Ó, Allah Küldötte! Mi az elfogadható mentség?” Ő pedig azt felelte: “A betegség vagy a félelem a veszélytől”. *(Abu Dawud, Ibn Maja)*

Ha több ember van együtt, és nem tudnak mecsetbe menni, akkor közösen ajánlott elvégezniük az imát. A Próféta ﷺ azt mondta erről: “Ha három ember egy faluban vagy egy helyen van, és nem végzik közösen az imát, akkor a Sátán a közelükbe férkőzik. Próbáljatok együtt imádkozni, és csatlakozni a közösséghez, mert a farkas felfalja a magányos bárányt.” *(Abu Dawud, Ahmad, Nasai)*

Különösen fontos a napi első és utolsó, vagyis a reggeli és esti ima közösségben való végzése. Allah Küldötte ﷺ azt mondta, hogy akik az esti imát közösségben végzik, olyanok, mintha a fél éjszakát átímádkozták volna, és akik a reggelit is, azok olyanok, mintha egész éjjel imádkoztak volna *(Muszlim)*. És azt is mondta, hogy ha az emberek tudnák, micsoda áldás

113) Fada'il al-Amal, 275

van az imára hívásban és az első sorban állásban, sorshúzással kellene eldönteni, ki részesülhet ebben a kitüntetésben. Ha tudnák, mennyire előnyös korán odaérni az imára, versengenének egymással, és ha tudnák, milyen érdem van az esti és a hajnali imában, akkor is eljönnének rá, ha térdre kellene csúszniuk *(Bukhari, Muszlim)*.

Vagyis a hívőnek a szívét az ima, a fülét az imára hívás felé kell fordítania. A közösségi imában való részvétel ott kezdődik, hogy részt veszünk az imára hívásban is. A Próféta ﷺ társai felhagytak minden tevékenységükkel, amikor az imára hívást hallották, és már ezzel is felkészültek az imára. Lehanyatlottak a szerszámokat emelő kezek, elcsendesedtek az alkudozó nyelvek, és akkor már minden út csak a mecsetbe vezetett. Szívük megtelt a Mindenható Allah iránti szeretettel, és követték a Próféta ﷺ tanácsát: : “Amikor halljátok a müezzin szavait, ismételjétek el, amit mond. Aztán kérjétek rám Allah áldását, mert mindenki, aki áldást kér Allahtól rám, az tízszeresen kapja vissza az áldást. Aztán kérjétek Allahot, hogy adjon nekem magas helyet a Paradicsomban, amelyet csak Allah egyetlen szolgájának ígért, és remélem, hogy én leszek az. Ha valaki az én közbenjárásomat kívánja, az megadatik neki.”¹¹⁴

Aki elmegy a mecsetbe, de nem azért, hogy az ima lelkiállapotát és jutalmát élvezze, hanem világi okokból, annak a számára nem származik áldás. Emlékeznünk kell a Próféta ﷺ mondására: “Az ember azt kapja, ami a szándéka volt azzal, hogy a mecsetbe jött” *(Abu Dawud)*.

A közösségben végzett ima lehetővé teszi, hogy az ember megszervezze az életét. A Próféta ﷺ mondása: “Aki a leborulásból az imám előtt felemeli a fejét, nem fél-e attól, hogy Allah a számárhoz teszi őt hasonlatossá?” *(Bukhari, Muszlim)*, jól mutatja, hogy azok, akikben nincs kellő szervezettség és önfegyelem, azok megszerezhetik ezt a rendszeres ima által, és felkészülhetnek arra, hogy a Mindenható Allah elé álljanak.

Az utolsó szavunk a közösségben végzett imával kapcsolatban az, hogy a hívőknek arra kell törekedniük, hogy a szívük ragaszkodjék a mecsetekhez. Hiszen a hétféle ember között, akik menedéket kapnak majd a Mindenható Allah trónjának árnyékában az Utolsó Napon, amikor

pedig nem lesz más árnyék, ott vannak azok is, akiknek “a szíve ragaszkodik a mecsetekhez”.

AZ IMA, MINT KÜLÖNLEGES MENEDÉK

Az ima nemcsak az istenszolgálat legkiemelkedőbb formája, hanem a Mindenható Allahnál való menedékkeresés első számú módja is. Ezért ha az embernek valamilyen nehézséggel, megpróbáltatással, bajjal, fájdalommal kell szembenéznie, akkor ajánlott az imában keresni támogatást. Ez a Próféta ﷺ hagyománya, amit ő maga is mindig megtett. Hudhaifa ؓ szerint ha a hívők nehézségekkel néztek szembe, a Próféta mindig az imához fordította őket (Ahmad, Abu Dawud). Abu Darda ؓ szerint ha vihar tört ki, Allah Küldötte ﷺ mindig a mecsetbe ment, és ott is maradt, amíg a vihar el nem múlt. Nap- és holdfogyatkozás esetén is mindig imádkozott.

A Nap és a Hold fogyatkozásának kérdésére kicsit bővebben is kitérünk. Amikor Ábrahám, a Próféta ؑ fia meghalt, azon a napon napfogyatkozás volt. A véletlen egybeesés miatt a Próféta ؑ társai mondogatni kezdtek: “Ugyanazon a napon volt napfogyatkozás, mikor Allah Küldöttének fia meghalt!”. A Próféta ؑ azonban helytelenítette ezt, és azt mondta nekik: “Sem a Hold, sem a Nap fogyatkozása nem azért van, mert valaki meghal!”¹¹⁵

Másrészt viszont, amikor a felesége, Aisa ؓ, megkérdezte a Prófétát ﷺ egy napfogyatkozás alatt: “Ez a harag és az ítélet jele?”, ő igennel válaszolt.

Amr ibn As ؓ így beszél el egy ilyen eseményt: “A napfogyatkozás már bekövetkezett. A Próféta ﷺ felállt imához. Olyan sokáig állt, hogy már azt hittük, sosem fog meghajolni. De meghajolt, és sokáig maradt meghajlásban, hogy már azt hittük, sosem fog kiegyenesedni. És amikor leborult, sokáig maradt a leborulásban, hogy már azt hittük, sosem fogja felemelni a fejét. Amikor felemelte a fejét, azt hittük, sosem fog ismét leborulni. De leborult újra, és olyan sokáig, hogy már azt hittük, sosem fog felemelkedni. És amikor újra felemelkedett, ugyanígy végezte el a második rakát. És sírt a leborulásban. Aztán így fohászkodott Allahhoz: “Ó, Uram! Hát nem

¹¹⁵⁾ Muszlim, Kusuf, 29

megígérted, hogy nem fogod megbüntetni őket, amíg én közöttük vagyok? Hát nem megígérted, hogy nem fogod megbüntetni őket, amíg a bocsánatodért könyörögnek?” A napfogyatkozás véget ért, és a Nap újra teljes fényében ragyogott, mire a Próféta ﷺ befejezte imáját.” (Nasai, Abu Dawud)

Mint ezekből az eseményekből láthatjuk, a napfogyatkozás nem valaki halála miatt következik be, de nem is közönséges természeti esemény. Emlékeztet minket a Mindenható Allah Nagyságára és Hatalmára. Figyelmeztetés, és az Utolsó Napra is emlékeztet, mert amikor napközben elsötétedik az égbolt, láthatjuk, hogyan borul le a Nap és a Hold is a Mindenható Allah előtt, az Ő parancsát követve, és előrevetíti az Utolsó Nap hangulatát. Az embereknek meg kell fogadniuk a Nap és a Hold fogyatkozásában rejlő figyelmeztetést, és egyfolytában elővigyázatosnak kell lenniük, tudniuk kell, hogy ezen a világon minden elmúlik, és fel kell készülniük a Túlvilágra, és arra a napra, amikor nem múlik majd el a napfogyatkozás, hanem eltűnik maga a Nap is.

A Mindenható Allah hasonló figyelmeztetéseit az élet más területén is megtalálhatjuk. Az áradások, földrengések, hurrikánok, gyógyíthatatlan betegségek is hasonló figyelmeztetések. De a Mindenható Allah, a Kegyelmes, az Irgalmas, számtalan nehézségen és megpróbáltatáson keresztül is vezeti az Ő szolgáit, hogy akik ezt a Vezetést követik, felkészülhessenek az elkerülhetetlen valóságra. Nadr ؑ beszélt el, hogy amikor egyszer, már a Próféta ﷺ halála után, fényes nappal hirtelen sötét lett, Anaszhoz ؑ szaladt, és megkérdezte tőle, hogy történt-e ilyesmi a Próféta ﷺ életében. Anasz ؑ azt felelte: “Akkoriban, ha csak egy kicsit erősebben is fújt a szél, mind szaladtunk a mecsetbe”.

Így tettek, mert az ima pajzs nemcsak az evilági élet számtalan nehézsége és megpróbáltatása ellen, hanem a Pokol tüze ellen is. A Mindenható Allah azt mondja:

Ti hívők! Merítsetek segítséget a türelemből és az imából! Bizony, Allah a türelmesekkel van. (Korán, 2:153)

Fáraó dinasztiáját nagyon jól ismerjük a történelemből. Híresek voltak zsarnokságukról és fennhéjázásukról. Ábrahám próféta ؑ idején is ők voltak az uralkodók Egyiptomban. A Fáraónak nevezett uralkodó elfo-

gatta a birodalmába érkezett szép nőt, ha férjük volt, azt megölette, ha fivérük, azt felszólította, hogy engedje át neki nőtestvérét. Amikor Ábrahám próféta ﷺ és a felesége, Sára, elhagyták Urfa városát Nimród pusztulása után, és átkeltek az egyiptomi határon, a Fáraó emberei megkérdezték, kicsoda Sára. Ábrahám ﷺ azt felelte, hogy a testvére. Erre elengedték Ábrahámot ﷺ, de Sárát elvitték a Fáraó palotájába. Bukhari elbeszélése szerint amikor Sára a palotába ért, tisztálkodott, és imádkozott. A Mindenható Allahnál keresett menedéket, és a Mindenható Allah meg is védelmezte őt. Amikor a Fáraó közeledni akart hozzá, megbénult. Nagyon meg is ijedt, és végül szabadon engedte Sárát, és még egy rab-szolgálatot is adott neki ajándékba: Hágárt. Azt mondta az embereinek, hogy Sára nem is valódi asz-szony, hanem dzsinn, és ha a palotában maradna, rontást hozna rájuk, és ő még Hágárt is neki ajándékozza, hogy megbékítse. Ez volt hát az eredmé-nye annak, hogy Sára a Mindenható Allahnál keresett menedéket. És ezért tanácsolta Allah Küldötte ﷺ is mindig az imát a háza népének és a társainak, ha valami nehézséggel kerültek szembe. A Korán azt mondja erről:

És parancsold meg házad népének az imát, és legyél benne te is áll-hatatos! Nem kívánunk gondoskodást tőled – mi gondoskodunk rólad. De a Túlvilág gyümölcse az igazaké. (Korán, 20:132)

A Próféta ﷺ elbeszéléseiből azt is tudjuk, hogy a korábbi próféták is ragaszkodtak az imához, ha bármi nehézség vagy megpróbáltatás érte őket (*Fadail al-Amal*, 249). És azt is mondta: “Allah az imái és a szegények őszinte hite miatt segíti a népemet”.¹¹⁶

Allama Sharani azt mondta: “Azt a földet, ahol az emberek nem imádkoznak, nehézségek és katasztrófák sújtják. És az a föld, ahol az emberek imádkoznak, megmenekül ezektől. Ne mondja hát senki: ‘Én imádkozom, és nem az én dolgom, hogy a többiek nem tartják meg az imájukat’, mert ha egy népet nehézségek és megpróbáltatások sújtanak, akkor az érinti a nép minden tagját. Allah Küldöttét ﷺ egyszer megkér-dezték: ‘El fogunk veszni akkor is, ha vannak köztünk igaz emberek?’, ő pedig azt felelte: ‘Igen, ha a gonoszság győzedelmeskedik’¹¹⁷. Ezért min-

116) Nasai, Jihad, 43

117) Muszlim, Fitán, 1

den hívőnek megadatott az a felelősség, hogy a jót tanácsolja, és a rosszat tiltsa testvéreinek.”

Úgy menekülhetünk meg attól a tehertől, amit az óvatlanság és a Mindenható Allah haragját magunkra vonó tettek raktak a vállunkra, hogy minden körülmények között ragaszkodunk az imához. Vagyis a bűnök megbo-csátása csak a bűnbánat és az ima által lehetséges, ha a Mindenható Allah kiárasztja kegyelmét és irgalmát a bűnösre. Allah Küldötte ﷺ egyszer így szólt egy emberhez, aki bűnt követett el, és utána bűnbánóan jött a mecsetbe, és a Prófétaival ﷺ imádkozott: “Allah megbocsátotta a bűneidet”. (Muszlim, Abu Dawud, Bukhari)

A RENDSZERES IMA

A Mindenható Allah nem egyszerűen azt parancsolja a Koránban: “Imádkozzatok!”, hanem azt mondja: “Tartsátok meg az imát!”. A megfelelően és rendszeresen megtartott ima távol tartja a hívőt a bűnöktől, az alsóbb én csábításaitól, és semmi mással nem elérhető örömet ad. A Korán így szól erről:

És tartsd meg a (rendszeres) imát. Bizony, az ima távol tart a bűnöktől. És kétségtelenül Allah emlékezete a legfontosabb. (Korán, 29:45)

Az ima visszatartja a hívőt attól, hogy bűnököt kövessen el az ima előtt vagy után, és természetesen az ima alatt. Ha valakit az ima nem tart távol a bűntől, akkor az nem imádkozik megfelelően vagy rendszeresen. Allah Küldötte ﷺ azt mondja az ilyenek imájáról: “Akit az imái nem tartanak vissza az egyértelmű vagy kétséges rossz cselekedetektől, az távolodik Allahtól”¹¹⁸. Ezért nagyon fontos az ima rendszeres megtartása és az alázatos áhítat az imában.

A HANYAGUL VÉGZETT IMA

Az az ima, amelyet nem megfelelően végeznek el, az olyan ima, amibe beleavatkozott a Sátán, olyan, mint az imádkozót ért ütés. A Koránban ez áll:

¹¹⁸) Jam'al-Fawaid, I. 339

Jaj az imádkozóknak, akik hanyagok az imájukban, s azt szeretnék, hogy az emberek szeme rajtuk legyen, ám a segítségadást megtagadják.

(Korán, 107:4-7)

A Korán magyarázóí szerint az imádkozó háromféleképpen lehet hanyag az imájában:

1. Nem ügyel gondosan az imaidőkre, és az imát későbbre halasztja.
2. Csak fizikailag van jelen az imájában, de a gondolatai messze járnak.
3. Nem tartja be az ima szabályait.

Dzsaladdín Rumi azt mondja: “Megkérdeztem a lelkemet: mi a hit? És a lelkem azt felelte a szívemnek: a hit nem más, mint jó viselkedés és erkölcs.”

A legjobb viselkedés a Mindenható Allah iránti feltétlen tisztelet. És ezt a legjobban az istenszolgálat cselekedeteivel, különösképpen az imával bizonyíthatjuk.

A Sátán kihasználja, ha valaki nem ismeri az ima feltételeit, kötelezőségeit és tartalmát. Ha az imádkozó hanyag vagy vigyázatlan, kaput nyit a Sátánnak. És a Sátán célja az, hogy az imánkat tönkretégye.

Vannak, akik az Iszlám élharcosainak tüntetik fel magukat, de nem veszik eléggé komolyan az imát. Alábecsülik a Korán és a Próféta ﷺ fi-gyelmeztetéseit és tanácsait, és hanyagok az imában. Úgy imádkoznak, mintha egy kellemetlen kötelességet akarnának mielőbb letudni. A Mindenható Allah mentsen meg minket az ilyen ostobaságtól.

Az ilyen emberek vesztesek, és csak fáradtság származik az imájukból. A Próféta ﷺ azt mondja róluk: “Sokan vannak, akik imádkoznak, de nem származik hasznuk belőle, csak a fáradtság” *(Nasai)*. “Allah nem értékeli a többi jó tulajdonságát annak, aki nem imádkozik” *(Tabarani)*.

És Allah Küldötte ﷺ az imában való hanyagságot a lopáshoz hasonlítja: “Az a leggonoszabb tolvaj, aki az imájából lop” *(Ahmad és Hakim)*. Az ilyen tolvajnak emlékeznie kellene a Mindenható Allah szavaira: ***Jaj az imádkozóknak, akik hanyagok az imájukban.*** *(Korán, 107:4-7)*

Ahogy ez a vers is hangsúlyozza, a lustaság nem fér össze az imával, és akik nem képesek legyőzni saját alsóbb énüket, azok nem érzik át az ima lényegét. Aki nem tartja be az ima kötelező előírásait, vagy csak a testével van jelen, de a gondolatai közben messze járnak, annak az imája ebben a világban marad. Nem teszi erősebbé az imádkozó hitét. A Korán azt mondja erről:

A képmutatók szeretnék rászedni Allahot, de valójában Ő szedi rá őket. Ha felállnak imához, csak ímmel-ámmal állnak hozzá, s azt szeretnék, hogy az emberek szeme rajtuk legyen, de csak tessék-lássék emlékeznek meg Allahról (Korán, 4:142)

AKIK TÁVOL TARTJÁK MAGUKAT AZ IMÁTÓL

Egy tudós ember így figyelmeztette azokat, akik nem tartják meg az imát: “Akiket az evilági vagyonuk és gazdagságuk tart távol az imától, azok Kóré (Qarun) társaságában fognak feltámadni, és várják majd az ítéletet. Akiket a saját hatalmuk és fontosságuk tart távol, azok Fáraóval lesznek. Akik nem imádkoznak, mert fontos munkájuk vagy hivatali rangjuk távol tartja őket, azok Haman (Fáraó minisztere) társaságában fognak feltámadni. Akiket pedig a vagyonszerzés és az üzlet tart távol az imától, azok Ubai ibn Khalaf (a Próféta ﷺ ellensége) társaságában.”

Akik elhanyagolják az imát, azok haszontalan életet élnek. Az arcukon nincsen fény. Nem kapnak jutalmat a jótetteikért. A Mindenható Allah nem hallgat a fohászaikra. És meg vannak fosztva a Mindenható Allahhoz közel állók szeretetétől is. Egész létezésük céltalan fájdalom, és megfelel az alap-elvnek: mindenki úgy hal meg, ahogy élt. A sírjuk a fájdalom kamrájává változik, amely megtelik a Mindenható Allah haragjával. Mint azt Bukhari beszámolójából tudjuk, a Próféta ﷺ a reggeli ima után megkérdezte társait, hogy álmodott-e valamelyikük. A társai elmesélték álmait, ő pedig megmagyarázta a jelentésüket. Egy nap elmesélte társainak egy álmát, amelyben két férfi jött érte, és megmutatott neki néhányat a Paradicsom és a Pokol lakói közül. Láta a Pokol egyik lakóját, akinek a fejét egy kővel ütötték, olyan erősen, hogy a nagy kődarab visszapattant a fejről és elgurult. A Próféta ﷺ megkérdezte a kísérőit, hogy ki ez az ember. Azt felelték neki: “Ennek az embernek kedvesebb volt az alvás, mint a kötelező ima, és felhagyott a Korán olvasásával, holott korábban már megtanulta”.

A Sátán különösen az imától próbálja távol tartani a hívőt. Az a célja, hogy a muszlim ne részesedjék a Mindenható Allah áldásaiban, és tudja, hogy “akinek nincs imája, annak nincs vallása sem” (*Tabarani*). Ezért az elővigyázatos hívők próbálják megvédeni magukat a Sátán csapdáitól, és próbálnak mindig időben imádkozni, és bűnbánattal pótolják be azokat az imákat, amelyeket nem sikerült megfelelően elvégezniük. A Próféta ﷺ azt mondta: “Aki elfeledkezik egy imáról, az pótolja be, amint eszébe jut, másféleképpen nem lehet jóvá tenni”¹¹⁹. Aki nem fogadja meg ezt a tanácsot, annak nagy nyomorúságban lesz része, és a Túlvilágon a vesztesek közé fog tartozni.

AZ IMA, MINT KÜLÖNBSÉGTEVŐ

Allah Küldötte ﷺ ezt a tanácsot adta mindenkinek, aki az Iszlámot felvette: “Az Iszlám ismertetőjele az ima. Aki időben, minden részletre odafigyelve és teljes szívvel imádkozik, az hívő”¹²⁰. Ha valaki felvette az Iszlámot, annak megtanította, hogyan kell imádkozni, elmagyarázta, hogy az ima a vallás oszlopa, és hogy a hívőt a hitetlentől ez különbözteti meg. A Próféta ﷺ társai közül sokan a hitetlenség jelének tekintették az ima elhagyását. Abu Bakr ؓ így szólt a társaihoz, amikor eljött az ima ideje: “Ó, emberek! Keljetek fel! Oltsátok el a Tűz lángját imával!”.

Az ima nemcsak a hívőt különbözteti meg a hitetlentől, hanem a hívőket is megkülönbözteti egymástól. Abu Huraira elbeszélte, hogy egyszer két ember jött Allah Küldöttéhez ﷺ Udaa törzséből, és felvették az Iszlámot, az egyikük később mártírhalt a csatateren, a másik egy évvel később halt meg természetes halállal. Abu Huraira ezután azt álmodta, hogy aki később halt meg, a mártír előtt léphetett a Paradicsomba. Megkérdezte a Próféta ﷺ: “Hát nem magasabb-e a mártírok rangja? Nem neki kellett volna elsőként lépnie a Paradicsomba?” Allah Küldötte ﷺ azt felelte erre: “Nem látod, mennyi jutalmat szerzett a második ember? Miután a másik meghalt a csatában, ő még egy Ramadánban böjtölt, és több mint hatezer imát végzett el” (*Ahmed, Ibn Maja*).

Egy másik ilyen alkalommal a Próféta ﷺ megkérdezte: “Aki egy évvel később halt meg, nem imádkozott-e többet?” “De igen, Allah Küldötte” –

119) Muszlim, Masajid, 314

120) Fadail al-Amal, 255-256

felelték a társai. “Nem borult-e le többet, mint az, aki egy évvel hamarabb halt meg?” – kérdezte, mire a társai ismét igennel feleltek. A Próféta ﷺ pedig azt mondta erre: “Akkora a különbség közöttük, mint az ég és a föld között”.

Az ima kiválóságát a következő hadíszok is hangsúlyozzák:

“Allah nem parancsolt magasabb rendű dolgot a hitnél és az imánál. Ha ennél többet parancsolt volna, az angyaloknak parancsolta volna. De az angyalok között vannak, akik egész nap és egész éjjel meghajlásban vannak, és vannak, akik egész nap és egész éjjel leborulásban vannak.”

“Az ima a legértékesebb erőfeszítés (dzsihad).”

“Ha valaki feláll imához, a Mindenható Allah feléje fordul. És ha az imát befejezi, a Mindenható Allah elfordul tőle.” (*Fadail al-Amal*, 256)

“A Paradicsom kulcsa az ima.” (*Tirmidhi, Taharat*, 3)

“Az ima minden jámbor hívő áldozata.” (*Kuzai, Musnad*, I, 181)

“Aki az imát elhagyja, az olyan, mint aki elvesztette az egész családját és minden vagyonát.” (*Nasai, Ahmad*)

Az ima annyira fontos, hogy az Iszlám szerint már fiatal korban rá kell szoktatni a gyerekeket. Allah Küldötte ﷺ azt parancsolta, hogy ebben le-gyen nagyon komolyak és szigorúak: “Parancsoljátok meg az imát a gyermekeknek hétéves korukban, és (ha nem imádkoznak) enyhén verjétek meg őket tízéves korukban. És ebben a korban már fektessétek a fiúkat és lá-nyokat külön ágyba.” (*Abu Dawud*)

ÖSSZEFOGLALÁS

Érdeemes megjegyezni, hogy az ima elkezdése gyakran a szív fájdalomának és megpróbáltatásának eredménye, és végül az öröm és felszabadulás megtapasztalásának eszközévé válik, például a két ünnep imájában. Ha párhuzamot vonunk ezzel, akkor elmondhatjuk azt is, hogy akik ezen a világon imádkoznak, azoknak örömben és ünnepben lesz részük a következő világon, mert az ima egyik tulajdonsága az is, hogy a Mindenható Allah jutalmát hozza el az imádkozónak. Ezen kívül az imának vannak

fizikai és lelki előnyei is. Az ima olyan mozdulatokból áll, amelyek egészségesek és előnyösek a test számára. Segít beosztani az időnket és megszervezni a napunkat, és ezzel sokkal rendszeresebbé teszi az életünket. Az ima, ha megfelelően hajtjuk végre, azzal az örömmel tölt el, amit semmi nem adhat meg a Mindenható Allah közelségén kívül, megnyugtat a félelem idején, tovább növeli a boldogságunkat, erősíti jellemünket és hitünket, és segít személyes kapcsolatba kerülni a Mindenható Allahhal. Az ima előnyös a társadalom szempontjából is: az összegyűlés, az összehozás élménye, a barátság és a testvériség kötelékének megerősítője.

Azt is el kell mondanunk, hogy semmiféle indok nem elegendő arra, hogy az ember elhagyja az imáját. Még akik a csatatéren harcolnak, azoknak is imádkozniuk kell, egymást váltva. És a nőknek sem lehet semmiféle kifogásuk, kivéve a nők egészségével összefüggőket (menstruáció vagy gyermekágyi vérzés idején). A Próféta ﷺ annyira hangsúlyozta az ima komolyságát, hogy még élete utolsó perceiben is figyelmeztetett minket: "Ü-gyeljetek az imákra!". Ezt a figyelmeztetést szem előtt tartva mindig éberrel kell ügyelnünk az ima megtartására. Akik ezt megteszik, és felfogják az ima fontosságát, azoknak az ima válik életük legdrágább kincsévé. Eltávolodnak ettől a múlandó világtól, és az imára felállva megtapasztalják a Mindenható Allah közelségét.

Az őszinte, komoly hittel imádkozónak a következő tulajdonságokkal kell rendelkeznie:

- 1. Akik állhatatosak az imában,*
- 2. akik vagyonában része van a szegényeknek és a szűkölködőknek,*
- 3. akik igaznak tartják az Ítélet Napját,*
- 4. akik félik Uruk elégedetlenségét,*
- 5. akik őrzik az erényüket,*
- 6. akik tisztelik, ha megbíznak bennük, vagy rájuk bíznak valamit,*
- 7. akiknek a tanúskodásuk igaz,*
- 8. és akik őrzik az imát*

azok lesznek a megtiszteltek a Kertben.” (Korán, 70:23-35)

Ó, Uram! Add meg nekünk azt a megtiszteltetést, hogy elfogadod imáinkat, és add, hogy imáink a Hozzád való felemelkedés eszközévé váljanak! Add, hogy az ima legyen az örömünk és a boldogságunk ezen a világon és a következőn is! Amin.

A RITUÁLIS MOSDÁS (WUDÚ) ÉS A RITUÁLIS FÜRDÉS (GUSZL), ÉS TISZTÁLKODÁS VÍZ NÉLKÜL (TAJAMMUM)

1. A rituális mosdás (wudú)

A rituális mosdás kötelező elemei (fard)

1. Az arc megmosása
2. Mindkét kéz és a kar megmosása könyékig
3. A fej negyedrészének áttörlése nedves kézzel, a homloktól hátrafelé.
4. A lábak megmosása bokáig.

A rituális mosdás ajánlott elemei (szunna), ahogy a Próféta ﷺ is végezte

1. A szándék megfogalmazása, hogy a wudú célja az imához szükséges tisztaság.
2. Azt mondani az elején: Bismilláhi-r-Rahmani-r-Rahím (a Kegyelmes és Irgalmas Allah nevében).
3. Megmosni mindkét kezét egészen a csuklóig.
4. Ha csak lehet, a fogakat megtisztítani miszwákkal, vagy megdörzsölni az ujjunkkal.
5. Szünet nélkül végrehajtani a wudú egyes elemeit.
6. Mosás közben átdörzsölni a testrészeket.
7. Háromszor kiöblíteni a szájat.
8. Az orrlyukak megtisztítása úgy, hogy háromszor vizet szívunk fel, majd kifújjuk.

9. A száj és az orr tisztításánál mélyen felszívni a vizet, kivéve, ha böjtöl az ember.

10. Háromszor mosni meg a testrészeket.

11. A jobb oldali testrésszel kezdeni a mosdást.

12. Az ujjak felől kezdjük megmosni a kezét és a lábat.

13. Nedves kézzel áttörölni a szakállt.

14. A gyűrűket levenni vagy megforgatni az ujjunkon, hogy az alatta lévő terület ne maradjon száraz.

15. Nedves ujjakkal kívül-belül átdörzsölni a fület.

16. A nedves kezét végighúzni a nyak hátsó részén.

17. Nedves tenyérrel az egész fejet átdörzsölni.

18. Gondosan megmosni az ujjközöket is.

2. A rituális fürdés (guszl)

A rituális fürdés kötelező elemei

1. A száj és torok kiöblítése.

2. Az orrlyukak kimosása.

3. Az egész test megmosása.

A rituális fürdés ajánlott elemei (szunna), ahogy a Próféta ﷺ is végezte

1. A szándék megfogalmazása, hogy a guszl célja az imához szükséges tisztaság.

2. Azt mondani az elején: Bismilláhi-r-Rahmani-r-Rahím (a Kegyelmes és Irgalmas Allah nevében).

3. A szennyeződés eltávolítása a testről.

4. A nemi szervek megmosása.

5. Wudú végzése a guszl előtt.

6. Az egész test megmosása háromszor, jól ügyelve, hogy egyetlen rész se maradjon ki.

7. Először vizet önteni a fejre háromszor, aztán a test jobb, majd bal oldalát megmosni háromszor.

8. A lábakat mosni meg utoljára.

3. Tisztálkodás földdel, víz hiányában (tajammum)

A tajammum kötelező elemei (fard)

1. A szándék megfogalmazása, hogy a tajammum célja az imához szükséges tisztaság.

2. A két kezet tiszta földhöz, homokhoz, falhoz ütni kétszer, és áttörlni az arcot és a két kezet és karokat könyékig.

A tajammum ajánlott elemei (szunna), ahogy a Próféta ﷺ is végezte

1. Azt mondani az elején: Bismilláhi-r-Rahmani-r-Rahím (a Kegyetlen és Irgalmas Allah nevében).

2. Minden mozdulatot elvégezni, a megfelelő sorrendben.

3. Megállás nélkül végezni el a mozdulatokat.

4. A kezeket előre, majd hátra mozgatni a földön.

5. Szétfeszítve tartani az ujjakat.

6. Lerázni a kezünket, amikor a földről felemeljük.

4. Az ima

Az imának tizenkét követelménye van. Vannak köztük külső követelmények, ezeket nevezzük “az ima feltételeinek”. Vannak belsők, ezeket nevezzük “az ima oszlopainak”.

Az ima feltételei:

1. Megtisztulás a látható szennytől: ez azt jelenti, hogy a teljes testnek, a ruháknak és az ima helyének is mentesnek kell lennie mindenféle piszoktól.

2. Megtisztulás a szemmel nem látható szennytől: ez a rituális tisztálkodást, vagyis a wudú vagy guszl elvégzését jelenti. Ha nem találunk vizet, megfelel a tajammum is.

3. Megfelelő öltözet: Olyan öltözetet kell viselni, amely megfelelően eltakarja az ember szemérmét. A férfiaknál ez legalább a térd és a köldök közötti terület eltakarását jelenti, a nőknél az egész testet, az arc, a kézfejek és a lábfej kivételével. Ha egy eltakarandó testrész egynegyede kitakaródik az ima során, akkor az ima érvénytelen.

4. Az imairány: a megfelelő irány, a Kibla felé kell fordulni, amely a Kába helye Mekkában. Ha ima közben ettől az iránytól elfordulunk, az ima érvénytelen.

5. Az imaidő: az adott imának az adott imaidőben kell történnie, nem lehet előrehozni vagy elhalasztani.

6. Szándék: szívünkkel és szavakkal is meg kell fogalmazni a szándékot. Ha közösségi imában veszünk részt, akkor az imavezető szándéka az, hogy vezesse az imát, a többieké pedig az, hogy kövessék az imámot az imában.

Az ima oszlopai

1. Azt mondani az ima kezdetén: Allahu Akbar (Allah a leghatalmasabb): ezt úgy kell tenni, hogy a kezünket a fülünkig felemeljük.

2. Állás: akiknek ereje engedi, állniuk kell az imában. Ha valaki nem képes rá, ülve vagy fekvé is imádkozhat.

3. Idézés a Koránból: az imádkozónak (legalább három áját) kell olvasnia (mondania) a Koránból.

4. Meghajlás: az állás után az imádkozó a kezét a térdére téve meghajol, és háromszor (vagy többször) azt mondja: *Szubahána rabbia-l-adzím* (Dicsőség Hatalmas Uramnak).

5. Leborulás: az imádkozó leborul a földre úgy, hogy a homlok, az orr, a két tenyér a térdék és a lábujjak a földet érintik, és háromszor (vagy többször) azt mondja: *Szubahána rabbia-l-'a_lá* (Dicsőség Legmagasztosabb Uramnak).

6. Ülés: az imádkozó ülve marad az ima végén, hogy a fohászt és a tanúságtételt mondja.

Az ima további kötelező részei:

1. Azt mondani az ima kezdetén: Allahu Akbar (Allah a leghatalmasabb)
2. A Korán első szúrájának (Al-Fatiha, a Megnyitó) olvasása minden rakában, a kötelező, önkéntes és szorgalmi imákban egyaránt.
3. Egy másik rövid szúra vagy néhány ája olvasása a Fatiha után, a kötelező imák első két rakájában, és a többi ima minden rakájában.
4. A homlokot és az orrot együtt a földre helyezni leboruláskor.
5. Minden rakában két leborulást végezni egymás után.
6. Minden elemet megfelelően végrehajtani.
7. Ülve maradni a 3 vagy 4 rakából álló imák második rakája után.
8. Ülés közben az *“At-tahiyyat”* kezdetű fohászt olvasni.
9. Az első ülés után felállni a 3 vagy 4 rakából álló imákban.
10. A reggeli, naplementi és esti imákban hangosan mondani a Fatiha szúrárt és a többi Korán-részletet az első két rakában, valamint a pénteki imában és a két ünnep imájában.
11. A harmadik/negyedik rakában, valamint a déli és délutáni ima teljes egészében halkán kell mondani.
12. Ramadán során a taravih imában, valamint a witr imában hangosan kell olvasni a Fatiha szúrárt és a többi Korán-idézetet.
13. Közösségi ima esetén csak az imavezető (imám) mondja hangosan a szúrákat, a többiek magukban.
14. A witr ima utolsó rakájában a Qunút fohász olvasása.
15. A két ünnep imájának megtartása előírás szerint.
16. Az imát a jobbra és balra való elköszönéssel befejezni.
17. Elvégezni a feledékenységi leborulást, ha az imádkozó rájön, hogy valamit kifelejtett az imából.

18. Leborulni, ha olyan áját olvas az imám vagy az imádkozó a Koránból, ahol leborulási hely van.

Az ima ajánlott elemei, ahogy a Próféta ﷺ végrehajtotta

1. A kezek felemelése az ima előtt a fülek magasságába (nőknél a vállakig), és a qunút fohász olvasásának kezdetekor, majd a jobb kezet a balra helyezni a köldök magasságában, illetve a nők esetében a mellkason.

2. Az első rakában a Fatiha előtt ezt a fohászt mondani: *Szubhanakallahumma wa bihamdik, wa tabárah-aszmuk, wa taála dzsadduk, wa lá iláha ghajruk*, majd menedéket keresni a Mindenható Allahnál a kitaszított Sátántól.

3. Minden imában, legyen az egyedül vagy közösségben végzett, “amint” mondani a Fatiha szúra után (a hanafi fiqh szerint).

4. Az ima minden eleme előtt Allahu Akbar mondása.

5. Amikor az imádkozó meghajlásból kiegyenesedik, azt mondani: *Szamia-Llahu liman hamidah* (Meghallgatja Allah azt, aki hálát ad neki), majd amikor már áll: *Rabbaná lakal hamd* (Urunk, Téged illet a hála).

6. A fohászokat meghajlásban és leborulásban háromszor mondani (lehet többször is).

7. Meghajlásban a térdre helyezni a tenyeret, és egyenesen tartani a könyököt, a fej pedig a hát vonalában legyen.

8. Először a térdet, majd a tenyereket, majd a homlokot és orrot helyezni a földre leboruláskor, felálláskor pedig fordított sorrendben felemelkedni.

9. Ülés közben a tenyeret a térdekre fektetni.

10. Az ima végén, az elköszönéskor az arcot jobbra, majd balra fordítani.

A JÓ MODOR ÉS MEGFELELŐ VISELKEDÉS AZ IMÁBAN

Miközben imádkozunk, ha állunk, a tekintetünket szegezzük a leborulás helyére, ha meghajlunk, a lábfejünkre, ha ülünk, a térdünkre helyezett

kezünkre, és amikor az ima végén a fejünket jobbra-balra fordítva elköszönünk, a vállunkra.

A feledékenységi leborulás

A feledékenységi leborulást akkor kell elvégezni, ha az ima valamilyik elemét kifelejtettük vagy nem megfelelően végeztük el. A két leborulást az ima végén, az elköszönés előtt kell végezni.

Feledékenységi leborulás szükséges például akkor, ha a witr imában nem olvastuk a qunút fohászt, ha meghajoltunk, mielőtt a Fatiha után még valamit olvastunk volna a Koránból, ha elfelejtettünk ülni maradni a második raka után, vagy nem borultunk le ott, ahol a Koránban leborulási hely van. Ha azonban valaki úgy fejezi be az imát, hogy elfelejtette a feledékenységi leborulást, azzal az imája nem válik érvénytelenné.

ZAKÁT ÉS ADOMÁNY

És, noha nekik is kedves az, ételt adnak a szegénynek, az árvának és a fogolynak. (Korán, 76:8)

Az ember a Mindenható Allah összes teremtménye közül a legkiemelkedőbb. A természetes vagy szerzett különbségek, például az ember nemzetisége vagy színe, az, hogy erős-e vagy gyenge, egészséges vagy beteg, tanult vagy tanulatlan, gazdag vagy szegény – nem érintik az ember természetétől fogva meglévő, a Mindenható Allah által adott értékét. Ezeknek a tulajdonságoknak inkább az szerepe, hogy rendet és egyensúlyt teremtsenek a társadalomban. Ezek által a különbségek által az emberek egymás hasznára lehetnek.

A társadalom rendjében különösen az anyagi helyzet az, ami fontos szereppel bír. A Mindenható Allah olyan világot teremtett, ahol az emberek, ideiglenesen vagy huzamosabb ideig, gazdagok vagy szegények lesznek. Ez is része az ember elé állított próbatételeknek. Ebből következőleg ez a két állapot mély jelentéssel és bölcsességgel bír azok számára, akik gondolkodnak. A gazdagság nem erény, a szegénység pedig nem bűn, hanem a Mindenható Allah rendelésének része, amely szerint szétosztotta a vagyont az emberek között. A Mindenható Allah azt mondja erről a Koránban:

Vajon ők osztják-e szét Uruk kegyelmét? Mi osztottuk szét közöttük a megélhetésüket az evilági életben. És egyeseket közöttük magasabb rangra emeltünk másoknál, hogy egyesek közöttük szolgálatra fogjanak másokat. A te Urad kegyelme azonban jobb annál, amit ők összegyűjtene. És ha nem válnának emiatt az emberek egy közösséggé, akkor azok-

nak, akik nem hisznek a Kegyelmesben, ezüst tetőket rendelnének a házaik fölé és lépcsőket, hogy fölhághassanak, és kapukat és pamlagokat, ame-lyekre kényelmesen leheveredhetnek, és egyéb ékességeket. Ám mindez csupán az evilági élet élvezete. Az istenfélőket azonban a Túlvilág várja a te Uradnál. (Korán, 43:32-35)

Allah bőkezűen gondoskodik arról, akiről akar, és szűkmarkúan mér máskor. Allah minden dolgok Tudója. (Korán, 29:62)

Mint ezekből az ájákból is megtudhatjuk, a vagyon nem egyenlően van elosztva az emberek között. De vajon igazságtalanság-e ez? Mivel a va-gyon felhasználásának felelőssége arányos az ember tehetőségével, a válasz nem. Akinek több vagyona van, azt több felelősség is terheli, és eszerint lesz megítélve. Ennek alapján egyfajta dinamikus egyensúly működik a társadalomban. Az Iszlám megparancsolja a zakát fizetését, hogy megelőzze azt, hogy az emberek saját vagyonuk rabszolgáivá váljanak, hogy önzők, fukarok és telhetetlenek legyenek, és hogy a szegények gyűlölettel tekintsenek a gazdagokra. A teljes vagyon után fizetett adomány segít ellenőrzés alatt tartani a gazdagok vagyonát, és igazsággal, kölcsönös szeretettel és tisztelettel tartja fenn a társadalmi egyensúlyt a szegények és a gazdagok között. Nem szabad elfelejtenünk, hogy sem a szegények, sem a gazdagok nem tudják, hogy meddig tart számukra ez az állapot. A szegényeknek nem szabad véglegesen beletörődnie abba, hogy mások jótékonyága tartsa el, hanem minden erejével küzdenie kell azért, hogy saját erejéből tartsa el magát, a gazdagoknak pedig arra kell törekedniük, hogy a Mindenható Allahnak tetsző módon költsenek vagyonukból, és ne csak felhalmozzák azt. És nagyon fontos tudni, hogy amit a Mindenható Allah megelégedését keresve adunk adományba, azt Ő sokszorosan fizeti vissza, vagy ezen a világon, vagy a következőn. Nem szabad elfeledkezni arról sem, hogy mennyire fontos a kormány szerepe abban, hogy segítsen eltávolodni az embereknek mindattól, ami krónikus szegénységbe dönti őket, és hogy megakadályozza, hogy a gazdagok kizsákmányolják a szegényeket, visszaéljenek a hatalmukkal vagy befolyásukkal, és tisztességtelen vagy törvénytelen dolgokra használják fel. Nem csak az üzletemberek tevékenységét kell bátorítani, hanem gondoskodni kell az oktatásról, képzésről, és az alapvető egészségügyi és szociális szolgáltatásokról.

Ezért az Iszlámban az egyik legfontosabb kötelesség a zakát megfizetése, ez az egyik legfontosabb jog, amellyel a Mindenható Allahnak és embertársainknak tartozunk.

A Mindenható Allah az Ő végtelen Bölcsességében forrásaiknak megfelelően teszi próbára szolgálait. A Mindenható Allah felelőssé teszi a gazdagokat azért, hogy hogyan szereztek a vagyonukat, legális vagy illegális úton, és hogy megfizették-e a kötelező zakátot, és más módon is adakoztak-e. A gazdagok számára ez nagyon nagy kihívás, amely próbára teszi őket, hogy teljesítik-e kötelességeiket a társadalom kevésbé szerencsés tagjai iránt, akiknek még az alapvető szükségleteik sincsenek meg. Ha sikeresen megfelelnek ezen a próbán, akkor nagy jutalom várja őket a Paradicsomban.

És adakozzatok abból, amivel elláttunk benneteket, még mielőtt eljönne egyikőtökhöz a halál, és akkor ő azt mondja: Uram! Ha csak egy rövid időre haladékot adnál nekem, akkor adakoznék, és igaz lennék az igazak között! Allah azonban nem ad haladékot egyetlen léleknek sem, ha eljön a határideje. Allahnak tudomása van arról, hogy mit tesztel.

(Korán, 63:10-11)

Másrészt viszont a szegények is próbatételnek vannak alávetve, csak más módon. A Mindenható Allah nem azt kívánja tőlük, hogy lemondjanak a saját alapvető szükségleteikről, és még mélyebbre süllyedjenek a szegénységben. Az ő próbájuk a türelem: hogy ne panaszkodjanak szegénységük miatt, ne lázadjanak a törvényes társadalom ellen, ne vegyék el erővel, jogtalanul azt, amit mások jogosan kerestek, és őrizzék meg becsületüket és tartásukat. Ha sikeresen megfelelnek ennek a próbatételnek, akkor végtelen jutalom vár rájuk a Túlvilágon, és az evilági nehézségeket és szenvedéseket a végtelen boldogság és bőség váltja fel.

A zakát megfizetésének parancsát a Korán 27 alkalommal említi, az ima megtartásával együtt. Ez is mutatja, hogy mennyire fontos kötelesség ez. Csak egy olyan alkalom van, ahol a Mindenható Allah nem említi a zakáttal együtt az imát. Az Iszlámban a parancsok két kategóriába oszthatók. A *huququallah*, vagyis azok a jogok, amelyekkel közvetlenül a Mindenható Allahnak tartozunk, mint például az ima, és a *huququlibad*,

vagyis azok a jogok, amelyekkel testvéreinknek tartozunk, mint például a zakát. Bár az Iszlám egymástól függetlenül értékeli az egyes parancsok betartását, a zakát esetében ez nem így van. Ha valaki nem adja meg a zakátot, annak az imái nem fogadtatnak el. A Próféta ﷺ azt mondta: “Ha egy hívő imádkozik, de nem adja meg a zakátot, akkor az imáinak nincs értéke”¹²¹.

Ezért az Iszlám első kalifája, Abu Bakr ؓ, hitehagyottaknak tekintette azokat, akik bár imádkoztak, de nem fizették meg a kötelező zakátot. Háborút indított azok ellen, akik nem adták meg a szegényeknek a kötelező jogokat. A Mindenható Allah azt mondja a Koránban:

És javaikban jogos része volt a koldusnak és a szűkölködőnek. (Korán, 51:19)

Ha a gazdagok megadják a szegényeket megillető jogos részt, a va-gyonuk többi részén is áldás lesz. Más szavakkal szólva, a gazdagok vagyona ezáltal megtisztul minden rossztól. Ha megadják a szegények és hátrá-nyos helyzetűek jogát, nyugodt lelkiismerettel élvezhetik a vagy-onuk többi részét, tudván, hogy az alapvető szükségletei mindenkinek meg-vannak. A következő ája is ezt erősíti meg:

Vegyél a javaikból adományt, hogy ezzel megtisztítsd őket, és fohász-kodj értük, bizony, a fohászod megnyugvás számukra. És Allah mindent hall, mindent tud. (Korán, 9:103)

Az adomány kiosztása elégedetté teszi a szegényeket, de a gazdagok szá-mára még nagyobb előnnyel jár, hiszen ezzel áldást nyernek mindkét világban. A zakát megtisztulás – megtisztítja az embert a szív betegségeitől. És voltaké-pen ez a próféták célja is: az emberek szívét megtisztítani a betegségtől.

Ezen kívül a jó szívvel és nagylelkűen adott adomány segít jó kapcsola-tot kialakítani a szegények és a gazdagok között. Ősidőktől fogva ellentétek feszülnek azok között, akiknek van vagyonuk, és azok között, akiknek nincs. A gazdagok érdemtelennek és tudatlannak tartották a szegényeket, lenézték és megvették őket csupán anyagi helyzetük miatt. A szegé-nyek viszont dühösek és féltékenyek voltak a gazdagokra. A világ legtöbb társadalmában még mindig ez a helyzet. A kinyilatkoztatott vallások vi-szont egyértelmű utasításokat tartalmaznak arra nézve, hogy gondoskodjunk egymásról, és

¹²¹) Munavi, Kunuz al-haqaik, p. 143)

mutassunk könyörületet a gyengék iránt. Ha ma is minden gazdag ember megfizetné a kötelező adományt, nem lennének szükségét látók és nélkülözők egyetlen társadalomban sem. Megjegyezzük azonban, hogy a kötelező adomány a minimum, amit a gazdagoknak adniuk kell, de az adakozásnak nincs felső határa. Omar ibn Abdul Aziz kalifa idejében a kormányzók nem találtak elég szegény embert, akik között a zakátot kioszthatták volna. Minden gazdag ember befizette a tőle törvényesen járó részt, de nem volt elég szegény, akinek kioszthassák. Az Iszlám történetének ez a legfényesebb időszaka, a Próféta ﷺ és a négy igaz úton vezetett kalifa ideje után.

Így gyógyítja be az Iszlám a sebeket, amelyeket az anyagi egyenlőtlenség üt a társadalom testén. Ennek a kényes problémának a kezelésében az Iszlámon kívül egyetlen rendszer sem járt sikerrel. Vagy túlzott mértékben tagadták az emberek jogát a tulajdonhoz és a személyes vagyonhoz, vagy pedig éppen a magántulajdont bálványozták. Vagy megtagadták a jogot a szegényektől, hogy a gazdagoktól kérjenek segítséget, vagy teljesen szabad kezét adtak nekik, ami viszont az állandó koldulás eluralkodásához vezetett. Az Iszlám ezt a problémát úgy kezeli, hogy lelkére köti a gazdagoknak az adakozás fontosságát és a benne rejlő jutalmat, a szegényeket pedig arra inti, hogy legyenek türelmesek, és ne legyenek állandó teher a társadalom számára, hanem inkább próbáljanak a saját lábukra állva gondoskodni magukról.

Valójában az adakozás az egyik legértékesebb dolog, amit az Iszlám bevezetett a társadalomba. A zakát csökkenti a szegények, elhagyottak, árvák és özvegyek szenvedését. És az Iszlám tette lehetővé a korabeli rabszolgáknak azt is, hogy felszabaduljanak a rabszolgasorból. Az adományokból a rabszolgák kiválthatták saját magukat. A rabszolgák önkéntes, ellen-szolgáltatás nélküli felszabadítása dicséretes cselekedet, és vezeklés a bűnökért is.

A szegénység megszüntetésén kívül a zakátnak van még egy nagyon fontos szerepe. Megkíméli az embereket attól, hogy a kamatok és részletek fizetésének állandó mocsarába süllyedjenek. Ha a szükségét látók nem kapnak segítséget máshonnan, kamatostul visszafizetendő kölcsönt fognak felvenni. A kölcsön felvétele először egyszerű dolognak tűnik, de a későbbiek során kiderül, hogy nem más, mint a szegények kihasználása. Az adakozással megelőzhető, hogy a szegények kölcsön felvételére kényszerüljenek. Akik kamatos kölcsönt adnak a szükségben lévőknek, azok kihasz-

nálják nehéz helyzetüket, az adakozók ellenben önzetlenül segítenek nekik, és ezzel elnyerik a Mindenható Allah meglegedését. Ha nincs más lehetőségük, és a szegények banktól kényszerülnek kölcsönt felvenni, akkor nagyon hamar végzetesen eladósodnak, és már csak a kamatok kifizetése is elviselhetetlen terhet jelent nekik.

A telhetetlen ember sosem elégedett, akármennyi vagyont is gyűjtött össze. Minél többje van, annál többet akar. Az adakozók viszont nem telhetetlenek, és kevéssel is beérik az evilági dolgokból. Azoknak a szívében, akik mások keservesen összekuporgatott pénzét veszik el, és kamatokból élnek, legyőzhetetlen telhetetlenség és kapzsi vágy születik, és lelkiismeret-furdalás nélkül teszik tönkre mások életét. Az egész világ nagy pénzintézeteiben láthatunk ilyen embereket. Pedig a következő ája egyértelműen figyelmeztet minket, hogy ne szedjünk kamatot a pénzünk után:

Megfosztja Allah az áldásától a kamatot, ám kamatoztatja majd az adományt, mert Ő nem szereti a hálátlanokat és bűnösöket. (Korán, 2:276)

Azok, akik kamattal üzletelnek, elveszítik a Mindenható Allah áldását, és a vesztesek közé tartoznak majd a Túlvilágon. De ez a veszteség már ezen a világon is bekövetkezhetsz, és azok, akik kamatból vagy más meg nem engedett módon szereztek a vagyonukat, nagyon hamar elveszíthetik. Katasztrófa, betegség vagy hibás döntés emészti fel pillanatok alatt. És a kamat romboló hatása nemcsak az egyénre, hanem a társadalomra is kiterjed. A gazdagok munka és erőfeszítés nélkül lesznek még gazdagabbak a kamatból, a szegények pedig még jobban elszegényednek miatta. Megtörik a társadalmi közösség egysége. És emiatt az emberek elveszítik a szellemi gazdagodás lehetőségét, és veszélybe kerül örök boldogságuk.

Viszont a zakát kiosztása társadalmi egyensúlyt teremt, és áldást jelent ezen a világon és a következőzön is. A következő történet jó példa erre. Egy napon egy koldus jött Alihoz ﷺ, és adományt kért tőle. Ő elszalasztotta a fiait anyjukhoz, hogy kérjenek tőle pénzt. A fiúk hamarosan vissza is jöttek, és elhozták otthonról az utolsó pénzüket, amin pedig anyjuk lisztet szándékozott venni. Annak ellenére, hogy nem volt otthon mit enniük, Ali ﷺ a koldusnak adta a pénzt. Amint Ali ﷺ hazament, egy ember lépett hozzá, aki el akarta adni a tevéjét. 140 dirhamot kért az állatért, és

Alinál ﷺ hagyta azzal, hogy később is ráér fizetni. Kis idő múltán egy arra járó meglátta a pompás tevét, és 200 dirhamot ajánlott és fizetett érte készpénzben. Ali ﷺ kifizette a 140 dirhamot a teve eredeti tulajdonosának, a maradékot pedig odaadta a feleségének, Fatimának ﷺ, mondván: “Íme, a jutalom, amit a Mindenható Allah ígért nekünk, az Ő Küldöttén ﷺ keresztül: hat dirhamot adtunk adományba, és tízszeresen kaptuk vissza”.

Aki valami jótettel jön elő, annak tízszer annyi lesz a jutalma. (Korán, 6:160)

És ezen a jó híren kívül a következő ája még azt is elmondja, hogy aki megadja a zakátot, és adakozik azon kívül is, az előtt megnyílnak a Kegyelem kapui, és megmenekül a katasztrófáktól:

A jótett fizetsége lehet-e más, mint jótett? (Korán, 55:60)

A következő történet jól példázza az adakozásban rejlő jutalmat. Egyszer néhány rabló betört egy boltba, és arra kényszerítették az idős tulajdonost, hogy adja át nekik minden pénzét. Azonban amint az egyik rabló közelebből megnézte az öregembert, így szólt társaihoz: “Ha ezt az embert bántani akarjátok, előbb engem kell megölnötök”. A többiek nagyon meglepődtek: “Számítlan embert raboltunk ki eddig, mi olyan különleges ebben, hogy nem bánthatjuk?” “Tudjátok, ki ez az öregember? Ő segítette a családomat, amikor én az itallal és a szerencsejátékkal voltam elfoglalva, és nem törődtem velük. Olyan volt a gyermekeimhez, mint egy nagylelkű apa, és fizette a taníttatásukat. Menjünk most, és hagyjuk őt békén” – mondta a rabló, és elcsendesedett társaival együtt üres kézzel lépett ki a jólelkű öreg boltjából.

A legjobb példát a szegények segítésére és gondjaik enyhítésére Mohammed Próféta ﷺ életében láthatjuk. Neki az volt a célja, hogy a nagylelkűséget és önzetlenséget minden muszlim elválaszthatatlan jellemvonásává tegye. Ebben a hadiszban is az adakozókat dicsérte: “Nem kell mást irigyelni, csak két embert. Az egyik, akinek Allah vallásos tudást adott, és éjjel-nappal azt tanítja másoknak, a másik, akinek Allah vagyont adott, és éjjel-nappal abból adakozik”¹²².

A következő fohász jó példa arra, hogy Allah Küldötte ﷺ mennyire szerette a szegényeket és a gyengéket: “Ó, Uram! Add, hogy szegényként

¹²²) Bukhari, 2. 24. 490

éljek, tarts meg szegénynek, és add, hogy a szegények között támadjak fel!”¹²³.

Egy hadísból azt is megtudhatjuk, hogy a szegények ötszáz évvel a gazdagok előtt fognak a Paradicsomba lépni (*Tirmidhi, Kitab al-Zuhd*).

Ilyen módon az Iszlám sem a szegénységről, sem a gazdagságról nem tanítja, hogy önmagában erény volna, hanem az erény attól függ, hogy az ember hogy viseli ezeket az állapotokat. A szegény ember is képes arra, hogy pozitívan járuljon hozzá a közösség életéhez, ezért komolyan kell venni. Allah Küldötte ﷺ azt is mondta, hogy ha valakinek nincs vagyona, amiből adakozzék, az is adhat adományt, mert a szívből jövő jó szó, de még a mosoly is adománynak számít. Ezáltal az Iszlám egyenlő esélyt ad a jutalom megszerzésére a szegényeknek és a gazdagoknak is. Nem a pénz és a vagyon a legnagyobb érték, hanem az a fontos, hogy az ember hogyan viselkedik ezek meglétében vagy hiányában.

A szegénységben és a gazdagságban is meg kell tartanunk emberi méltóságunkat. Ezen állapotok egyike sem rossz a hívőnek, ha megfelelően viseli őket. Ezzel természetesen nem azt akarjuk mondani, hogy milyen remek dolog a szegénység, hanem azt, hogy a szegénység az élet elkerülhetetlen valósága, és a muszlim embernek méltósággal kell viselnie, miközben megpróbál megszabadulni ebből az állapotból.

A zakát és az önkéntes adomány mögött van még egy hatalmas bölcsesség. Megakadályozza, hogy a hatalmas vagyon és tőke néhány gazdag ember kezében halmozódjék fel. Ha a vagyon nagyon kevesek között oszlik meg, az mindig a szegények kihasználásához és bántalmazásához vezet. Ha a vagyon a megalázás és elnyomás eszköze lesz, az beláthatatlan következményekkel jár a gazdagokra nézve. A társadalomban mindenkinek, a szegényeknek és gazdagoknak egyaránt szükségük van egymásra spirituális és anyagi szempontból is, és valamennyien részét képezik a Mindenható Allah tervének. Tudnunk kell, hogy a világon minden, saját személyes vagyonunk is, a Mindenható Allah tulajdona. Az ember csak ideiglenesen és korlátozott mértékben birtokolja azt, ami az övé. A Mindenható Allah azt mondja a Koránban:

¹²³⁾ Tirmidhi, Zuhd, 37

Ti emberek! Ti, mint szegények, Allahra vagytok utalva. Allah azonban az, Aki nem szorul senkire, és Aki magasztalásra méltó. (Korán, 35:15)

Ahogy ez az ája is mondja, az embernek nincs semmije, és a Mindenható Allahra van utalva, még akkor is, ha vagyonos. A Mindenható Allah birodalmában élünk, és az az ellátásunk, amit Ő ad nekünk. Azonban valami oknál fogva, amit csak a Mindenható Allah ismer, az ember meg van győződve róla, hogy abszolút értelemben birtokolja azt, ami az övé. Elfelejtjük, hogy amit birtokolunk, az is csak próbatétel számunkra. Salamon , akinek egyetlen halandóhoz sem hasonlítható királysága és vagyona volt, hirtelen elveszítette mindenét. De a Mindenható Allah visszaadta a királyságát, amikor bocsánatot kért Tőle. A Mindenható Allahhoz közel állók arra figyelmeztetnek, hogy ne a vagyon legyen a célunk, hanem Az, Akitől a vagyont kapjuk.

Minden tulajdon csak ideiglenesen lett a tulajdonosára bízva. Nem használhatja saját önző vágyai szerint. Úgy kell felhasználnia, ahogy a Mindenható Allah, a vagyon valódi Birtokosa megparancsolja. Ha a Mindenható Allah akarata ellen használják, akkor romlást okoz az ember szívében, és igazságatlanná teszi embertársaival szemben. A vagyon nagyon sokat tud ártani, ha valaki feltétel nélkül szereti és vágyik rá. Ezért a Mindenható Allah próbatételnek nevezi a vagyont, és így szól azokról a tévelygőkről, akik nem eszköznek, hanem célnak tekintik, és mértéktelenül felhalmozzák:

Ti hívők! Bizony, számos írástudó és szerzetes csalárd módon behabzsolja az emberek javait, és távortartanak Allah útjától. Akik azonban aranyat és ezüstöt halmoznak föl, és nem költenek abból Allah útján, azoknak adj hírt arról, hogy fájdalmas büntetés [vár rájuk], azon a napon, amikor fölizzanak [a kincsek] a gyehenna tüzében és homlokuk, oldaluk és hátuk megbélyegeztetik általuk, [miközben azt mondják nekik]: “Ez az, amit fölhalmoztatok magatoknak. Ízleljétek hát meg, amit fölhalmoztatok!” (Korán, 9:34-35)

Allah Küldötte is figyelmeztet a zsugoriság veszélyeire, és annak az ártalmára, ha valaki csak saját magának tartja vissza a pénzét, és a saját önzését elégíti ki vele: “Minden hajnalban két angyal ereszkedik alá. Az e-gyik azt mondja: Ó, Allah, adj még többet azoknak, akik adakoznak! A másik pedig azt: Ó, Allah, pusztítsd el a vagyonát annak a zsugorinak, aki nem adakozik!”¹²⁴

124) Muszlim, Zakat, 5. 2205.

És Allah Küldötte ﷺ dicséri azokat, akik jó ügyekre adakoznak, és azt mondja, hogy a jótékonyság a Paradicsomba segíti az embert, a zsugoriság pedig a Pokolba: “Az adakozás olyan fa a Paradicsomban, amelynek az ágai átnyúlnak ebbe a világba. Ha valaki megragad egy ilyen ágat, az a Paradicsomba segíti. A zsugoriság viszont a Pokol fája, de annak az ágai is átnyúlnak ebbe a világba. Aki megragad egy ilyen ágat, azt a Pokolba húzza.”¹²⁵

Egyértelmű figyelmeztetés ez a zsugori emberekre váró rettenetes végre, amely mindazokat fenyegeti, akik nem teljesítik a társadalom iránti a-nyagi kötelességeiket, és nem fizetik meg a zakátot, illetve a mezőgazdasági termények után járó adományt.

Ezek az áják és hadíszok megerősítik, hogy ha a vagyon szeretete otthonra talál az ember szívében, az a szegények jogainak csorbításához vezet. Nem szabad elfeledkeznünk ezekről a figyelmeztetésekről, és oda kell figyelniük a szegények jogaira, és adakoznunk kell – nem csak a vagyonunk utáni kötelező két és fél százalékot, hanem minél többet. A következő ája irányt mutat az adakozás alapelveivel kapcsolatban:

És kérdeznek téged, hogy mit kell adakozniuk. Mondd: a fölösleget.

(Korán, 2:219)

A Próféta ﷺ társai nagyon jól megértették az adakozás fontosságát, és egymással versengtek vagyonuk eladományozásában. Amikor Allah Küldötte ﷺ a segítségüket kérte a tabuki csatára való felkészülésben, Omar elhozta a fél vagyonát, és azt hitte, mindenkit felülmúl ezzel. Abu Bakr azonban egész vagyonát felajánlotta az Iszlám céljaira. Amikor a Próféta ﷺ megkérdezte tőle: “És mit hagytál a családnak?”, ő azt felelte: “Allahot és az Ő Küldöttét”.

A következő történet jól mutatja azok hozzáállását a jótékonysághoz, akik igazán közel vannak a Mindenható Allahhoz. Egyszer egy Iszlám jogtudós (*faqih*) próbára akarta tenni Abu Bakr as-Sibli tudását az Iszlám joggal kapcsolatban, és megkérdezte tőle, mennyi zakátot kell fizetniük a muszlimoknak. Sibli megkérdezte: “A jogtudós választát akarod, vagy a szufiét?” A tudós azt felelte, hogy mindkettőt, mire Sibli azt mondta: “A

jogtudós szerint egy teljes évnek el kell telnie, mielőtt a vagyon adókötelessé válik. 200 dirham után az egy negyvened részét kell fizetned, vagyis 5 dirhamot. De a szufi eladományozza mind a 200 dirhamot, és aztán hálát ad a Mindenható Allahnak, hogy megszabadult a vagyon felelősségétől”. A jogtudós gúnyosan válaszolta: “Mi a tudósoktól tanuljuk az Iszlámot, nem pedig a szufiktól”. Sibli így felelt: “Ezt mi a Próféta ﷺ legközelebbi társától tanultuk (vagyis Abu Bakrtól ﷺ), aki egész vagyonát a Küldött ﷺ rendelkezésére bocsátotta, és hálát adott a Mindenható Allahnak”.

Allah Küldötte ﷺ mindig élen járt a jótékonykodásban is, és az adakozás legjobb példáját mutatta. Egy napon levágott egy bárányt a családjának. A hús legnagyobb részét szétosztotta ajándékba, aztán megkérdezte a feleségét, Aisát ﷺ, hogy mi maradt a húsból. “Csak a lapockája maradt” – felelte ő. “Ami azt jelenti, hogy a lapockán kívül a miénk maradt az egész bárány” – javította ki a Próféta ﷺ. Azt akarta ezzel mondani, hogy amit a szegények között szétosztott, az vált az ő igazi tulajdonává, hiszen az fog majd a javára szolgálni a Túlvilágon. Amit saját magunknak megtartunk, az rövid időre csillapítja ugyan az éhségünket, de a Túlvilágon nem lesz hasznunkra. És ha a Túlvilágon kapott jutalmat nézzük, akkor amit megtartunk magunknak, az elpocsékoltnak tűnik.

Ha Allah Küldöttének ﷺ pénze volt otthon, nem tudott úgy aludni, hogy előbb ne adja oda adományba. Ezt a mértékű adakozást azonban nem parancsolta meg minden muszlimnak hanem azt mondta nekik, hogy törekedjenek az egyensúlyra, és képességeik szerint adakozzanak. Például bár Abu Bakr ﷺ felajánlotta vagyonát elfogadta, egy másik társának azt tanácsolta, hogy a vagyona egyharmadát adományozza el, a többit pedig tartsa meg saját maga és családja céljaira.

Más szavakkal szólva, az Iszlám nem kívánja meg az embertől, hogy minden vagyonáról lemondjon, csak azt, hogy megadja azt, ami kötelező, és ezen felül lelki és anyagi képességeinek megfelelően adakozzék. Voltak viszont a Próféta ﷺ olyan társai, például Adu Dhar ﷺ, akik úgy tartották, hogy nem megengedett dolog pénzt felhalmozni anélkül, hogy azt az ember a közösség javára fordítaná.

Abdurrahman ibn Awf ﷺ szintén jó példa az olyan emberekre, akik követték a Próféta ﷺ példáját. Enni adott a szegényeknek még akkor is, ha

ő maga éhes maradt. Nem bánta az őt sújtó nehézségeket, de mindent megtett azért, hogy mások nehézségeit enyhítse. A Próféta ﷺ társainak szívét az a tudat ékesítette, hogy ami az övék, az csak ideiglenesen bízott rájuk a Mindenható Allahtól.

Röviden, akik az örök boldogságra vágnak, azoknak tudniuk kell, hogy ők maguk nem tulajdonosai, hanem inkább a Mindenható Allah által megbízott kezelői evilági vagyonuknak, és hogy Ő az igazi Birtokos, Aki előtt egy nap majd el kell számolniuk azzal, hogy gazdálkodtak a rájuk bízott javakkal. Ez az ája is erre emlékeztet:

Azon a napon aztán bizonyosan kérdőre vonatnak az evilág gyönyörűsége felől. (Korán, 102:8)

Tehát azok a gazdagok, akik a saját kapzsi vágyaik és alsóbb énük kielégítésére költik vagyonukat, voltaképpen saját maguk alatt rakják a tüzet. Az nagyon nagy erény, ha valaki keményen dolgozik, és törvényes módon megszerzi azt, amit az életéhez szükséges. De ezt úgy kell tenni, hogy ne oltsa a vagyon szeretetét a szívünkbe, és képesek legyünk adományt adni abból, amit megkerestünk. Különben az ember olyan lesz, mint a hordár, aki csak cipeli a dolgokat, de nem származik haszna belőlük. Az a vagyon, amit nem Allah útján költünk el, az örökösünké lesz, de a felelősség a miénk marad azért, hogy felhalmoztuk.

A vagyon megszerzése mögött a helyes szándék az, amit a Próféta ﷺ így fogalmazott meg: “A legjobb az emberek közül az, aki a leghasznosabb az embereknek”¹²⁶.

Tudnunk kell, hogy a fohász, amit a szegények mondanak a segítőiért, hozzájárul azok lelki békéjéhez. Ez a szegények segítsége a gazdagoknak. Még egyszer hangsúlyozzuk, hogy a szegénység nem szégyen, és hogy a Mindenható Allah Kegyelméhez is vezethet a Túlvilágon.

A bőkezűen adakozó gazdagnak és a nehézségeket türelmesen elviselő szegénynek egyforma lehetősége van arra, hogy a Mindenható Allah megelégedését elnyerje. Viszont az Iszlám elítéli a fennhéjázó és gőgös gazdagokat, és azokat is, akik úgy tesznek, mintha szegények lennének,

és szükségtelenül kérnek másoktól. Ezért a Próféta ﷺ a Mindenható Allahnál keresett menedéket a gazdagság és a szegénység megpróbáltatásaitól is: “Ó, Allah, Nálad keresek menedéket a Tűztől, és a Pokol kínjaitól, és a sír megpróbáltatásától és a sír kínjaitól, és a gazdagság megpróbáltatásának gonoszától, és a szegénység megpróbáltatásának gonoszától.”¹²⁷

Azok az igazán gazdagok, akik elégedettek mindazzal, amit a Mindenható Allahtól kaptak, és az Ő Akaratának vetik alá magukat. Ha valaki valódi gazdagságra vágyik, az ossza meg másokkal mindazt a jót és gazdagságot, amit a Mindenható Allahtól kapott. A jó muszlim szándéka az, hogy szavával és tetteivel hasznára váljék a többi muszlimnak.

A zakát megadása és az adakozás voltaképpen egyfajta kifejezése a Mindenható Allah iránt érzett hálánknak. És a Mindenható Allah még többet ígér azoknak, akik hálásak az Ő ajándékaiért:

És emlékezzetek arra, mikor Uratok azt mondta: Bizony, ha hálásak vagytok, még többet adok nektek, ha azonban hálátlanok vagytok – bizony, szörnyű az Én büntetésem!” (Korán, 14:7)

Allah Küldötte ﷺ szintén megerősítette ezt mondásával: “Ó, Ádám fia! Adj másoknak, hogy neked is adasson!” (Bukhari, Muszlim)

Jaj azoknak, akik azt mondják: a saját munkámmal szereztem ezt a pénzt, és nem érdekelnek mások. Szörnyű végzetet készítenek elő maguknak, mint Kóré is, akiről a Koránban esik szó. Kóré Mózes próféta ﷺ idején élt. Kezdetben jó ember volt, ám nagyon nagy vagyonra tett szert. Nem őrizte meg szíve tisztaságát, és elveszítette jó tulajdonságait. Vagyona büszkévé és önteltté tette. A Korán így írja le gazdagságát:

Kóré (Qarun) Mózes népéhez tartozott, de elveszítette a mértéket velük szemben. És annyi kincset adott neki, hogy a hozzá való kulcsokat egy erős férfiakból álló csapat is ügyel-bajjal tudta volna cipelni. Emlékezz arra, amikor a népe azt mondta neki: ne örvendezz! Allah nem szereti az örvendezőket. (Korán, 28:76)

¹²⁷⁾ Bukhari, 35. 6534

Kóré nem hallgatott népének tanácsára, és nem hallgatott Mózes ﷺ tanácsára sem. Amikor Mózes ﷺ felszólította, hogy fizesse meg a vagyona után kötelező adományt, elfeledkezett arról, hogy Mózes ﷺ segítette a sikerhez, és azt mondta: “A vagyonomra áhítozol? Én magam szereztem azt!” A Korán így beszéli el a történetet:

És abban, amit Allah adott neked, törekedj a túlvilági lakhelyre, de ne feledkezz meg osztályrészedről az evilágon sem! És cselekedj jót, amiképpen Allah is jót cselekedett veled! És ne törekedj romlásra a földön! Allah nem szereti azokat, akik romlást okoznak. Kóré azt mondta: Ez csupán a birtokomban lévő tudás alapján adatott nékem! Vajon nem tudta, hogy Allah már őelőtte elpusztított olyan nemzedékeket, amelyek erősebbek voltak, mint ő, és többet halmoztak fel? A bűnösök nem kérdezhetnek vétkeik felől. És kivonult a népéhez teljes pompájában. Akik az evilági életet áhítozzák, azt mondták: Ó, bárcsak nekünk is meglenne az, ami Kórénak adatott! Bizony, nagy szerencse az övé! Akiknek azonban tudás adatott, azt mondták: Jaj nektek! Allah jutalma jobb azoknak, akik hisznek, és jókat cselekszenek. Ám az csupán az állhatatosoknak jut osztályrészül. És elsüllyesztettük alatta és háza alatt a földet. És nem volt senki, aki segíthette volna őt Allahon kívül, és saját magán sem segíthetett. És akik tegnap még a helyét irigyelték, reggelre kelve azt mondták: Ó, jaj! Allah bőkezűen gondoskodik arról, akiről akar, és szűkmarkúan mér máskor. Ha Allah nem tanúsított volna kegyet irántunk, akkor bizony alattunk is elsüllyesztette volna a földet. Ó, jaj! Nem boldogulnak a hitetlenek. (Korán, 28:77-82)

Ez a borzalmas végzete azoknak, akik elvesznek a vagyon szeretetében, és elfelejtik a Túlvilágot. Ez a tragikus helyzete azoknak, akik evilági vágyaik miatt szem elől veszítik az örökkévaló boldogságot és gazdagságot.

Az ilyen ember a Túlvilágon elveszít mindent, amije csak volt, mert a Túlvilág azoké, akik igazul szolgálják a Mindenható Allahot, őszinte hittel, félve az Ő büntetését. A következő ája egyértelműen elmagyarázza annak az okát, ha valaki elveszíti a túlvilági jutalmat:

És azoknak rendeljük a túlvilági lakhelyet, akik nem vágyakoznak

arra, hogy felfuvalkodjanak, vagy omlást okozzanak a földön. A dicséretes vég azoké, akik istenfélők. (Korán, 28:83)

Dzsáladaddín Rumi is megemlíti azoknak az embereknek a borzalmas végzetét, akik telhetetlenségük miatt vesztesek lesznek a Túlvilágon. Azt tanácsolja, hogy evilági vagyónukat költsük Allah útján, és ne legyünk a saját gazdagságunk rabjai. Mert akik a vagyónuk rabjai, azok üres kézzel érkeznek a Túlvilágra. A legtöbb ember az evilági tulajdon rabszolgája. Saját magukat lealacsonyítva hevernek a vagyon lábainál, de a Túlvilágon nem marad majd semmijük. Az olyan vagyonnak, amelyet nem Allah útján költenek, Rumi szerint nincs semmi értéke.

Kóré példájához hasonlót láthatunk a Próféta ﷺ társai között is. Volt köztük egy Thalabah nevű szegény ember, aki nagyon szeretett volna gazdag lenni. Ezért elment Allah Küldöttéhez ﷺ, és megkérte, hogy fohászkodjék vagyonért a számára. A Próféta ﷺ azonban így utasította el kérését: “A kevés vagyon, amiért hálát adsz Allahnak, jobb neked, mint a nagy vagyon, amiért nem tudsz megfelelően hálát adni”. Thalabah egy időre lemondott vágyairól, de aztán ismét elment a Prófétahoz ﷺ ugyanazzal a kéréssel. Ez alkalommal Allah Küldötte ﷺ azt felelte neki: “Hát nem vagyok én elég jó példa neked? A Mindenható Allahra esküszöm, ha azt akarnám, azok a hegyek arannyá és ezüstté változnának, és követnének, bárhova megyek, de mégsem kívánom”. Thalabah keményen próbálta feladni a gazdagságra vonatkozó vágyát, de egyre az a gondolat járt a fejében, hogy ha vagyonos lenne, adakozhatna a szegényeknek, és jutalmat kaphatna Allahtól. Végül nem tudott ellenállni alsóbb énje csábításának, visszament a Prófétahoz ﷺ, és azt mondta: “Allahra esküszöm, Aki elküldött téged az igazsággal, hogy ha gazdaggá tesz, támogatni fogom a szegényeket, és teljesítem a kötelességeimet”. A Próféta ﷺ pedig így fohászkodott: “Ó, Uram! Add meg neki azt a vagyont, amit kíván Tőled!”. A Mindenható Allah pedig nagy vagyont adott Thalabah-nak. Nagyon gazdag lett, nyájai elborították a Medina környéki hegyeket. Ám Thalabah, akit addig a mecset madarának is neveztek, elhanyagolta a mecsetet, és kevesebbet járt el a közös imákra, mint régebben. Egészen addig, amíg már csak a pénteki közösségi imára járt el (ami az abszolút minimum egy felnőtt muszlim férfinak). Így folytatta egy darabig, de aztán már a pénteki imákról is megfeledkezett. Amikor a Próféta ﷺ ezt megtudta, megjegyezte:

“Milyen kár Thalbah-ért, tönkretette magát” (vagyis a meggazdagodása előtti istenfélő életét). Thalbah ostobasága és óvatlansága azonban nem ért véget itt, hanem egy napon, amikor a Próféta ﷺ tisztviselői eljöttek, hogy begyűjtsék tőle a kötelező zakátot, azt mondta: Rablás, amit csináltak! És még azt a minimális kötelező adományt sem adta meg, amit a Korán minden gazdag ember számára előír. Elfeledkezett az ígérteréről, hogy vagyonából támogatni fogja a szegényeket és szükségét látókat. Képmutatóvá lett, olyan emberré, akinek a tettei és szavai ellentmondanak egymásnak. A Korán a következőképpen írja le az ilyen embereket:

És vannak közöttük olyanok, akik megállapodást kötöttek Allahhal, mondván: Ha ad nekünk a kegyéből, akkor adakozni fogunk, és bizony, igazak leszünk az igazak között! Miután azonban adott nekik a kegyéből, fukarkodtak azzal, és a hátukat mutatva elfordultak. (Korán, 9:75-76)

Thalbah a Próféta ﷺ tanácsát semmibe véve elvesztette a Mindenható Allah áldását, és a vesztesek közé került a Túlvilágon, mert megszedítette a múlandó vagyon csillogása. Ezért örökké tartó szegénység lett az osztályrésze. Amikor meghalt, a Próféta ﷺ szavai visszhangoztak a fülében: “A kevés vagyon, amiért hálát adsz Allahnak, jobb neked, mint a nagy vagyon, amiért nem tudsz megfelelően hálát adni”. Nem fogadta meg a jó tanácsot, és szörnyű helyzetben, végtelen fájdalomban halt meg. Ostoba módon feláldozta örök boldogságát a rövid életű boldogságért cserében, amit korábban végtelen örömnek képzelt.¹²⁸

Mint az életben számos példából láthatjuk, az ember természeténél fogva önzően szereti az evilági gazdagságot. Az alsóbb én végtelen boldogságot talál a vagyon felhalmozásában. Ha azonban valakit megfertőz ez az érzés, az sosem lesz elégedett, bármennyije is van. A Próféta ﷺ azt mondta az ember telhetetlen természetéről: “Ha Ádám fiának egy egész hegynyi aranya volna, egy másik hegynyit kívánná mellé. Semmi sem tölti meg a száját, csak a sír földje” (Bukhari, Muszlim). A vagyon növekedésével többnyire nő a vágy is, hogy az ember még többet halmozzon fel. És ha az ember alámerül az evilági tulajdon szeretetében, akkor elveszíti minden jó tulajdonságát – például az irgalmasságot, szeretetet, önfeláldozást. Az adakozás nehezzé válik, mert az alsóbb én azt suttogja a fülébe: ne adj

128) Ahmed Shahin, Tarihin Seref Levhalari, p. 27.

most, hanem várj, amíg gazdagabb leszel, és akkor még többet adhatsz. Az ilyen emberek elveszítik a lelki egyensúlyukat. Mivel nem használják ki az evilágon nekik adott lehetőségeket, azok közé tartoznak, akikről Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “Akik azt mondják: majd megcsinálom holnap, azok elvesztek”.

Thalabah története nem csak az ember telhetetlen természetére példa, hanem arra is, hogy az embernek megfelelő módon kell fohászzkodnia. Ha kérünk valamit a Mindenható Allahtól, nem szabad túlzottan megbízni saját vágyainkban, hanem hozzá kell tennünk a fohászhoz: “Ha elfogadható a dolgok isteni szférájában, és a javamra szolgál, akkor kérek, add meg nekem, Uram!”. Különböztetünk ártalmunkra lehet a rejtett rossz, amelyet nem ve-szünk észre a vágyaink mögött. A fohász, akár az adakozás, megváltoztathatja a feltételes sorsot. Nem szabad azonban kizárólag a saját eszünkben bízni, amikor arra kérjük a Mindenható Allahot, hogy változtassa meg sorsunkat, mert nem biztos, hogy azt kívánjuk, ami jó nekünk. A fohászkodás ke-gyelem a Mindenható Allahtól, és az Ő parancsa is. Ha azonban fohászunkat alsóbb éntünk vágyaival töltjük meg, nem tudhatjuk, hogy nem azt kérjük-e éppen, ami ártalmunkra lesz. Ezért mindig hozzá kell tenni a fohászhoz: “Ó, Uram, teljesítsd a kérésemet, ha az javamra válik!”

Ha a vagyonunkat a Mindenható Allah parancsainak megfelelően használjuk fel, azzal legyőzhetjük a kapzsiságot. Ez pedig alapvetően szükséges a társadalom és az egyén boldogulásához, ezen a világon és a következőn is.

A ZAKÁT FIZETÉSÉNEK FONTOS SZABÁLYAI

A zakátot holdévenként egyszer kell fizetni, az ember vagyonának 2,5 százalékát. A Korán parancsai leginkább holdévre szólnak, ami 355 nap hosszúságú de ma sok muszlim országban a napévet veszik alapul, ami 365 nap. Ezért ezt a tíz napot figyelembe kell venni a zakát kiszámításánál, ami így körülbelül 2,6 százalék egy napévre. Valamint azokban az országokban, ahol nagyon nagy az infláció, a zakátot stabil értéken kell kiszámítani. E-gyes országokban az infláció akár 100 százalékos is lehet, ezért ha a kezdeti tőkénk szerint számítjuk ki a zakátot, a szegények csak a felét kapják annak, ami jár nekik.

Fontos szem előtt tartanunk, hogy a zakátot csak magánszemélyek kaphatják. Jótékonyági szervezetek, iskolák, kórházak nem jogosultak rá, ezeket másféleképpen kell segítenünk. Nem számít bele a zakátba az sem, ha megvendégljük a szegényeket, hiszen az ételt nem birtokolják.

A Korán egyértelműen behatárolja, hogy kik jogosultak a zakátra. Ennek segítségével a szegények is emberi életet élhetnek, nem kell megaláztatásokat és lenézést elszenvedniük mástól. Az Iszlám célja annak megakadályozása is, hogy az embereknek koldulniuk kelljen a szegénységük miatt.

Egy nap egy falusi ember jött a Prófétához ﷺ, és pénzügyi segítséget kért tőle. Allah Küldötte ﷺ látta, hogy a férfi erős és egészséges, és megkérdezte tőle: “Milyen vagyondod van?” “Egy zsákom van csak, meg egy tálam” – felelte az ember. “Akkor add el ezeket, az árukon vegyél egy fej-szét, és járj az erdőbe fát vágni. Akkor nem kell majd koldulnod a megélhetésért” – tanácsolta neki a Próféta ﷺ. A muszlim meg is fogadta a tanácsát, és hamarosan megmenekült a szegénységtől.

Az Iszlám az egyensúly vallása. Nem tiltja meg, hogy a nincstelenek segítséget kérjenek a gazdagoktól, de arra bátorítja őket, hogy tartsák el saját magukat. Akik szokásukká teszik a koldulást, azokról a Korán azt mondja:

Akadnak közöttük olyanok, akik megrágalmaznak téged az adomány miatt. Ha kapnak belőle, akkor elégedettek, ha azonban nem, akkor haragszanak. (Korán, 9:58)

Az ilyen emberek megfeledkeznek a saját méltóságukról, és csak a könnyű élet érdekli őket. A Próféta ﷺ nem szerette az ilyen viselkedést. Egy napon eljött hozzá valaki, és adományt kért tőle. Válaszul a Próféta ﷺ azt mondta: “A Mindenható Allah nem hagyta az adomány elosztását az emberekre, még a prófétákra sem. Hanem megnevezett nyolcféle embert, és azt mondta: ha beletartozol valamelyik kategóriába, akkor részt kapsz belőle.”¹²⁹

Allah Küldötte ﷺ nagyon alapos volt a zakát elosztásában. Abban az időben személyesen gyűjtötte be a gazdagoktól, és osztotta szét a szegé-

nyek között, ahogy a Korán előírta. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy ne segíthetnénk bárkin, akin akarunk, de ez nem tartozik a zakát körébe. Önkéntes adományt bármikor adhatunk, bármilyen jó ügy érdekében. A Próféta ﷺ nem adott a zakátból azoknak, akik nem érdemelték meg, de az önkéntes adományok szétosztásánál nem utasított el senkit. Mivel a Korán azt parancsolja: **“A koldust ne űzd el!”**¹³⁰

Allah Küldötte ﷺ azt mondta, hogy a jó modor része az, hogy nem hagyjuk üresen azoknak a kezét, akik kérnek tőlünk, még ha csak egy datolyát tudunk is adni. (*Bukhari, Kitab al-Zakat*)

Erre a hadíszra hivatkozva apám, Musa Efendi, még azoknak is adományt adott, akik kizárólag koldulásból éltek, és azt mondta: “Mindig adnunk kell, hogy nehogy hozzászokjunk ahhoz, hogy nem adunk, és zsu-gorivá váljunk”.

Az Iszlám teljesen kiegyensúlyozott vallás, egyrészt azt tanácsolja a gazdagoknak, hogy adakozzanak bőkezűen a szegényeknek és mindenféle jó célra, másrészt azt tanácsolja a szegényeknek, hogy dolgozzanak keményen a megélhetésükért, és ne hagyatkozzanak a koldulásra. Más szavakkal szólva, hogy elkerülje a mások jóindulatával való visszaélést, az Iszlám csak rendkívül nehéz körülmények között engedi meg, hogy másoktól segítséget kérjünk. Ezért a Próféta ﷺ sok társának azt kötötte a lelkére, hogy soha ne kérjenek senkitől semmit.

A jó muszlimnak azonban kötelessége, hogy megkeresse azokat az embereket, akiknek valóban szükségük van az adományra, de akik nem kérnek másoktól, mert túl szemérmesek ahhoz, hogy anyagi helyzetüket említsék. A következő hadíszban a Próféta úgy határozza meg a szegények fogalmát, hogy azok, akiknek nincs meg az anyagi lehetőségük mindennapi szükségleteik fedezésére. Abu Huraira t arról számolt be, hogy Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “Más elbeszélés alapján: Nem az a szegény ember, aki körbejárja a házakat, s el lehet küldeni egy-két morzsával vagy egy-két datolyával. Az igazán segítséget látó az, akinek nincs elegendő pénze, de nem árulja el a szegénységét, hogy ne kaphasson alamizsnát, és mégsem koldul.”¹³¹

130) Korán, 93:10

131) Bukhari, II. 24. 557

A Próféta ﷺ ebben a hadíszban azokra hívja fel a figyelmünket, akik nem kéregetnek, hanem csendben és türelemmel viselik szegénységüket. A Korán a következő ájában hívja fel a figyelmünket arra, hogy az ilyeneknek adjunk adományt:

(Az adomány) a szegényeké, akiket az erőfeszítés Allah útján visszatart az utazástól, s nem tudnak (munkát vagy kereskedést keresve) járni a földön. Csak a tudatlan tartja őket gazdagoknak azért, mert megtartóztatják magukat (a koldulástól). Ám megismered őket a jelükről: nem kérnek tolakodó módon az emberektől. És amit javaitokból adakoztok, arról Allahnak tudomása van. (Korán, 2:273)

Mint ebből a versből is láthatjuk, az embernek utána kell néznie, hogy kinek adja a zakátot. Ha nem teszi meg, és gondatlanul adakozik, és kiderül, hogy olyanak adott, aki nem jogosult rá, akkor az adománya nem érvényes zakát, és még egyszer ki kell adnia. Ha azonban tőle telhetően megvizsgálta az adományt kapó helyzetét, de mégis tévedett, az nem érvényteleníti az adományt.

A másik követelmény az, hogy a zakátnak szánt dolgot valóban a zakátban részesülő birtokába kell adni (nem lehet pl. kölcsönadni vagy visszavenni).

Amikor adományt adunk, nagyon fontos a következő alapelv. Először is, a saját testünknek joga van felettünk, utána jönnek a családtagjaink és a rokonaink, a vérségi kapcsolat közelsége szerint. Az Iszlám öröklési törvényei ezeket a kötelékeket tekintik alapvető szabálynak. Akiknek joguk van, azok között is van különbség: első a közelebbi rokon kapcsolatban állók, és azok, akik nagyobb szükségben vannak.

Ha kiválasztjuk azt, akinek adományt adunk, vegyük figyelembe, hogy mennyire közeli rokonaink, és hogy mennyire van szükségük az adományra. Ha egy idegen és egy rokonunk ugyanolyan nehéz helyzetben van, előnyben részesítjük a rokont, de ha az idegen van nagyobb szükségben, akkor őt. Az, hogy szeretjük a rokonainkat, nem azt jelenti, hogy semmibe vesszük azokat, akik szenvednek, és nagyon nehéz helyzetben vannak.

Ezek az elvek mutatják, hogy az Iszlám az együttérzés és erő vallása, amely lehetővé teszi a kiegyensúlyozott életet. A Mindenható Allahba

vetett hit egyik legszebb gyümölcse az, ha irgalmat mutatunk mások iránt. Az a szív, amelyben nincs irgalom és együttérzés, nem is él igazán, az ilyen szív halott. Amikor belekezdünk valamibe, és azt mondjuk: A Kegyelmes és Irgalmas Allah nevében, akkor is a Mindenható Allah irgalmasságot jelentő neveire hivatkozunk. A Korán első ájái is ezeket a neveket említik:

Dicsőség Allahnak, a Világok Urának,

A Kegyelmesnek, az Irgalmasnak (Korán, 1:2-3)

Allah Küldötte ﷺ sok mondásában hangsúlyozta az irgalom és együttérzés fontosságát. Egy hadíszban azt mondja, hogy irgalmasnak kell lennünk az egész teremtéssel: “Legyetek irgalmasok azokkal, akik a földön vannak, és akkor az, Aki az égben van, irgalmas lesz veletek.”¹³²

És az Iszlám pénzügyi kötelezettségeinek teljesítése, mint a zakát, usr és egyéb adományok, az egyik legfontosabb kulcs ahhoz, hogy ezt az Irgalmat elnyerhessük.

USR

Az usr az az adó, amit az Iszlám szerint a gazdálkodóknak kell fizetniük a terményeik után. Az Iszlám olyan parancsa ez, amelyről sajnos sokan elfeledkeznek. Az usr szó arabul tizedet jelent, vagyis a termés egytizedét kell a szegényeknek adni, ha a termeléshez nem szükséges mester-séges öntözés. Ha a földet valamilyen módszerrel öntözni kellett, akkor a termés 5 százaléka, vagyis egyhuszada a köteles adomány.

Akik nem teljesítik az usr kötelességét, ugyanolyan bűnösök, mint akik nem adják meg a zakátot. Azzal, hogy a termés egy részét adományba adjuk, kifejezzük hálánkat a Mindenható Allah iránt, akinek voltaképpen az egész termést köszönhetjük. Akik nem adják meg a jogát a szegénynek, az utazónak és a többi jogosultnak, azok voltaképp felélik azt, ami a szegé-nyeké, és visszaélnék a Mindenható Allah kegyelmével.

Egy történet szerint élt egy bőkezű ember Jemenben. Datolyapálmái voltak, és más ültetvényei, amelyek szép termést hoztak. Minden aratáskor

¹³²⁾ Abu Dawud, Adab, 58

és szüretkor kiosztotta a szegényeknek az őket megillető részt. Amikor meghalt, a gyermekei örökölték a földjeit, akik viszont önzők és kapzsis voltak, és azt mondták egymás közt: “A családunk nagy, és a termésünk nem is olyan sok. Ebben az évben arassunk kicsit hamarabb, hogy a szegények ne tudjanak róla, és megtarthassunk magunknak mindent”. Miután ebben megegyeztek, másnap reggel kimentek a földjeikre. Úgy megdöbbenek, mintha csak másvalaki kertjébe léptek volna be – mert a kertet villámcsapás érte, és teljesen elpusztította, feketére égetve mindent. Amíg pedig még az apjuk élt, és megfelelően kiosztotta az uszr által megszabott termést a szegényeknek, a Mindenható Allah megáldotta a földjeiket, és azok bőségesen teremtek.

A következő elbeszélés a Koránban egyértelműen megmutatja, hogy milyen súlyos következményekkel jár, ha valaki zsugori, és nem adja ki az uszrt:

Próbára tettük őket, amiképpen próbára tettük a kert gazdáit. Emlékezz arra, amikor megesküdték, hogy reggelre kelve leszüretelik azt, és nem éltek fenntartással. És miközben aludtak, Urad büntetése sújtotta azt, és reggelre olyan lett, mintha leszüretelték volna. Ők pedig reggelre kelve szölongatták egymást: Induljatok kora reggel a földetekre, ha szüretelni akartok! Útnak eredtek, s közben egymás közt suttogtak: Bizony, nem fog ma bejönni hozzátok egy szegény sem! És kora reggel elindultak, készen a szegények távoltageására. Amint meglátták a kertet), azt mondták: Bizony, alaposan eltévedtünk! (Korán, 68:17-26)

A Mindenható Allah arra tanít minket, hogy a hálátlanok, akik nem osztják meg másokkal azt, amit Tőle kaptak, már ezen a világon szörnyű végre jutnak. Mivel a Mindenható Allah ismeri a szívek titkait, semmi sincs rejtve az Ő Tudása előtt.

A következő ája azt a büntudatot és megbánást mutatja be, amit a zsugoriak fognak érezni, amikor a halál olyan lesz számukra, mintha csak mély álomból ébrednének:

És adakozzatok abból, amivel elláttunk benneteket, még mielőtt eljönne egyikőtökhöz a halál, és ő akkor azt mondja: “Uram! Ha csak egy rövid időre haladékot adnál nekem, adakoznék, és igaz lennék az igazak között!” (Korán, 63:10)

De akkor már túl késő lesz arra a lehetőségre vágni, amely korábban megadatott ebben a világban. Ez a vers nemcsak a kötelességüket meg nem tartók szörnyű végére figyelmeztet, hanem arra is, hogy addig kell kihasználni a lehetőségeinket, amíg lehet, és bőkezűen kell adakoznunk.

Az Allah útján való adakozást a Korán több mint 200 alkalommal említi. Ezzel is hangsúlyozza, hogy az elkötelezett hívők életüket és vagyonukat is a Mindenható Allahnak szentelik. A Próféta ﷺ, az Iszlám hirdetésének elején, titokban találkozott Medinából jött látogatóival, és szerződést kötött velük. A második ilyen találkozón Abdullah ibn Rawaha ربيعة megkérdezte tőle: “Ó, Allah Küldötte, milyen feltételeket szabsz Allah nevében és a magad részéről, hogy elfogadd az elkötelezettségünket?” A Próféta ﷺ azt felelte: “Allahra nézve azt a feltételt, hogy egyedül Őt imádjátok, és nem társítotok mellé. Magamra nézve pedig azt, hogy úgy védelmeztek engem, ahogy a saját életeteket és vagyonotokat véditek”. “És ha ezt megteesszük, mi lesz a jutalmunk?” – kérdezték a medinaiak. “A Paradicsom” – felelte Allah Küldötte ﷺ. A medinaiak elégedetten mondták: “Milyen jó és hasznos szerződés ez. Soha nem fogjuk megszegni a neked tett ígéretet, és azt sem akarjuk, hogy más megszegje.”

Ez után a beszélgetés után nyilatkozta ki a Mindenható Allah:

Allah megvásárolta a hívőktől a személyüket és a vagyonukat, hogy a Paradicsom az övék lehessen. Harcolnak Allah útján, ölnek és megöletnek. Ígéret ez, amely köti Őt a Tórában, az Evangéliumban és a Koránban. És ki tartja be jobban az egyezséget, mint Allah? Örvendjetekek hát a vásárnak, amelyet vele kötöttetek, mert ez a legnagyobb diadal.

(Korán, 9:111)

Hogyan vásárolja meg a Mindenható Allah az életünket és a vagyonunkat? A mártírhálál, vagyis ha valaki a Mindenható Allah útján adja az életét, olyan, mintha eladná Neki. Szumaija, az első ember, akit megöltek hitéért az Iszlámban, gondolkodás nélkül adta életét Allah útján. Ezzel megvásárolta a maga részét a Paradicsomban és a hívők szívében is, és az Ítélet Napján megkapja majd jutalmát. Az ő példáját követve teljes szívünkkel az adakozás és jótékonyág felé kell fordulnunk.

A vagyonunkat úgy adhatjuk el a Mindenható Allahnak, hogy adományba adjuk. A Mindenható Allah ezt mondja az istenfélők

tulajdonságairól: “Ez a Könyv, melyhez nem férhet kétség, vezetés az istenfélők számára; akik hisznek a Láthatatlanban, megtartják az imát, és adakoznak abból, amivel elláttuk őket.” (Korán, 2:2-3)

Sokféle jótékonyosság létezik. Az adakozás azzal kezdődik, hogy abból adunk, ami kéznél van. Ha csak egy fél datolyát adunk is, az már adomány, és ezzel is védelmezhetjük magunkat a Pokol tüztétől. Allah Küldötte ﷺ szerint minden muszlim gazdag bizonyos értelemben, hiszen valamennyiünknek van valamink, amiből adhatunk a többieknek. A Próféától ﷺ tudjuk, hogy a Mindenható Allahot magasztalni adomány, és adakozás az is, ha azt tanácsoljuk testvéreinknek, ami hasznos, ha kibékítjük a haragosokat, segítünk az igazságtalanságot szenvedőknek, felvidítjuk testvéreink szívét, eltávolítjuk az útról azt, ami sérülést okozhat másoknak, és még számtalan dolog. Az Iszlám szerint a valódi gazdagság az ember szívében van. Az emberek annyira gazdagok, amennyire annak érzik magukat. Azok mosolya, akik szívükben gazdagok, szintén adakozásnak számít. Akiknek a szíve gazdag, azok boldogok, és ezt a boldogságot tovább tudják adni barátaiknak. És mi lehet nagyobb adakozás, mint boldoggá tenni azokat, akik körülöttünk vannak? Másrészt viszont azokon, akiknek a szíve szegény, semmi sem segíthet. Vagyis a valódi gazdagság nem az anyagi tulajdonon múlik. Az igaz muszlimoknak gazdag a szíve, és abból adakoznak, amijük van. Az adakozás a hívő érzékenysége, irgalmának és önfeláldozásának megnyilvánulása.

A Próféta ﷺ társainak élete is tele van ilyen példákkal. Az önfeláldozás egyik legszebb példája Omar ؓ életében nyilvánult meg. Amikor Jeruzsálemet megnyitotta az Iszlám előtt, rabszolgájával együtt indult el átvenni a város kulcsait. Felváltva ültek fel egyetlen tevére. Amikor a városhoz értek, éppen a rabszolga került sorra a tevé hátán. A rabszolga nem akart teveháton belépni a városba úgy, hogy gazdája közben gyalogolt, de Omar ؓ nem engedte, hogy átadja helyét a tevének.

A másik példát Ali ؓ, a negyedik kalifa, és a Próféta ﷺ veje életéből ismerhetjük meg. Az egész családja böjtölt, és csak nagyon kevés ételük volt, amivel a böjtöt megtörhették volna. Este azonban bejött hozzájuk egy szegény ember, és enni kért. Nekiadták az ételüket, és ők éhesen feküdtek le aludni. Napkelte előtt, amikor közeledett a böjt ideje, egy árva

jött hozzájuk, és enni kért tőlük, nekiadták hát azt az ételt, amit reggelire tettek félre. Estére került ugyan étel a házba, de még napnyugta előtt egy rabszolga tért be hozzájuk, és ők az önfeláldozás és jótékonyág legjobb példájaként ismét neki adták az ennivalójukat.

A jótékonyásnak ezeket a legmagasabb rangú példáit arabul az *iszár* szóval illetik. Az *iszár* több, mint adakozás: azt jelenti, hogy valaki fontosabbnak tartja a mások jogait a sajátjánál. A mai társadalomból már csaknem kivészett ez az érzés. Az emberek egyszerűen nem értik az ilyen fokú jótékonyaságot. Ha azonban elgondolkodunk azon, hogy milyen lenne a világ, ha mindenki az *iszár* szerint viselkedne, akkor megértjük, hogy akkor már ezen a földön a Paradicsomban érezhetnénk magunkat. Ezért tanácsos, hogy ne csak a kötelező zakátot adjuk meg, hanem azon felül is igyekezzünk minél többet adakozni. Az adományok elosztásáról pedig hozzáértőknek kellene gondoskodniuk, olyan önfeláldozó és szorgalmas embereknek, akiket külön erre a célra képeznek ki. A muszlim közösségnek az is kötelessége, hogy kórházakat alapítson, szálláshelyeket azoknak, akiknek nincs fedél a fejük fölött, és konyhákat, ahol főznek az éhezőknek.

Röviden, a bőkezű adakozás minden muszlim alapvető jellemvonása kellene hogy legyen. A következő ája egyértelműen elválaszthatatlannak mutatja be a muszlimot és az adakozást:

Akik adakoznak akkor is, ha jól, és akkor is, ha rosszul megy soruk, akik erőt vesznek haragjukon, és megbocsátók az emberekkel – mert Allah szereti azokat, akik jót cselekszenek. (Korán, 3:134)

Dzsafar asz-Szadik ؓ, aki a Próféta ﷺ unokáinak leszármazottja volt, rendelkezett mindazokkal a tulajdonságokkal, amelyekről ez az ája beszél. Volt egy rabszolgája, aki a házimunkát látta el. Egy nap, amikor a levest behozta, véletlenül ráborította Dzsafarra, tönkretéve ezzel az egész ruháját. Dzsafar ؓ ránézett szolgájára, aki így mentegetőzött: “Ó, gazdám! A Mindenható Allah azt mondja a hívőkről a Koránban, hogy visszafogják a haragjukat”. “Én visszafogtam a haragomat” – mondta Dzsafar ؓ. “És azt is mondja a Mindenható Allah, hogy a hívők megbocsátók” – folytatta a rab-szolga. “Én már meg is bocsátottam neked” – felelte Dzsafar ؓ. “És még azt is mondja a Mindenható Allah, hogy szereti azokat, akik nagylel-

kűn adakoznak” – tette még hozzá a rabszolga. Erre Dzsfar ﷺ azt mondta neki: “Felszabadítlak, mehetsz, amikor akarsz, szabad ember vagy”.

Ahogy a Próféta ﷺ mondta, egy bűnös nő azért nyert bocsánatot, mert inni adott egy szomjas kutyának. Emiatt az egyszerű irgalmas tett miatt el-nyerte a Paradicsomot, míg egy másik nő a Pokolba került, mert kegyetlen volt egy macskával: bezárta az állatot, és enni sem adott neki, és ki sem engedte vadászni, míg az végül éhen pusztult. Ezek fontos példák és tanítások arra, hogy a hívőnek hogyan kell viselkednie a többi teremtménnyel: irgalmasnak, önfeláldozónak és nagylelkűnek kell lenni.

Az igazi adakozás, amely elfogadható a Mindenható Allah szemében, az az, ha valaki a saját magának is kedves, értékes dolgokból adakozik. Ha valaki haszontalan és értéktelen dolgot ad adományba, annak nincs értéke.

A Próféta ﷺ idején a nincsteleneket a mecsetben szállásolták el. Mivel a mecsetben lévő padokon aludtak, a Pad Népe néven ismerték őket. A Próféta ﷺ és gazdag társai gondoskodtak róluk. Egyszer valaki romlott datolyát küldött nekik. Annyira éhesek voltak, hogy kénytelenek voltak megenni a romlott datolyát is. Ekkor nyilatkoztatta ki a Mindenható Allah a következő figyelmeztetést:

Ti hívők! Adakozzatok a jó dolgokból, amit (törvényesen) szereztek, és abból, amit kisarjasztottunk nektek a földből! És ne keressétek ki abból a rosszat, hogy azt adjátok adományba, amit saját magatoknak sem vennétek meg, csak úgy, ha behunyjátok a szemeteket. Tudnotok kell, hogy Allah nem szorul másra, Ő a Magasztalt. (Korán, 2:267)

Egy másik ájában a Mindenható Allah arra figyelmeztet, hogy ahhoz, hogy igazán közel kerüljünk Hozzá, abból kell adakoznunk, ami a legkedvesebb számunkra:

Egyikőtök sem éri el az igazi jámborságot, amíg nem adakoztok abból, amit szerettek, és bármit is adakoztok, Allahnak tudomása van róla. (Korán, 3:92)

Amikor ez az ája ki lett nyilatkoztatva, a Próféta ﷺ társai egymással versengve adományozták el azt, ami legkedvesebb volt a szívüknek. Azok a társak, akik a Próféától ﷺ hallották ezeket a szavakat, első világuk legmélyén érezték át jelentésüket. Azon gondolkodtak, hogy vajon képesek-e

lemondani arról, amit a legjobban szeretnek. Hirtelen egyikük felállt. Abu Talha ؓ volt az, arcán ott ragyogott a hit fénye. Volt egy nagy kertje, hat-száz datolyapálmával, nagyon közel a Próféta ﷺ mecsetjéhez, és Abu Talha ؓ nagyon szerette ezt a kertet. Allah Küldöttét ﷺ is gyakran meghívta oda. Abu Talha ؓ így szólt: “Ó, Allah Küldötte, minden tulajdonom közül a datolyás kertemet szeretem a legjobban, amelyet te is jól ismersz. Ezt a kertet én a Küldöttnek adom a Mindenható Allah meglegedéséért. Használd úgy Allah útján, ahogy jónak látod, és add a rászorulóknak”. Miután ezt mondta, a kerthez ment, ahol a felesége ült egy pálmafa alatt. De Abu Talha ؓ nem lépett be a kertbe, mire az asszony így szólt: “Mi lelt téged, Abu Talha, miért várakozol kívül?” A férje azt felelte: “Nem léphetek be, és te is szedd össze a holmidat, és gyere ki”. A felesége meglepetten kérdezte: “De hát miért? Hát nem a miénk ez a kert?” “Nem, hanem Medina szegényeie” – felelte Abu Talha ؓ, majd olvasta a feleségének az adakozásról szóló áját, és izgatottan elújságolta, milyen adományt tett. Az asszony megkérdezte: “A magad nevében adtad a kertet, vagy mindkettőnk nevében?” Amikor a férje azt felelte, hogy mindkettőjük nevében, így szólt: “A Mindenható Allah legyen veled elégedett, Abu Talha! Én is erre gondoltam, amikor láttam a szegényeket a kert körül, de sosem volt bátorságom, hogy megkérjelek rá. A Mindenható Allah fogadja el az adományunkat!”.

Nem nehéz elképzelni, hogy milyen boldogság töltené be a világot, ha mindenki ilyen erkölcsi elvek szerint gondolkodna.

A Korán magyarázóí szerint az al-birr szó, amit jámborságnak fordítanak, az adakozás legmagasabb foka, és olyan viselkedésmód, amely kiérdemli a Mindenható Allah Kegyelmét és meglegedését. A Korán így magyarázza ezt a szót:

Nem az a jámborság, ha arcotokat kelet vagy nyugat felé fordítjátok. A jámborság az, ha valaki hisz Allahban, az Utolsó Napban, az angyalokban, a könyvekben és a prófétákban, és aki javait – bármilyen kedvesek is azok neki – odaadja a rokonainak, az árváknak, a szegényeknek, az utazóknak, a koldusoknak, s a rabszolgák kiváltására; aki megtartja az imát és megadja a zakátot, akik teljesítik kötelezettségüket, amit vállaltak, akik állhatatosak a szükségben, bajban és megpróbáltatásban. Ők az igazak és ők az istenfélők. (Korán, 2:177)

Akik az adakozásban elérik az al-birr szintjét, azok valójában elérték a többi jó tulajdonságot is. Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “Aki ezt az áját alkalmazza az életében, annak a Mindenható Allah megadja a tökéletességet a hitben”.

Napjainkból kiveszett a testvériség és szolidaritás érzése. Helyette a gyűlölet és ellenségeskedés terjed a társadalomban, főként azért, mert nem törődünk a szegények problémáival. A negatív érzéseket csak a jótékony-ság és adományok segítségével küzdhetjük le. El kell képzelnünk, hogy mi is lehetnénk a szegények és nincstelenek helyében. Ezért ha adományt adunk nekik, azzal voltaképpen hálát adunk a Mindenható Allahnak a ránk kiírástott ajándékokért. A szegénység elleni küzdelem és az adakozás nemcsak saját magunk, hanem a családjaink szempontjából is nagyon fontos. Ahogy a gyerekeket már kicsi korukban arra szoktatjuk, hogy tartsák meg az imákat, arra is meg kell tanítanunk őket, hogy adakozzanak, és segítsenek azokon, akik nehéz helyzetben vannak. Ezt addig kell megtanítani, amíg a gyerekek kicsik, különben felnőtt korukban sem fognak adakozni. Úgy kell felnőniük, hogy tudják, minden tulajdonuk a Mindenható Allahé.

Akik valóban az Iszlám szerint akarnak élni, azoknak soha nem szabad felhagyniuk az adakozással, még akkor sem, ha csak korlátozott anyagi eszközökkel rendelkeznek. Közösén kell segítenünk azoknak, akik nyomorúságban élnek, vagy legalább fohászkodnunk kell értük. Ha csak érzelmileg támogatjuk őket, az is istenszolgálat. Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy napjainkban az egyik legnagyobb jócselekedet azok képzése, akik a jótékony-sági intézményekben fognak dolgozni, illetve az ilyen intézmények fenntartása. Egy nagy gondolkodó egyszer azt mondta: “A különbség a fejlett és elmaradott országok között a jól képzett emberekben rejlik”.

A világban valóban nagy szükség van az ilyen emberekre. Ha az Iszlám nehéz helyzetben van, és a muszlimok igazságtalanságtól szenvednek, annak az az oka, hogy nincs elég ilyen ember. Le kell ráznunk magunkról a lustaságot, és azért kell küzdenünk, hogy jó példát tudjunk mutatni arról, hogy milyen is egy igazi muszlim. De ez csak akkor lehetséges, ha mindenki képes a közösségért áldozatokat hozni.

A jótékonysági szervezetek alapításával intézményesíthetjük az adakozást és önfeláldozást. Ha valaki alapítványt tesz a Mindenható Allah megelégedését keresve, az azt jelenti, hogy adományáért folyamatosan jutalomban részesül, egészen az Ítélet Napjáig. Az Iszlám legmagasabb fokát úgy érhetjük el, ha irgalmat és együttérzést mutatunk a többi teremtmény iránt. Ha vagyonunkat vagy saját magunkat áldozzuk a Mindenható Allah útján, azzal voltaképpen a Paradicsomot vesszük meg.

Az embert leginkább a vagyona és a gyermekei akadályozhatják meg abban, hogy tőle telhető erőfeszítéseket tegyen Allah útján. A Mindenható Allah így figyelmeztet ezekre a veszélyekre:

A javaitok és a gyermekeitek csak kísértés nektek, Allahnál azonban óriási fizetség lesz. (Korán, 64:15)

Ti hívők! Javaitok és gyermekeitek ne vonjanak el benneteket attól, hogy megemlékezzetek Allahról! Akik így cselekszenek, azok a kárvalottak. (Korán, 63:9)

Féljétek hát Allahot, ahogyan csak tőletek telik, figyeljétek, engedelmeskedjétek és adakozzatok a magatok javára! Akik a saját lelkük kapzsiságától mentesek, azok a sikeresek. (Korán, 64:16)

Ha dicséretes kölcsönt adtok Allahnak, Ő megkétszerezi azt nektek, és megbocsát. Allah megbocsátó és kíméletes. (Korán, 64:17)

Mint a fenti versekből is megérthetjük, az Iszlám szerint a szegények és gyengék próbatételt jelentenek az erőseknek abban az értelemben, hogy teljesítik-e a kötelességeiket vagy sem. Az adakozás nem engedi, hogy a vagyon megfertőzze a lelket, ahogy a rákos daganat megfertőzi a testet. Az adakozás a híd a szegények és a gazdagok között.

Amikor a Próféta ﷺ társai meghallották az adakozásra vonatkozó parancsot, mindenüket elvitték Allah Küldöttének. Ez az ája: ***“Vajon nem tudják, hogy Allah olyan, aki elfogadja szolgálai bűnbánatát, és elfogadja az adományt”***¹³³ a legnagyobb motivációt jelentette arra, hogy teljes szívvel adakozzanak.

Azt is tudnunk kell, hogy az adomány nemcsak anyagi dolog lehet. Bármit is kaptunk a Mindenható Alláhtól, az Ő útján kell azt felhasználni.

133) Korán, 9:104

nunk. A Próféta ﷺ társai a vagyonukat és az életüket adták az Iszlám terjesztésére. A világ távoli sarkaiba is eljutottak, hogy az Iszlámra hívják az embereket. Abbasz ة fia, Kuszam, és Oszmán ة fia, Muhammad a legszebb példáját nyújtották annak, hogy valaki az Iszlám terjesztésére áldozza életét. A világ távoli tájaira is eljutottak, és olyan bölcsek származtak a földről, ahol ők hívták az Iszlámra az embereket, mint Bukhari, Imám Qasani, Imám Tirmidhi, Shah Naqshbend és még sokan mások.

Ehhez hasonlóan, manapság a legnagyobb jótékonyosság az, ha valaki teljes szívvel és mindenre kiterjedően, megfelelően gyakorolja az Iszlámot, életformaként mutatva be másoknak.

A KÖLTÉS SZABÁLYAI

Ha valaki zakátot vagy szadakát (önkéntes adományt) ad, nagyon fontos, hogy a megfelelő módon tegye azt. Aki adakozik, az köszönje meg annak, akinek adott, hiszen általa a kötelességét teljesíti, és nagy jutalmat kap a Mindenható Allahtól. Az adakozó védelmet nyer a katasztrófáktól és ártalomtól, jótékonykodásának köszönhetően, amelyek számos nehézség ellen szolgálnak számára pajzsul. A Korán a következők szerint tanít minket az adakozás közbeni jó modorra:

Ti hívők! Ne tegyétek semmissé az adományotokat azzal, hogy fölhánytorgatjátok és zaklattok miatta. Olyan ez, mint mikor valaki azért költi a vagyonát, hogy az emberek szeme rajta legyen, s közben nem hisz Allahban és a Végső Napban. Olyanok ők, mint a szikla, amelyen egy kevés föld van: ha felhőszakadás zúdul le rá, akkor az eső keményen és csupaszon hagyja hátra. Egykor majd nem lesz semmi hatalmuk semmi felett, amit az evilágon szereztek. Allah nem vezeti a hitetleneket. (Korán.,

2:264)

Amellett, hogy ez a vers az adakozást tanácsolja, azt is megtanítja, hogy ügyeljünk arra, hogyan adakozunk. Más szavakkal szólva, ha az adakozó leszólja vagy lenézi a szegényt, akinek ad, vagy összetöri a szívét kemény tetteivel vagy szavaival, akkor a Mindenható Allah nem rendel semmiféle értéket az adományhoz. Ha valaki segít másoknak, azt úgy kell tennie, hogy nem vár tőlük semmilyen ellenszolgáltatást, hanem kizárólag a Mindenható Allah megelégedését keresve teszi. A Próféta ﷺ azt mondta,

Abu Dharr beszámolója szerint: Háromféle ember lesz, akivel a Mindenható Allah nem fog beszélni a Feltámadás Napján, és rájuk sem néz, és nem tisztítja meg őket, és fájdalmas büntetés vár az ilyenekre. Ezek: az az ember, aki az alsóruháját büszkeségből maga után húzza a földön, aki másokat figyelmeztet arra, hogy le vannak kötelezve neki, és aki hamis eskü segítségével ad el valamilyen árut.¹³⁴

Ez azt mutatja, hogy akik kötelességeket rónak azokra, akiknek adományt adnak, és akik megsértik a szegények érzéseit, azok büntetésre számíthatnak a Mindenható Allhától. Ezért ezek a tulajdonságok nagy hibák az adakozásban. A Mindenható Allah az ember szívét nézi, és aszerint értékeli a tetteit, ahogy Dzsalaladdín Rumi mondja: “Saját magadat és a vagyonedat is add az adománnyal, hogy megnyerd vele az emberek szívét. Mert a szívükből jövő fohászkodása azoknak, akikkel jót tettél, megvilágosítja majd a sírod sötétjét.”

Rumi szerint a szegények lehetőséget nyújtanak a gazdagoknak, hogy kifejezzék a Mindenható Allah iránti hálájukat. A Mindenható Allah megadta nekik azt a kegyet, hogy az Ő áldásainak közvetítői lehetnek a szegények felé. Ezért nagyon kell vigyázni, hogy ne törjék össze a szegények szívét: “Mivel a koldus a bőség tükre, vigyázz! A tükröt sértheti a vigyázatlan lehelet is.”

A szegények a Mindenható Allah kegyeinek tükrei, mivel az adakozást szeretők felé fordulnak, és lehetőséget adnak nekik, hogy adakozzanak a Mindenható Allah megelégedését keresve, és ezzel voltaképpen a szegények jelentik a gazdagoknak az üdvözülés felé vezető egyik utat. Ezen kívül a szegények szeretettel és tisztelettel fordulnak az adakozók felé, és ezzel teret nyitnak a gazdagok és szegények szívében egyaránt meglévő szeretet és irgalom kivirágzásának.

A másik fontos alapelv az, hogy titokban adjuk az adományt, és ha lehet, még azoknak se fedjük fel kilétünket, akik kapják. Ha nyíltan adjuk az adományt a szegényeknek, azok elveszíthetik szemérmességüket, és el fogják várni, hogy kapjanak. Elszáll belőlük a munkakedv, és csak az adomá-nyokra hagyatkoznak. Azonkívül a nyílt adakozás büszkévé és

134) Muszlim, Iman, 1, 192

beképzeltté teszi azt, aki adakozik. Ezért ha titokban adakozunk, az jobb annak is, aki ad, és annak is, aki kapja.

Azonban vannak olyan alkalmak, amikor másokat is adakozásra akarunk buzdítani, ilyenkor nyíltan is tehetünk adományt. Ez arra serkentheti a többieket is, hogy adjanak. A Korán azt tanítja erről:

Ha nyíltan adakoztok, az dicséretes dolog. Ám ha titokban teszitek, és úgy adjátok oda a szegényeknek, az még jobb nektek, és eltörli a rossz teiteket egy részét. Allahnak tudomása van arról, amit cselekszetek. (Korán, 2:271)

A Korán magyarázóit azt a következtetést vonják le ebből az ájából, hogy a zakátot nyíltan lehet adni, de az önkéntes adományokat jobb titokban.

Az a legjobb adakozás, ha úgy adunk, hogy nem tudja a bal kéz, hogy mit adott a jobb. Ahogy azt a hadísból is tudhatjuk, az ilyen adakozó védelmet nyer majd a Mindenható Allah trónjának árnyékában akkor, amikor nem lesz majd semmilyen más árnyék.

A vallás fő célja a Mindenható Allahban való hit után a jellem, erkölcs, viselkedés formálása, és a békés, elégedett társadalom létrehozása. Az ilyen társadalom akkor valósulhat meg, ha tagjainak szíve irgalmas és szerető, és arra sarkallja őket, hogy a kötelező adományon kívül is adakozzanak.

A Mindenható Allah birodalmában élünk, és az ellátásunkat Ő biztosítja számunkra. Akik elhanyagolják az istenszolgálat olyan cselekedeteit, amelyek anyagi áldozatot követelnek, azok nem tudják vajon, hogy minden létező dolog a Mindenható Allah tulajdona, és ha nem adakoznak, azzal voltaképpen az Ő áldásait akarják visszatartani?

A szeretet akkor erősödik, ha áldozatokat hozunk azért, akit szeretünk. Amennyire erős a szeretet, olyan mértékben hajlandó a szerető áldozatot hozni a szeretettért. Aki szeret, az néha még az életét is áldozza szeretettjéért. Mivel az adományt a Mindenható Allah megelégedését keresve adjuk, Ő azt mondja, hogy Ő maga az, aki ezt az adományt átveszi a szegények keze által:

Vajon nem tudják, hogy Allah olyan, aki elfogadja szolgáló bűnbánatát, és elfogadja az adományt? (Korán, 9:104)

Ennek hangsúlyozására mondta a Próféta ﷺ: “Bizony, ha valaki adományt ad, Allah kapja meg azt először, még a szegények előtt, és aztán Ő adja a szegényeknek.” (Munawi, Kanz al-Hakaik)

Ezért az adakozás legfontosabb követelménye az, hogy a Mindenható Allah megelégedéséért kell történnie. Akik az adományt adják, azoknak nem szabad büszkének lenniük, vagy felsőbbrendűnek érezniük magukat, és nem szabad hálát várniuk. Az ilyen negatív érzések eltörlik az adakozás jutalmát. Épp ellenkezőleg, akik adnak, azoknak megköszönniük azoknak, akik kapják az adományt. Csak így fogadja el a Mindenható Allah az adományt, és az általa végzett istenszolgálatot. A következő ája jól példázza azoknak a tulajdonságait, akiknek a viselkedését követnünk kell az adakozásban:

És, noha nekik is kedves az, ételt adnak a szegénynek, az árvának és a fogolynak: “Allah kedvéért táplálunk benneteket. Nem akarunk tőletek sem fizetséget, sem hálát. Félünk, hogy Urunktól komor és végzetes nap virrad ránk.” Allah pedig megóvjá őket annak a napnak a szörnyűségétől, és megadja nekik, hogy fényt és örömet leljenek. (Korán, 76:8-11)

Ha az adakozónak ilyen emelkedett érzései vannak, akkor azok hasznára válnak az adományt kapóknak is. Az adakozók jó szándéka és őszintesége tükröződik a szegények szívében. Ha nem igazán érdemelték meg az adományt, akkor talán felhagynak a rosszal azután, hogy megkapták. A következő hadísz éppen erről a lehetséges változásról szól: Abu Huraira رضي الله عنه arról számol be, hogy Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “Egy ember adományt akart adni. Elővette a pénzt, és egy tolvaj kezébe tette. Reggel az emberek azt beszélték: Múlt éjjel egy tolvajnak adott adományt. Az ember erre azt mondta: “Ó, Allah, dicsőség néked! Egy tolvajnak adtam adományt.” Később ismét adományt akart tenni, s a pénzt most egy szajha kezébe helyezte. Reggel az emberek azt beszélték: Múlt éjjel egy szajhának adott adományt. Mikor ezt hallotta, az ember így szólt: “Ó, Allah, dicsőség néked! Egy szajhának adtam adományt.” Később megint adakozni akart, és amikor a pénzét elővette, egy gazdag ember kezébe adta. Reggel az emberek azt beszélték: Múlt éjjel egy gazdag embernek adott adományt. Az ember pedig így kiáltott fel: “Ó, Allah, dicsőség néked a tolvaj, a szajha és a gazdag ember ügyében!”. És akkor látomása támadt, amelyben megtudta, hogy a tolvajnak adott adomány azt eredményezheti, hogy a tol-

vaj megtartóztatja magát a lopástól, a szajhának adott adomány azt eredményezheti, hogy a szajha megtartóztatja magát az erkölcstelenségtől, a gazdag ember pedig felfigyelhet arra, hogy adakoznia kell abból, amit Alláhtól kapott.

Érdekes, hogy ez a hadísz mintegy látható Sami efendi életében, aki-ről ezt mesélte Musa efendi:

Egy napon valaki intett, hogy álljunk meg a kocsival, és így szólt hozzánk: Bátyám, Allah nevében kérlek, adj nekem pénzt, hogy cigarettát vehessek! A társai nem akartak adni, de a Sejkh azt mondta: mivel a segítségünket kérte, jobb, ha adunk. A szegény ember, amikor látta ezt a kedvességet, azt mondta, hogy meggondolta magát, és inkább kenyeret fog venni a pénzből, nem cigarettát. És nagyon boldogan ment tovább. A Sejkh egyik társa kíváncsi volt, hogy mit is fog tenni igazából ez az ember, és követte őt. Legnagyobb megdöbbenésére az ember valóban kenyeret vett, és nem cigarettát.

Élő példa ez arra, hogy az adomány, amelyet kizárólag a Mindenható Allah megelégedését keresve adunk, hogyan változtathatja meg azok szívét, akik kapják. Ezért amikor adományt adunk, jobban meg kell vizsgálnunk a saját szándékainkat és érzéseinket, mint azét, akik az adományt kapják.

Ó, Uram! Tedd a Te végtelen Kegyelmedet szívünk végtelen kincsévé. Amin.

A ZAKÁT KÖVETELMÉNYEI

A zakát fizetésének öt feltétele van:

1. A zakát fizetője muszlim, épelméjű, szabad, és elérte az érett kort.
2. Van fölösleges vagyona, amelynek neve *niszáb*, vagyis több, mint ami az alapvető megélhetéséhez szükséges (pl. lakás, étel, autó, és így tovább), egy éven keresztül.
3. A tulajdon értéke növekszik.
4. Egy holdév eltelte óta van a birtokában a tulajdon.
5. Ő a jogos tulajdonosa a vagyonnak vagy tulajdonnak.

Azok a vagyontárgyak, amelyek után zakátot kell fizetni: élőállat esetében az alsó határ, ami után már fizetni kell, 40 birka vagy kecske, 30 marha vagy 5 teve. Aranyból 81 gramm, ezüstből 561 gramm után kell zakátot fizetni. Ha valakinek a vagyona ezt eléri, akkor az Iszlám törvényei szerint zakátot kell fizetnie.

A Mindenható Allah egyértelműen elmagyarázza, hogy kik kaphatják a zakátot:

Az adomány a szegényeket illeti meg, és a nincsteleneket, és azokat, akik érte munkálkodnak, és azokat, akiknek a szívét barátságra kell hangolni az Iszlám iránt, és a rabszolgák kiváltását, és az eladósodottakat, és akik küzdenek Allah útján, és azokat, akik úton vannak. Allah rendelkezése ez. Allah mindenek Tudója és Bölcs.

1. A szegények: az Iszlám szerint mindenki szegény, akinek nincs any-nyi vagyona, hogy zakátot kelljen fizetnie. Tehát bárki kaphat zakátot, aki nem fizet. Még ha ezeknek az embereknek van is állásuk, akkor is hasznos lehet számukra a zakát.

2. A nélkülözők (miszkin): az Iszlám szerint azok a nélkülözők, akiknek egy napra sincs elegendő élelmük. Olyan emberek ők, akik a legmélyebb szegénységben élnek, mint például a hajléktalanok.

3. A zakát begyűjtői, akiket az állam alkalmaz a feladatra.

4. Akiknek a szívét az Iszlám felé kell fordítani.

5. A rabszolgák: a zakáttal ki lehet váltani a rabszolgát a tulajdonosától. Napjainkban azonban nincsenek (legálisan tartott) rabszolgák.

6. A súlyosan eladósodott emberek, akiknek az adósságuk már meghaladja a tulajdonukat.

7. Akik Allah útján küzdenek, akik vallásos tudást próbálnak szerezni, illetve akiknek a Zarándoklat közben elfogyott a pénzüik.

8. Az utazók: akik utazás közben elvesztették a pénzüket, és nincs kihez fordulniuk. Az ilyen emberek még akkor is jogosultak a zakátra, ha esetleg otthon vagyonuk van.

Vannak azonban olyan emberek, akiknek nem adhatunk zakátot. Nem adhatunk az édesanyánknak, édesapánknak, nagyszüleinknek vagy gyer-

mekeinknek. A közeli rokonokról máshogy kell gondoskodnunk. A gazdagok és a nem muszlimok szintén nem kaphatják meg a zakátot.

Usr: a termés után adott kötelező adomány

A gazdálkodóknak a termés után adományt kell adniuk. A hanafi válasz jog szerint a termés egytizedét kell adományba adni, minden szüret vagy aratás után. Ha egy föld többször terem évente, akkor minden termésből meg kell adni az adományt. A nem épelméjű földtulajdonos gyámjának vagy a nemrégiben elhalálozott földtulajdonos gyámjának kötelessége az usr megfizetése a termésből. Az usr hosszan eltartható és nem romlandó terményekben fizetendő, mint például búza, datolya vagy rozs, nem pedig gyorsan romló gyümölcs vagy zöldségféle.

Ha a föld öntözése természetes módon megoldott, például patak, folyó vagy eső öntözi, akkor az usr a termés egytizede. Ha azonban a gazdálkodónak kézi, gépi vagy állati erővel kell öntöznie földjét, akkor csak a termés egyhuszada. Az usr az egész termés után fizetendő, a termelési költségek levonása nélkül.

Ha a gazda megadta az usrt a termésre, nem kell a termés feldolgozása után még egyszer megadnia. Például ha valaki megadta a búzából, a búza megőrlése után nem kell ismét megadnia a lisztből. Hasonló a helyzet az olívbogyóval vagy az olajos magvakkal és a belőlük készült olajjal.

Az usrt akkor kell fizetni, amikor a termést már teljesen betakarították. A betakarítás előtt nem kell kiadni az adományt, de ki lehet adni a betakarítás előtt, ha a termés már teljesen megérett.

Ha valaki már szedett a termésből a teljes betakarítás előtt, azt is bele kell számítani az usr kiszámításának alapjába. Például ha valaki felszedett tíz kiló újbургonyát a betakarítás előtt, akkor egy kilóval több usrt kell adnia.

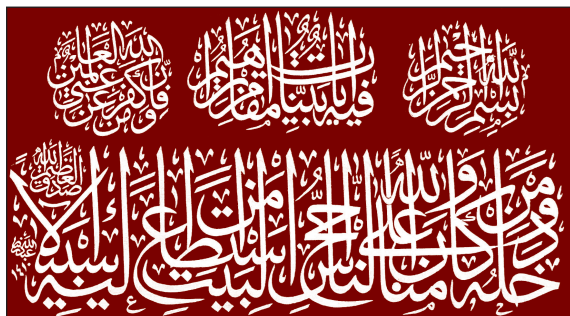
Mindezek az adományok azt mutatják, hogy az Iszlám nem hagyja a szegényeket és nincsteleneket a törvény kegyelmére. Ezeket az adományokat meg kell adnunk, hiszen az istenszolgálat részét képezik. Ezek segítségével hoz létre az Iszlám kiegyensúlyozott és igazságos társadalmat.

A ZARÁNDOKLAT MEKKÁBA
*Személyes és közösségi istenszolgálat, amely
életre kelti a szíveket*

Nyilvánvaló jelek vannak benne: Ábrahám helye, és aki belép oda, az biztonságban van. Az emberek kötelessége Allahhal szemben a zárandoklat a Házhoz – amennyiben szerét tudják ejteni. És aki hűtlen, (hát) Allah senkire nem szorul rá a teremtményei közül.

A Zarándoklat az Iszlám ötödik pillére, amely folyamatosan újjáéleszti a hívők szívét, az első próféta, Ádám ﷺ idejétől az Utolsó Próféta ﷺ idején át a mai napig. A Zarándoklat az istenszolgálat nemes formája, amely ráébreszt ezeknek a szavaknak a titkára: “halj meg a halálod előtt”.

A Zarándoklat nem az Iszlám által bevezetett újdonság. Már az Iszlám előtt is volt zarándoklat Mekkába. De a pogány arabok erkölcstelen szertartássá tették azt. A kurejs törzs, akik tekintélyes helyet foglaltak el az arabok között, normálisan felöltözve végezték el a zarándoklatot. Más törzsekben viszont a nők és a férfiak is meztelenül látogattak el a Kábához, és meztelenül járták körbe azt. A kurejs törzs feladata volt, hogy ruhát adjon ezekre a zarándokokra, és ha nem tették, akkor azok meztelenül folytatták a szertartást. És ezek az emberek állatokat áldoztak a Mindenható Allahnak, és az áldozatok vérével öntözték a Kába falát. Ahelyett, hogy jóra használták volna a feláldozott állatok húsát, inkább elégették. Az Iszlám eltörölte mindezeket a gonosz ceremóniákat, amelyeket a pogány arabok találtak ki, és még sok egyéb babonát is. Az Iszlám szerint az istenszolgálat cselekedeteinek az a fő célja, hogy megemlékezzünk a Mindenható Allahról, hogy Őt magasztaljuk és dicsőítsük, és elnyerjük az Ő bocsánatát és megelégedését. Az Iszlám megtisztította a Zarándoklat rítusát a ráakódott pogány ceremóniáktól, és eredeti tiszta formájába állította vissza.

A Zarándoklatban számos előny rejlik a hívők számára, ezen a világon és a következőn is. A Mindenható Allah végtelen kegyelme megnyilvánul a Zarándoklat helyén és idején. A muszlimok, akikre kiárad a Mindenható Allah kegyelme és megbocsátása, a szeretet és tisztelet légkörében találkoznak egymással, és átérik a testvériség jelentését.

A Zarándoklat során leckét kaphatunk Ábrahám عليه السلام és Izmail عليه السلام próféták hitéből, és a Mindenható Allahba vetett feltétlen bizalmukból. Mint azt a Koránból tudjuk, amikor Ábrahám عليه السلام parancsot kapott rá, hogy áldozza fel Izmailt عليه السلام, alávetette magát a Mindenható Allah akaratának. Hasonlóképpen, Izmail عليه السلام is ellenállt a Sátán kísértésének, hogy a Mindenható Allah rendelete és apja ellen lázadjon. Ugyanígy kell nekünk magunknak is ellenállnunk a Sátán és alsóbb énünk csábításának. A Zarándoklat ezen kívül a különböző nemzetiségű és bőrszínű emberek nagy gyülekezőhelye, ami az Ítélet Napjára is emlékeztet minket, ahol az emberek válogatás nélkül lesznek majd összegyűjtve. A megdöbbentő helyszín ledönti majd az akadályokat a nemzetek és fajták között, és egyetlen kötelék marad meg: a hit köteléke, amely a legerősebb valamennyi közül.

A Zarándoklat során minden férfi szegetlen, egyszerű fehér ruhát visel a mindennapi öltözete helyett. Ezt azt jelképezi, hogy a szív leveti az alsóbb én ruháját, és felülemelkedik az emberi gyengeségen, a testi vágyakon.

A Zarándoklat helye szintén különös fontossággal bír a muszlimok életében. Áldott hely ez, amelyen ott vannak a Mindenható Allah jelei. Itt az embernek mindig a Mindenható Allah végtelen Kegyelmére és számtalan áldására kell gondolnia.

A Zarándoklat másik sajátossága az, hogy a muszlimok itt megtapasztalják, hogy hogyan éltek ezen az áldott földön a Próféta ﷺ és a társai. Ezeket az áldott földeket a Mindenható Allahot szeretők könnyei öntözték, Ádámtól عليه السلام Mohamed Prófétaig ﷺ, és itt minden rájuk is emlékeztet. Akik megfelelően végrehajtják a Zarándoklat rítusait, azok voltaképpen ezeknek az áldott embereknek a nyomában járnak.

Ezen az áldott vidéken a Mindenható Allah előző prófétáinak szavaira is emlékezünk, például Ábrahámra, aki azt mondta: “*Urunk!*

Tégy kettőnket Neked alávetettekké, és leszármazottaink közül Neked alávetett népet, és mutasd meg nekünk a (zarándoklati) szertartásainkat, s fogadd el megbánásunkat! Bizony Te vagy a Kiengesztelő és a Megkö-nyörülő.” (Korán, 2:128)

A muszlim embernek mindig égnie kell a vágytól, hogy ezeket a helyeket meglátogassa. A költők legszebb verseiket erről a földről írták. Az egyikük így szól a hajnali szellőhöz: “Ó, hajnali szellő! Ha egy napon az áldott vidéken fújsz, vidd el üdvözetemet az emberek és dzsinnek Prófétájához”.

Akik maguk nem képesek arra, hogy elmenjenek Zarándoklatra, azoknak fohászkodniuk kell azokért, akik mennek. És az ember nem azért megy zarándoklatra, hogy lássa a sivatagot és a homokdűnéket. Hanem azért, hogy lássa a földet, ahol Ábrahám , Izmail és leszármazottaik éltek. Hogy lássa a helyet, ahol Prófétánk született és élt, ahol az Iszlámra hívta az embereket, hogy ugyanazt a levegőt lélegezhessük be, amit ő is belélegzett. A Prófétát akarjuk követni, és a Mindenható Allah jeleit akarjuk látni, ahogy a Korán is mondja: “Az **első Ház, amelyet emeltek az embereknek, Bekkában volt – áldott Ház és útmutatás minden értelmes teremtménynek.” (Korán, 3:96)**

Ezért, akik a szív szemeivel tudnak ezekre a helyekre tekinteni, azok látják rajtuk a Mindenható Allah jeleit, és Uruk iránt érzett szeretetük még forróbban kering ereikben. Egyfolytában megemlékeznek a Mindenható Allahról, az Ő dicséretét zengik és az Ő neveit mondják. Az áldott földön eltöltött idő során a legnagyobb tisztelettel és odafigyeléssel viselkednek a Mindenható Allah jelei iránt, ahogy az ája mondja:

Így van ez. Aki nagy becsben tartja Allah jeleit, az helyesen cselekszik – hiszen ez a szív istenfélelméből ered. (Korán, 22:32)

Ezért a Zarándoklat nemcsak fizikai értelemben vett istenszolgálat, hanem mindenekfelett lelki. Az “*al-hadzs al-mabrúr*”, vagyis a jó avagy elfogadott zarándoklat, a Próféta szavai szerint az elejétől a végéig jó és istenfélő cselekedetkből áll, mint a bűnbánat, a Mindenható Allahhoz való fohászkodás, vagyis az istenszolgálat magas rendű formái. Ezáltal a szív elnyeri a Mindenható Allah áldását és Kegyelmét. És a zarándok voltaképpen azt is megígéri a Mindenható Allahnak, hogy hazatérte után is

meg fogja tartani a magas szintű erkölcsiséget és az istenszolgálat előírásait. A következő fohász, amelyet Ábrahám عليه السلام mondott, amikor a Kábat felépítette, jó példa arra, hogy hogyan kell fohászzkodnunk ezen az áldott helyen:

“Urunk! Tégy kettőnket Neked alávetettekké, és leszármazottaink közül Neked alávetett népet, és mutasd meg nekünk a (zarándoklati) szertartásainkat, s fogadd el megbánásunkat! Bizony Te vagy a Kiengesztelő és a Megkönyörülő.” (Korán, 2:128)

A Zarándoklaton részt vevő muszlimok szerető szíve átérzi, hogy u-gyanazon az úton járnak, amelyen Mohammed Próféta ﷺ járt. Például amikor a Szafa hegyen járnak, elképzelik a Próféta ﷺ beszédét, amellyel a hitetleneket az Iszlámra hívta. Így szólt a mekkaiakhoz: “Ha azt mondanám nektek, hogy ezek mögött a hegyek mögött ellenség közeleg, és meg akarnak támadni benneteket, ezért tegyetek óvintézkedéseket, hinnétek-e nekem?” A mekkaiak azt felelték: “Hinnénk neked, még ha nem is látunk át a hegyen. Te vagy Mohammed, a Megbízható, és sosem vontuk kétségbe a szavaidat”. Erre Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “Ahogy ezt a hírt elhinnétek, higgyétek el azt is, hogy egyetlen Allah van, aki a világot teremtette. A bálványok, amiket imádtok, nem mások, csak fa és kő. Hagyjátok el a bálványokat, és higgyetek Allahban. Tudjátok meg, hogy Allah prófétaként küldött el engem hozzátok”. Ezt a hívást és üzenetet hallva, a Próféta ﷺ nagybátyja, Abu Lahab, és még néhányan a hitetlenek közül dühösen mondták: “Csak ezért hívtál össze minket?”. És otthagyták Allah Küldöttét ﷺ anélkül, hogy elfogadták volna hívását az Iszlámra, és a Sátán csábítására és saját alsóbb énük sugalmazására hallgattak, és őseik bálványait imádták továbbra is.

Mohammed Próféta ﷺ azonban soha nem adta fel és nem engedett agressziójuknak, és mindent megtett, hogy a Mindenható Allahot szolgálja, és úgy adta át az Ő igazságát az emberiségnek, mint a friss forrásvizet a szomjúságtól haldoklóknak. A Zarándoklat során arra is alkalmunk nyílik, hogy Mohammed Próféta ﷺ bátor és nagyszerű cselekedetein eltűnjünk. Ha a Mekkát körülvevő hegyekre tekintünk, eszünkbe jutnak a tüzek, amelyeket a Próféta ﷺ társai gyújtottak, hogy megrémítségűk a mekkaiakat. A fülünkbe cseng az imára hívás Bilál رضي الله عنه hangján,

amikor Mekka meghódítása után először szálltak az adhan szavai a Kába felett. És szinte halljuk, amint Allah Küldötte ezt az áját olvassa: **“És mondd: Eljött az igazság, és ele-nyészett a hazugság. A hamisság mindig elenyészik”**¹³⁵.

Ha elképzeljük mindezeket az eseményeket, ezeket a külső jeleket a szívünkbe építhetjük, azt képzelve, hogy a szívünk a Kába, és megtisztítjuk az alsóbb én vágyainak bálványaitól, és a Zarándoklat során szerzett lelki erő segítségével ledöntjük ezeket a bálványokat, és megtisztítjuk a szívünket, hogy a Mindenható Allahon kívül ne maradjon benne semmi. Ezáltal a szívünket a Mindenható Allahhal való együttlét helyévé tesszük. Tehát a Zarándoklat az istenszolgálat átfogó cselekedete, amely mérhetetlen előnyöket tartogat a muszlimok számára. A Zarándoklat által a hívő kiteszi lelkét és szívét a Kegyelem és áldás életet adó esőjének, és lerázza az alsóbb én láncait.

Az Arafát hegyén a muszlimok százezrével gyűlnek össze, hogy Urukhoz fohászkodjanak. Ez a hatalmas gyűlés is az Utolsó Napra emlékeztethet, amikor minden emberi lény összegyűjtetik majd Uruk színe előtt. A Zarándoklat idején, amikor ugyanolyan ruhát viselnek, valamennyien e-gyenlők. A muszlimok a legőszintébb fohászaikkal fordulnak Urukhoz, és megbánják bűneiket. Új és tiszta lap nyílik életük történetében, és megfogadják, hogy a Mindenható Allahnak engedelmeskedve és a Neki való alávetettségben fognak élni.

Az Arafát a Feltámadás Napjának mikrokozmosza. Az emberek fedetlen fejvel és lábbal állnak ott, egyforma ruhába öltözve, és senki nem néz másra, csak a saját sorsán gondolkodik.

Az Arafát a megbocsátás és menedékkeresés helye. Itt a szegény és a gazdag, az uralkodó és az alattvaló, a tudós és a tudatlan ugyanabban az egyszerű ruhában áll egymás mellett. Még ha sok politikai és társadalmi probléma van is a muszlim országokban, ez mind eltűnik Arafát napján, és a béke és testvériség légköre uralkodik el. Az emberek megtapasztalják a kölcsönös szeretet és feláldozás légkörét, amellyel példát mutathatnak a világ valamennyi nemzetének. Egyetlen más vallásnak sem sikerült ennyi

135) Korán, 17:81

különböző nemzet és fajta között ilyen szerető harmóniát létrehozni. Ez azért van, mert az Iszlám a vallást teszi meg a testvériség alapjának, nem pedig anyagi dolgokat. Az anyagi dolgokon alapuló szövetségek végül mindig összeomlanak, az ember hatalomvágyának és kapzsiságának köszönhetően. Csak a szerető és önfeláldozó lelkek képesek valódi testvériséget alkotni.

Az áldott összegyűlés olyan hely és alkalom, amely a szeretet és ke-gyelem megnyilvánulásával telített. Ez az a hely, ahol a szívek elfelejtenek mindent, a Mindenható Allah Hatalmán és Uralmán kívül.

A Zarándoklat végén a hívők levágnak egy áldozati állatot, hogy a Mindenható Allahot magasztalják, és megemlékezzenek Ábrahám عليه السلام áldozatáról, és hogy az ő cselekedetét utánozva az övéhez hasonló lelkiállapotba kerüljenek, amelyet a Korán ájaiból ismerhetünk meg:

Orcámat hanífként afelé fordítom, Aki megteremtette az egeket és a földet. És én nem vagyok a társítók közül való. (Korán, 6:79)

Mondd: Bizony, az imám és az áldozatom, az életem és a halálom Allahot illeti, a Világok Urát. Nincs társa neki. Erre szólítottam fel, és én vagyok az első azok közül, akik alávetik magukat. (Korán, 6:162-163)

A nagy próféta, Ábrahám عليه السلام ezeket a szavakat mondta útban Babilóniából Damaszkuszba:

“Uramhoz megyek, Ő fog vezetni engem. Uram! Ajándékozz nekem igaz fiúgyermeket az igazak közül!” (Korán, 37:99-100)

A Korán elmeséli, hogyan talált válaszra Ábrahám عليه السلام fohásza:

És hírt adtunk neki egy szelíd fiúról. És miután annyira felseledült, hogy vele serénykedhetett, Ábrahám azt mondta neki: “Fiacskám. Azt láttam álmomban, hogy feláldoztalak. Fontold meg hát, mi a véleményed.” “Apácskám!” – mondta ő – “Tedd azt, amire parancsot kaptál. Ha Allah is úgy akarja, állhatatosnak találsz majd az állhatatosak között.” És amikor mindketten alávetették magukat, és homlokával a földre fektette őt, hangos szóval így szólítottuk meg: “Ábrahám! Immár valóra váltottad az álmot!” Így fizetünk meg a jóknak. Mert bizony ez volt a próbatétel. És egy óriási áldozattal váltottuk meg őt. És meghagytuk a későbbieknek, hogy így áldják őt: “Békesség Ábrahámra!”

Bizony, így jutalmazzuk a jóravalókat. Bizony, ő a hívő szolgálók közé tartozik.” (Korán, 37:101-111)

Ábrahám a Mindenható Allah parancsára kész volt arra, hogy a fiát feláldozza. És a fia is kész volt arra, hogy alávesse magát a Mindenható Allah parancsának. Ám a Mindenható Allah nem kívánta tőle ezt az áldozatot, hanem egy kost küldött helyette, amit Ábrahám és Izmail e-gyütt áldoztak fel, és közösen dicsérték a Mindenható Allahot.

Ezért, amikor a muszlimok levágják az áldozati állatot, mindezt szem előtt kell tartaniuk. A fő cél az, hogy tanuljunk Ábrahám és Izmail tökéletes alávetettségéből és hitéből, és mi magunk is igyekezzünk ezt megvalósítani az életünkben. Különben az áldozatunk mit sem ér a Mindenható Allah szemében. A Korán figyelmeztet:

Sem a húsup, sem a vérip nem jut el Allahhoz, hanem csak a jámborságotok. (Korán, 22:37)

Miután az áldozatot felajánlották a Mindenható Allahnak, a zarándokok leborotválják a hajukat, hogy ezzel is mutassák, hogy ők Allah szolgálói. A régi időkben, ha valaki felszabadította rabszolgáját, előtte leborotválta a haját, hogy éreztesse: ez az ember rabszolga volt. Ezért a muszlimok is megismétlik ezt, hogy kifejezzék: ők a Mindenható Allah szolgálói, és az Ő parancsait követik. Más szavakkal szólva, a haj leborotválása azt jelenti, hogy életünket a Mindenható Allah szolgálatának szenteljük.

Egy hadíszban a Próféta azt mondja a Zarándoklatról, hogy a Sátán megkövezéséből, a Szafa és Marva közötti futásból és a Kába körüljárásából áll. A fő cél pedig mindezek mögött a Mindenható Allahról való megemlékezés. (Tirmidhi, Nasai)

A Szafa és a Marva az a két hegy, amelyek között Hágár futott kétségbeesetten, hogy vizet találjon magának és fiának. Aztán a Mindenható Allah megadta nekik a Zamzam forrást, amely a mai napig a zarándokokat itatja. Erre emlékezünk, amikor a két hegy közötti futás rítusát végrehajtjuk.

A két hegy fontosságát hangsúlyozza, hogy a Mindenható Allah azt mondja róluk a Koránban: ***“Bizony, a Szafa és Marva is Allah szertartás-helyei.*** (Korán, 2:158)

A Kába nagyon fontos központ, amely felé a muszlimok imájukban fordulnak. Ez az a hely, ahol a muszlimok szíve dobog. Ahogy a szív a megnyilvánulás helye az emberi szférában, úgy a Kába az isteni megnyilvánulás helye az evilági szférában. Más szavakkal szólva, a Kába helye ugyanaz, mint a szívé az emberi testben. A Kábánál van Ábrahám عليه السلام helye, akit a muszlimok a *Khalilullah* (Allah barátja) névvel neveznek. A Mindenható Allah azt parancsolta a muszlimoknak, hogy imádkozzanak Ábrahám عليه السلام helyénél. Ezáltal követik Ábrahámot عليه السلام a Mindenható Allahnak való alávetettségben.

És ott van a Fekete Kő is, amelynek üdvözlése azt szimbolizálja, hogy a muszlimok elfogadják a Mindenható Allahnak való alávetettségét. Ez az áldott kő jelzi a Zarándoklat rítusainak kezdetét és végét. Bár a Kába köveit kicserélték és felújították, a Fekete Kő megmaradt, és megőrizte helyét. Ajkak milliói csókolták meg, és áldott kezek milliói értek hozzá. És bár a muszlimok tudják, hogy a Fekete Kő csak egy közönséges, élettelen kődarab, mégis ezen keresztül mutatjuk ki a Kába iránt érzett szeretetünket és tiszteletünket. Omar رضي الله عنه is ezt az igazságot jelenti ki. Abdullah ibn Sarjis رضي الله عنه arról számolt be: "Láttam Omar ibn Al-Khattabot رضي الله عنه, amint megcsókolta a Fekete Követ, és hallottam, amint azt mondta: 'Tudom nagyon jól, hogy csak egy egyszerű kő vagy, és nem áll hatalmadban, hogy áldást vagy átkot hozz. Ha nem láttam volna, hogy maga a Próféta ﷺ megcsókolta, soha nem is csókolnálak meg'.¹³⁶

Röviden, a Kába a Mindenható Allah királyságának kivételése, és áldásainak forrása. A Mindenható Allah tulajdonságai, a Kegyelmes és Megbocsátó sehol nem nyilvánul meg annyira, mint itt. Ez a Mindenható Allah fényének forrása, amely beragyogja szívünket.

A KÁBA ÉPÍTÉSE

Az elbeszélések szerint Ádám عليه السلام és Éva elváltak egymástól kiűzetésük után, de Arafát hegyénél találkoztak, és együtt mentek nyugat felé. Ádám عليه السلام fohászzkodott a Mindenható Allahhoz, hogy adja vissza neki azt a fényoszlopot, amely körül imádkozott a Paradicsomban. Fohászára megjelent a fényoszlop, és Ádám عليه السلام azt körüljárva imádkozott.

Ez a fényoszlop Séth عليه السلام idejében tűnt el, és csak egy fekete kő maradt a helyén. De ő felépítette a Kábát, és mellé helyezte ezt a követ, amelyet ma Fekete Kő néven ismerünk. A Noé عليه السلام idején történt özönvíz után az épület sokáig a homok alatt feküdt eltemetve.

Később Ábrahám próféta عليه السلام a Mindenható Allah parancsára Mekka völgyébe vitte a feleségét, Hágárt és a fiát, Izmailt, hogy ott telepedjenek le. Ábrahám عليه السلام és Izmail عليه السلام megtalálták a Kába alapjait, amelyek még az emberiség hajnalából származtak, és újjáépítették. Amikor az épület elkészült, Ábrahám عليه السلام így fohászkodott:

S (emlékezz arra,) amikor azt mondta Ábrahám: Uram! Tedd ezt (Mekkát) biztonságos területté, és lásd el népét termésekkel, azokat, akik hisznek közülük Allahban, és az Utolsó Napban. (Korán, 2:126)

A Kábát tizenegy alkalommal építették újjá, és minden időkből a világ spirituális központja volt. Fontos, hogy mindig tisztelettel viselkedjünk a Mindenható Allah Háza és Prófétája ﷺ iránt. A Kába, Allah Háza szent hely az első emberi lény, Ádám عليه السلام óta. A Korán azt parancsolja, hogy speciális szertartások betartásával látogassuk ezt a helyet:

Az első Ház, amelyet emeltek az embereknek, Bekkában volt – áldott Ház és útmutatás minden értelmes teremtménynek. Nyilvánvaló jelek vannak benne: Ábrahám helye, és aki belép oda, az biztonságban van. Az emberek kötelessége Allahal szemben a zarándoklat a Házhoz – ameny-nyiben szerét tudják ejteni. És aki hitetlen, (hát) Allah senkire nem szorul rá a teremtményei közül. (Korán, 3:96-97)

Az Iszlám szellemisége szerint a közös imában mindenki egyenlő. Ha az uralkodó későn érkezik, a hátsó sorban kell imádkoznia. Ha a legszegényebb koldus korábban jön az imára, az első sorban fog állni. Az ember ott imádkozik, ahol üres helyet talál. Az egyenruháknak és kitüntetéseknek semmi jelentőségük a mecsetben. Ez az egyenlőség még jobban megnyilvánul a Zarándoklat idején. Ahogy mindenkit egyforma fehér lepelben temetnek el, úgy mindenki egyforma fehér ruhában vesz részt a Zarándoklaton. A Zarándoklat olyan egyenlőséget valósít meg, ami csak a halál után múlható felül. Ahogy az államfőt fehér lepelbe csavarva temetik el, ugyanúgy tesznek a szegényekkel is. A két fehér

ruhadarabbal felruházott zarándokok a halottak állapotát tükrözik a sírban.

Tudnunk kell, hogy a halál a Mindenható Allah elkerülhetetlen rendelése, és senki sem kivétel ez alól a törvény alól. Az ember életének hossza pontosan el van rendelve, és a Mindenható Allah pontosan tudja, hány lélegzetet veszünk még, és hányat fog dobbanni a szívünk. Minden ember halálának megvan a kijelölt ideje (*adzsál*), és ezen semmiképpen sem tud változtatni. Soha senkiről sem hallottunk, aki megmenekült volna a haláltól. Mivel nem tudjuk, mikor fogunk meghalni, nem szabad elhanyagolnunk a Zarándoklat kötelességét. Különben érvényes lesz ránk az a rossz hír, amit a Próféta ﷺ mondott: “Aki úgy halt meg, hogy nem ment el Zarándoklatra, pedig megvolt a szükséges étele, itala és szállítóeszköze, azt semmi nem akadályozza meg abban, hogy zsidóként vagy keresztényként haljon meg.”¹³⁷

Allah Küldöttének ﷺ egyértelmű figyelmeztetése ez azoknak a muszlimoknak, akik nem teljesítik a Mindenható Allah parancsát, pedig meglenne rá a módjuk. A Zarándoklatot egy életben legalább egyszer végre kell hajtani, ezért nagy hiba halogatni. A Próféta azt mondta, hogy akiknek kötelességük a Zarándoklat, azok tegyék meg minél hamarabb.¹³⁸

A Mindenható Allah Háza tele van emlékeztetővel Ábrahám ءلہ و سلم és családja Mindenható Allahba vetett bizalmára és a Neki való alávetettségükre. Ha a bizalom, alávetettség, hagyatkozás és Zarándoklat szavakat együtt említik, azonnal Ábrahám ءلہ و سلم és Izmail ءلہ و سلم jutnak eszünkbe. A Mindenható Allahba vetett bizalom azt jelenti, hogy csak Tőle függünk, csak Benne bízunk, csak Rá hagyatkozunk. Az ember szívét teljesen megtölti a Mindenható Allah, csak Belé veti bizalmát és csak Nála keres menedéket. Amikor a Mindenható Allah megkérdezte Mózeszt ءلہ و سلم a botjáról, ő azt felelte: Ez a botom, erre támaszkodom. A Mindenható Allah pedig azt parancsolta: dobd el.

A hagyatkozással és bizalommal kapcsolatban a Mindenható Allah azt mondja a Koránban:

137) Tirmidhi, Haj, 3

138) Jamu'l-fawaid, II, 77

Allahba vessék bizalmukat a hívők!” (Korán, 9:51, 14:11)

A hívőknek bizony mindig Allahra kell hagyatkozniuk! (Korán, 5:23)

Aki Allahra hagyatkozik, annak Ő elegendő. (Korán, 65:3)

Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “Ha eléggé bízhatok Allahban, gondoskodnék Ő rólatok, ahogy gondoskodik a madarokról is, akik éhesen kelnek fel reggel, s mégis jóllakva térnek nyugovóra”. (Tirmidhi)

Az, hogy a Mindenható Allahra hagyatkozunk, nem azt jelenti, hogy nem teszünk semmit, és nem vesszük figyelembe az élet és a természet szükségszerűségeit. Hanem azt jelenti, hogy miután minden szükséges lépést megteszünk, hogy a kívánt eredményre jussunk, a Mindenható Allahba vetjük bizalmunkat, és nem a saját tetteinkbe. Nem hagyjuk figyelmen kívül a Mindenható Allah akaratát, hanem inkább az Ő Hatalmában keresünk menedéket. A Mindenható Allah azt mondja:

... és tanácskozzál velük a dologról. Ha pedig elhatároztad magad, akkor hagyatkozzál Allahra! Bizony, Allah szereti azokat, akik rá hagyatkoznak. (Korán, 3:159)

A Mindenható Allah a hívők segítője és védelmezője mindkét világon. Aki teljes mértékben rá hagyatkozik, annak Ő teljesen elegendő. Az igazi öröm és boldogság abban rejlik, ha személyes és társadalmi szinten is vissza-térünk Hozzá, az Ő segítségét kérve és Belé vetve bizalmunk.

Ábrahám próféta ﷺ szíve telve volt a Mindenható Allah iránt érzett szeretettel. Az angyalok megkérdezték a Mindenható Allahot: Hogyan lehet Ábrahám a Te barátod, amikor ott van neki az élete, a vagyona és a családja, amely elvonja őt Tőled? A Mindenható Allah válaszul három próbatételnek vetette alá Ábrahám bizalmát és engedelmességét.

Az első próbatétel az életét érintette, és amikor a tűzbe dobták őt, és éppen a lángok felé repült, az angyalok odasiettek hozzá, és megkérdezték, van-e szükségre segítségre. Ő azonban visszautasította ajánlatukat: “A ti segítségetek nem kell nekem. Ki tette lehetővé, hogy a tűz égjen? Allah a legjobb segítő!” Vagyis egyedül a Mindenható Allahnál keresett menedéket. Őszinte alávetettségének jutalmaként a Mindenható Allah megparancsolta a tűznek: ***Tűz! Légy hűs és békés Ábrahámhoz!*** (Korán, 21:69)

Aztán a második próbatétel a vagyonára vonatkozott. Gábiel ﷺ elment Ábrahámhoz ﷺ, egyszerű ember alakjában, és egy bárányt kért a nyájából, amikor Allahot dicsérte, Ábrahám ﷺ azt mondta neki: Vidd a juhokat, tiéd az egész nyáj! Sikeresen megállta ezt a próbát is, kész volt fel-áldozni vagyonát a Mindenható Allah szeretetéért.

A valódi szolgaság azt jelenti, hogy az ember mindenben és teljes mértékben aláveti magát a Mindenható Allahnak. Az alávetettség szereteten és engedelmisségen alapul. A szereteten alapuló engedelmisség legjobb példáját láthatjuk Ábrahámban ﷺ. A saját élete, a vagyona, a családja sem tudta megakadályozni abban, hogy a legteljesebb mértékben teljesítse a Mindenható Allah parancsait. Őszinte hitére emlékezve a Zarándoklat rítusai az ő alávetettségét és bizalmát jelképezik, egészen az Ítélet Napjáig. Ábrahám ﷺ szavai tudatosan tükrözik a szívében lévő állapotot: *“Alávetem magam a Világok Urának”*. (Korán, 2:131)

A Zarándoklat rítusait Mohammed Próféta ﷺ tanította meg a muszlimoknak, és Utolsó Zarándoklatával is példázta a Zarándoklat lényegét. Különösen az utolsó prédikációja, amelyet ekkor tartott, a legjobb útmutatás a zarándokoknak és minden muszlimnak, egészen az Utolsó Napig. Ebben a beszédben foglalta össze a muszlimok alapvető jogait és kötelelességeit, és szeretettel és irgalommal erősítette meg a muszlimok sorait.

Akik Zarándoklatra szándékoznak menni, azoknak lelkileg és fizikailag is fel kell rá készülniük. A Mindenható Allahra való hagyatkozás nem azt jelenti, hogy semmibe vesszük az utazás során várható szükségleteket. A Próféta ﷺ idején a jemeniek között voltak olyanok, akik még a legalapvetőbb élelmiszereket sem vitték magukkal a Zarándoklatra, mert azt mondták, hogy ők Allahra hagyatkoznak. Ezért mire Mekkát elérték, koldulniuk kellett az éhségtől. Az ilyen téves elképzelésekre való figyelmeztetésül nyilatkoztatta ki a Mindenható Allah:

Lássátok el magatokat útravalóval, ám a legjobb útravaló az istenfélelem. Féljetelek engem, ti, akik gondolkodtok! (Korán, 2:197)

Ahogy az ájából megérthetjük, a muszlimnak mindkétféle útravalóra szüksége van. Fizikai táplálékra, vagyis elegendő élelemre, és lelki táplá-

lékra: alávetettségre, állhatatosságra, és így tovább. Ehhez az szükséges, hogy az ember megtisztítsa a szívét. Csak tiszta szívvel érthetjük meg az istenszolgálatot, különösen a Zarándoklatot. Aki a szívével lát, járja körül a szív Kábáját. A szív a test Kábája. A Mindenható Allah azért parancsolta meg a Kába meglátogatását, hogy a szívünk Kábája megtisztuljon.

Tudnod kell, hogy ha megsértesz egy szívet, amely a Mindenható Allah háza és lakhelye, azért még azzal sem vezekelhetsz, ha gyalog még a Zarándoklatra. Még az ezért kapott jutalom sem ér fel azzal, hogy összerőtted egy ember szívét. A tökéletes emberi teremtmény számos isteni titkot tartalmaz. Ha látni akarod az isteni fény megnyilvánulását, ne menekülj a megpróbáltatásoktól és nehézségektől. *(Rumi, Mesa. II. 2218-2251)*

Dzsalamaddín Rumi azt is tanácsolja a zarándokoknak: “Ha eljön a Zarándoklat ideje, azzal a szándékkal menj oda, hogy meglátogasd és körbejáród a Kábát, ha így teszel, látni fogod Mekka igazi valóságát.”

Rumi azért említi a Zarándoklatot, mert ez az istenszolgálatnak egy nagyon kifinomult formája. Sok megengedett dolog, ami egyébként törvényes máskor és máshol, tilos a Zarándoklat során. Ezért a zarándoknak először a szívét kell felkészítenie arra, hogy képes legyen végrehajtani ezt a nehéz kötelességet. Az első pillanattól, hogy a zarándok Zarándoklatra szándékozik menni, a Sátán mindent megtesz, hogy eltérítse, vagy elrontsa a zarándoklatát. A zarándok útja nagyon könnyűnek és élvezetesnek tűnhet, de tele van nehézségekkel. Ez így igaz a Zarándoklat rítusaira is, ezért a zarándoknak türelemmel és állhatatossággal kell felvérteznie magát, és azért kell fohászolni, hogy a Mindenható Allah tegye könnyűvé számára a Zarándoklatot. Ne feledjük el, hogy amikor azt mondjuk a zarándoklatban: “A hívásodra jöttem, Uram, a hívásodra jöttem”, akkor azt erősítjük meg, hogy a Mindenható Allah meghívására érkeztünk. Megerősítjük, hogy a Mindenható Allahnak nincs társa, és Övé az országlás a földön és az egekben. És megígérjük neki, hogy nem engedelmesszünk a Sátán és az alsóbb éntünk csábításainak.

Ha óvatlanul hajtjuk végre a Zarándoklatot, anélkül, hogy betartanánk az eddig felsorolt alapelveket, akkor nem fog előnyünkre szolgálni. Főként

azok vannak ellentmondásban az Iszlám legalapvetőbb elveivel, akik nem törvényesen szerzett pénzből mennek Zarándoklatra.

Ezért elmondhatjuk, hogy a Zarándoklat legfontosabb kívánalmai a törvényes (helál) fedezet, és a tiszta szív. A zarándokok minden szava tüzet gyújt a szívükben. Csak így közeledhet a hívő Urához. Különben az üres szavaknak nincs jelentőségük. Huszein ؒ, a Próféta ﷺ unokája mindig elsápadt, ahányszor a Zarándoklat során azt mondta: jövök, mert attól félt, hogy a Mindenható Allah azt válaszolja neki: ne gyere. A Mindenható Allah te-gyen képessé minket arra, hogy testünkkel és lelkünkkel is végrehajtsunk a Zarándoklatot.

A Zarándoklat alapelvei a Kegyelemre és mélyebb lelki életre vezetik az embert. Ha felveszi a zarándokok ruháját (*ihrám*), maga mögött hagy minden durva és udvariatlan viselkedést. A Zarándoklat ideje alatt tilos a vadászat, a növények elpusztítása, a fák zöld ágainak letördelése, és tilos bántani a többi teremtményt. A Mindenható Allah azt mondja:

Aki kötelezően magára vállalja a Zarándoklat elvégzését, annak a Zarándoklat idején tilos a házaselet, a kihágás és a torzsalkodás! Ha valami jót tesztek, arról Allahnak tudomása van. Lássátok el magatokat útravalóval, ám a legjobb útravaló az istenfélelem. Féljetelek engem, ti, akik gondolkodtok! (Korán, 2:197)

A zarándokoknak nem szabad harcolniuk vagy bántani egymást, kedvesen és udvariasan kell viselkedniük, Teremtőjük megelégedését keresve. Különösen nagy bűn, ha valaki megsérti a többiek szívét. Ezért Omar ؓ sokszor nem is csókolta meg a Fekete Követ, nehogy a tolongásban megsértse a többi hívőt.

Az Iszlámban mindenféle istenszolgálat a szándékkal kezdődik. A Zarándoklat szándéka az *ihrám* felvételével kezdődik. Ha ezt a különleges ruhát felvette, a zarándok maga mögött hagyja mindennapi életét. A fehér ruha a halálra és a halotti lepelre emlékezteti. Ezért a halálra gondol, és arra, hogy hogyan készülhet fel rá. A Zarándoklat szabályait betartva az ember eljuthat a legmagasabb szintre, amiről a Korán így szól: ***“Bizony,***

az embert a legjobb alakra teremtettük (Korán, 95:4).

A Próféta ﷺ jó hírt mondott a zarándokoknak: a Zarándoklat és az umra¹³⁹ úgy tisztít meg a bűnöktől, ahogy a sav megtisztítja az aranyat és ezüstöt a szennyeződéstől. (Nasai, Timridhi)

És Allah Küldötte ﷺ azt is mondta: “Aki Allah megelégedéséért elvégzi a zarándoklatot, és közben tartózkodik a házassélettől, a helytelen be-szédtől és a bűntől, az olyan tisztán tér vissza a zarándoklatról, mint azon a napon volt, amikor az anyja a világra szülte.”¹⁴⁰

Ez a jó hír azoknak szól, akik megfelelő, Allah által elfogadott Zarándoklatot hajtanak végre, amelynek a neve *al-Hadzsz al-Mabrúr*. Ehhez a következők szükségesek:

1. Felelősségérzet
2. Megbocsátás
3. A test és a cselekedetek tisztasága
4. Annak tudata, hogy az emberek csak az istenfélelmük alapján lehetnek jobbak a másiknál
5. Testvériség
6. Törvényes jövedelem
7. Őszinte hit.

Ezért a Zarándoklat nem kizárólag a Mindenható Allah megelégedéséért végrehajtott istenszolgálat. A muszlim közösség szociális, erkölcsi és politikai helyzetét is javítja. Az Iszlám univerzális voltát jobban megtanítja, mint bármely más istenszolgálat.

Személyes szinten a Zarándoklat lehetőséget nyújt, hogy az ember értékelje saját tetteit és viselkedését, és a jövőben javítson rajtuk.

A Zarándoklat egy életben egyszer kötelező. Azonban, akárcsak az imák és a böjt esetében, többet is lehet csinálni belőle. Egyes muszlimok szerint pénzpocsékolás egynél többször Zarándoklatra menni. Ezek az

139) A Kába szentély meglátogatása, körbejárása, a Szafa és Marva közötti haladás, és a haj levágása vagy megrövidítése befejezésül. Lehet a Zarándoklat előtt, után, vagy külön, az év bármely idő-szakában.

140) Bukhari, II. 26, 596

óvatlan megjegyzések csak olyanoktól származhatnak, akik nem értik a Zarándoklat célját és átalakító erejét.

A Próféta ﷺ idejétől kezdve a muszlimok mindig elkötelezetten és szeretettel gyakorolták az istenszolgálat önkéntes tevékenységeit. Ezek az önként végrehajtott cselekedetek közelebb viszik a szolgát Urához. Lágyabbá teszik a szívet, és élesebbé a látást. Nagylelkűbbé és irgalmasabbá teszik a szolgát. A Mindenható Allah lesz a szeme, amellyel lát, és a füle, amellyel hall. Gondolkodását az isteni Fény vezeti.

Ez a spirituális fejlődés a szorgalmi cselekedetek által válik lehetővé, és azzal, hogy irgalmasak és együttérzők vagyunk a többi teremtménnyel. A legnagyobb imám, Abu Hanifa 55 alkalommal ment Zarándoklatra. Ez jól mutatja a Zarándoklat jelentőségét, és nincs is szükség további szavakra.

AZ UMRA, VAGY KIS ZARÁNDOKLAT

A Zarándoklaton (hadzs) kívül, amelyet csak az év egyes napjain lehet végrehajtani, az ember bármikor végezhet umrát. Ezt (nem túl szerencsés szóhasználat) kis zarándoklatnak is nevezik.

Az umra során nem kell meglátogatni Arafát hegyét. A zarándok körüljárja a Kábat, és fut a Szafa és Marva hegyek között. Ha az umrát Ramadán hónapjában végzik, akkor a Próféta mondása szerint egyenértékű a hadzs végzésével.

Amikor a Próféta ﷺ mecsetjét és sírját látogatjuk meg Medinában, tudnunk kell, hogy ez az a hely, ahol még inkább növekedhet az iránta érzett szeretetünk és tiszteletünk. A Mindenható Allah azt parancsolta, hogy szeressük az Ő Küldöttét ﷺ:

Mondd: ha atyáitok és fivéreitek és testvéreitek és feleségeitek és gyermekeitek és a felhalmozott vagyonotok, amire szert tettetek, és a kal-márkodás, amelynek pangását félitek, és a hajlékaitok, amelyben gyö-nyörúségetek lelitek, drágábbak nektek Allahnál és az Ő Küldötténél, és a küzdelemnél Allah útján, akkor várjatok, amíg Allah el nem jön az Ő parancsával! Allah nem vezeti a bűnösöket. (Korán, 9:24)

A Próféta ﷺ azt mondta, hogy aki a halála után meglátogatja őt, az o-lyan, mintha az életében látogatta volna meg. (*Daraqutni, Sunan, II, 278*)

***

Röviden, a legnagyobb ajándék, amit a zarándokok visszavisznek a hazájukba, az áldott földek jó tulajdonságai. Ennek az emlékét úgy kell megőrizniük, hogy a Zarándoklat után is fenntartják azt a tisztaságot és őszinte istenszolgálatot, amit a Zarándoklat alatt tanúsítottak. Ilyen módon az áldott földekre nyíló ablakként szolgálhatnak azoknak, akik még nem jutottak el oda.

A pakisztáni építész, Muhammad Iqbal, azt kérdezte a Zarándoklatról hazatérő zarándokoktól: “Meglátogattátok hát a fényes Medinát. Mivel töltöttétek meg a szíveteket Medina spirituális piacain? Mert az anyagi ajándékok, amiket onnan hoztatok, a kendők, imaláncok és imaszőnyegek hamar megfakulnak. Milyen lelki ajándékokat hoztatok vissza Medinából, amelyek sosem fognak megfakulni? Az ajándékok között, amelyeket hoztatok, ott van Abu Bakr ؓ alávetettsége és megbízhatósága, Omar ؓ igazságossága. Oszmán ؓ nagylelkűsége és szerénysége. Képes lesz-e átadni az ezer bajjal küzdő muszlim közösségnek a Boldogság Korából származó reményt?”

A Mindenható Allah vegyen minket azok közé, akiknek előnyére szolgál az áldott földek szellemisége, és azok közé, akik égő szívvel látogatnak el oda.

A Mindenható Allah adjon nekünk a Neki való alávetettségben leélt életet, és Belé vetett bizalmat. Ő legyen a Segítőnk és menedékünk. A Mindenható Allah adja, hogy képesek legyünk teljesíteni a Zarándoklat kötelességét, olyan szívvel, amely átérzi az áldott földek áldottságát. Amin.

RAMADÁN HÓNAPJA ÉS A BÖJT

A Ramadán hónap, amikor a Korán mint útmutatás első ízben küldetett le az emberek számára, az útmutatás és a megkülönböztetés nyilvánvaló bizonyítékai gyanánt.” (Korán, 2:185)

Az áldott Ramadán hónapban a Mindenható Allah számtalan jutalmat tartogat a hívők számára. Ez az a hónap, amikor megemlékezünk mindannak az értékéről, amit a Mindenható Allahtól kaptunk, és amit általában olyan természetesnek tartunk, és elfelejtünk hálát adni érte.

A böjt célja az istentudatosság növelése, és az alsóbb én megfékezése. A böjt akkor szolgál igazán előnyünkre, ha tisztában vagyunk vele, hogy ez is istenszolgálat, és úgy is végezzük. Mert a böjt által értékes tulajdonságokra tehetünk szert, mint például a türelem, az akaraterő, az alsóbb én vágyainak legyőzése. A böjt pajzsként védelmezi a hívők méltóságát, mert megszabadítja attól, hogy egyfolytában az evéssel és ivással foglalkozzék, akárcsak az állatok.

A böjt előnye az is, hogy bátorságot és kitartást ad a nehézségek idején. Megtanít arra is, hogy hálások és elégedettek legyünk a Mindenható Allah áldásaival. Amikor böjtölünk, átérezzük a szegények helyzetét, és együttérzőbbek leszünk irányukba. Ez az átérzés megelőzi a társadalmi ellentéteket és az osztálygyűlöletet, amelyről bátran mondhatjuk, hogy az Iszlám nem engedi meg a kialakulását, pedig más társadalmakban oly gyakran találkozhatunk vele. A böjt (szaum) és az ima (szalat) mindenkit egyenlővé tesznek a Mindenható Allah előtt. Senki sincs felmentve ezek alól az isten-szolgálatok alól, kivéve, ha érvényes kifogása van.

A böjtölés, számtalan előnye miatt, már az előző népeknek is előíratott. A Mindenható Allah azt mondja:

Ti hívők! Előíratott nektek a böjt, miként előíratott az előttek valóknak. Talán istenfélők lestek. (Böjtöljetek) bizonyos számú napig!

(Korán, 2:183-184)

Az Iszlám különféle istenszolgálatok elvégzését írja elő a hívőknek. A különböző istenszolgálatok a szív különböző betegségeinek gyógyszerei is. Ezek a betegségek különösen a bőség és egészség időszakában uralkodnak el. A mekkai időszakban az első muszlimok szívében nem alakultak ki ilyen betegségek, mert az foglalta le őket, hogy a nehéz körülmények ellenére is életben maradjanak. De a Medinába költözés után a muszlimok helyzete javulni kezdett. Nem kellett állandóan a mekkai bálványimádók üldözésétől tartani, és a pénzügyi helyzetük is jobb lett. Ebben az időben parancsoltatott meg a böjt, hogy a hívők szellemi egészségét megőrizze.

A böjt voltaképpen gyógyszer, a fizikai és lelki betegségek ellen is. Ezért a böjt csak bizonyos napokra íratott elő, nem pedig egész évre. Ha bizonyos gyógyszereket folyamatosan szedünk, akkor a szervezetünk hozzászokhat, és nem fog már hatni a betegségek ellen. Ezért a böjtöt is a kijelölt napokon kell elvégezni. Ha folyamatosan böjtölnénk, az nem segítene a betegségek legyőzésében, és a testünket is legyengítené olyan szinten, hogy már az Iszlám által kötelezően előírt feladatokat is csak nagy nehézséggel tudnánk végrehajtani. Ezért a Próféta ﷺ nem engedte meg a társainak, hogy minden nap böjtöljenek.

Minden muszlimnak az év azonos hónapjában, Ramadánban kötelező böjtölnie. Ez megerősíti a muszlimok közösségtudatát. A másik fontos jellemzője a böjtnek, hogy holdhónapra vonatkozik. Ezért a napév szerinti naptárnak mindig más időszakában, más évszakban van. Böjtölünk a hosszú, forró nyári napokon és a rövid, hűvös télieken is. Mivel az év minden napja része a Ramadánnak valamikor, mindegyik áldást nyer általa. A böjt különböző ideje a spirituális öröm különböző ízeit kóstoltatja meg velünk. Ez a böjtöt változatossá és minden évben mássá teszi. Ez a gazdagság tükröződik abban az ájában is, amely a böjtöt megparancsolja. A Mindenható

Allah azt mondja: ***Ti hívők! Előíratott nektek a böjt***, majd, hogy megnyugtasson, elmondja, hogy mások is így voltak ezzel: ***miként előíratott az előttek valóknak***. És végül pedig kijelenti, hogy a böjt csak egy bizonyos számú napig kötelező: ***(Böjtöljetek) bizonyos számú napig!*** (Korán, 2:183-184)

Azután a Mindenható Allah tájékoztat a böjt előnyeiről és feltételeiről:

A Ramadán hónap, amikor a Korán mint útmutatás első ízben küldetett le az emberek számára, az útmutatás és a megkülönböztetés nyilvánvaló bizonyítékai gyanánt. Aki közületek e hónap idején (a maga helyén) jelen van, az böjtölje végig! Ha pedig valaki beteg, akkor azonos számú másik napig. Allah könnyebbséget akar nektek, nem pedig nehézséget. Töltsétek hát be az előírt napok számát, és magasztaljátok Allahot azért, hogy az igaz útra vezetett benneteket. Talán hálások lesztek” (Korán, 2:185)

Ez az ája azt is elmondja, hogy a böjt célja az istenszolgálat: a Mindenható Allah magasztalása és a Neki való hálaadás. Bizonyos értelemben a böjt jó hatással van az összes többi istenszolgálatra is. Shakik Balkhi azt mondta: “A Mindenható Allahot úgy imádni, ahogy azt megérdemli, nem lehet, de megközelíthető a magány és a böjt által.”

A modern orvostudomány módszerei között is ott van a bevitt ételmennyiség csökkentése. Az egészség első feltétele a megfelelő étrend. Az éhség hatékony gyógyszer is, amely az alsóbb ént gyógyítja. Azt beszélük, hogy amikor az én megteremtetett, büszke mert lenni, és azt mondta a Mindenható Allahnak: Te vagy te, és én vagyok én”. A Mindenható Allah azonban megbüntette éhséggel, amíg felfogta hibáját, és bevallotta gyengeségét és tehetetlenségét, és azt, hogy semmi Teremtője előtt. Ezért az alsóbb én gyógyítására és megfékezésére nincs jobb mód, mint a böjt.

Dzsáladín Rumi azt mondta: ”A hívő valódi tápláléka a Mindenható Allahhoz való közelség. A túl sok anyagi táplálék nem tesz jót neki. Az ember valódi étele a szeretet és a gondolkodás. Az ember romlásának oka az, hogy elfeledkezik a szíve táplálásáról, és csak a testét táplálja. A teste azonban sohasem elégedett, többet és többet akar. A telhetetlenség betegsége miatt az ember arca sápadt, a lába remeg, a szíve nyugtalan. Hol van

az evilági táplálék, és hol a végtelen tápláléka? Micsoda különbség van köztük!”

A Mindenható Allah azt mondja a mártírokról, hogy Ő táplálja őket. Ehhez a táplálékhoz nem kell száj, és nem kell test. Luqman عليه السلام azt tanácsolta fiának: “Ha a gyomor tele van, az intellektus elszunnyad, és érzéketlen a bölcsesség iránt, a test pedig lusta az imára”. A Hívők Anyja, Aisa رضي الله عنها azt mondta: “Próbáljátok meg kinyitni a spirituális világra vezető ajtót”. Amikor megkérdezték tőle, hogy hogyan, azt felelte: Éhség és szomjúság által.

Ramazanoglu Mahmud Sami is a mértékletes evés és ivás fontosságát hangsúlyozza a Tökéletes ember című könyvében: “Megkérdezték az orvosokat: mi a legjobb gyógymód, és azt felelték: keveset enni. Megkérdezték a bölcseket, honnan merítettek annyi erőt és bátorságot a Mindenható Allah szolgálatához, és azt felelték: keveset ettünk. Megkérdezték az önmegtartóztatókat: mi erősíti meg a szolga és Ura közötti köteléket, és azt felelték: keveset enni. Megkérdezték a tudósokat, mi a legjobb állapot a tanulásra. Azt válaszolták: jobb az éhség, mint a jóllakottság, és jobb keveset enni.”

Számos előnye van annak, ha nem esszük tele magunkat:

1. Az enyhe éhség tisztává teszi az elmét és a szívet, és erősebbé az emlékezetet. A túlzott telítettségéből feledékenység és lustaság származik.

2. Az enyhe éhség állapotában az ember szíve lágyabb. A szívnek előnye és öröme származik az imából és foházkodásból. A tele gyomor érzéketlenné teszi a szívet, és nem engedi, hogy örömet találjon az imában.

3. Az enyhe éhség növeli az alázatot. A telítettség érzéketlenséget, fennhéjázást, dicsekvést és keménységet eredményez.

4. Az enyhe éhség állapotában az ember a szegényekre és nélkülözőkre gondol, a tele gyomrú ember azonban hajlamos megfélekezni róluk.

5. Az enyhe éhség segít megtörni az alsóbb én vágyait és makacsságát. A tele gyomor az alsóbb ént erővel ruházza fel, és felizzítja vágyait.

6. Az enyhe éhség állapotában a test gyorsabb és éberebb. Ha a gyomor tele, álmosná és óvatlanná válik.

7. Az enyhe éhség állapotában az ember kész az imára és az istenszolgálatra. Tele gyomorral aludni vágyik.

8. Az enyhe éhség állapotában a test egészségesebb. A túl sok evés beteggé és fáradttá teszi a testet.

9. Az enyhe éhség állapotában az ember könnyűnek, vidámnak és szabadabbnak érzi magát.

10. Az enyhe éhség állapotában az ember együttérzőbb és bőkezűbb. Akik soha nem tapasztalták meg az éhséget, azok nem érthetik meg a szegények szenvedéseit. A túlzott telítettség hatására az ember a zsugoriság és a felesleges költekezés között ingadozik, ami végül a vesztét okozhatja.

Más szavakkal szólva, a tele gyomor aktivitásra serkenti az alsóbb ént és az állati vágyakat. A böjtölés, ha nem viszik túlzásba, megnyitja a lehetőséget a gondolkodásra, és érzékenyebbé teszi az ember szívét. A következő hadísz jól összefoglalja mindazt, amit eddig mondtunk: “Böjtölj, és találj egészséget”. (Tabarani)

A próféták vallásgyakorlatát megvizsgálva is láthatjuk a böjt jelentőségét. A böjt az egyik leghatékonyabb módszer, amellyel a Mindenható Allah tökéletesítette prófétáit. A böjt által készültek fel a próféták a kinyilatkoztatás fogadására. Például Mózes 40 napig böjtölt, amikor a kinyilatkoztatást várta a Sínai hegyen. A böjt után nyilatkoztatott ki neki a Tóra. Hasonlóképpen, Jézus próféta is böjtölt, mielőtt az Evangéliumot megkapta volna.

Hasonlóképpen, Mohammed Próféta is egy hónapot töltött a Híra hegy barlangjában, imádkozott a Mindenható Allahhoz, és az Ő nagyságán tűnődött. Ezután hozta el neki az isteni üzenetet Gábiel , és szívét megtöltötte az isteni áldás fénye.

Mindez azt mutatja, hogy a böjt spirituális előnyei messze felülmúlják a fizikaiakat. Ezért ha böjtölünk, a szándékunk az legyen, hogy ezzel szolgáljuk a Mindenható Allahot. Ha evilági céljaink vannak a böjttel, például nem akarunk élelmiszerre költeni, vagy fogyókúrázunk, akkor nem kapjuk meg a böjt valódi jutalmát. Hasonlóképpen, ha valaki csak azért végzi el a napi öt imát, mert egészséges testgyakorlásnak tartja, az nem a Mindenható

Allah parancsai szerint cselekszik. Sőt, az ilyen ember inkább a saját alsó énjének engedelmeskedik az istenszolgálat álcája alatt.

Minden istenszolgálati cselekedetet egyetlen szándékkal kell végeznünk: hogy a Mindenható Allah megelégedését elnyerjük, Neki engedelmeskedve. Ehhez azonban az embernek meg kell tanulnia uralni az alsóbb énjét, és megtisztítani a szívét és gondolatait.

Hogy teljes mértékben kihasználjuk a Ramadán kínálta lehetőségeket, szem előtt kell tartanunk Allah Küldöttének ﷺ tanácsait:

1. Ismételjük gyakran a tanúságtételt.
2. Forduljunk bűnbánattal a Mindenható Allahhoz, és emlékezzünk meg gyakorta Róla.
3. A lehető legtöbb jótettet hajtsuk végre, jutalmunkat remélve.
4. Tartóztassuk meg magunkat minden tiltott dologtól, hogy a Pokol tüzétől megmenekülhessünk.
5. Adakozzunk bőkezűen, hogy a megtört szívűeket felvidítsuk.
6. Adjunk ételt testvéreinknek a böjt megtörésére.

Természetesen nincs felső határa a jótetteknek, amit az ember megtehet. Mindenkinek meg kell tennie a tőle telhető legtöbbet, és versengenie kell a jótettek elkövetésében. A Ramadán az az időszak, amikor a hívők spirituálisan a legtöbbet fejlődhetnek. Ramadán során nemcsak az evéstől, hanem a rágalmazástól, pletykától és haszontalan beszédétől is meg kell tartóztatnunk magunkat. Különböző elvész a böjt valódi értelme. Mohammed Próféta ﷺ azt mondta erről: “A böjt védelmező pajzs, amíg az ember meg nem károsítja”. A társai megkérdezték, hogyan károsíthatná meg valaki a böjtjét, ő pedig azt felelte: hazugsággal vagy rágalmazással.

(*Nasai, Mu'jam al-awsat*)

A rágalmazó megtartóztatja magát az ételtől, de valójában saját testvérei húsát eszi. A Próféta ﷺ azt mondta: sokan vannak, akik böjtölnek, de semmi más nem származik belőle számukra, csak éhség. És sokan vannak, akik éjszaka imádkoznak, de semmi más nem származik belőle számukra, csak fáradtság. És Allah Küldötte ﷺ azt is mondta: “Aki nem hagy fel a

hazugsággal és gonosz cselekedetekkel, hát Allahnak semmi szüksége arra, hogy felhagyjon az evéssel és ivással”¹⁴¹.

Ezek a hadíszok egyértelműen megmutatják, hogy nagyon fontos megfelelően viselkednünk Ramadánban. Szívünket és lelkünket fel kell készítenünk a böjtre. Nem szabad gondatlanul és elővigyázatlanul bele-vágnunk. Különös gonddal és odafigyeléssel kell végeznünk az imáinkat, meg kell erősíteni szívünket a Mindenható Allahról való megemlékezés-sel, éber szívvel kell olvasnunk a Koránt, vagyonunkat és lelkiismeretün-ket meg kell tisztítanunk az adakozással. Nem szabad elfelejtenünk, hogy az áldott Korán kinyilatkoztatása Ramadán hónapjában kezdődött, és ilyenkor különösen oda kell figyelnünk, hogy a Korán elveit saját életünk-ben is megvalósítsuk.

A Korán igazi olvasását a szív végzi. A testi szemek csak a szív sze-meinek kémlelőnyílásai. A Ramadán és a Korán között nagyon szoros kapcsolat van. Ramadánban eljött az ideje, hogy a Korán hangjait hallgas-suk, azt a hangot, amely valódi úticélunkra emlékeztet, ahová majd a halá-lunk után érkezünk. Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “A böjt és a Korán köz-benjárók lesznek az Ítélet Napján”¹⁴². És azt is mondta: “A böjt a türelem fele”¹⁴³.

Egy hadísz kudsziban azt mondja a Mindenható Allah: Ádám fia min-dent saját magáért tesz, kivéve a böjtöt, mert azt csakis értem teszi, és azt csakis én fogom jutalmazni. A böjt pajzs a bűnök ellen és a Tűztől. Ha valaki böjttől, az ne beszéljen csúnyán, és ne kiabáljon, és ha valaki sérte-geti vagy bele próbál kötni, azzal forduljon el: böjtölők. Aki böjttől, annak lehelete jobb illatú Allah előtt, mint az ámbra. Aki böjttől, azt kétszeres öröm éri: először is örül, amikor végre a böjtöt megtöri, utána pedig örül, amikor Urával találkozik.”¹⁴⁴

A Korán a következő ájában sorolja fel azokat, akikre megbocsátás és hatalmas jutalom vár, és megemlíti a böjtölőket is:

141) Bukhari, 3, 31, 127

142) Ahmad ibn Hanbal, Musnad, II, 174.

143) Tirmidhi, Daawat, 86

144) Bukhari, 3, 31, 128

Bizony, a muszlim férfiaknak és nőknek, a hívő férfiaknak és nőknek, az engedelmes férfiaknak és nőknek, az igaz férfiaknak és nőknek, a türelmes férfiaknak és nőknek, az alázatos férfiaknak és nőknek, a böjtölő férfiaknak és nőknek, a szemérmükkel önmegtartóztató férfiaknak és nőknek, az Allahról gyakorta megemlékező férfiaknak és nőknek Allah megbocsátást és hatalmas jutalmat készített elő. (Korán, 33:35)

A böjt olyan istenszolgálat, amelynek segítségével a hívő megtanulhat hálásnak lenni a Mindenható Allahtól kapott ajándékokért. A böjtölő megértheti a szegények helyzetét és nehézségeit is. A böjtölés által a hívő megszabadul az anyagi és testi dolgok rabszolgaságából, és önfegyelemre tehet szert.

Ramadán hónapjában a böjten kívül az éjszaka végzett szorgalmi ima, a taravih segítségével is közelebb kerülhetünk a Mindenható Allahhoz. Ezt az imát azonban lassan és átéléssel, nem pedig elsietve kell elvégezni. Sajnos egyes mecsetekben az emberek úgy imádkozzák a taravih imát, mintha versenyen lennének. A Próféta azt mondta, hogy aki böjtöl, és igaz hittől hajtván és jutalmát remélve éjszakai szorgalmi imát végez Ramadán idején, annak megbocsáttatnak a múltbéli bűnei. (Ahmad ibn Hanbal, Nasai)

Szintén fontos Ramadán során a *szahur*, vagyis a hajnal előtti étkezés. A legtöbb ember idejében töri meg a böjtöt, de arra már nem ügyel, hogy felkeljen szahurra hajnalhasadás előtt, mivel az még nagyon korán van. Mindenképpen tanácsos azonban legalább egy pohár vizet innunk. Mohammed Próféta ﷺ is azt mondta: “Egyetek szahurt, mert abban áldás van”¹⁴⁵. És azt is mondta: “A népem a helyes úton marad, amíg siet a böjtjét megtörni”¹⁴⁶.

***

Ahhoz, hogy valóban megéljük az áldott Ramadán jelentőségét, meg kell nyitnunk a szívünket az áldás, kegyelem és megbocsátás esője előtt. A sziklának és az óceánnak nem használ az eső, csak a termékeny földeknek. Allah Küldötte ﷺ ezt a jó hírt mondta a Ramadánról: “Amikor megkezdődik a Ramadán, megnyílnak a Paradicsom kapui, és bezárolnak a

¹⁴⁵) Bukhari, 3, 31, 146

¹⁴⁶) Bukhari, 3, 31, 12

Pokol kapui, és az ördögök leláncoltatnak.”¹⁴⁷. Ez azt jelenti, hogy akik valóban úgy böjtölnek, ahogy kell, azok nem követnek el bűnt. A muszlim or-szágokban készített statisztikák azt mutatják, hogy a bűnözés meredeken zuhan Ramadánban. A Sátán gonoszsága és lázadása korlátozva van, az alsóbb én lázadása és csábítása azonban nincs, ezért a muszlimoknak éberem kell őrködni felette.

A böjt fizikai értelemben az ételtől, italtól és házassélettől való önmegtartóztatást jelenti, de az is szükséges, hogy az ember mindenféle alantas dologtól és késztetéstől távol tartsa magát. Nem szabad elfelednünk Mohammed Próféta ﷺ szavait: “Aki nem hagy fel a hazugsággal és gonosz cselekedetekkel, hát Allahnak semmi szüksége arra, hogy felhagyjon az evéssel és ivással”. Mint ebből is láthatjuk, meg kell tartóztatnunk magunkat mindenféle gonoszságtól, rossz cselekedettől, haragtól vagy ellenségeskedéstől, ami a böjtünket károsíthatná.

A Ramadán a türelem és állhatatosság hónapja is. Egyes Korán-magyarázók szerint nem véletlen a *szaum* és *szabr*, vagyis böjt és türelem szavak hasonló hangalakja. A böjt ugyanis azt is jelenti, hogy türelmesen viseljük a nehézségeket, és állhatatosan vagyunk az alsóbb én csábításai ellen.

Az Iszlám szerint a türelem az egyik legfontosabb jó tulajdonság. A türelem a hit fele és az üdvözülés kulcsa. A türelem hozzásegíti az embert a Paradicsom elnyeréséhez. A türelem azt jelenti, hogy a nehézségek és megpróbáltatások sem csorbítják a Mindenható Allahnak való alávetettségünket és hitünket. A próféták és az Allahhoz közel állók magas szinteket értek el és elnyerték a Mindenható Allah segítségét a türelem által. Ebben a világban keserű lehet türelmesnek lenni, de édes gyümölcsöket terem majd a Túlvilágon. És még az evilági keserűséget is csökkenthetjük azzal, ha elgondolkodunk mindazon a kegyelmen és áldáson, amit a Mindenható Allah ránk kiárasztott. Arra kell gondolnunk, hogy minden megpróbáltatás mögött bölcsesség van, és ha türelmesek maradunk, nagy lesz a jutalmunk. Az egyik legfontosabb dolog a türelemmel kapcsolatban az, hogy akkor kell mutatnunk, amikor a katasztrófa lesújt ránk. Ha a csapás fájdalma már múltóban van, a türelem kevésbé értékes. A Mindenható Allah Neve, az

147) Bukhari, 3. 31. 123

asz-Szabúr, vagyis türelmes, csodálatosan tükröződik a próféták és az Allahhoz közel állók viselkedésében. A türelem az egyik legfontosabb örökség, amit ránk hagytak, és az egyik legdicséretesebb tulajdonság a nehézség és a könnyebbség, a gazdagság és a szegénység idejében is.

***

Ahhoz, hogy teljes tudatossággal böjtöljünk, be kell tartanunk a Ramadánbeli böjt összes javasolt velejáróját, mint a szahur, a taravih, a Korán olvasása, a foháskodás, a Mindenható Allahról való megemlékezés. A böjt megtörése különleges alkalom, amikor a Mindenható Allah különösképpen elfogadja a fohászokat. Ezt az időt próbáljuk együtt tölteni másokkal, hogy közösen részesedjünk az áldásból. Ezért tanácsolta Allah Küldötte ﷺ, hogy osszuk meg az iftárt egymással. Azt mondta: Aki enni ad a böjtölőnek, hogy az a böjtöt megtörhesse, ugyanazt a jutalmat kapja, mint a böjtölő, anélkül, hogy az utóbbi jutalma bármit is csökkenne.”¹⁴⁸ Amikor a Próféta ﷺ szegény társai ezt meghallották, azt mondták, hogy nekik nincs meg az anyagi lehetőségük arra, hogy másokat vendégül lássanak. Allah Küldötte ﷺ erre azt felelte, hogy elegendő, ha csak egy fél datolyát vagy egy korty tejet adnak is, és nem lesz kevesebb a jutalmuk, mint amit egy teljes va-csoráért kapnának.

***

A kötelező böjten kívül tanácsos önkéntes böjtöket is tartani. A Mindenható Allah kiválasztott szolgáinak sajátja az őszinte, elkötelezett hit. Ezt pedig a jó szándékkal és a szív megtisztításával lehet elérni. A Próféta ﷺ és társai nehéz körülmények között is gyakorolták az önkéntes böjtöt, az Arab-félsziget tűző napja alatt. Voltak közülük, akiknek még köntösük sem volt, hogy a naptól megvédje őket. És böjtöltek még a legforróbb napokon is. A kezükkel takarták el a testüket, hogy a forró naptól megvédjék. És ilyen körülmények között böjtöltek, megismerve ezzel a spirituális élvezetet és elégedettséget.

Az önkéntes böjtölők esetében előfordulhatnak olyan körülmények, hogy még napnyugta előtt meg kell törniük a böjtjüket. Abu Szaid ؓ elbeszélte, hogy egy napon ételt készített Allah Küldöttének ﷺ és a társainak, de

egyikük nem akart enni, mert böjtölt. A Próféta ﷺ azt mondta erre: “A testvéred meghívott téged, és készült a vendéglátásodra, te meg azt mondd, böjtölsz. Inkább törd meg most a böjtödet, és böjtölj egy másik napon.” (Tirmidhi, Abu Dawud)

Máskor viszont a társak ettek, de Bilál nem evett, mert böjtölt. A Próféta ﷺ azt mondta: “Mi megesszük a részünket, de Bilál része a Paradi-csomban vár rá”. (Ibn Majah)

Ezek szerint a hadíszok szerint a körülményektől függően dönthetjük el, hogy befejezzük-e az önkéntes böjtöt, vagy sem.

A Mindenható Allah meg fogja ítélni valamennyi cselekedetünket. A leghasznosabb idő számunkra az, amit Vele és az Ő megelégedését keresve töltünk. Ha a sírba kerülünk, minden múltandó emlékünkn eltemettetik velünk együtt. Csak azok a jótettek fognak hasznunkra válni, amelyeket a Mindenható Allah megelégedését keresve végzünk. Allah Küldötte ﷺ azt mondta, hogy ha a hívő meghal, az imái a fejénél lesznek, az adományai a jobbján, a böjtje pedig a balján. (Fadail al-Amal)

Az az élet, amelyet nem a Mindenható Allah megelégedését keresve töltünk el, csak képzelgés, mint a délibáb a forró sivatagban. Nincs semmi valósága, csak az elme képzelgése.

A Mindenható Allah kegyelméből az Ő Prófétáját ﷺ követjük, és értékeljük azt a lehetőséget, amit Ramadán jelent számunkra, amikor növelhetjük jótetteink számát, és csökkenthetjük hibáinkét. Allah Küldötte ﷺ azt mondta, hogy ha az emberek igazán ismernék a Ramadán értékét, azt kívánnák, bárcsak egész évben tartana. (Ibn Huzeyma, Sahih, III, 190)

Ramadán hónapja olyan, mint a tavasz, amikor a fák kivirágzanak, és minden kizöldül. A száraz fákhhoz hasonlóan a hit is újjáéled Ramadánban, ha megöntözi a jótettek vize. Akik viszont nem ismerik a Ramadán értékét, azok nagy veszteségben vannak.

Egy napon a Próféta ﷺ a társait az emelvény köré gyűjtötte, ő maga pedig felment rá, hogy beszéljen nekik. Az első lépcsőn azt mondta: amin! A másodikon ismét azt mondta, majd a harmadikon is. A társai megkérdezték, hogy miért mondta. Allah Küldötte ﷺ így felelt: “Amikor az első

lépcsőre léptem, Gábiel ﷺ jött hozzám, és azt mondta nekem: a Mindenható Allah átka legyen azokon, akik nem használják ki a Ramadán nyújtotta lehetőséget arra, hogy bűnbocsánatot nyerjenek. Erre én azt mondtam, Amin! Amikor a második lépcsőre léptem, Gábiel ﷺ azt mondta: a Mindenható Allah átka legyen azokon, akik nem kérnek rád áldást, amikor a nevedet említik! Erre én ismét azt mondtam, Amin! Amikor a harmadik lépcsőre léptem, Gábiel ﷺ azt mondta: a Mindenható Allah átka legyen azokon, akik nem érdemlik ki a Paradicsomot, pedig egyik vagy mindkét szülőjük megéri az öregkort. Erre én azt mondtam, Amin!”

***

A böjtön kívül a Ramadán napjait más jótettekkel is fel kell díszítenünk, kiváltképp azok segítségével, akik nehéz helyzetben vannak. Az árvákat, özvegyeket, tehetetleneket, betegeket és szegényeket segítenünk kell, és nem hagyhatjuk, hogy egymagukban nézzenek szembe problémáikkal. A jótékonyssággal kiérdemelhetjük a Mindenható Allah megbocsátását. A Mindenható Allah igaz szolgálói előtt kitarul a Kegyelem kapuja, és becsukódik a Pokolóé. Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “Az adakozás hetvenféle megpróbáltatást előz meg”¹⁴⁹.

“Az adakozás kioltja Allah haragját.”¹⁵⁰

A bölcs Luqman ﷺ azt tanácsolta fiának: “Ó, fiam! Ha tudatosan vagy véletlenül bűnt követsz el, azonnal bánd meg a Mindenható Allahnak, és adj valami adományt.”

Röviden, a Ramadán hónapjában adott adomány óriási jutalmat tartogat, olyannyira, hogy amikor Mohammed Prófétát ﷺ megkérdezték, hogy melyik a legjobb adomány, azt felelte: amit Ramadánban adnak. (Tirmidhi)

A nagylelkű emberek, akiknek a szívük is gazdag, nem sajnálják a szegényeknek adni a pénzüket. A szegények és gyengék boldogok az ilyen gazdagok jelenlétében, akik hálát adnak a Mindenható Allah kegyelméért azzal, hogy adakoznak abból, amit Tőle kaptak. Ahogy az áprilisi felhők megöntözik a szomjas földeket az áldott esővel, úgy nyilvánul meg a Mindenható Allah kegyelme a bőkezű, nagylelkű embereken keresztül.

¹⁴⁹⁾ Suyuti, al-Jamiu's Saghir, v.II, p.52)

¹⁵⁰⁾ Tirmidhi, Zakat, 28.

Minél több hittel és szeretettel adományoznak a gazdagok, annál több benne az áldás mindkét fél számára. Az adakozó lelkének mélysége abban is tükröződik, aki az adományt kapja. A Korán azt mondja:

Ti emberek! Ti Allahra vagytok utalva. Allah azonban az, Aki nem szorul senkire, és Aki magasztalásra méltó. (Korán, 35:15)

Vagyis a Mindenható Allah az egyetlen, aki Gazdag. A szolgálóinak, le-gyenek akár tehetősek, akár nincstelenek, tudniuk kell, hogy mindig rá vannak szorulva Allahra.

Az adakozás legszebb példáját Mohammed Próféta ﷺ életében láthatjuk. Egyszer egy kisgyermek jött el hozzá, és azt mondta, hogy édesanyjának egy ingre lenne szüksége. A Próféának ﷺ akkor nem volt más inge, csak amit maga viselt, ezért azt mondta a gyermeknek, hogy jöjjön vissza később. A gyerek egy kis idő múlva visszajött, és azt mondta, hogy az anyja azt az inget szeretné, amit a Próféta ﷺ éppen viselt. A Próféta ﷺ bement a szobájába, és odaadta az inget. Amikor eljött az ima ideje, a társai csodálkoztak, hogy miért nem ment a mecsetbe. Elmentek hozzá, és megtudták, hogy azért, mert odaadta az egyetlen ingét. Ez jó alkalom volt arra, hogy mindenki elgondolkodhasson Allah Küldöttének ﷺ nagylelkűségén.

A Próféta ﷺ azt mondta: “Ó, Ádám fia! Adj, hogy neked is adasson.”

(Bukhari, Muszlim)

A Mindenható Allah azt mondja a Koránban:

És adakozzatok abból, amivel elláttunk benneteket, mielőtt még eljönne egyikőtökhöz a halál (Korán, 63:10)

Akik azonban aranyat és ezüstöt halmoznak föl, és nem költenek abból Allah útján, azoknak adj hírt arról, hogy fájdalmas büntetés [vár rájuk] (Korán, 9:34)

A zakátot és az önkéntes adományt a Mindenható Allah megelégedését keresve adjuk, ezért illő tisztelettel kell adnunk. Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “Bizony, ha valaki adományt ad, Allah kapja meg azt először, még a szegények előtt, és aztán Ő adja a szegényeknek.” (Munawi, Kanz al-Hakaik)

Abu Huraira t arról számolt be, hogy Allah Küldötte ﷺ azt mondta: “Ha valaki akár csak egy datolyát adakozik abból, amit becsületes munkával keresett (mert Allah csak azt fogadja el, ami tiszta), attól Allah elfogadja azt a jobb kezével, és megsokszorozza azt neki, ahogy az ember a csikót vagy a fiatal nősténytevé neveli, amíg akkorára nem nő, mint egy hegy”.

A adomány jelentőségét a Korán is hangsúlyozza:

Vajon nem tudják, hogy Allah olyan, aki elfogadja szolgálói bűnbánatát, és elfogadja az adományt? (Korán, 9:104)

A hívőnek nagyon oda kell figyelnie arra, hogy hogyan adja az adományt. A Mindenható Allah figyelmeztet minket a Koránban:

Ti hívők! Ne tegyétek semmissé az adományotokat azzal, hogy fölhánytorgatjátok és zaklattok miatta. Olyan ez, mint mikor valaki azért költi a vagyonát, hogy az emberek szeme rajta legyen, s közben nem hisz Allahban és a Végző Napban. (Korán, 2:264)

Salamon próféta ﷺ szívét nem töltötte meg az evilági gazdagság, és nem vert benne gyökeret az evilági dolgok szeretete. Gyakran meglátogatta a szegényeket, és szeretett a társaságukban időzni. Azt mondta, a szegényhez szegények illenek. Hatalmas gazdagsága ellenére mindig szerény és alázatos volt. Felfogta ennek az ájának a jelentőségét:

Ti emberek! Ti Allahra vagytok utalva. Allah azonban az, Aki nem szorul senkire, és Aki magasztalásra méltó. (Korán, 35:15)

Egy nap egy tudatlan, fennhéjázó gazdag ember megkérdezte tőle, hogy miért szeret a szegények társaságában lenni. Salamon ﷺ azt felelte: “Csak azokat szeretem, akiknek a szívük gazdag, még ha anyagilag szegények is.”

A vizesüveg, amelynek a szája le van zárva, hosszú ideig utazhat a hatalmas, viharos óceán hátán anélkül, hogy elmerülne. Hasonlóképpen, ha a muszlim ember lezárja szívét az evilági, önző vágyak és késztetések elől, és a Mindenható Allah szeretetével tölti meg, nem fog elmerülni az evilági élet óceánjának viharjaiban. Révbe ér úgy, hogy nem merült el az evilági élet örvényeiben.

Azt a hívőt, aki szívét irgalommal, nagylelkűséggel, szerénységgel és szeretettel vértézi fel, nem tévesztik meg az evilág csábításai. A szív számára mit sem ér az evilági ékességek csillogása. A szív egyetlen kívánsága az, hogy színültig töltse a Mindenható Allah szeretete és ismerete, és így eljuthasson az Ő közelségébe.

***

Ramadán áldott hónapjában van egy különösen áldott éjszaka: a Lajlat al-Qadr, az Elrendelés Éjszakája. Különleges időszak ez, amikor a Mindenható Allah kiterjeszti áldását Mohammed Próféta ﷺ népe fölé. Értékét jelzi, hogy a Mindenható Allah kinyilatkoztatott egy szúrát a Koránban, amelynek a címe is Lajlat al-Qadr. A Próféta ﷺ azt mondta: “Aki imádkozik az Elrendelés Éjszakáján, hitétől hajtva és jutalmát remélve, annak a korábbi bűnei megbocsáttatnak, kivéve, amit a testvérei ellen követett el.” *(Bukhari, Muszlim)*

Ezt akkor érhetjük el, ha megtisztítjuk a szívünket az olyan rossz tulajdonságoktól, mint például a képmutatás, a telhetetlenség, a színlelés, a fennhéjázás, és ehelyett inkább jótettekkel töltjük az időnket, mint például az ima, a böjt, a Mindenható Allahról való megemlékezés vagy az adakozás. Ha sikeresen befejezzük Ramadán hónapjának spirituális iskoláját, akkor teljes átéléssel ünnepelhetjük a böjt megtörésének ünnepét, az Eid-ul-Fitr-t, az imát és az ünnepeket a hónap végeztével.

***

Az Igazság felé vezető ösvény utasai vagyunk. Egy nap minden esz-közünk és képességünk, amelyekkel ezen az úton haladunk, elvetetük tőlünk. Ha nem használjuk ki ezeket a lehetőségeket most, visszavonhatatlanul meg fogjuk bánni az elpocsékolt napokat és elpocsékolt lehetőségeket.

Ramadán napjai a megbocsátás napjai, és ezért az áldott hónap elmúl-tával a hívők szomorú könnyeket ejtenek. A Mindenható Allah azonban megjutalmaz minket az Eid-ul-Fitr ünnepével türelmünkért, böjtünkért és jótetteinkért.

A Mindenható Allah adjá, hogy az egész életünk áldott Ramadán le-gyen, a feltámadásunk pedig fényes ünnepnap reggele. Amin.

A könyvben szereplő piktogrammok jelentése

ﷺ Szallallahu alejhi wa szallam

Allah dicsérete és békéje legyen vele

ﷺ Alejhi szalam

Béke legyen vele

ﷺ Radiallahu anhu

Allah legyen vele elégedett

Szúra: A Kegyes Korán fejezete

Ája: A Kegyes Korán fejezeteinek versei

